

גברים ישראלים תיירי מין בתאילנד

גיא ברוקר

עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות
לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה"

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ינואר, 2007

גברים ישראלים תיירי מין בתאילנד

מאת: גיא ברוקר
בהנחיית: ד"ר עמליה סער

עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות
לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה"

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ינואר, 2007

מאושר על ידי _____ (מנחת העבודה)
תאריך _____:

מאושר על ידי _____ (יו"ר הוועדה החוגית למ"א)
תאריך _____:

הכרת תודה

תודה גדולה לאנשים יקרים אלה על העזרה בכתיבת התזה:

לד"ר עמליה סער שהיתה לי כמגדלור באוקיינוס הידע בחוכמתה וטוב ליבה.
לאורה אמי שציידה אותי באמונה עצמית.
לשמואל אבי שהנחיל בי אהבת אדם.
להילה אהובתי שאהבתה מאירה לי את הדרך.

גברים ישראלים תיירי מין בתאילנד

גיא ברוקר

תקציר

עבודה זו מציגה תיעוד אתנוגרפי ראשון מסוגו של תופעת תיירות המין בקרב גברים ישראלים. למרות העובדה שגברים ישראלים רבים משתתפים כלקוחות בתעשיית המין, עובדה זו לא נידונה כבעייתית בדיון האקדמי והציבורי בישראל.

המחקר מבוסס על עבודת שדה אנתרופולוגית שנערכה בתאילנד בקיץ 2005, במשך כשלושה חודשים, וכללה תצפית משתתפת במובלעות של תיירי מין ישראלים בעיר פטיה בתאילנד. עיקר העבודה מתבסס על ראיונות עומק עם כ- 60 גברים שנדגמו באופן מקרי, תוך דגש על הנרטיבים שעולים מדבריהם.

הניתוח מתבסס על תאוריות של אנתרופולוגיה כלכלית-פוליטית ועל התאוריה הפמיניסטית, ומחפש אחר שיבוץ גלובלי של תופעות מקומיות תוך התייחסות למיניות כתחום מרכזי של שליטה פטריארכלית.

עבור תיירי המין הישראלים פטיה מהווה מרחב לימינלי, שמאפשר להם להפר ואף לחתור תחת הנורמות של מוסריות ג'נדרית. היבט אחד של לימינליות זו הוא הדימויים הסותרים הנלווים לה. תיירי המין מתייחסים לתאילנד כמקום "אחר" ואף מנוגד לחלוטין לארץ המוצא שלהם. בו בזמן, הם משתמשים בסמלים לאומיים כמו שלטים בעברית וצריכת מאכלים ישראלים אשר יוצרים אורה של סולידריות, אחוה וקומוניטיס. מצב יחודי זה מלווה בפרקטיקות נאו-קולוניאליסטיות המשלבות יחד כיבוש של המרחב וכיבושים מיניים.

גבריות היא מוטיב מרכזי בנרטיבים ובפרקטיקות של תיירי המין. דבר זה בא לידי ביטוי במבעים של היפרגבריות, החושפים ביטויים סותרים לכאורה של חרדה מנשים יחד עם משיכה כלפיהן. החרדות השזורות בצורך בכיבושים חוזרים ונשנים (של נשים ושל המרחב אותו הם מתיירים) מעלות תבנית של מסע מתמשך לעבר אידיאל בלתי מושג של גבריות. אל מול חוויית העונג האידיאלית שלהם עם נשים בפטיה, הנשים הישראליות מוצגות על ידם כשתלטניות, תוקפניות, כפויotes טובה ולא נשיות. תכונות אלה מיוחסות לפמיניזם, שמפורש על-ידי הגברים כנסיון השתלטות של הנשים ולא כמאבק לשוויון. מתוך כך באים לידי ביטוי מעברים תכופים בין תחושות של עליונות טבעית לתחושות של נחיתות. תיירות המין מאפשרת פנטזיה של שליטה ותחושת עליונות, ואכן רבים מהגברים מתארים את שהותם בפטיה כמפלט מהמציאות המכבידה והבעייתית בישראל וכהזדמנות שלהם לממש את מלוא פוטנציאל העליונות הגברית.

ביחס למגע הממשי של הלקוחות עם הנשים העוסקות בזנות, הנרטיבים של הגברים רוויים בסתירות חדות, הן של הנשים שעמן הם באים במגע, והן של החוויה שלהם עצמם. ההבניה של הגברים את הזונות נוטה להיות מפוצלת בין התייחסות אליהן כסחורה, לבין התאהבות בהן ואמונה שהתחושה החדשה. לקוחות המתייחסים לזונה כסחורה, נוטים להתייחס למגע המיני ככל סחר חליפין בשוק החופשי. הבניה זו מחוזקת על ידי תהליך של דה-הומניזציה ה"מחפץ" את הזונה כביכול היתה אובייקט, כאשר הלקוחות מתייחסים אליה כאיבר גוף או כבעל חיים חסר משמעות אנושית. הגברים מייחסים לנשים איתן הם מקיימים סקס תכונות של מופקרות, תוך

שימוש בביטויים וולגריים של עליונות תרבותית, כדי לחזק את הרציונל הזה. הבניות אלה מאפשרות את תחושת הזכאות של הגברים לדרוש את סיפוק גחמותיהם, כולל השפלת הזונות ושימוש באלומות כלפיהן.

בקצה ההפוך, חלק מהגברים מבנים את היחסים עם הזונה כ"אהבה הדדית". על פי תפיסה זו, הלקוחות מדמיינים חוויה של משיכה ותשוקה מינית הדדית ומכחישים את המימד המסחרי של המפגש ביניהם לבין הזונות. הם קונים לנשים פריטי מותרות, יוצאים איתן לארוחות רומנטיות ומבלים איתן בקניונים ובמועדונים. כאשר הזונה מבטאת את הצורך שלה בכסף, לקוחות אלה מבנים את התשלום כאקט של נדיבות או צדקה. בכך הם מחליפים את היחסים האובייקטיביים של הבדלי כח קיצוניים, שבהם הם הצד המנצל, במצב דמיוני שבו הם פועלים כביכול כתומכים נדיבים בנשים עניות שהן קורבנות של הכלכלה הלאומית שלהן. הכחשת העובדה שהנשים איתן הם מקיימים יחסי מין הן זונות מאפשרת להם להכחיש את התפקיד ואת האחריות שלהם כלקוחות. בחינת נקודת מבטם של הלקוחות מציגה את עבודת הפרשנות והמאמץ המנטלי הנדרשים כדי להפוך את היחסים להדדיים ולגשר על הפערים המוסריים הקיצוניים שהשתתפות בתעשיית המין יוצרת.

הקורבנות המרכזיים של תעשיית תיירות המין הן הנשים התאילנדיות שעוסקות בזונות (גם אם הפרפורמנס שלהן אינו משולל סוכנות). עם זאת, ישנם גם קורבנות משניים. קבוצה אחת של קורבנות משניים היא של הלקוחות עצמם, אשר החוויה בפטיה יוצרת או מחזקת בהם הנחות בעייתיות לגבי היחסים בין המינים. השפעת תעשיית המין לטווח ארוך על הלקוחות מחדדת את ההבנה שתיירות המין היא מנגנון משמעותי המשריש את התפיסה הפטריארכלית ובעל השלכות שהן מעבר לשחקנים הישירים בה. באופן עקיף נפגעות מהתעשייה גם נשים שאין להן שום קשר ישיר אליה, במקרה המסוים של תיירי מין ישראלים, אלו הן הנשים הישראליות. היכולת של גברים ישראלים להגיע לביקורים תקופתיים בתאילנד במטרה לממש את הפנטזיות הגולמיות ביותר של שליטה גברית, מהווה את אחד הערוצים המקשרים בין פטריארכליות לאומית וגלובלית.

לסיום, הניתוח הנוכחי מתייחס לתעשיית המין בתאילנד כאל מוסד חברתי, ובכך מאפשר לראות את הלקוחות כסוכנים אקטיביים של תופעה גלובלית של ניצול ושליטה פטריארכלית. עד כה התמקד המחקר החברתי העשיר שעסק בתעשיית המין העולמית, באופן בלתי פרופורציונלי בנשים העוסקות בזונות, דבר שתרם לאישרור המעמד הבלתי מסומן של הלקוחות הגברים. התרומה העיקרית של העבודה הנוכחית טמונה בכך שהיא שוברת את השתיקה באקדמיה הישראלית ביחס לסוכנים מרכזיים אלה של תיירות המין. באמצעות איתור וניסוח של חלק מן המניעים התרבותיים המאפשרים לגברים הללו להפוך לתיירי מין, מחקר זה מעמיק את ההבנה לגבי היחסים בין רמות שונות של פטריארכיה (קרי: במשפחה, במדינה ובמערכת הגלובלית) ותורם מימד חדש לדיון ארוך שנים בשיזור של מיניות, מגדר, אתניות וכוח.

רשימת תמונות

11.....	תמונות 1-3: תמונות של ישראלים על קיר בלובי בית המלון.....
12.....	תמונה 4: חדרי בפטיה.....
12.....	תמונות 5-6: רצועת החוף בפטיה.....
13-14.....	תמונות 7-11: המדרחוב בפטיה.....
15-16.....	תמונות 12-15: ברים ברחבי פטיה.....
43.....	תמונות 16-17: מסעדה ישראלית בפטיה.....
44.....	תמונות 18-19: תפריטים של מסעדות ישראליות בפטיה.....
45.....	תמונה 20: המלון שהיווה את מרכז עבודת השדה שלי.....
45.....	תמונה 21: הדפס על חולצה הנמכרת בפטיה.....
69.....	תמונה 22-23: זוגות בפטיה.....
69.....	תמונה 24: הדפס על חולצה הנמכרת בפטיה.....
78.....	תמונה 25: McSex.....
78.....	תמונה 26: מוצגים למכירה.....
78.....	תמונה 27: קומפוזיציה של יחסים.....
98.....	תמונות 28-31: מבלים ביחד.....
99.....	תמונה 32: הדפס על חולצה הנמכרת בפטיה.....
99.....	תמונות 33-35: ארוחה משותפת.....

תמונת השער צולמה ברחוב בפטיה.

פתיחה

תקופת ההתלבטות שלי לגבי הנושא בו אבחר לעבודת התזה התארכה, במחשבותיי על נושאים רבים, מכל נושא שעלה התלהבתי והייתי בטוח שזה הנושא אותו אני רוצה לחקור. הפנטזיות והתכנונים היו רבים וכנראה גם בהם היה משהו מאוד מיוחד כי הם נמשכו ונמשכו, ועם הזמן הפכו למציקים ומלחיצים. באותם ימים הוזמנו אני ובת זוגי למפגש חברתי ובמהלך הערב, לאחר כמה כוסות יין, אחד הגברים, נשוי טרי, סיפר על נפלאות הברים בפטפונג שבתאילנד, ועל ביצועי הבחורות התאילנדיות המופיעות בהם, שכללו יריית כדורי פינג-פונג, עישון סיגריות ואף כתיבה באמצעות איבר המין שלהן. הסיפורים נמשכו וזכו להדי צחוק והתפעלות מכל הנוכחים והגאווה בקולו של המספר רק התעצמה. הרגשתי תחושה של אי נעימות. בדרך חזרה הביתה דיברתי על כך עם בת זוגי ותוך כדי כך הבנתי מה כל כך צרם לי. יותר מהסיפור עצמו, היו אלה התגובות של הסובבים והסובבות, היתה בהן מעין לגיטימציה מעודדת לתופעה. למפגש החברתי הזה אני חב את סוף התלבטויותיי.

לקראת הצעת התזה שלי קראתי חומרים בנושאים שונים ויותר כלליים, אך את התוכניות שלי ביססתי על האתנוגרפיה של Clieo Odzer (1994), שעשתה את עבודת הדוקטורט שלה על עובדות הברים באזור פט-פונג בבנגקוק. עבודת השדה שלה נמשכה שלוש שנים, ובספרה היא מתארת את הרחוב ואת ההתרחשויות בברים מנקודת מבטן של ה"בנות העובדות". בעבודה מתוארות הדרכים בהן היא יצרה קשר עם הבחורות ועם בעלי הברים. דבר זה היווה עבורי נקודת מוצא לפיתוח התוכניות לגבי מחקרי שלי, שבמחשבותיי הוא כבר קרם עור וגידים.

לקראת הטיסה התמלאתי חששות. פעמים רבות טסתי לטיולים ממושכים, הפעם זה היה שונה, היתה לי מטרה יותר ממוקדת מאשר להנות, אך המטרה האמורפית של עבודת שדה, במקום לא מוכר, בארץ זרה, לוותה בהרבה חששות: מה יהיה? איך אצור קשר עם הגברים הישראלים? האם בכלל מישו יסכים לדבר איתי? ציירתי לי תסריטים בהם בעלי מועדוני גו-גו מאיימים עלי באקדחים שלא אבוא להטריד יותר את לקוחותיהם. חשבתי לעצמי איך אני יודע לסבך את עצמי בצרות לא מחוייבות המציאות, למה לא יכולתי לבחור נושא יותר פשוט, יותר ידידותי. אבל אולי מה שמושך אותי כל כך באנתרופולוגיה הוא בעצם האפשרות ללכת למקומות לא מוכרים לי, לסקרן את עצמי ולחוות מפגשים שלא היו נקרים בדרכי ללא האנתרופולוגיה (אני מודע לביקורת שמשפט זה יכול לעורר אבל הוא אמיתי ביותר עבורי).

כאשר המונית משדה התעופה הורידה אותי בפתחו של רחוב "הקאווה-סאן", רחוב התיירים בבנגקוק, התנוסס במעלה הרחוב שלט גדול ממדים ומואר באורות נאון אדומים "הקשר הישראלי", הבנתי שהגעתי למקום הנכון. תרתי אחר חדר זול ברחוב הצפוף, בין הדוכנים והמסעדות עמוסי התיירים. ריחות מוכרים של טיגון פלאפל התערבבו עם משפטים באנגלית ותאית וריחות הפתאי התערבבו עם משפטים בעברית. למחרת בבוקר שמתי את פעמיי לכיוון "הקשר הישראלי", בלחות ובאוויר הדחוס של בנגקוק. כאשר פתחתי את הדלת של "הקשר" פניי נפגשו במשב הרוח הכל כך מוכר- המזגן, ואוזניי פגשו בצלילים הכל כך מוכרים- המוזיקה הגלגל"צית. התפריט שהוגש לי בעברית הציע ארוחת בוקר ישראלית ונס קפה "עלית", והעדות היחידה לכך שאני נמצא במרכז בנגקוק ולא בקפה "גר", היתה שהמחיר הנקוב הוא בבאטים תאילנדים. המקום גם מציע שירותי אינטרנט בעברית, משרד נסיעות אשר מארגן טיולים לישראלים בלבד, מקום לשמירת חפצים ולוח מודעות. לארוחת הבוקר שהזמנתי מתלווה שיחה ידידותית עם "פז"מניק" בתאילנד, שמסביר לי מה אני "צריך" לעשות. בין המלצותיו של ידידי

החדש לא נפקד ביקור שאני חייב לא להחמיץ במועדון גו-גו בפטפונג, וגם Body Massage "שזה פשוט חבל על הזמן". אחרי שיחת האינפורמציה התחלתי לתכנן תוכניות אופרטיביות לגבי המחקר, שעיקרן היה לשבת ב"קשר הישראלי" ולצוד' את הנחקרים המבקרים בפטפונג. הייתי מרוצה מכך שהמחקר מתחיל להתממש, אך לפני תחילת המחקר, עלייתי למשרד הנסיעות והזמנתי לי כרטיס למקום שנראה מעניין ונעים לחופשה של חמישה ימים בקנצ'נבורי, שנמצאת שעת נסיעה מבנגקוק. למחרת בבוקר הייתי בתוך קבוצת ישראלים, מחכה להסעה לקנצ'נבורי. ההסעה הגיעה למקום יפה על גדות נהר הקוואי. הרגשתי קצת חנוק מכל הישראליות שאפפה אותי והי לא מזמן עזבתי את ישראל. נסעתי באוטובוס מקומי לטיול במפלים באזור. כאשר חזרתי לעת ערב, ישבתי במסעדה של המקום ואוזניי התחדדו לשמע השיחה שהתנהלה מאחוריי, ודנה באנשים שבאים לעשות סקס בתאילנד. במהלכה אני מבין שמדובר בישראלים שגרים בתאילנד שנים רבות, אני מתגבר על הבושה ומתיישב לידם. לא ידעתי שצעד זה יהיה כה משמעותי למחקר שלי. הסברתי להם על כך שבאתי לעשות מחקר על תיירות המין של גברים ישראלים בתאילנד ומתברר לי שישנה עיר ייחודית אך ורק למטרה זאת - העיר פטיה, שבה יש מושבת ישראלים קבועה. נזכרתי שאודזר (Odzer, 1994) הזכירה את העיר הזו כעיר חוף אליה יורדים הזוגות לסופי שבוע. המזל האיר לי פנים כפליים, אחד משני רעיי החדשים, הוא אחד השותפים במלון ישראלי שנמצא בפטיה. למרות שאני לא בן אדם מאמין הוא פשוט נפל לי מהשמיים. השיחה התארכה, המידע שקיבלתי היה כמו מטמון פנינים עבורי. קבעתי להיפגש עם רז בעוד שבוע אצלו במלון בפטיה.

לאחר שהבנתי שהיעד האמיתי של המחקר שלי נמצא בפטיה, שעל "נפלאותיה" שמעתי מרז רק לפני שבוע, ניגשתי למשרד הנסיעות ב"קשר" (כך מכונה ה"קשר הישראלי" בפי הישראלים), ובשקט בשקט, נבון מכל הסובבים אותי, אמרתי שאני רוצה כרטיס לפטיה. הפקידה חיכה ואמרה לי לחכות מחר למטה במסעדה, משם תאסוף אותי הסעה שעוברת בכמה מקומות בעיר. למחרת בבוקר ישבתי וחיכיתי, קצת מתוח, כבר עבר זמן רב מהשעה היעודה אך התביישתי לשאול לפשר העיכוב. ואז זה הגיע, נכנס נהג תאילנדי שמנמן והרעים בקולו (או שרק לי זה נשמע כך) "פטיה! פטיה!". בפנים מבושות משהו יצאתי, מוצף בתחושה מוכרת מן העבר, של גיא בן השבע, שובר צלחת מרק באמצע חדר האוכל של הקיבוץ בארוחת ערב שבת, והעיניים של חצי קיבוץ מסתכלות עליו ושואלות "מה קורה עם הבן של שמואל?"

הרכב היה כבר מלא גברים - אנגלים, גרמנים, ישראלים, בשלוש או בזוגות, אז מצאתי לי מושב בודד. הפקידים של בנגקוק עברו עליי במחשבות על הלא נודע. אני היחיד שלא הוציא הגה מהפה כל הנסיעה וזה לא שאני לא טיפוס ידידותי. הגרון היה יבש ומיתרי הקול בחרו לנוח. אני מוציא את המחברת וכותב "לבד! כל כך לבד! הנושא חשוב, הנושא מעניין, אבל אני הולך לפגוש אנשים שלא הייתי רוצה בקרבם, אז למה דווקא? לא חבל על הכסף והזמן?"

לאחר שהגענו לעיר, מצאתי את עצמי עומד לבד ברחוב ושני נהגי אופנוע מציעים לי מלון להתאכסן בו. החזקתי את כרטיס הביקור שרז נתן לי והסברתי להם שרק לשם אני רוצה להגיע. כמובן שהדבר לא מנע מבעדם לעצור בעוד כמה מלונות בדרך, עד שראיתי מרחוק, שלט גדול בעברית "מאי טראוול". בדרך ל "My Travel", המלון הישראלי, הרגשתי די בודד ומיד כשקיבלתי את החדר כתבתי במחברת שלי "נהג האופנוע מסיע אותי ל My Travel, הרוח מרביצה לי בפנים ואני לא יודע אם הדמעות בעיניים שלי הן מהרוח או מהלבד. אני עושה Check-In ושם לב

שמעבר לדלת במסעדה, בחורה תאילנדית עושה לי עיניים, פתאום אני הרבה פחות לבד". אני ממשיך וכותב "אולי מהר מדי, אבל אני מרגיש שהבנתי משהו חשוב: חוסר הרצון להרגיש בודד הוא כה חזק ואולי הוא מביא הנה את כל הגברים?"

החדר שממוקם בקומה השנייה, מבין 14 חדרים, נראה כמו שדמיינתי חדרים בבית זונות זול, תמונת פוסטר של נוף, שלט לטלוויזיה, מקרר קטן ועליו חפיסת קונדומים. המיטה עם ציפוי כחול דהוי שהפך עם הזמן לאפרפר. כדי שלא אשכח לאיזה מטרה הגעתי על השידה ליד המיטה קונדום בודד נוסף. אני מניח את התיק, מדליק את המזגן, בוחן את ערימת סרטי ה-D.V.D המונחים מתחת לטלוויזיה. ביניהם אני מוצא דיסקים צרובים של "יצפאן", "חגיגה בסנוקר" ועוד סרטים ישראלים, זה נתן לי אישור סופי שהגעתי למקום הנכון.

לאחר מקלחת ומנוחה אני יורד ללובי-מסעדה שבו שולחנות מסודרים, משרד, חדרון קטן של מחשבים, שולחן ביליארד ועל הקירות תמונות רבות של גברים ישראלים חבוקים עם תאילנדיות ודברי תודה לרז ושותפו השני עומר (בעברית כמובן). התמונות הרבות על הקירות הן מזכרות אילמות לכיבושים הרבים שכבר התרחשו בפטיה, כמו מדבקות על חרטומי מטוסי חיל האוויר הישראלי, שעל כל הפלה של מטוס אויב משאירים מזכרת (ראי תמונות מס' 3-1). המקום די מלוכלך אבל סביר. אני מזמין מהמלצרית התאילנדית חומוס וסלט.

בפטיה קיימות עוד ארבע מסעדות ישראליות. במסעדות, המצויות במובלעות של התיירים הישראליים, התפריטים כתובים בעברית והאוכל המוגש הינו "ישראלי טיפוס". על לוחות המודעות בסביבה תלויים פתקים ושלטים בעברית המסמנים כך את המרחב כמתחם ישראלי. במובלעות אלה ניתן לשמוע עברית לא רק מפי הגברים הישראליים, אלא גם מפי מספקות השירותים המקומיים, בעיקר "בן זונה" או "רוצה מציצה".

בערב אני יוצא לרחוב, לא צועד שני צעדים ומהבר שליד צועקת לי בחורה "Come-on, Come-on". הרחוב מלא ברים שבכניסה אליהם שורה של נערות צעירות צועקות לי לבוא אליהן. אני

ממשיך במורד הרחוב וגם הרחוב הבא הומה גברים ובחורות תאילנדיות. צעקות "Come-on Come-on sexy boy, Come-on sexy boy" נשמעות לעברי מכל עבר וזה לא שאני חתיך הורס. הברים אינם נגמרים, זו עיר משוגעת, מאות ברים עם נערות תאילנדיות, מועדוני גו-גו, דיסקוטקים ומועדוני ריקודים. לאורך הטיילת, על הים, מאות בנות עומדות ומנסות לפתות אותי להצטרף אליהן (ראי תמונות מס': 5-7). אני מרגיש מוצף, נחשק, כל כך הרבה נשים קוראות לי, עושות לי עיניים, נוגעות בי, חבורה של בנות מתנפלת עליי "Sexy Man". הייתי בהלם טוטאלי מן העיר הזאת, חשבתי לעצמי - איזה טרוף! קראתי על מנגנוני הכוח הפטריארכליים, אני מאמין בהגות הפמיניסטית, קראתי עדויות מזעזעות של זונות, והעיר הזאת, בהתנהלות הנורמלית של כל הסובבים, מטשטשת את מה שידעתי. ללא ספק חוויתי שוק ראשוני של מציאות אנושית שונה מכל מה שנתקלתי בו בכל חיי. החוויה החזקה הזו של הערב הראשון, תהפוך בהמשך לשאלה שאני לא פוסח עליה עם אף מרואיין: "מה הרגשת כשהלכת פה ברחובות בערב הראשון?"

למחרת ישנתי עד שעה מאוחרת ובצהריים ירדתי ללובי ופגשתי את רז, ששמח לפגוש אותי. אנחנו מדברים ואלינו מצטרפים עוד כמה גברים ישראלים. השיחה קולחת ועולים דברים שאני אומר לעצמי שאני חייב לרשום. לאחר מכן אני רז נשארים לבד והוא אומר לי שאני לא צריך לראיין אף אחד אלא רק לשבת ולהקשיב והוא ישאל את הגברים את כל השאלות שאני רוצה לדעת. הייתי בשוק, הרי רק לפני חודש לימדתי ב"מבוא" את המאמר "חבורת קרן הרחוב" (וייט,

1998) וזה משפט שדוק אומר לוויט. אני אומר לעצמי 'יש לי אינפורמנט מפתח, שלמד בבית ספר לאינפורמנטים, הוא פשוט מושלם עבורי'. דבר שהתבדה בהמשך ואת הדלתות לעולמם של תיירי המין פתחתי בעצמי. ואף יותר מכך, שותפו, עומר, שימש כ"שומר סף" ועקב אחר התנהלותי לאורך כל שהותי במלון.

אחרי הצהרים לקחתי מונית לסופר גדול, כדי לקנות לי מצרכים שיהפכו את חדר בית הזונות לביתי לתקופה הקרובה. דבר ראשון אני קונה סדינים נקיים, כמה מצרכים למקרר (ראי תמונה מס': 4). הסופר ענק ממוזג ומציע כל טוב. רק דבר אחד שונה בתכלית ובולט ביותר והוא הזוגות המעורבים שמסתובבים בו, תאילנדית צעירה וגבר שאינו תאילנדי.

הערב השני מגיע, אני שוב יוצא לרחובות וכשאני חוזר לחדרי אני כותב ביומן "הערב אני שוב הולך ברחובות, אך הפעם השוק של ההתחלה לא מסווה את מאות הנערות והנשים המסכנות שקוראות לכל גבר שעובר בסביבה. אני רואה נערה מנגבת זיעה מהמצח של זקן גרמני, אני רואה גבר אנגלי עם שתי נערות, אחת מתחת לכל זרוע. זוג ישראלים צעירים מתגפפים עם שתי נערות מקומיות. זה כל כך שונה מאתמול. אני מחפש את הרחובות הצדדיים בלי הברים, כדי לעבור דרכם". מדליק את הטלויזיה וכל הרשתות מדווחות על הוריקן קתרינה.

המלון הישראלי והמסעדה שלו היוו את הבסיס לעבודת השדה שלי. כאשר ירדתי לקפה של בוקר לרוב הייתי לבד, כי התעוררתי לפני הבליינים של הלילה. האווירה היותר נינוחה אפשרה לי ליצור קשר עם המלצריות, והן היו עבורי מקור מידע נוסף. הן עבדו תמורת 4000 באט בחודש (400 שקל). מתוך חמש המלצריות, שלוש היו מהגרות עבודה מלאוס, לאחת מהן עוד לא מלאו 17 שנים. אם הבקרים היו רגועים, בשעות הצהרים היו מתחילים להתעורר הבליינים והחוויות מן הלילה הקודם היו עולות. בשעות הצהרים הייתי עורך את רוב הראיונות, סביב שולחן בלובי או בחדר המחשבים הקטן והשקט. רוב המראיינים היו כאלו ששהו במלון מספר ימים והצלחתי ליצור איתם קשר. אך היו גם כאלו שרק באו לאכול במסעדה ולנו במקומות אחרים. כאשר הצעתי להם להתראיין רוב הבקשות נענו בחיוב, זאת למרות שמחקרים מציינים שמחקר על לקוחות של זונות מסובך מאוד, בשל הקושי ליצור איתם קשר ולזכות בשיתוף פעולה מהם, מאחר ולרובם יש רצון עז להישאר מוסתרים ואנונימיים (McKeganey & Barnard, 1996; Plumridge et al., 1997). לי לא היתה בעיה מיוחדת לגייס שיתוף פעולה ואף לעיתים היו פונים אלי בבקשה להתראיין. עם זאת, היו גם סירובים אגרסיביים כמו "אתה רוצה לראיין אותי? תשלם! הגעת לבית זונות, פה הכול בתשלום".

בתחילת השהות שלי יצאתי עם חבורות של גברים ישראלים (שלרוב יצאו בקבוצות), למועדוני הריקודים. מתחם המועדונים היה במדרחוב שבו אין כניסת מכוניות, לאורכו מאות מועדוני דיסקו ומועדוני גו-גו (ראי תמונות מס': 8-11). המועדון החביב על הישראלים היה "Tony" - זהו מועדון ריקודים מפואר, בכניסה ניצבים שלושה שומרים חסונים, בהמשך נכנסים לתוך מסדרון רחב עם ספות עור לבנות בצדדים, עליהן יושבות נערות או זוגות מתגפפים. בסוף המסדרון מגיעים לרחבה גדולה, עם שולחנות בר עמוסים בנערות צעירות בלבוש מינימלי וחושפני, חלקן רוקדות על הרחבה, חלקן מחכות שיזמינו אותן למשקה או לריקוד. היינו נכנסים ויושבים על בר ארוך, שהשקיף על הרחבה ובוחנים את "הנוף". שתינו אלכוהול והחלפנו "ביקורות" על הבנות, לאחר מכן ירדנו לרחבה לרקוד. בירה וריקודים אני אוהב, כך שעד רגעים אלו הייתי בתוך החבר'ה, הבעיות התחילו כשכל אחד היה לוקח לו תאילנדית והיו מתחילים להתחבר זוגות-זוגות.

אחרי כמה ריקודים יש שהיו פורשים לספות בצדדים ולאחר מכן פורשים יחדיו חזרה למלון. התשלום לבנות אלו (אם הוא מתבצע), מתחלק לשתי קטיגוריות: "קצר" - זאת אומרת פגישה של 4-5 שעות, שהתשלום עליה הוא 500 באט (50 שקל), או "ארוך" - שכולל לינה משותפת עד למחרת בצהרים - 1000 באט. בשני המקרים לא מתנהל משא ומתן על הכסף בזמן הפגישה וכן, באותן שעות האישה עומדת לרשות הגבר, שיכול לעשות איתה מה שהוא רוצה, כמה שהוא רוצה.

כאשר הגברים היו פורשים לעיסוקיהם הייתי נשאר לבד, דבר שפגע קשות בתקשורת עם אותם גברים למחרת בצהריים ובאפשרות שלי לראיין אותם. הם ראו בהתנהגות שלי כשיפוטית ומתנשאת ביחס להתנהגות שלהם, דבר שהעלה דילמה נושנה מהמחקר האנתרופולוגי. אחת הבעיות המתודולוגיות של האנתרופולוג היא מציאת שביל הזהב בין מעורבות, השתלבות ואמפתיה מצד אחד, לבין ריחוק וחשיבה ביקורתית מצד אחר. מעורבות היא הכרחית, כדי להבין את השקפת האחרים, כדי לראות כיצד הם רואים אחרים ובדרך זו לפענח את השיח ואת ההתנהגות. כדי להשיג זאת יש לפתח יחסי קרבה, אמון וחברות. אך בסוג כזה של מעורבות חייב החוקר להיות מסוגל לעצור ולחשוב, לקיים שיח עם עצמו, לעבד את מה שקרה בעבר ולהיות מסוגל לעמוד מהצד ולבחון. כמו שאמר עליי אחד הגברים לחברו למחרת פגישתנו: "עזוב אותך ממנו, הוא לא מזיין, הוא רק מזיין את השכל עם המחקר שלך". או תגובה אחרת "או שאתה הומו או שמהו לא בסדר איתך". לאחר מספר יציאות משותפות הפסקתי להצטרף לבילויים במועדונים, כי חשתי שזה פוגע בעבודתי. הבנתי שעצם הימצאותי בפטיה מספיקה, נותנת הרגשה שאני חלק מהעניין ומאפשרת ראיונות פתוחים וכנים. כך שהייתי הולך לישון מוקדם ורק שומע, בסביבות ארבע-חמש לפנות בבוקר, צחוקים רמים ועקבי כפכפים מטפסים במעלה המדרגות.

מועדוני הגו-גו הם פחות פופולריים בקרב הצעירים. כשיצאתי עם גברים מבוגרים יותר מועדוני גו-גו היו המקום המועדף עליהם. אלו מועדונים בהם מתקיימות הופעות של בנות בעירום, על במה, כאשר הגברים יושבים מסביב. המופעים הם מגוונים וכל מועדון מציע הופעות שונות כמו אגרוף בעירום, קשירות וסאדו, ריקודים אירוטיים על עמודים, בנות צבועות בצבעי אולטרה סגול, קרבות מים תוך שימוש נרחב באיברי המין. על הבנות שעולות על הבמה מוצמדים מספרים, מספרים אלו נועדו לכך שאם אחד הגברים מעונין בנערה שהוא רואה על הבמה, הוא מבקש מהמלצרית שתקרא לה. הוצאת נערה מגו-גו, בניגוד לדיסקוטק, דורשת תשלום לבעל המועדון של 1000 באט (100 שקל), לא כולל תשלום לנערה עצמה. הנערות בגו-גו נחשבות לבנות "האיכותיות" ביותר מבחינת המראה, כך שהתשלום להן הוא בסביבות עוד 1000 באט.

בילוי נוסף בערבים הוא הברים הרבים לאורך הרחובות. בעיר יש אלפי ברים, פתוחים, ללא קירות ומקורים. הברים בנויים כך שישנו ריבוע באמצע, בו יושבות הבנות ובריבוע החיצוני יושבים הגברים, אשר משוחחים עם הבחורות ושותים בירות (ראי תמונה מס': 15-12). שחרור בחורה מבר עולה בערך 300 באט לאחראית הבר, שלרוב היא אישה מבוגרת יותר, ואינו כולל תשלום לבחורה. כאשר ישבתי בברים הללו מתוך רצון לשוחח עם הבנות העובדות, הבהרתי להן מראש שאני לא לקוח פוטנציאלי. לרוב, האישה המבוגרת היתה מבקשת ממני לעזוב, כי אני מבזבז את זמנן של הבנות.

התשלום לבעל מועדון הגו-גו או לבעלת הבר נקרא "לשחרר אותה" (ראי פרק 3). הזונות בבעלותם של בעלי הברים והמועדונים והם דורשים כסף עבור הזמן שאינה משרתת אותם. מקום מרכזי נוסף בו מתנהלת תעשיית המין בפטיה, הוא על הטיילת, לאורכו של חוף הים. כאשר גבר הולך על הטיילת אלפי בחורות, לרוב מבוגרות, להערכתי גם בנות 40 (אישה בת 40 בפטיה

נחשבת ממש זקנה), מנסות "לצוד" אותו. אלו נשים אשר נזרקו ממועדוני הגו-גו ואף מהברים, בנות אלו הן בתחתית היררכית "הנחשקות" והמחירים בהתאם. הבנות "על הטיילת" גובות 200 באט (20 שקל), כאשר פעמים רבות האקט המיני מתקיים בפינה חשוכה ברחוב או על חוף הים. ההיררכיה לגבי מידת "הנחשקות" של הנשים ברורה ביותר, ומתבטאת במחיר שמשולם להן. מועדונים נוספים שמשמשים מעין מסווה לזנות, אלו מועדוני קריוקי, כאשר באווירה חשוכה שרים ומתגנפים. סוג נוסף של מועדונים הוא "בר של מוצצות", שלא ביקרתי בו, אך לפי הסיפורים הגבר יושב ושותה על הבר ומלמטה מפשיטה אותו הבחורה ומבצעת בו מין אוראלי. אופציה נוספת הם מכוני המסז', שנקראים כך גם לשם טשטוש הזנות. בקומה הראשונה מוצע מסז' תאילנדי טיפולי בתור כיסוי, ובקומה למעלה מסז' שנקרא "Body Massage". זהו מסז' שמבצעת האישה בעזרת כל חלקי גופה, שבסופו מתקיים משגל. יום אחד נכנסתי למכון מסז' ובקשתי מסז' תאילנדי טיפולי. הבקשה שלי התקבלה בהפתעה אצל המזכירה, היא הפנתה אותי למיטה ואישה מבוגרת וגדולת מימדים עשתה לי מסז', כאשר כל הנערות האחרות מצחקקות מאחורי הפרגוד. במהלך המסז' שלי, נכנסה חבורת גברים יפנים וקבוצת המסז'יסטיות המצחקקות עלו איתם לקומה העליונה.

כאמור, לתיירות המין בתאילנד יש "תפאורות" שונות, בין השאר: מכוני העיסוי והברים. מתוך כך קיים הבדל גדול ברמת העמימות שאתרים הללו מספקים. בעוד שמכוני העיסוי כמעט ואינם מותירים ספק באשר לאופי היחסים - כסף תמורת מין, את הקשרים שנרקמים בין תיירים ומקומיות בברים, במועדוני הלילה ובבתי הקפה, ניתן להגדיר בכמה דרכים וכאן נכנסת בצורה משמעותית הדרך בה הגבר מבנה את היחסים. פטיה היא בית הזונות הגדול בעולם, אשר מציע מגוון "אטרקציות" של שרותי מין, הניתנים תחת שמות שונים לתיירי המין הגודשים אותה בהמוניהם. הגברים מבנים לעצמם את מהות האינטראקציות המיניות שלהם עם הנשים המקומיות וכל זה מתאפשר בין השאר מכיוון שהזנות לובשת צורות שונות.

זונות בפטיה בד"כ לא מוכרות שירותי מין "לפי יחידות", אלא מספקות בין כמה שעות לשבועות של גישה מלאה לגברים, ומבצעות סוג של פעולות שננקטות כדי לסמל חיבה כמו נשיקות, חיבוקים, שינה משותפת, סיפוק של דאגה פיזית כמו מריחת קרם שיזוף וכו'. תיירי המין אינם צריכים להיכנס לבית בושת כדי לאסוף זונה, הם לא צריכים לעשות מו"מ מראש, שני דברים שנראים לרוב הישראלים כאינטגרלים לזנות. כדי שהלקוחות יאמינו שיש בחירה בעסקה, ושיש יסוד של משיכה הדדית בנוסף למזומנים, כל העסקה נראית פתוחה וחסרת רשמיות. תיירים מטיילים שלובי זרוע עם נערות צעירות ברחובות, שלאמיתו של דבר הם בתי זונות ענקיים תחת כיפת השמיים. פטיה מלאה באלפי ברים ומועדונים שבהם התיירים מזילים ריר מול רקדניות ארוטיות. אפשר למצוא אותם מקבלים מין אוראלי בפינות חשוכות של מועדונים, וסקס על כל ספה פנויה במועדון.

שיטת המחקר

בעבודה זו, אני מתכוון לבחון את ה"צד הצורך" בתיירות המין בתאילנד, מתוך השאלה: כיצד מבנים הגברים הישראלים, צרכני תיירות המין, את המפגש עם הזנות?

ההבניה של הגברים את תעשיית תיירות המין היא מרכז המחקר שלי - כיצד תופסים הגברים את ביקורם בפטיה. מתוך התפיסה כי "המציאות" שאנו מייחסים "לעולמות" שבהם אנו חיים נוצרת בדרך של הבניה סימבולית (Sahlins, 1976). כאנתרופולוג אני רוצה להבין את התופעות הנחקרות, כפי שהן מובנות על ידי אלו הנוטלים בהן חלק, מתוך מטרה להישאר קרוב ככל האפשר להבניה הייחודית של עולמם של המשתתפים שחווים אותו (Maykut & Morehouse, 1994). בגישת המחקר האנתרופולוגית בה אני נוקט אני מתעניין בתופעה, כפי שהיא נתפסת, מתוארת ומוסברת על ידי האינפורמנטים עצמם. תפיסת המציאות היא הבניית המציאות ביכולתה להסביר את התופעות ולהצדיק את הפעולות הנובעות ממנה (צבר-בן יהושע 2001).

מרכז עבודתי הוא ניסיון לחשוף את ההבניות שהגברים יוצרים לשם תיאור חוויותיהם, או לעקוב אחר רשתות המשמעות שהגברים טווים לעצמם, מתוך התבססות על דבריו של גירץ (2005): "האדם הוא בעל חיים האחוז ברשתות משמעות שטווה הוא עצמו. אני רואה ברשתות אלו עצמן את הוויית התרבות. על כן, לדעתי, ניתוח התרבות אינו מדע ניסויי החותר לחוקיות, אלא מדע פרשני התר אחר משמעות. מה שאני מחפש הוא ביאור, חשיפת הפשר של ביטויים חברתיים סתומים למראית עין" (גירץ 2005, :17). הדגש על תפיסת התרבות כמערכת של משמעויות, אינו מניח שזו מוגבלת בתודעתם של בני תרבות מסוימת, כלומר לא מדובר ברכיבים מנטליים בלבד. לתרבות יש ביטוי פומבי במרחב הציבורי. היא משוחקת (Performed). מכיוון שכך, היא נגלית הן לאנתרופולוג והן לגברים עצמם.

המחקר התבסס על שתי גישות מחקריות הקרובות ברוחן זו לזו: הגישה הפנומנולוגית-הפרשנית והגישה הפמיניסטית. הגישה הפנומנולוגית-הפרשנית (גירץ, 1990; Taylor, 1987) בוחנת את המציאות החברתית והתרבותית מנקודת ראותם של הפועלים בה. מטרתה אם כן, היא לחקור מבנים של משמעות כפי שהם נחווים על ידי המשתתפים. המתודולוגיה הפמיניסטית מעמידה את הפרספקטיבה המגדרית במרכז המחקר, ופועלת לחשיפת מבנים של אי שוויון חברתי ולשינוי הסטטוס-קוו המגדרי. מתוך גישה כי מחקר פמיניסטי יכול לעסוק בגברים ובגבריות, כמו בכל נושא אחר, כל עוד המגדר הוא הקטגוריה האנליטית העיקרית שלו, וכל עוד הוא רגיש ומודע ליחסי כוח מגדריים (ששון-לוי, 2003).

במשך הזמן הפכתי לדמות ידועה בכל אחת מן המסעדות ונוכחותי הפכה לחלק רגיל בנוף, ואכן, נוכחותי הממושכת במקום, הכרות מוקדמת עם רבים מהגברים, האווירה הפתוחה כלפי מין, הבטחה לאנונימיות, היותי גבר, ויותר מכל קיום הראיונות בפטיה הביאו לשיתוף פעולה בראיונות. ערכתי 60 ראיונות פתוחים עם תיירי המין הישראלים.

ערכתי ראיונות-שיחות (Conversation-Interview) (Kvale, 1996), תוך מתן אפשרות עיקרית למספר לבטא את תפיסותיו והבנותיו לגבי חוויותיו. המבנה של הראיונות-שיחות היה פתוח והם נערכו בשיטה נרטיבית. דרך זו הלמה את כוונתי להתוודע לחוויותיהם ולתפיסותיהם של התיירים ולעמוד על האופן שבו הם מבנים את חוויותיהם ותפיסותיהם (נוי, 2003). חלק מן הראיונות היו מאוד קונקרטיים ולא התפתחו לשיחות זורמות, ראיונות כאלו יכלו לקחת גם 20 דקות, אך היו ראיונות מוקלטים שהשיחה בהם התפתחה לנושאים רבים והם ארכו לעתים עד שעתים. נוכחות הטייפ שינתה לעתים את צורת ההתבטאות, אך הפתיחות והדיבור החופשי על מין היוו אקלים לשיחות פתוחות. חוץ ממקרה בודד, שהחל בשיחת חולין בה הגבר סיפר על החוויות המיניות שלו מאתמול בלילה, וכאשר שאלתי אם יסכים להתראיין הסכים ללא בעיות. אך כשישבנו במקום

שקט עם הטייפ, סיפר לפתע סיפור שונה, בו הוא מתאר שבא לפטיה בגלל הנוף והים. כשעצרת את הטייפ ואמרתי לו שהוא מדבר אחרת מליד השולחן, הוא אמר שהוא מפחד מהטייפ, הוא אדם נשוי. גם ממקרה זה ניתן היה ללמוד על היכולת להבנות סיפור שונה לגמרי ולספר לטייפ את הסיפור שהוא מספר בבית.

את הראיונות המוקלטים שקלטתי בשובי לישראל, דבר שגזל ממני זמן רב אך אפשר לי ניתוח אנליטי וממוקד יותר של הראיונות.

טווח הגילים של המרואיינים נע בין 18 ל-65, כאשר ממוצע הגיל 34. גברים מכל הגילאים יכולים להיות לקוחות. השילוב של רוב המחקרים מציע שהגיל הממוצע הוא בסוף שנות ה-30 (Faugier & Cranfield, 1995; Freund et al, 1991; Monto, 1999).

הסטטוס המשפחתי של המרואיינים:

רווקים	נשואים	גרועים
35	16	9

קיימת בעייתיות לצייר את הפרופיל הסוציו-כלכלי של המרואיינים, היות והם לא נידבו פרטים רבים לגבינו. אך המחיר הזול עבור חדר, 350 באט (35 שקל) ללילה, יכול להוות אינדיקציה. גם אם זו בעייתית, היות שגם גברים שיכולים להרשות לעצמם מלון יקר יותר בחרו במלון זה בגלל ההווה הישראלית שבו.

נוסף לטייפ ולמחברת, השתמשתי גם במצלמה מספר פעמים והתוצרים שלה פזורים לאורך העבודה.

המחקר והתובנות שלי מעוגנות בשדה, מתוך תצפית משתתפת שארכה תקופה של כשלושה חודשים בפטיה, בקיץ 2005.

אחת הסוגיות העיקריות המעסיקות את החוקר בתהליך איסוף הנתונים וניתוחם, היא הצורך להבין את עולמם של האינפורמנטים בתוך ההקשר התרבותי שלהם. ההנחה היא כי אין תופעה שיכולה להיות מובנת מחוץ להקשר. אם נצטט את גירץ: "אין דבר כזה טבע אנושי המנותק מתרבות" (1990:43). על סמך קביעה זו אני מנסה להבין את המשמעויות כתלויות בהקשר התרבותי, וכי יש להתייחס לנתונים בתוך ההקשר התרבותי שלהם, בתרבות המקור של הגברים הישראלים.

Wolf (1982), בספרו "אירופה והעמים ללא היסטוריה", מציג גישה לניתוח שמשלבת תהליכים ברמת מאקרו עם תהליכים ברמת המיקרו ומציין שאין לחשוב על החיים החברתיים או על תרבות במנותק מן המערכות הרחבות יותר, תוך דגש על המימדים הפוליטיים והכלכליים. על כן, במבוא אני חותר להבין יותר את היחס בין תיירות מין והסדר הקפיטליסטי הגלובלי. זאת מתוך אמונה שלסיפור שאני מספר על פטיה, יש סיפור מסגרת ושילוב בין הסיפורים מצייר תמונה שלמה יותר. כאשר מבנים בקנה מידה גדול קובעים את תנאי הפעולה האנושית ומגבילים אותה, אך אינם מכתיבים אותה. חשיבותם של מבנים אלה נעוצה בעובדה שהם מעצבים את המצבים שבהם אנחנו פועלים, ומספקים לנו את מערכת הסמלים המאפשרת לנו לפעול. כל זאת בלי להתנתק מההיסטוריה הספציפית של פטיה, מתוך אמונה בחשיבות המקום בו הם מתרחשים. על כן אשלב בין המבנים הגדולים לבין ההתרחשויות בפטיה, כפי שכותבת אורתנר (Ortner, 1982) על כך שפרקטיס אינו אלטרנטיבה לחקר של מערכות או מבנים, אלא השלמה הכרחית להם.

המיון לנושאים בגוף העבודה מתבסס על תהליך אינדוקטיבי שצמח מתוך שדה המחקר ומתבסס על חוויות עבודת השדה, שקלוט וניתוח הראיונות עם הגברים. אך יש לציין, שהנושאים והקטגוריות אינם חד משמעיים ונזילים במשמעותם, כך שסידורם וניתוחם בצורה אחרת אפשריים, ומתוכם ניתן להגיע לתובנות שונות משלי. החלוקה שערכתי אפשרה לי להגיע לתובנות משמעותיות לגבי ההבניה של הגברים הישראלים את תופעת תיירות המין ושילובם עם תיאוריות לכדי אמירה מגובשת. התיאוריות מחוברות באופן ספציפי לציטוטיהם של הגברים כפי שגירץ מציין: "הניסוחים התיאורטיים מרחפים בגובה כה מועט מעל האינטרפרטאציות הנשלטות על-ידם, עד כי במנותק מהן הם מאבדים את רוב טעמם ועניינם" (גירץ, 2005 : 35).

בעיתיות השיח

בעיה שצצה במהלך המחקר היא השיח הנפוץ בנושא הזנות. הדימוי "הנורמלי" של הלקוח מוצא ביטוי גם בשפה. מילים רבות מתארות אישה העוסקת בזנות: פרוצה, שרמוטה, יצאנית. כולן מבטאות זלזול, מצביעות על נחיתות חברתית ומשמשות ככינויי גנאי. אני יכול להעיד על עצמי שהשתמשתי בעבר במילה זונה כקללה, דבר שהקשה עלי ביותר לכנות את הקורבנות בפטיה במילה זונה, כי איני רוצה להטיל עליהן אות קלון. ברגע שאני מכנה אותן זונות אני מציב אותן כזונות לפני שהן נשים ואנשים. אך השפה העברית אינה מעמידה לידי אפשרות אחרת, לכן יש לזכור שכאשר אני משתמש במילה זונה, הכוונה לאישה העוסקת בזנות ויש לה מכלול של תכונות אחרות. לעומת זאת, למילה היחידה המתארת קניית מין, "לקוח" או "קליינט" בלעז, אין משמעות שלילית. זו מילה נייטרלית, המתייחסת ללקוח כמו לכל צרכן או מקבל שירות. בחירות מילוליות אלו תורמות להבנייה החברתית של הנשים כ"סוטרות" ומנרמלות את הלקוחות, ובכך תורמות להנצחת פערי הכוח ביניהם (לבנקרון וכן ישראל, 2005).

התייחסות לבעייתיות זו ניתן למצוא בדבריו של השופט חשין בפסק דין העוסק בזנות: "ספק בליבי - שמא אומר אין ספק בליבי - אם יש לפרש את המושגים "מוכר" ו"קונה"... אני משפיל את עיניי בבושה, שכן מכירה וקניה של אדם- וכמותם השכרה ושכירת של אדם- לשם עיסוק בזנות, הינו, במובן מסוים, הזניית השפה. אולם מה נעשה וכלו מילים מן השפה לתיאור מעשי כיעור... אינם אלא מושגים שאולים מעולם אחר ומתוך ששאולים הם ממסגרת ומתחומי חיים אחרים, ממילא משנים הם את פניהם ואין להבינם אלא כמטאפורה לתיאור תופעות חיים מכוערות, תופעות חיים שהשפה דלה מכדי לציירן במדויק" (חשין, 2000).

מתוך עבודה זו עולה בבירור ההבנה לגבי חוסר במילה לגבר הצורך מין בתשלום, לא רק בתחום המשפט אלא גם בעולם האקדמי ובשיח היומיומי. אולי תרומתה של עבודה זו תהיה גם בתחום השיח שיש לשנותו כי הוא מקבע את הסטריאוטיפים לגבי תופעת הזנות ותיירות המין ומצריך את רענון השפה.

נקודת המבט – "נשים לא יכולות להבין"

אבי: "מה שהיה לי אתמול נגיד, בערב, נשארה איתי כל הלילה ואמרתי קצר, אבל מצאתי חן בעיניה והיה לה כיף איתי ושילמתי עליה מסעדה, על קצר, שילמתי על קצר. אמרתי לה "תשמעי,

אני לא מתכוון לקחת אותך לארוך". היא אמרה "נו אז מה, אני רוצה להישאר איתך". זה אחד הדברים היפים שיש פה ביבשת וזה רק גבר יכול להבין, נשים לא יכולות להבין את זה, נשים יכתימו את הענין, יגידו זה כסף, היא זונה, זה לא זה, זה (בנימת זלזול) לא יכולות להבין. אנחנו לא יכולים לבקש מהם, הם מוגבלות שכלית מבחינת הענין. אנחנו יכולים להבין את זה כי אנחנו למעשה ציידים באופי, אנחנו נאהב את הרעיון שמצאנו חן בעיניה ושהיא רוצה להיות איתנו". אני : "אבל זו אישה מחליטה לעשות את זה. אז איך נשים לא יבינו את זה? או נשים אחרות לא יבינו את זה?"

הוא : "נשים שלא עושות את העבודה תמורת כסף לא יבינו את זה, הם יכתימו את הענין. הם ישימו כתמים על העסק. לא בכל מקרה זה מתוך מצוקה, היא צריכה כסף. הם לא יבינו שמעבר לענין של הכסף יש ענין אחר - נקודה חשובה שמצאת חן בעיניה ושטוב לה איתך ושהם מוכנות לתת מעצמן יותר. בגלל זה אמרתי בהתחלה שהם נורא רגישות. זה הופך את הענין לאחר, לא לזיון בארץ. בארץ זה מגעיל. פשוט מגעיל. זה : תוריד את המכנסיים, תזיין, תרים את המכנסיים, תשלם, בי בי. בארץ זה זנות ופה זה בגוון אחר, יש לזה גוון אחר".

דבריו של אבי אינם מובאים מתוך ציניות, אלא מתוך מחשבה שהקורא או הקוראת, רגע לפני שצוללים לתוך התיאורים ומנסים להגיע למסקנות כוללניות, יישענו לאחור וינסו להבין את ההוייה כפי שהגברים מחוללי תיירות המין מבינים אותה. שהקוראים ישאלו את עצמם מי יכול לשפוט ולנתח את התופעה? למי יש את המנדט לידע?

בנושא זה אני יכול להתלות באילנות גבוהים, כפי שכותבת דבורקין (2005) "איננו יודעות דבר, כמובן על משגל, כי אנו נשים ונשים אינן יודעות דבר, או כי מה שאנו יודעות הוא חסר חשיבות משום שאנחנו הנחדרות. וגברים יודעים הכול- כולם כאחד, כל הזמן- ויהיו טיפשים או חסרי ניסיון או יהירים או בורים כאשר יהיו. כל מילה שגברים אומרים על משגל, כל השקפה שיש להם, היא בעלת ערך, מלומדת ונבונה, מושרשת כביכול בקוסמוס ובכוחות הטבע, כי הם יודעים, כי לזיין זה לדעת, כי הוא ידע אותה אבל היא לא ידעה אותו, כי כך עיצב האלוהים שאינו קיים לא רק את המין אלא גם את הידע" (דבורקין, 2005 : 146).

Geertz, (1984) במאמרו From the Natives of View, מדגיש את החשיבות שבפענוח ולאן דווקא בכניסה טוטאלית לתוך עורם של האינפורמנטים. תוך דגש על הצורך "לדלג" בין רמות של הבנה פרטנית וניתוחים סמיוטים לבין ניתוח כוללני רחב, ולאורך כל הזמן להיות בדיאלוג בין שתי רמות ניתוח אלה.

גלובליזציה

ברבעון האחרון של המאה ה-20 ניתן להבחין בעיצוב מחדש של העולם למערכת קפיטליסטית יחידה, התהליך של אינטגרציה מסביב לעולם לתוך מערכת קפיטליסטית אחת מכונה "גלובליזציה". העידן הנוכחי של גלובליזציה מאופיין על ידי תנועה, שלא הייתה כמוה בעבר, של כספים ואנשים מעבר לגבולות.

בכתבה המחקרית התגבשו שתי גישות עיקריות בקשר לגלובליזציה, הגישה הנאו-ליברלית והגישה הביקורתית. הגישה הנאו-ליברלית רואה את הגלובליזציה, כמהלך אדיר של קדמה אנושית שבו גבולות נפרצים ונחצים, שווקים הולכים ומשתכללים, עושר חדש נוצר תוך חליפין מסחריים חופשיים. התקשורת זורמת בכל הכיוונים ללא מעצורים, ובני אדם חופשיים לבחור להם את זהותם וסגנון חייהם מתוך מגוון הולך ומתרחב של אפשרויות. דובר מוכר של גישה זו הוא למשל החוקר האמריקני פראנסיס פוקוימה, שספרו "קץ ההיסטוריה" (1993) בישר על הדמוקרטיה הליברלית הקפיטליסטית הצרכנית כשלב המתקדם ביותר בתולדות האנושות.

לעומתה, הגישה הביקורתית מבקרת את הגלובליזציה, בשל ההשלכות החברתיות שלה כמרחיבה את אי-השוויון הכלכלי ואת הפערים החברתיים, מחלישה את מדינת הרווחה ומפוררת את הבסיס הארגוני של העובדים. מערכת שבה הקפיטליזם מתפתח כאשר הוא עובר מקפיטליזם של יצור לקפיטליזם של צריכה, היא מערכת שמייצרת קיטוב חברתי מחודש ומתעצם בין אליטות גלובליות ובין אוכלוסיות שוליים לוקאליות. כותב מוכר של גישה זו הוא למשל זיגמונט באומן (2002) אשר כתב את הספר "גלובליזציה: ההיבט האנושי".

תאוריה נוספת, השייכת לתפיסה הביקורתית היא תיאורית התלות, שניסחה מחדש את התפיסות של מרקס לגבי יחסים בינלאומיים והניצול השיטתי של מדינות עניות על ידי מדינות עשירות יותר. התאוריה גורסת שככל שמדינות קפיטליסטיות עשירות מתרחבות כלפי חוץ, כדי לספק למנהיגי העסקים שלהם שווקים חדשים והזדמנויות השקעה, הן גורמות למדינות העניות להיות תלויות בכספים זרים (Leheny, 1995).

היום אנשים צורכים באופן מתמיד, לא רק צרכים חומריים אלא גם אנשים אחרים. עבור מרקס, כל העובדים בשיטה הקפיטליסטית הם מנוכרים, הם באופן סימבולי מנותקים מהגופים שלהם כאשר הם מוכרים את כוח העבודה שלהם עבור משכורת כדי להתקיים (Marx, 1958). אך, עבור הנשים במדינות תעשייתיות ומתפתחות, עבודה עם משכורת סבירה נעשית בהדרגה בלתי אפשרית. תחת הנסיבות הללו, ישנן נשים שלא מוכרות את גופן בתור עבודה, כדי להפיק מצרך, במקום זה הגוף והנפש שלהן הופכים למצרך.

עבודתי מאמצת את הגישה הביקורתית ורואה בגלובליזציה מסד להתפתחותה של תיירות המין, כך שהגלובליזציה מהווה נדבך מרכזי בהגברת תיירות המין. הגידול בתיירות מין במהלך השנים האחרונות מבוסס היטב (Opperman, 1998; Kempadoo & Doezema, 1998). כוחות גלובליים משפיעים על הפקת תיירות המין הגלובלית באמצעות המנגנונים של חברת הצריכה, המכוונים לאלה אשר להם המשאבים כדי לטייל ולקנות באופן חופשי.

על ידי בחינת תיירות המין כמוצר של כוחות גלובליים, אני מאפשר להסיט את תשומת הלב מ"זונות" אינדיבידואליות כבעיות חברתיות, ל"תיירות המין" כצורה של מסחר גלובלי. יוצרי

מדיניות, אקדמאים ואנשים נוספים נוטים לראות את הזנות כבעיה שנוצרה על ידי זונות. באופן דומה, ישנה נטייה לראות את תיירות המין כבעיה השייכת למדינות אחרות, בעיה שנוצרת בעיקר על ידי נשים ממדינות העולם השלישי שבחרו לחרוג מלהיות נשים "טובות" על ידי מכירת המיניות שלהם. כך שזונות לא גורמות לזנות כמו שאנשים עניים לא גורמים לרעב, או כפי שמדינות עניות אינן גורמות לחוסר שוויון גלובלי.

כדי לצלול לתוך המיקרו של תיירות המין צריך להבין את הקונטקסט הכללי המאפשר ומתווה, תוך דיאלקטיקה בין המיקרו למקרו, את קיומה של תעשיית תיירות המין. תאורטיקן חשוב המתחבר לגישה זו הוא Wolf (1982), אשר כותב "לא נבין את העולם הנוכחי אלא אם נתחקה על עקבות הצמיחה של שווקי העולם ומהלך התפתחותו של הקפיטליזם" (p.21). המודל של וולף על חברה ותרבות הוא כההליך מתמשך של הבניה, שינוי ועיצוב מחדש. תהליך של מעורבות האנשים בעולם תוך הדגשת היות העולם נשלט על ידי האופן הקפיטליסטי של הייצור. על כן, יש לשים דגש על "כח סטרוקטורלי" שמבנה את הכלכלה הפוליטית. וולף ניסה לשרטט את התהליך הכללי הפועל בהתפתחות מסחרית וקפיטליסטית, ובו בזמן לעקוב אחרי השפעתם על אוכלוסיות-מיקרו. מכיוון שזונות מתרחשת בהקשר מקומי, בדרך כלל מתייחסים אליה כהתאמה אינדיבידואלית לכלכלה ותרבות מקומיים. אני סבור שישנם מקומות שבהם כוחות גלובליים קובעים יותר את ההווה של תיירות המין, שהפכה למקומית במקומות מסויימים כמו הוואנה ופטיה (Wonders & Michalowski, 2001). ניתן לראות שהגידול העכשווי וטבעה של תיירות המין קשורים באופן משמעותי לכוחות גלובליים בשילוב עם תרבות לוקאלית. כלומר, תהליכים שבהם הקשרים גלובליים ולוקאליים שזורים אלה באלה באופן שאינו ניתן להתרה, המתחבר למושג "גלוקאליות" (Robertson 1993,1995).

תיירות

אחד מהכוחות הגלובליים המשמעותיים ביותר שמעצב את תיירות המין, הוא התנועה העולמית של אנשים ברחבי העולם, לשם עסקים, מלחמה או פנאי. תיירות בין גבולות מתקיימת כאשר אנשים בעלי ממון, ממדינות עשירות, עוברים למדינות פחות עשירות בחיפוש אחר תענוגות אקזוטיים. ריכוז מוגבר של עושר בתוך מדינות מתועשות פירוש של דבר שיותר אנשים - בעיקר גברים, יכולים להרשות לעצמם לטייל כתיירים במקומות זרים, בהם הם יכולים להנות מאתרים אחרים ובמקרים מסוימים על חשבון אנשים אחרים (Wonders & Michalowski, 2001).

פעילות תיירותית מלווה את ההיסטוריה האנושית לכל אורכה (Nash, 1981). התיירות כתופעה מודרנית התפתחה לאחר מלחמת העולם השנייה. אמצעי התחבורה השונים ובעיקר מטוסי הנוסעים, אפשרו את מימוש השאיפות לטייל בארצות רחוקות (מנספלד, 1989).

כיום ברור כי אין להמעיט בהיקפה של תופעה חברתית ותרבותית זו, על השלכותיה הכלכליות, הפוליטיות והחברתיות. הנתונים מעידים כי מאז סיום מלחמת העולם השנייה חל גידול דרמטי במספר התיירים, גידול של קרוב לשלושים מונים (!). מעשרים וחמישה מיליון תיירים בשנת 1950 לארבע מאות וחמישים מיליון תיירים בשנת 1990, ולשש מאות וחמישים מיליון תיירים בשנת 2000 (על-פי אתר הרשת הרשמי של ה- World Tourist Organization).

הסוציולוגים Cohen (1973,1984) ו-MacCannel (1976) היו אלה אשר "העלו על המפה" בעבודותיהם את התיירות כמושא מחקר ראוי ורציני, אשר קודם לכן נתפס כנושא שולי.

עבודותיהם, ועבודותיהם של החוקרים אשר המשיכו בדרכם, מחזקות בכך את הלגיטימציה לראות בתיירות התנהגות חברתית מורכבת ורבת פנים, שיסודותיה הסמליים עמוקים והיא ראויה למחקר. במקביל לצמיחה הכמותית בתיירות העולמית, היא הלכה והתמסדה (Riley, 1988). חלק גדול מהספרות הסוציולוגית והאנתרופולוגית על אודות תיירות עוסק בסוגיית מאפייניהם של אתרי היעד התיירותיים, המרחבים שבהם הם מצויים, וכן בצורות שבהן הממסד התיירותי מייצר ומשווק דימויים אקזוטיים ואטרקטיביים, המבחינים ביניהם ומייחדים אותם זה מזה (מבורך, 1997).

מבט על התייר עצמו מציע Bauman (1995). לפיו, הטיול משמש כאמצעי לשבירה זמנית של מסגרות. זאת בצורה של הקפאת זמן זמנית והשהיית המעבר לשלבים הבאים בהליך הצפוי של החיים. במקביל ליציאה ממקום החיים השגרתי, יציאה זו היא ארעית בלבד, והטיילים, בניגוד למהגרים למשל, אינם מוותרים על שייכות למקום המוצא, והמיקום החברתי שלהם, אליהם הם מתעתדים לחזור לאחר הטיול (Cohen, 1973; Bauman, 1995). תיירות וטיולים מוגדרים פעמים רבות כהרפתקה ושינוי מתמיד, כמרחק והתרחקות מהרוטינה והמוכר. התחושה הזאת של תיירות, יחד עם הרעיון שפנאי עבור התייר מתרחש מחוץ ו"כנגד" לבית, יוצרים את החוויה התיירותית. Craik (1997) מדגיש את הייצור של חוויות 'כאלו' כבסיס של חווית התיירות העכשווית. תיירות מין משחזרת את ההרכב הכללי של תיירות כחוויה תרבותית מבוזמת.

תיירות ישראלית

טיפוס התייר שמציע באומן מתקשר למטיילים הישראלים, אשר מחוברים מאוד לישראליותם גם במהלך הטיול. במקרה של הטיול, היציאה למרחב אינה מטפורית. כל התיירים יוצאים מהטריטוריה של מדינת ישראל ושוהים בתאילנד. אולם, חלקם הגדול לא נסעו מהמקום – ישראל, אל מקום אחר, כי אם נשאו עימם גם את המרחב המקומי, ולמעשה הרחיבו את מרחב הישראליות שלהם. החוויה שלהם היא במובנים רבים לוקאלית, מהווה הרחבה של מרחב הישראליות שלהם (היכל, 2000).

ממחקרים על התיירים הישראלים (נוי, 2002; שמחאי, 1998; היכל, 2000; מעוז, 1999) עולה שסיפורי התיירים הישראליים רוויים בהתייחסויות לזהותם ולהשתייכותם הלאומיות. ביטוי בולט לכך הוא הציון השכיח של המובלעות (Enclaves) שבהן התיירים הישראליים מתגודדים, לנים, סועדים ומבלים. מחקרים אלה מדגישים כי אין מדובר רק בנוכחותם של ישראלים רבים שמבקרים באתרים אלה ושוהים בהם כיחידים או כקבוצות, כי אם בדבר מה איכותי בדמות נוכחותה של תכונה ישראלית. העובדה שהזהות הישראלית המופגנת במובלעות אלה ממלאת נפח משמעותי במחקרים, מציעה כי ההתרחקות מישראל הינה מורכבת ומעלה שאלות של השתייכות וזהות לאומיות במרחב החוץ לאומי או הבינלאומי שבו נערך הטיול. הישראליות בטיול מופגנת אל מול זרות ואחרות, אל מול דימויים של ה"מקומיים". במרחב הזה מתלכדים הישראלים, מתגבשים במובלעות ויוצרים קולקטיב ישראלי המשקף דפוסים חברתיים מוכרים (אלמוג, 1997; נוי, 2003). בהתנהגות זו ניתן למצוא ביטוי גם למגמות הקולוניאליסטיות בחברה הישראלית (נוי, 2003).

הלקוחות בתיירות המין

Pietila & Vickers (1994) טוענים שזנות נהפכה לאחד העסקים הגדולים ביותר ומסחר בבני אדם קיבל צורות חדשות ומתוחכמות עם ההתרחבות המסיבית של תיירות בין יבשתית, חופשת מין הפכה לתופעה משגשגת. מי שמסכים איתם הוא Herman (1995), אשר מציין שתיירות מין היא אחד מהשווקים הצומחים ביותר בסדר העולם החדש ושתעשייה זו מפיקה ביליוני דולרים. תפקידי מין הם בין הדברים המושפעים ביותר על ידי האינטראקציה בין תיירים ומארחים, ולכן זה לא מפתיע שתיירות מין היא נושא חשוב בספרות התיירות; (Hall, 1992; Truong, 1990; Opperman, 1998). אף על פי שתיירות מין יכולה לקבל צורות שונות, תיירי מין הם גברים, בדרך כלל בעלי משאבים, כאשר עובדות מין הן נשים עניות.

הלקוחות הם מי שמממנים את תעשיית המין העולמית, המגלגלת סכומי עתק. במשך מאות בשנים נכתב רבות על נשים העוסקות בזנות, העניין בלקוחות התעורר רק בסוף במאה ה-20. יש להניח כי הלקוחות לא נחקרו עד לאחרונה, כי הם לא נתפסו כמבצעים פעילות שניתן לייחס לה דופי מוסרי. אדם הצורך מין קנוי נתפס כ"גבר" העושה מה שגברים "עושים", ובהתנהגותו אין דבר מעניין או מיוחד המצדיק מחקר, חיפוש אחר זונות נתפס כאספקט נורמלי של התנהגות מינית גברית (Weitzer, 2000; O'Connell, 2000). ישנם כאלה שטענו שחוסר תשומת הלב לגברים שהם לקוחות, נובע מההנחה הפטריארכית שאותן נשים פרובוקטיביות הן האחראיות לסטייה בגברים (Davis, 1993). בשנים האחרונות, אקדמאים זיהו את החסר הגדול והחלו להפנות תשומת לב מחקרית ללקוחות של זונות (Davis, 1993; Opperman, 1998; Weitzer, 2000; O'Connell, 2000). כיום קיימים מספר מקורות מידע לגבי לקוחות של זונות. פרסום חשוב הוא מאמר של Monto (2004), אשר סוקר את התפתחות המחקר המתמקד בלקוחות תוך דגש על האלימות המופעלת כלפי הנשים העובדות בזנות. כמו כן, ישנם מספר מחקרים המתבססים על ראיונות איכותניים (Bernstein, 2001; Holzman & Pines 1982; Jordan, 1997; O'Connell,) (Davidson, 2001; Plumridge et al, 1997) שהעבודה המשמעותית ביניהם היא עבודתה של (O'Connell Davidson, 1998, 2000, 2002, 2003) שמחקרה סיפקו תובנה לחוויות ומוטיבציות של לקוחות גבריים.

נערכו גם מחקרים כמותיים המבוססים על סקרים של לקוחות (Faugier & Cranfield, 1995; Freund, Lee & Leonard, 1991). הגדול ביותר הכיל שני סקרים שונים של 2,300 מגיבים, שנאסף מגברים שנעצרו במספר ערים שונות בגלל ניסיונם להעסיק זונות (Monto, 1999; 2001). מחקר משמעותי נוסף המתבסס על נתונים כמותיים הוא "סקר הנופשים הגרמנים ותיירי המין", Kleiber & Wilke (1995) בדקו 661 גברים דוברי גרמנית בתאילנד, בפיליפינים, בקניה, בברזיל וברפובליקה הדומיניקנית. תנאי השתתפות בסקר, היה קיום מגע מיני עם אישה מקומית אחת או יותר.

מהמחקרים אשר ניסו לאפיין את הלקוחות עלה כי אלה באים מכל רובדי החברה. לפי המחקרים, להבדיל מהזונות שמגיעות על-פי רוב משולי החברה, הגברים הם לא פעם גברים "רגילים" (Raymond, 2004). אך יש להיות זהירים באמירה זו מכיוון שמספר מחקרים על הלקוח עושים

מאמץ להדגיש שהלקוחות של זונות אינם שונים כלל מגברים אחרים, (Holzman & Pines, 1982). אך, לאפיין לקוחות כגברים נורמליים עשוי לרמוז על כך שחיפוש אחר שירותי זנות הוא חלק מקובל בחוויות המין הגברית, וזה אינו נכון. רוב הגברים אינם משתמשים בשירותיהן של זונות. מחקרים מצביעים על כך שבערך 1 מתוך 6 גברים מעל גיל 18 בארה"ב ביקרו פעם אצל זונה (Laumann et al, 1994).

ממצא מעניין נוסף הנוגע למחקר הוא כי לקוחות רוצים יותר מאשר גוף לקיים איתו סקס (O'Connell, 2002). מעיון בדבריהם של לקוחות, מגלה דיוידסון שלקוחות רוצים חום, תשוקה מינית, או קשר מיוחד עם זונות, אפילו אם הוא חולף. מחקרים אחרים מצביעים על כך שלקוחות בדרך כלל מאמינים ברציונל המבוסס על שוק כדי להצדיק את התנהגותם עם זונות (Prasad, 1999). האלימות שחוות זונות מתרחשת בתדירות גבוהה והיא בדרך כלל מאוד חמורה (Raphael, 2004). מכלול המחקרים מצביעים על כך שלגברים בדרך כלל יש מגוון רחב של גישות לזנות (Monto, 2001), שחלקן סותרות זו את זו. המחקרים שנערכים משלהי המאה ה-20, בנושא גברים הצורכים מין בתשלום ברחבי העולם, טרם התייחסו לגברים ישראלים. מחקרים התמקדו למשל בתיירים מין אוסטרלים בתאילנד (Krushe-Mountburton, 1995; Mulhall, 1993) או גרמנים (Kleiber & Wilke, 1995). נכון להיום טרם נערך בישראל מחקר שעניינו הלקוחות של תעשיית המין.

גבריות

"גבריות" הוא מושג מרכזי במחקר הנוכחי. את המושג "גבריות" קשה להגדיר. לא מעט מהקושי בהגדרה נובע מהיות גבריות קטגוריה מגדרית. מקובל לתפוס גבריות כמושג או תופעה המשתנה עם הזמן, או בהתאם למקום או להקשר החברתי (Brittan, 1989; Connell, 1995). גישתי לגבריות מונחית ע"י התאוריה המבנייתית של הג'נדר (Sa'ar & Yahya-Younis, לקראת פרסום), לפיה גבריות ונשיות הם דברים שאנשים "עושים" ולא תכונה אינהרנטית (Butler, 1990). הגישות התיאורטיות המרכזיות לתיאור גבריות ממוקמות על רצף - בקצה האחד, עיסוק תיאורטי מהותני (Essentialism) הממוקד בגוף הפרטי, במין הזכרי; עיסוק המניח את קיומה של מהות גברית אוניברסאלית, מולדת וקבועה. בקצה השני של הרצף נמצא עיסוק הממוקד בהקשר כללי. הקשר זה שולל את קיומה של מהות גברית אוניברסאלית ומתייחס לגבריות כישות מובנית (Constructed), ישות שאיננה תוצר סיבתי של מין האדם; ישות שאיננה מולדת ובפועל יכולה להופיע באופנים שונים ולהשתנות באופן קיצוני עם הזמן ובהקשר של תרבות, חברה ומקום. התפיסה שנמצאת בקצה ה"מהותני" של הרצף היא זו הביולוגית. לכן, לפי גישה זו קיום אגרסיות בגברים או חוסר נאמנות לבת זוג אחת, נראים כתוצר של מהות ביולוגית ייחודית שהשלכותיה נתפסות כטבעיות וקבועות. באופן זה, תוקפנות גברית כגון אונס או צריכת מין קנוי עשויה להיתפס כתוצר אבולוציוני טבעי (Thornhill & Thornhill, 1992). את הניתוק המשמעותי ביותר ממהותנות לגבי גבריות מוצאים בגישות בעלות רקע סוציולוגי ואנתרופולוגי (Brittan, 1989; Connell, 1995), גישות הממוקדות ביחסים חברתיים ותרבותיים.

ע"פ הגישה ההבנייתית התנהגות, מחשבה או רגש גברי אף הם תוצר של מעמד הגבר במערך החברתי כאזרח במדינה, כמועסק במפעל, כבעל במשפחה, כחייל בצבא וכו'. כלומר, גבריות איננה נובעת ממישור פנימי – מגוף, אלא מרגש או מחשבה שמקורם באדם הפרטי. גבריות היא תוצר של ההקשר החברתי לו מיוחס עיצוב תכונות גבריות. מתוך כך נפתחת האפשרות להבין גבריות כאידיאה, או כטקסט. כלומר, מוצג פתח ל"יצור" גבריות באופן שונה ולכן גם אפשרות לתוצרים שונים – סוגי גבריות מגוונים יותר. עם זאת, אין בכך לומר כי גבריות יכולה ללוש כל צורה באותה קלות. מושג מרכזי אצל גרמשי (2004) הוא הגמוניה, שעל-פי הגדרתו היא המנהיגות התרבותית שמפעיל המעמד השולט. בזירה התרבותית מתחוללים מאבקי כוח על הזכות להגדיר גבריות. Connell (2000) מציין שבכל הקשר תרבותי נתון כלשהו גבריות אינה יחידה בודדת, אלא מודלים שונים של גבריות המתקיימים יחד ויוצרים אחד את השני. מודלים אלה הם היררכיים ומתחרים זה בזה להגמוניה. מכאן שסוגי גבריות שונים קיימים ביחסים של היררכיה והדרה. מאבק זה יוצר מספר סוגי גבריות המכונים "גבריות הגמונית" (Carrigan et al., 1985; Connell, 1995). למרות שלעיתים גבריות זו עוטה סממנים המזכירים את אלו שהוזכרו לגבי "תפקיד המין הגברי", אין מייחסים לה טבעיות, יציבות או אוניברסליות אלא את היותה מובנית, זמנית ומקומית.

התייחסות תיאורטית דומה לזו האחרונה בנושא הגבריות ניתן למצוא בפמיניזם. גישה זו דומה לחקר התרבות באופייה ה"לא-מהותני", בנטייתה להתמקד בהקשר ובישויות כמובנות חברתית. טענה פמיניסטית חשובה לענייננו היא כי גבריות מקבלת את הגדרתה דרך הכוח שיש לגברים ביחס לנשים (Edley & Wetherell, 1995). היא מתפתחת ומתעצבת בדיאלוג מתמיד עם המשפחה, יחסי המינים בשוק העבודה, בצבא, בתיירות המין ובשאר היחסים עם הממסדים החברתיים שאדם נוטל בהם חלק. יש כיום יותר ויותר ספרות אנתרופולוגית וסוציולוגית העוסקת בגבריות (למשל, Connell, 1990, 1995, 2000; Kimmel, 1996).

פטריארכליות

מיניות ומגדר מובנים בידי החברה ולכן הדרך בה גברים צורכים זנות ותופסים אותה תלויה בחברה בה הם חיים. החברה בה אנו חיים מושתתת על מסורת פטריארכלית עתיקת יומין. הפטריארכיה היא לא רק מבנה השליטה הקדום ביותר מבחינה היסטורית, אלא גם מערכת אי השוויון הנפוצה והעקשנית ביותר, ומהווה דגם בסיסי של שליטה חברתית (Lerner, 1986). התפיסה הפמיניסטית רואה בפטריארכיה את מבנה אי-השוויון החברתי הסמוי ביותר אך המכריע ביותר. אחד היסודות המרכזיים בניתוח זה הוא תפיסת הפטריארכיה כאלימות של גברים ושל ארגונים הנשלטים על ידי גברים - כנגד נשים. אלימות אינה בהכרח התאכזרות גופנית גלויה, היא יכולה להסתתר מאחורי צורות מורכבות יותר של ניצול ושליטה. לאחר שהפטריארכיה נהפכת לעובדה קיימת, ניתן לגייס את מקורות העוצמה האחרים, כלכליים, אידיאולוגיים, כדי לחזק את השליטה. אך אלימות גופנית נשארת תמיד בבסיס הפטריארכיה, אלימות זו קיימת הן ביחסים הבין-אישיים והן ביחסים הבין-קבוצתיים (Faludi, 1991).

בספרה של Walby (1990) העוסק בתיאור המבנים החברתיים המרכזיים המרכיבים את הפטריארכיה בימינו, מצוין שיחסי ג'נדר כיום, מורכבים ממערכת של יחסים פטריארכליים,

בשילוב עם מערכות יחסים קפיטליסטיים. אי-השוויון הג'נדריאלי הוא למעשה תוצאה של שילוב המערכות הללו. על כן אין לראות את המערכת הפטריארכלית במנותק מהמערכת הקפיטליסטית. "תיירות המין" מדגישה את החיבור בין מנגנונים פטריארכליים למנגנונים קפיטליסטיים, מבליטה את החיבור בין זנות (Pietila & Vickers, 1994), סחר בנשים בתאילנד (Jeffrey, 2002) ותיירות (Cohen, 1987), כאשר היא מושתתת על החלוקה הפוליטית-כלכלית בין ארצות עשירות לארצות עניות, יחד עם מבנים היסטוריים שתומכים בהנחתה ובהכנעה של נשים (Wonders & Michalowski, 2001).

הבדלים בנסיבות החברתיות משפיעים על דרגת חשיבותן של פונקציות אלה, וגורמים להבדלים בין-תרבותיים בדפוסי הפטריארכיה. תאוריות הצטלבות פמיניסטיות (Lorde, 1984) מתחילות מנקודת המוצא שנשים נתקלות בדיכוי בדרכים שונות ובדרגות עוצמה שונות, למרות שכל הנשים הן קורבן פוטנציאלי לדיכוי על בסיס מגדרי. דיכוי זה משתנה על פי ההצטלבויות השונות עם הסדרי אי השוויון החברתי האחרים. את הסדרי אי השוויון, אפשר לכנות וקטורים של דיכוי וזכויות יתר, המבוססים לא רק על מגדר, אלא גם על המעמד, הגזע, המיקום הגלובלי והגיל. ההבדלים בין הצטלבויות אלה משנים איכותית את החוויה הנשית, ויש אפוא להביאם בחשבון. תאוריית ההצטלבויות מכירה בקשר היסודי בין אידיאולוגיה לעוצמה. קשר זה מאפשר לבעלי עוצמה לשלוט בכפופים להם באמצעות מערכת פוליטית, ההופכת את ההבדלים בין בני אדם למכשיר מושגי אשר מצדיק הסדרי דיכוי. במישור החברתי המעשי משתמשים בעלי עוצמה בהבדלים הללו להצדקת מעשי דיכוי ותרגומם לדגמים של נחיתות/עליונות. תהליכי חיברות מלמדים אנשים לראות הבדלים אלה לא כמקור לגיוון ועושר תרבותי, אלא כמדדים ערכיים הקובעים מי "טוב יותר" או "גרוע יותר" (Lorde, 1984).

לפיכך, הנשים בתיירות המין מנוצלות, נשלטות ומדוכאות על ידי גברים. מקינון (Mackinnon, 1989) תיאורטיקנית בולטת בפמיניזם הרדיקלי, טוענת כי תעשיית המין משקפת את החברה הפטריארכלית, אשר מייחסת משמעות ארוטית ליחסי הכפיפות והתלות בין גברים לנשים. שעבוד נשים המועסקות בזנות והצגתן כחפצים סחירים וזמינים, יוצר מצב בו נשים יכולות לשמש סמלים קישוטיים של סטטוס ועוצמה גבריים, או כבנות לווייה הנתונות לשליטה קפדנית, המבליטה את נחיתותן ואת עליונותו החברתית של הגבר, זאת תוך התעלמות מהיותן יצורי אנוש בעלות זכויות. לפי גישה זו, החברה הפטריארכלית מנציחה מבנה של ריבוד חברתי בתעשיית המין בו גברים הם בני אדם בעלי כוח ואמצעים כלכליים, ואילו נשים הן לא יותר מגוף נסחר הניתן לרכישה.

תאורטיקניות כמו אנדראה דבורקין (2005) וקתרין מקינון (1989), ניתחו את המשגל ההטרוסקסואלי כאקט סימבולי, המבטא עליונות ובעלות גברית על נשים. הפמיניזם הצביע על מגוון המנגנונים של ניצול המיניות הנשית והגדרתה כפסיבית ותגובתית, ועל תפקיד האונס כמנגנון הפחדה וענישה, החושף את המיניות כשדה החדור ביחסי כוח ורווי באידיאולוגיה. "המין התגלה כממד אחד בתוך מכלול היחסים החברתיים, ממד שארגונו, תכניו והערכיות המיוחסת לו נקבעים חברתית, כלומר, על פי האינטרסים של הקבוצה השלטת. הנחת היסוד להתבוננות על הספרה הפרטית בכלל ועל תחום המין בפרט כחדורים ביחסי כוח. הפמיניזם סלל את הדרך

לצמיחתו של שדה מחקר שמציב את המיניות כפרספקטיבה מרכזית של ניתוח תרבותי" (דבורקין, 2005, : 13).

ההיסטוריה של הזנות בתאילנד ובפטיה - צבא וזנות

פטיה ממוקמת בחוף המזרחי של מפרץ תאילנד, כ-165 ק"מ דרום-מזרח לבנגקוק. היא מהווה אחד המרכזים הגדולים ביותר של תיירות מין בתאילנד. ראשיתה של תעשיית המין בתאילנד מיוחסת למקורות שונים. ישנו מחקר המוצא את שורשיה של תיירות המין בתאילנד (Watanabe, 1991) בברית שפתחה ב-1835 את תאילנד לפועלים זרים. רוב המהגרים היו פועלים צעירים מאזורים כפריים בדרום סין, שתכננו להרוויח כסף עבור משפחתם על ידי חכירת בדיל בפוקט. מספר גדול של נשים העוסקות בזנות נלקחו כדי ללוות את הגברים, וביססו את מרכזי המין בתאילנד לאותה תקופה. מחקר אחר (Enloe, 2000) מציין את השלטון המונרכי בתאילנד כבר במאה השבע-עשרה, שהיווה את הבסיס כשטיפח את הזנות בקרב הנשים והילדות התאילנדיות.

אך אל לנו להתבלבל, האירוע המרכזי ביותר שהפך את תאילנד למרכז של תעשיית מין הוא מלחמת וייטנאם. נוכחותם של בסיסי צבאות זרים בתאילנד הוביל לעליה חדה במספר בתי הזנות, לא רק בתאילנד, אלא גם במדינות אחרות בהן היו בסיסי צבא מארצות הברית (Enloe, 1989). הנוכחות הצבאית של ארה"ב בוייטנאם, בזמן המלחמה, היא האחראית לגידול המואץ של הזנות בתאילנד. תוכנית ההבראה "מנוחה ורגיעה" ("Rest & Relaxation"), שהונהגה בצבא ארה"ב, גרמה לזרם קבוע של חיילים ואנשי צבא לאזורי הנופש (Oppermann, 1998).

Enloe (2000) מפרטת את התנאים המעודדים זנות מאורגנת:

1. כאשר נשים רבות זוכות, מהמשלה ומיזמים פרטיים, ליחס של אזרחיות מדרגה שנייה וככוח עבודה זול, אפילו כאשר נשים אחרות מצטרפות למעמד הבינוני המתרחב.
2. כאשר ממשלה זרה, מציבה את חייליה במדינה ורואה בזנות "רע הכרחי", כדי לשמור על רוח הקרב של חייליה הזכרים.
3. כאשר התיירות נראית בעיני היזמים המקומיים והזרים כדרך מהירה להתפתחות.
4. כאשר הממשלה המקומית, המארחת את החיילים הזרים, נמצאת תחת השפעת אנשי הצבא שלה – חיילים מקומיים, אשר מגדירים את הפרות זכויות האדם, כצעדים הכרחיים לשמירה על "בטחון המדינה".

החוקרת מציינת שכל ארבעת התנאים מעודדי-הזנות האלה, התקיימו בתאילנד (Enloe, 2000;71).

הקשר בין צבא ותיירות מין מפורט ומקבל ביסוס מחקרי בכתביה של Enloe (2000), אשר מתארת בספרה: "לזנות היה תפקיד ראשי בכלכלת תאילנד, בעיקר בשנות השמונים. אז, תעשיית הזנות הפכה למקור העיקרי של מטבע זר עבור ממשלת תאילנד. עשרים שנה לפני כן, זרמו אל המדינה בעיקר "תיירים" זרים לבושים בצבעי חאקי וזית חדגוניים. חלקם היו אנשי צבא היבשה וחיל האוויר האמריקאי, שהיו מוצבים בבסיסים הגדולים של חיל האוויר האמריקאי בתאילנד ונבנו ככני שיגור למשימות ההפצה בקמבודיה ובווייטנאם. אחרים, היו חיילים אמריקאים שהגיעו

משדות הקרב הווייטנאמיים לבנגקוק ועיירות החוף התאילנדיות שמדרום לבנגקוק שימשו אותם למנוחה ולבילוי" (Enloe, 2000;69).

בשנות השישים ותחילת שנות השבעים החיילים האמריקנים ששירתו בווייטנאם נסעו לתאילנד לחופשות "מנוחה ונופש", שלא היו אלא "זיונים ושתייה", וכפר הדייגים פטיה היה מקום המעגן המועדף על הצי האמריקאי. במהלך המלחמה תעשיית המין בפטיה גדלה והתגוונה, עברה מעבר להרכב בסיסי של בתי זונות פשוטים, שבעיקר שירתו עד אז גברים מקומיים, והחלו לנהל סלוני מסאג', אולמות ריקודים ותעשייה שלמה התפתחה לשיווק המין. העיר צמחה במהירות זונות החלו להגיע מכל המדינה, ובמיוחד מאזור איסן העני, ומאוחר יותר גם מקמבודיה ולאוס.

Latza (1987) דיווח כי בכל עגינה של צי ארה"ב בפטיה (Pattaya) שבתאילנד, המחירים של כמעט כל מוצר גדלים פי שלושה ופי ארבעה, כתוצאה מהזינוק בביקוש ומהזמן המועט שעומד לרשות המלחים.

כשיצאה ארצות הברית מווייטנאם ניצבה תעשיית המין בפני קיצוץ ברווחיה, אבל לא לאורך זמן. עסקי המין, בשותפות לא רשמית עם תעשיית התיירות והממשלה, החלו להתגוון ולמשוך קליינטים מסוג חדש. התיירים החליפו את אנשי הצבא. ואכן, לאחר סיום מלחמת וייטנאם, שוק המין המורחב שווק כאטרקציה לתיירים זרים כדי לשמור על עמדתו הפיננסית (Truong, 1990; ; Watanabe, 1991).

השילוב של זנות-תיירות-צבא, לא נעלם מפטיה לאורך השנים. הצבא האמריקאי המשיך לראות בפטיה בסיס לבילויים גם שנים לאחר מלחמת וייטנאם, כפי שמתארת Enloe (2000): "קציני חיל הים האמריקאי, שפיקדו על נושאת המטוסים Midway ועל השיירה שליוותה אותה, פעלו כנראה, לפי ההשקפה המסורתית של הממסד, כאשר הם החליטו לעגון בעיירת הקיט התאילנדית פטיה, במרץ 1991. שבעת אלפים מלחים אמריקאים ירדו לחוף בפטיה באותו יום. על סיפון האוניות קצינים אמריקאים הדריכו את אנשיהם בנוגע למין בטוח. לא היה ספק כי עצירת הספינות בפטיה, אחרי הקרבות במפרץ הפרסי, היתה בעלת אופי מיני" (Enloe, 2000:72).

"תיירות, במבט ראשון, נראית רחוקה ממיליטריזם. סוכני התיירות מהללים את תרבות הפנאי, הם דוחקים בתייר להשיל מעליו את המתח שהוא שרוי בו, להתנער מכבליו. תיירות מצטיירת בדרך-כלל, כחיפוש אחר שלום ושלווה – לא אחר אלימות. עם זאת, במציאות, תיירות יכולה להביא נשים לכדי זנות, בדיוק כמו הצבאיות. למען האמת, במקומות רבים בעולם, הימצאותם של בתי-זונות עבור חיילים, הניחה את היסודות להתפתחותם של בתי-זונות עבור תיירים. כלומר, אחרי הכל, הצבאיות והתיירות אינן ניגודים" (Enloe, 2000;68).

לאזורי הזנות יש קוד התנהגות משלהם ומוסר משלהם. על מקומות שבהם תעשיית המין רווחית במיוחד ונרחבת במיוחד, חוקי המדינה פשוט אינם חלים מפני שדיני המדינה אינם יכולים להתחרות בתעשיית המין. בפטיה עסקי המין הם החוק. למרות שבשנת 1997, תחת לחץ הולך וגובר מצד תנועה מאורגנת למען זכויות האישה, השכילו להעביר חוק המגדיר כפשע את השימוש ואת השידול של ילדים לזנות בתאילנד (Enloe, 2000). בעלי בתי זונות הם בעלי כוח כלכלי ופוליטי משמעותי. אף על פי שתאילנד יצרה חוקים חדשים נגד זנות, הם באופן קבוע הופרו בעזרתם של פקידים ממשלתיים. על פני השטח לפחות, הקונפיגורציה של כוח בשוק המין התאילנדי נראית כמאשרת את הממצא של תיאורטיקנים תלותיים: שדפוסים של הגירה כספית

בינלאומית מעצבים מחדש את היחסים החברתיים במקומות רבים ומשמרים את התלות של המדינות העניות במדינות של שכנים עשירים יותר (Leheny, 1995). זנות המיועדת לזרים נשארה נדבך חשוב ביותר לצבירה של הון זר בתאילנד (Cohen, 1993). כהן (1982, 1986), חוקר מרכזי של תיירות המין בתאילנד, ערך מחקרי שטח בנושא. במרוצת השנים נכתבו עבודות נוספות כמו עבודותיהם של Odzer (1994), Dann & Phillip (1998), Plumridge et al (1997) ו-Oppermann (1998).

פרק 1 - להיות בחו"ל להרגיש בבית

1. יציאה למקום "אחר"

פרק זה מהווה תחילתו של מסע בעקבות רשתות המשמעות שטווים הגברים הישראלים צרכני המין בפטיה. מסעם של הגברים מתחיל בפרק זה, כאשר הם עוזבים את ישראל ואת ביתם המוכר וחוצים קו לימינלי למציאות אחרת. כדי להבין היטב את ההתרחשות בפטיה עלינו להבין את האווירה בה נמצאים הגברים הישראלים בפטיה.

החוויה של הטיסה לחו"ל היא חוויה המוכרת לרבים, לחוויה זו מתלווה תחושה של חציית גבולות פיזיים וסימבוליים. תחושה זו ניתן לקשר למושג מפתח בתיאוריה של טרנר (2004) - מושג הסף, הגבול, הלקוח מהמילה *Limen* (בלטינית: סף). בעזרת מטאפורה זו של גבול, סף ושל חצייתם, מדגים טרנר את התהליך של היציאה והניתוק מן המוכר. הסף עליו מדבר טרנר אינו בהכרח סף פיסי-גיאוגרפי, בעיקרו ובמהותו זהו סף חוויתי. זהו הסף המבדיל בין המוכר והזהר, החול והקודש, המבנה החברתי וה'אנטי-מבנה'. לטיולים בחו"ל יש אופי טקסי של אירוע בו המטיילים מתנתקים מחיי היומיום וזוכים בנגישות לסדר אחר של המציאות. זהו אחד מתחומי חקר התיירות, שבו תרומתם של אנתרופולוגים היא מרכזית ונוגעת ישירות לענייננו. את הקישור לתיירות התווה האנתרופולוג טרנר (Turner, 1973), על בסיס מודל, אשר במקורו הוצע על ידי חוקר הפולקלור הבלגי ואן-גנפ בתחילת המאה (Van Gennep, 1960). ביסודו של המודל מונחת ההמשגה של העלייה לרגל כתהליך פולחני של מעבר ושל שינוי, המאופיין בשלושה שלבים (לפי ואן-גנפ):

1. יציאה מהמקום המוכר, מהתפקיד החברתי המוכר, התרחקות מהמקום, מהזמן ומהחוויה היומיומית, אל עבר ה'אחר', הזר, המרוחק, הפריפריאלי ובמקרה שלנו, גם זה הנתפס כ'אקזוטי'.
2. שהייה במצב 'אחר', במצב לימינלי (*liminal*) אשר בו חל שינוי, חלה טרנספורמציה בתייר. מצב המתואר על ידי טרנר כ-"Betwixt-and-Between" או "Out of Time and Place". זהו מצב מעברי, שאופיו פסיכולוגי וקיומי (Turner, 1973). היררכיה, מעמד והבדלים בין התיירים אינם קיימים, ובמקומם שוררת תחושה עמוקה של לכידות שוויונית, שותפות, קרבה, אחווה ואחדות. זהו מצב ה-'קהילתיות' (*Communitas*) (Turner, 1973:216).

3. שיבה אל המקום ממנו יצא עולה הרגל, והשתלבות מחודשת בחברה (*Reaggregation*).
שלב זה אינו נכלל בעבודה זו, אך יכול להיות בסיס למחקר המשך. בעבודה זו אתמקד בשני השלבים הראשונים של היציאה מהמוכר ומעבר ללימינלי, בו מתרחש טשטוש המציאות המוכרת ואף היפוכה, תוך רגשות של קומוניטס בין הגברים הישראלים. תחושת המעבר או חציית הסף מומחשת בדברים של גברים רבים:

אלי: "ברגע שאתה עובר את הים התיכון בשעתיים, אתה חופשי לעצמך". משפט זה ממחיש את חציית הגבול הפיזית הגורמת לחציית גבול תודעתית. או כמו שתיאר דוד: "אני מגיע הנה, אני מנותק מהמשפחה, מהעבודה, זה חופש טוטלי, ניתוק טוטלי". המעבר מייצג ניתוק מן המוכר ובניה של מציאות אחרת. לתחושות אלה מצטרף אורך: "בטיול זה משהו אחר לגמרי, זה אווירה שאתה חופשי, אין לך לחצים של בית, חברה. אנשים שהם בטיול. אתה מנתק את עצמך מהמציאות שאתה חי בה ועובר למציאות אחרת".

המציאות הלימינלית אינה מתוארת רק כאחרת אלא כשונה ואף הפוכה למציאות המוכרת, או במילותיו של טרנר "אנטי מבנה". ובמילותיו של מיקי: "אתה מכיר את הקטע שאתה מרגיש בחו"ל, 'מותר לי הכל'. זה ההרגשה שלי, בחיים לא יעזור כלום. חברים שלי היו משגעים אותי בוא, בוא, אנחנו משלמים, לא הייתי הולך (לזונה), כאן זה הרגשה אחרת. אני מבין את המנטליות בארץ ומבין את המנטליות כאן, זה שתי עולמות שונים. שאני נוחת בארץ אני עושה את הסוויץ' של הארץ, שאני נוחת כאן אני עושה את הסוויץ' כאן, זה מנטליות שונה, זהו". השינוי מתואר כשינוי עמוק ביותר, המשנה את ההגדרה העצמית של האדם, ואף את התנהגותו בצורה קוטבית. כפי שמתאר זאת גם ערן: "כשאתה נוחת פה אתה בעצם מבין, אתה מקבל ראייה שונה, אתה באותו רגע בתור בן אדם אתה משתנה מקצה אחד לקצה שני ואתה מתחיל לקלוט כמה דברים אחרים קצת לגבי החשיבה שלך על העולם". המודל של טרנר לגבי התיירים מומחש בדברים של הגברים הישראלים, אשר רואים ביציאה שלהם מישראל יציאה אל מעבר לסף מסוים ושהיה במצב אחר, לימינלי. תחושה זו של אחרות משפיעה על דרך התנהגותם בפטיה ומאפשרת להם להתנהג באופן שונה מהתנהגותם בחיי היומיום בישראל, לפרוץ את הגבולות הנורמטיביים שמתקיימים עבורם בישראל. המקום ה"אחר" נתפס כמקום בו כללי המשחק שונים והגישה היא של "הכל אפשרי".

תאורטיקן חשוב מתחום התיירות, אשר נוגע באותה נקודה ביחס לדרך הניתוח לגבי התייר הוא MacCannell (1999). לתפיסתו, קיימת בנו תשוקה לערוך ניסיונות בזהויות שונות. הרבה מהחוויה של התייר והצרכנים כרוכה בקניית מוצרים, שירותים וחוויות שיוצרים את האשליה של הפיכה למישהו אחר. MacCannell (1999) מציע שההזדמנות הזאת להפוך למישהו אחר היא סיבה חשובה שעבורה תיירים מטיילים מלכתחילה. טיולים למדינות אחרות עוזרים לנזילות של זהות, מפני שאנחנו בדרך כלל משאירים מאחור את השלטים ואת האנשים הקשורים עם הזהות הנוכחית שלנו, דבר שמקל על אימוץ זהות חדשה.

השהיה בפטיה מספקת אנונימיות לגברים ומאפשרת להם לחרוג מדפוסי התנהגותם בישראל ולהתנהג ללא פיקוח חברתי הדוק של הסביבה הקרובה. לנקודת המבט זו, של מעין לבישת מסכה המאפשרת לתייר לברוח מאילוצים חברתיים, מצטרף Bauman (1995). לפיו, הטיול משמש כאמצעי לשבירה זמנית של מסגרות, במקביל ליציאה ממקום החיים השגרתי. אולם יציאה זו היא ארעית בלבד, והתיירים, בניגוד למהגרים למשל, אינם מוותרים על שייכות למקום המוצא והמיקום החברתי שלהם, אליהם הם מתעתדים לחזור לאחר הטיול. התייר מונע על-ידי המטרה להתנסות בהתנסויות חדשות אשר אחריהן הוא מחפש. החוויה של התייר חייבת לכלול אמצעי בטיחות ודרכי מילוט, על מנת להבטיח שיוכל להתנער מהחוויה לכשירצה. התייר על פי באומן, קונה חופש מוגדר ביותר. העולם מעוצב מחדש על מנת לגרום לו הנאה. התייר יודע שאיזו מסיכה שלא יבחר להשתמש בה במשך הטיול, פניו ה"אמיתיות" מוגנות והוא יכול לחזור כשמתעוררים געגועיו (Bauman, 1995). כמו שמציין אודי: "אני חודש בפטיה, אבל זה לא קשור למי שאני בארץ ולמה שאני יהיה שאני יחזור לארץ". דימוי מקובל בשיח זה הוא של האדם כאינדיבידואל שבוחר לעצמו, בכל פעם מחדש, את זהותו, מתוך "סופרמרקט תרבותי" גלובלי (Mathews, 2000). דוגמא למה שמאפשרת לבישת המסכה ואינו אפשרי בחיי היומיום בישראל, ניתן למצוא בדברים הבאים:

אלי: מה שעושים בפטיה נשאר בפטיה.

אני : למה זה ככה?

אלי : כי אתה לא יכול להתנהג בשום מקום בעולם בצורה כזאת.

אני : אבל אתה אותו בן אדם...

אלי : אתה לא אותו בן אדם, אתה בחופשה, אתה לא אותו בן אדם, אתה בפטיה. פה הכל שונה.
בחוו"ל מותר לעשות הכל, פריקת כל עול. מאחורי כל אחד מאיתנו מסתתר בן אדם פראי וברברי
עם צרכים בסיסיים שצריך את התנאים המתאימים לממש את עצמו.

וכך בדבריו של ניר:

אני : חברה שלך יודעת שאתה הולך לפטיה?

ניר : כן

אני : היא יודעת מה יש פה?

ניר : לא

אני : מה אתה חושב שהיא הייתה מרגישה אם היא הייתה יודעת?

ניר : אני חושב שכבר לא הייתי יודע מה היא מרגישה, אבל אין מה לעשות אנחנו צעירים, אנחנו
לא נשואים, אנחנו באנו קצת להתפרק. תיכלס בארץ בחיים לא בגדתי בחברה שלי ובחיים אני גם
לא יבגוד בה, בחיים, מצפונית!

אני : אז למה פה כן ובארץ לא?

ניר : א. כל מה שקורה בתאילנד נשאר בתאילנד. תשמע חוץ לארץ זה חוץ לארץ אתה יכול... גם
תיכלס אני מאמין ש- 70% מהאנשים שפה הם נשואים או בעלי מערכות יחסים בארץ, אתה בא
לפה, זה מדינה זרה פה, זה כזה נשמר פה וזה טיול ואתה תעשה את זה, וזהו אתה ממשיך הלאה,
אתה מתפרק וזהו. בארץ אני לא ילך לזונה שיש לי חברה, תיכלס טסת, לא יודעים מה אתה עושה.
המסכה מאפשרת לגברים לשחק בין הזהויות על פי רצונם, כפי שניתן לראות בדבריהם של קובי
ורפי, צרכני המין הישראלים:

קובי : פה התפיסה היא שונה וזה מדבק, אין מה לעשות, אתה מגיע למקום שהמנטליות שלו שונה
אתה מנסה לחיות את המקום. אתה סופג ערכים מקומיים, מאמץ אותם כל עוד אתה נמצא
במקום. ברגע שאתה חוזר לארץ אתה חוזר לאט לאט לפרופורציות. בארץ זה החיים האמיתיים
מבחינתך, חוזר לתלם, מתאפס.

רפי : גמרת להנות חודש, גומרים סוגרים את הסוויצ' במטוס, סוגרים את הסוויצ' זאת אומרת לא
חושבים, לא מעניין אותנו שום דבר, הולכים לחיים השגרתיים שלנו.

את התחושה של להפוך לבן אדם אחר ממשך חיים, אך גם מתאר את הבעייתיות של הסרת
המסכה. חיים : תחשוב שאני בא לארץ אני פתאום בן אדם אחר, תחשוב, אני צריך לנתק את
עצמי, אני מנתק את עצמי ממה שהיה פה, אני לא מעלה חוויות, לא מספר לאשתי, אני פה
מתנתק. זה קשה כי יש לי משפחה. אני מנסה... אם היה תלוי בי לא הייתי מתקשר אף פעם לאף
אחד, הייתי נעלם. אבל אני מתקשר כי יש מחויבות, מתקשר להורים שלי, מתקשר למשפחה שלי,
אבל לא יותר מדי, כמה שפחות.

בחלק זה הצגתי את התחושות של הגברים לגבי המציאות הלימינלית, אשר מאפשרת להם ללבוש
מסכה המתכחשת לכל המגבלות החברתיות הנורמטיביות הכובלות אותם בישראל תוך שימוש
במילותיהם של הגברים. תחושת הניתוק הזו, באה לידי ביטוי במהלך הראיונות גם ללא אמירה
קונקרטיית.

הווה ללא עבר - מחקרים רבים מציינים שמחקר על לקוחות של זונות מסובך מאוד, בשל הקושי ליצור איתם קשר ולזכות בשיתוף פעולה מהם, מאחר ולרובם יש רצון להישאר מוסתרים ואנונימיים (Plumridge et al, 1997 ; McKeganey & Barnard, 1996). אך נתון מעין זה לא עלה בצורה חזקה במחקר שלי. אמנם לא זכיתי לשיתוף פעולה של מאה אחוזים, אך רוב הגברים נענו לבקשה להתראיין והיו מקרים בהם כמה גברים פנו אלי ביוזמתם וציינו שראיינתי חבר שלהם והם מעוניינים להתראיין גם. לנכונות להתראיין ניתן לתת כמה הסברים - היותי בקרבתם לאורך זמן וכן פיתוח של קשרים בלתי פורמליים ביני לביניהם. יותר מכל אני זוקף את הנכונות לכך שהאינטראקציה ביני לבין צרכני המין התרחשה בפטיה. פטיה נתפסה עבורם כמקום אחר, לימינלי, מרוחק מהבית, בו הם יכולים לחשוף בחופשיות את ההתנהלות המקושרת לצריכת זנות, ועל כן החשיפה במקום הספציפי לא היתה בעייתית עבורם. אך כשנדרשו המרואיינים לגעת בפרטים אישיים הנוגעים לביתם או לעברם, נתקלתי בחומה בצורה של חוסר שיתוף פעולה. ההסכמה להתראיין היתה רק לגבי נושאים הקשורים להווה שמתרחש בפטיה. לא היתה הענות לחשיפה של פרטים הקשורים לבית ולאורח החיים בישראל. לדעתי הדבר מעיד על הרצון לשמור על ניתוק מהחיים בישראל. הבניית פטיה כמקום שאינו קשור לבית, ומאפשר חופש לחוות את היחסים עם הזונות במנותק מהבית ומהנורמות המקובלות בבית.

עדות לכך ניתן למצוא באופן עקבי בכל הראיונות, בעקבות בקשתי בתחילת כל ראיון שהמרואיין יספר לי את סיפור חייו. בקשה זו הניבה דיווח לקוני של כמה פרטים, או התנגדות מפורשת לספק פרטים אישיים הקשורים לחיי היומיום בישראל. להלן כמה מן התגובות שהניבה הבקשה "ספר לי את סיפור חיך":

אבי: "מה זה קשור לפטיה? אני מהארץ, עובד בכלכלה, ברוקר. זהו." אבי מוכן לנדב שביב מידע אשר מתקשר לסטטוס התעסוקתי שלו, אך בה בעת מותח קו ברור להמשך הראיון. על כך שהראיון יעסוק בפטיה בלבד. אסף ממשיך עם אותו קו תיחום חד משמעי אסף: "עזוב אותך, אני לא רוצה לדבר על זה, אתה רוצה על פטיה אין בעיה."

וכך גם עם גבי. אני: "ספר לי על מערכות יחסים שלך עם נשים בעבר. גבי: זה כבר לא פטיה, זה כבר תחקור אישי, עזוב אותך."

כאשר לא היתה התנגדות חד משמעית כפי שהצגתי, הדיווחים היו מאוד נקודתיים ולקונים, כמו ציון מספר מקומות בהם חי בעבר, ללא פירוט. כך שגם אם קו הגבול לא נמתח במפורש היה ברור שבנושאים הקשורים לחייהם בישראל לא אקבל שיתוף פעולה כמו בדברים הנוגעים לפטיה. לחוסר הרצון לדבר על העבר ועל הבית בתוך סיפור החיים, יכולים להיות כמה הסברים, כמו הרצון לשמור על דיסקרטיות, או חוסר הכנה נפשית לשיחה מעין זו. אך ההסבר שאני מוצא כמשמעותי ביותר הוא תפיסת פטיה כמרחב לימינלי. במרחב לימינלי זה, קיים ניתוק ברור בין ההיסטוריה האישית מן העבר לבין ההווה בפטיה. בפטיה הגברים תופסים את עצמם כ"אנשים אחרים" ומאמצים זהות שאולה השיכת למקום בלבד ואינה מתקשרת לזהותם בישראל.

מקום "אחר" - הבניה של ניגודים

לפי תפיסת הגברים שראיינתי, פטיה אינה רק "אחרת" מישראל, אלא היא מנוגדת לה בצורה בינרית. התחושה הזאת של תירות כהתרחקות מהרוטינה ומהמוכר, יחד עם הרעיון שפנאי עבור התייר מתרחש מחוץ ו"כנגד" לבית (1997 Craik), מחזקות את האפשרות להרגיש חופשיים ומשחררים מנורמות חברתיות הנהוגות בארץ ואף להתנהג בצורה הפוכה להן.

מלוכלך- נקי

הניגוד הראשון שאציג מקורו בעבודתה של מרי דגלס (2004), אשר מדברת על המיונים הבינריים בין טוהר וטומאה ולדבריה: "ניתן לראות שמושגי הלכלוך שלנו עושים שימוש במעין תקציר מקיף הכולל את כל הרכיבים שנדחו מהשיטות הסדורות. זהו רעיון יחסי. נעליים אינן מלוכלכות מטבען, אבל זה "מלוכלך" להניח אותן על שולחן האוכל. אוכל איננו מלוכלך מטבען, אבל זה "מלוכלך" להשאיר כלי אוכל בחדר השינה. התנהגות הזיהום שלנו היא גינוי כל חפץ ותפיסה העלולים להפר או לסתור סיווגים היקרים ללבנו" (דגלס 2004: 61). ההבניה של פטיה כמקום מנוגד לישראל, מאפשרת לגברים לראות בצריכת המין משהו שנעשה במקומו ומסתדר עם מערכת המיונים שלהם. כפי שהסביר לי מיכה: "פה זה נהוג, זה נוח, הם נחמדות פה. זה נכלל בתוך החוויה של הטיול. אם בארץ תעשה דבר כזה - איפה תכניס את זה? בעיה, אי אפשר לקטלג דבר כזה. פה אתה יודע - זה חלק מהחוויה של הטיול, זה נוח". הצורך לקטלג את החוויה מצריך הבניית הנחות דיכוטומיות סותרות לגבי פטיה והעולם שמחוץ לפטיה, ובמקרה שלנו - ישראל.

הסיווגים היקרים ללבם של רבים מהגברים הישראלים בפטיה נוגעים להיותה של הזנות דבר דוחה ומלוכלך בישראל. לעומת זאת, בפטיה זנות היא נקיה ו"טבעית". או כפי שכותבת קריסטבה (2005: 9) "היעדר ניקיון או היעדר בריאות, לא הם אפוא שהופכים דבר מה לבזוי, אלא מה שמשבש זנות, מערכת, סדר". נושא שעלה פעמים רבות בדיון בסוגיה למה רבים אינם הולכים לזנות בארץ, בעוד שבפטיה ללכת לזונה זה דבר טריוויאלי.

דני: "בארץ זה לא מקובל, אם אתה בטיול אתה משתחרר. שאתה חי את החיים בארץ ללכת לזונה זה דבר לא בריא, למה לא בריא? כי אתה הורס את הנפש שלך, אתה מאבד את הטאצ' לאישה, אתה רואה הכל סקס. פה לא. פה אתה בטיול, אתה עושה סוויצ' בראש והסוויצ' הזה נותן לך לעשות מה שאתה רוצה".

ירון וגיל ממשיך באותם טיעונים להסבר אודות ההיפוך בין ישראל לפטיה והבניית פטיה כמקום "אחר".

ירון: "בארץ לא הלכתי לנערת ליווי, למין בכסף, לא נמשכתי. רק שהגעתי לפה.

אני: ולמה פה כן ובארץ לא?

ירון: תשמע, זה לא אותו דבר. בארץ יש לך מקום כזה? אין מקום כזה. חברים הלכו ואני בחיים לא נכנסתי, זה מגעיל, דוחה. חברים שלי הולכים למכונים הם חולי מין. בארץ לא נמשכתי לקטע בכלל, זה כזה זול, מלוכלך. מעבר לכך שבישראל זה זול ומלוכלך, מי שהולך לזונה בישראל הוא חולה מין".

ובדבריו של גיל.

אני: "בארץ עשית סקס בתשלום?

גיל: אההה... פעמיים במועדון חשפנות, לא יודע אם זה סקס, זה רק הרפיה וכזה במסיבת גיוס. בעיקרון ללכת לזונה ברחוב בישראל זה ממש לא טוב. אצלנו בכל אופן זה לא מקובל, אצלנו זה כזה ממש מגעיל, נגעלים מהם. זה בחורות מבוגרות ולא יפות ולא צעירות כמו פה.

אני: אבל בכל זאת יש צעירות.

גיל: בחבריה שלי בכל אופן זה רוסיות והם מגעילות. הרוב רוסיות ומגעילות וציצים לא יפים, זה גרם לי לסטיגמה שזונות בארץ זה לא טוב.

אני: פה אתה עושה מין בתשלום. מה ההבדל?

גיל: זהו, שפה אם אני ילך לחברים שלי בבית אני בשמחה יגיד שעשיתי פה, בגאווה אני יגיד את זה למה? כי פה זה שונה, פה אתה מקבל בחורה בת 20, תאילנדית חטובה פלס, יפיפייה עם גוף מהמם. בארץ הם מגעילות, משומשות. כאילו זה זנותי מדי, זה מגעיל מדי זה לא יפה, זה בוששה. אם חברים שלי היו פה היה לי יותר קל להסביר לך את זה, אבל זה כאילו לא בארץ שלנו, בוא נתחיל מזה שזה לא במדינה שלנו, זה מחוץ לארץ אז אתה יותר. יש דברים שאתה יותר מרשה לעצמך שאתה לא מרשה בארץ, כמו לאכול לא כשר, כמו לעשות גם דברים כאלה כמו... אתה יותר נפתח, יותר נהיה כמוהם. חוץ מזה שהעיר הזאת ממש משדרת את זה, אתה לא יכול גם אם אתה רוצה לעמוד בפיתוי ולא לעשות את זה. פה זה כזה, משדר כאילו זה בסדר, אתה מרגיש כאילו זה יותר בסדר, שמה בארץ אתה מרגיש שזה יותר לא בסדר כי אתה בארץ שלך, זה מגעיל. העיר הזאת משדרת השראה בפנים הלב כאילו זה בסדר".

דוגמה בולטת בדבריו המחזקת את הניגוד מלוכלך- נקי היא נושא הכשרות. דגלס (2004) עוסקת בהרחבה בנושא הכשרות ומערכת המיונים שקשורה בה, מתוך כך ניתן לנתח באופן סימבולי את המוכנות לאכול אוכל לא כשר, המתחברת לקטלוג של פטיה כמקום בו החוקים שונים באופן מהותי. הדבר מאפשר להתנהל אחרת בכל תחומי החיים. דבר נוסף שעולה מדבריו של גיל הוא הניגוד בין הבושה המתלווה לצריכת זנות בישראל לבין הגאווה בצריכת זנות בפטיה.

בושה - גאווה

לתפיסת השונות של העיר פטיה לעומת ישראל, בדרך של הבניה בינרית, מצטרפת תחושה של בושה חברתית המתלווה לצריכת זנות בישראל, מול גאווה לצורך זנות בפטיה. במילון אבן-שושן (1998) תחת הערך בְּשֻׁת מופיעות המילים: בושה, חרפה, כלימה ובסוף הערך מופיעה הצרופ בית-בְּשֻׁת - בית זונות. בדבריהם של הגברים עולה באופן ברור שרגשי הבושה המתקשרים לבית הבושה בישראל, אינם מתקשרים לבית זונות בפטיה. לא רק שצריכת הזנות אינה מהווה בושה בפטיה, התחושה של הבושה מוחלפת בתחושה של גאווה. דבר המסמל בצורה ברורה את השתנות הנורמות במקום ה"אחר". צריכת הזנות מהווה מקור לגאווה, שמתבטאת בכך שגברים מתגאים לרוב בנערות שהם אוחזים מתחת לזרועם או יושבים לידן. פעמים רבות שמעתי במהלך הצגת הנערה לחברים את ההתגאות: "איזה כוסית הבאתי". או התגאות בתמונות העירום של הזונה שבילה איתה בערב הקודם על מסך המצלמה הדיגיטלית. את ההיפוך ניתן לראות בדבריהם של שלומי וחיים:

אני: "למה בארץ אתה לא הולך לסקס בתשלום?"

שלומי: זה לא אותו הדבר. פה זה מקובל ובארץ זה לא מקובל, זה יותר דיסקרטי בארץ, לא רואים את זה במובן החיובי, אף אחד לא רואה את זה במובן החיובי. בארץ לא הייתי רוצה שידעו שאני הולך כי זה פחות יאה, אני לא יודע איך לקרוא לזה. פה זה חלק מהנוף, בארץ אתה מתבייש ומתחבא".

חיים: "בחורה, כל מי שראה אותה ברחוב, הייתי הולך איתה היה משתגע, היה מסובב את הראש ויש פה הרבה תאילנדיות יפות, היא הייתה הקלאסה של הקלאסה. יש לי הרבה תמונות שלה בבית, לא בבית, (נשוי) במשרד, לא במשרד אצל חבר". בדבריו של חיים בולטת הגאווה שמרגיש בהליכה לצד זונה יפה, גאווה אשר מופגנת ברחובות פטיה. לעומת זאת, בישראל, התמונה שלה מוצנעת ומוחבאת. בהמשך הוא מסביר. " פה אני מרגיש חופשי, פה זה ראש אחר פה. האווירה פה אחרת, זה אווירה של חופש, הראש הוא ראש אחר. אני מרגיש ממש חופשי. בארץ אני לא חופשי".

את תחושת חוסר הבושה שמרגישים הגברים ביחס לצריכת מין בתשלום בפטיה משליכים הגברים על הנערות העוסקות בזנות. כמו שאמר לי אחד מהם. רחמים: "בישראל החינוך מהבית, בוא אני יסביר לך – פה בתאילנד, אם בחורה אומרת לאמא שלה 'אני הולכת לעבוד בזנות' האמא נותנת לה נשיקה במצח ואומרת לה שיהיה לך ברכה, שבודהה יברך אותך. בישראל, אוי ואבוי, לא, אבא יחתוך לה את הידיים, אמא תנקר לה את העיניים וינדו אותה מהמשפחה, למה אף אחד לא רוצה את הבושה הזו".

רגשי הגאווה בפטיה, המנוגדים לתחושת הבושה בישראל, נובעים מתפיסת הנורמות החברתיות כהפוכות בפטיה ומקנים לגברים חופשיות לעשות כל העולה על רוחם.

שחרור מיני - שמרנות מינית

הגברים מבנים את פטיה כמקום "אחר", שבו חופש מיני הוא דבר "טבעי" ו"תרבותי", אשר קשור למסורת ארוכת שנים. בהתבססם על ההבניה של פטיה כמקום בו מתירנות מינית מושרשת בתרבות, מוצגת ישראל כאנטי-תזה תוך הדגשת השמרנות בישראל, המגבילה את החופש המיני. הבניית הפער בין הישראליות לתאילנדיות, נעשה כמייצג שני הפכים קיצוניים ותוך אימוץ טיעונים של ליברליזציה, ומסורת המעידים על החופשיות המינית הטבועה בתאילנדיות. תפיסה זו של יחסיות תרבותית מגויסת לצורך הקצנת הניגוד בין התרבויות ומאפשרת לתפוס את הזנות בפטיה כדבר טבעי. כפי שניתן לראות בדבריו של גיל.

אני: "אתמול שיצאת לרחובות איך הרגשת?"

גיל: אה..אה.. הלם טוטלי. הלם טוטלי. קיבלתי פירוט קצת מהישראלים לגבי הבחורות פה, לגבי מה שקורה, לגבי כל הזנות שיש פה. יצאתי, ברחוב ממש 250 מטר הלוך 250 מטר חזור ונכנסתי להלם. אני הייתי בהרבה מקומות בעולם, באמת הרבה מקומות בעולם, דבר כזה לא ראיתי. זה באמת מדינה ייחודית שקשה לתאר את מה שהיא יכולה להציע לתייר במילים. צריך להגיע ולהרגיש מה באמת המדינה הזאתי, העיר הזאת יכולה להציע, האווירה שיש בה זה באמת שונה, ליברלי וממש דמוקרטי וכל אחד עושה מה שהוא רוצה ואיך שהוא רוצה ואווירה משגעת. הלוואי והמדינה שלנו ישראל תהיה קצת יותר חופשית ותיתן יותר אהבה ברחובות, מאשר כל הזמן ההסתגרות הזאת והשמרנות הזאת". הטענות לליברליזציה מינית הם חלק מטיעונים המתקשרים לתרבות האחרת, כמו שמסביר ליאור: "אני מגיע לחו"ל אני מרגיש יותר חופשי לעשות דברים שלא הייתי עושה בארץ. אני לא יודע, אולי זה רק אני, אבל בארץ אני לא מרגיש בנוח ללכת לשלם תמורת מין. פה סקס הוא חלק מהתרבות".

כחלק מההסבר התרבותי ניתן למצוא גם את גיוס האמונה הדתית הבודהיסטית המצווה כביכול על פתיחות מינית, כצו מוסרי של חופש מיני על פיו מתנהל המקום מקדמת דנא. הדבר מובע בדבריהם של יורם ורפי.

אני: "איך הרגשת פה ללכת ברחובות?"

יורם: מבחינת האגו זה די מנפח, שמע זה כף. אם אני ישווה את זה לבחורות בארץ אין מה להשוות בכלל, אין מה להשוות בגרוש. בחורה בארץ אתה צריך... זה עולם אחר, אחר לגמרי, זה מנטליות אחרת לגמרי, שמים וארץ הבדל. אני חושב שלישראליות יש מעצורים בסקס, שכל ישראלית ממוצעת היא נולדת ומהרגע הראשון שהיא נולדה ועד החתונה, שההורים שלה כופים עליה או משהו כזה, הם גם אומרים לה גברת תשמרי על עצמך עד אחרי החתונה, זה מושג שאפילו כבר בגיל 14, 15 ההורים מסתכלים על הילדה רואים אותה יוצאת עם בחורים, אפילו הם לא אומרים לה כלום - זה אסור, לישראליות יש מעצורים, לכן הישראליות לא נהנות מסקס עד

שהם כן עושות אותו, והם עושות אותו בדרך כלל כי הגבר רוצה דברים כאלה, קשה למצוא כאלה שבאמת נהנות לפי דעתי מסקס. עכשיו פה, בבודהיזם אין שום מעצור לסקס, זה לא חטא, לא עבירה, זה לא כלום, זה דבר טבעי לחלוטין. אז מבחינת בחורות זה טבעי לבוא לשכב עם בחורים, זה לא מעצור, זה לא כלום, אז מראש הן נהנות. אתה נמצא עם מישהי אתה רואה שהיא רוצה לקיים יחסי סקס, לא כמו בארץ אתה צריך להוציא את הבחורה 10 פעמים לבית קפה ואז אולי תקבל איזה נשיקה מסכנה. אם נדבר על סכומים - בחורה אחרי 1000-1500 שקל, אתה מקבל ממנה נשיקה ואולי עוד משהו, זה כך מסתכם בארץ. בעיר הזאת קודם כל תעשה סקס, אחרי זה נדבר על תשלם או כמה תשלם. קודם כל אתה רוצה, יאללה בוא. מה שיפה פה שיש לך מבחר כזה עצום שאתה פשוט לא יודע איפה אתה נופל. זה לא כמו בארץ, אתה יודע, חברים שואלים, אתה צריך לתחקר את כל המשפחה והאזור להבין אם היא נותנת או לא נותנת. פה אין אף אחת שלא נותנת, אתה פשוט צריך לבחור, את זאת או את זאת. אין מעצורים, אין גבולות, אז זה כבר נותן פה לגבר להרגיש מיוחד. אני בא לפה לא עושים לי שום פרצופים, שום פלוורות, אני לא צריך אפילו לדבר על זה, זה בא מובן מאליו. כמובן שהתאילנדיות מפנקות גם מעבר. כן, אתה בא לוקח אותה לחדר היא גם תבוא, גם תהיה איתך כל הלילה והיא תקום בבוקר גם תסדר את החדר. אם אתה רוצה תשחרר אותה אם אתה רוצה תשאיר אותה בחדר. פה אתה מרגיש גן עדן בקיצור."

ועל פי רפי אני: "אתה מרגיש שהן אוהבות אותך?"

רפי: "כן, תראה האמונה של הבודהה זה לתת אהבה לגבר באמת, לתת אהבה לגבר מכל הלב ומתי שהגבר רוצה. הוא אומר תוריד את התחתונים עכשיו, להוריד את התחתונים ולעשות את זה, היא חייבת, זו האמונה של הבודהה, באמת."

לניסיון להבנות את החופש המיני כדבר הטבוע בתאילנדיות בצורה כה חזקה מצטרף הטיעון של היות הזנות דבר "טבעי" בתאילנד. המילה "טבעי" מאפשרת לחופש המיני להראות כדבר שטבוע במקום ואף כנתון ביולוגי שעובר מדור לדור. משה: "פה זה הכי טבעי שיש, ככה הם, הם לא מכירות דבר אחר. פה זה המנטאליות שלהם, פה הם חושבות שככה זה צריך להיות. אתה מביא לפה (למלון) בחורה אף אחד לא מסתכל בעין שזה לא טוב כי זה הכי רגיל שיש."

לכל ההסברים הללו של "יחסיות תרבותית" מצטרפים הסברים ניו-אייג'יים של "אנרגיות" ו"זרימה" המיוחסים לנערות התאילנדיות.

אני: "אתה הולך למין בתשלום בארץ?"

איתי: עשיתי בעבר כמה פעמים. לא משהו גרנדיוזי, לא הרבה פעמים. אם הייתי במצב באמת באמת רע ובאמת חס ואין לי בחורה אז אולי כן, אבל לא פעמים רבות, אולי חמש פעמים.

אני: ופה אתה עושה את זה באופן חופשי.

איתי: פה אני עושה את זה באופן רגיל.

אני: ומה ההבדל?

איתי: ההבדל באווירה. האנרגיות שהבחורות משדרות אליך ובכלל האווירה בכללי. בעיר הזאת כללי המשחק שונים. זה מתקבל על הדעת פה הרבה יותר משזה מתקבל על הדעת בארץ. כאן אתה נמצא במקום שזה הקטע בו. אתה נותן חופש ליצרים שלך. אנשים באים לפטיה בגלל זה, לא בגלל החוף היפה כי אין פה, או בגלל הברים הנחמדים אנשים באים, כי יש פה בחורות ויודעים שאפשר לעשות פה חיים. לעומת בארץ שזה פחות מקובל."

אמנון: "בארץ עשיתי מעט מאוד מין בתשלום, אולי כמה פעמים.

אני: ולמה פה חופשי?"

אמנון: יש משהו בתאילנדיות, הם רגועות, הם סבבה, הכל זורם. יש פה גישה מאוד מתירנית, הכל מותר הכל זורם, פה אני זורם עם זה. פה החוקים שונים.

אני: בתאילנד הזנות לא חוקית.

אמנון: בפטיה החוקים שונים, פה הכל חוקי, הכל פתוח. אם אני עכשיו רוצה 12 בחורות אצלי בחדר, תוך 20 דקות אני מארגן את זה, אין עם זה בעיה, הכל כזה רגוע, הכל פתוח, הכל אפשר. זה כמו שיש מדינות מסוימות כמו הודו, כולם מעשנים גראס, ברוסיה כולם שותים וודקה, פה זה הסרט".

ההנגדה החזקה מומחשת גם בדבריו של אופיר:

אני: "ואיך הרגשת שאתה הולך וכולם צועקות לך?

אופיר: אני חושב זה ההיפך הגמור ממה שקורה בארץ, ששמה הבנות מחכות לשלב שבו הם בנות 150 וכבר במשך איזה 60 שנה תולעים אוכלות אותם בקבר ואז בוא תבוא תלקק, בוא תבוא תזיין. אז ההפך הגמור מזה, פה בוא קח אותנו, בוא איתנו, אנחנו רוצות לטרוף אותך, אנחנו מוכנות להכל איתך - סקס וגם רומנטי ובוא נחיה, בוא נחגוג וזה מה שהם צועקות בלהקות וזה מדהים ואני מעריץ אותם על זה".

אם המרואיינים הקודמים דיברו על האווירה והפתיחות המושרשים במקום, ניתן לראות שדני מסביר לי מבחינה מעשית מה פתיחות זו מאפשרת. דני: "פה סקס לא מפחיד אותם, בארץ סקס זה דבר מפחיד, התפיסה בארץ שמרנית, בארץ אסור לגעת לבחורה בחזה במועדון, מה זה אסור? תקבל סטירה. פה זה דבר טריוויאלי, חופשי".

האווירה של חופש מיני בפטיה לעומת שמרנות מינית בישראל מוסברת על בסיס טיעונים כבדי משקל ועתיקי יומין, אשר יוצרים את היכולת להבנות את המקומות כהפכים. ממצאים דומים לשלי מצאה O'Connell (2001) במחקר על תיירי מין. היא מצביעה על כך שיחוס גישות מיניות ליברליות, תומך במפלט מהמוסכמות המיניות המגבילות של התרבות ממנה באים הגברים תיירי המין. גברים ישראלים רבים רואים בחופשיות המינית אצל הנשים התאילנדיות העוסקות בזנות, דבר הטבוע בהן תרבותית, ובעיר פטיה היפוך למוסכמות המיניות שקיימות בישראל.

הטיעונים של ליברליות, דת, טבע ותרבות הם טיעונים ידועים מהספרות האנתרופולוגית האבולוציונית. הלקוחות בפטיה מגייסים טיעונים אלו להסבר עליונות ושליטה ב"אחר". כאן כולם תלמידים טובים בבית המדרש האבולוציוני, ומממשים את הטיעונים הללו על בנות פטיה. כמו כן, ניתן למצוא שיח אחר של יחסיות תרבותית בו הגברים הישראלים מפרשים את התרבות התאילנדית. כאשר הם משתמשים בנימוק של יחסיות תרבותית, הם עושים באופן שמתאים להם, כך שהתרבות התאילנדית תתפרש כפי שהם רוצים לראות אותה. המשותף לכל הטיעונים הללו הוא שהחופש המיני טבוע בעם התאילנדי ומושרש במקום. לעומת ישראל, שבה השמרנות המינית שלטת.

לאורך כל החלק הראשון של הפרק הצגתי את המשמעות הלימינלית של פטיה, המאפשרת ללבוש מסכה ולשחק בין זהויות. זאת, על בסיס ראיית הגברים הישראלים את פטיה כמקום אחר בו הם חופשיים מהכבלים הנורמטיביים של הבית. מתוך התפיסה של ישראל ופטיה כשני ניגודים, מתאפשרת צריכת זנות בחופשיות.

2 - להרגיש בבית

בהמשך לחלק הקודם בו הוצג הציר המאפשר להבנות את פטיה כמקום "אחר", אציג את הציר השני המתקיים במקביל. ציר זה מבטא את ניכוסו של המרחב בפטיה למרחב ישראלי, דבר המהווה בסיס לכך שהגברים צרכני המין "מרגישים בבית" בפטיה.

בניגוד לראיה המקובלת של לוקאליות קשורה למקום, אני מציע שימוש בראיה מרחבית שונה, כזו המוצעת על-ידי Soja (1993). ראיה לפיה החלל והקיום החברתי, כל אחד מהם מצטרף למבנה חברתי אשר מעצב את המציאות ומעוצב על ידה. על פי ראיה זו, הסדר החברתי של הקיום האנושי צומח מהיציאה החברתית של המרחב. כלומר, בניגוד לתפישה המקובלת של זמן, כחי משתנה ודינאמי, לעומת חלל ומרחב כיסודות דוממים וקבועים, המרחב אינו סטאטי וניתן ליצירה. עצם הגישה למרחב היא שיוצרת אותו (Soja 1993). בהתאם, במקרה של תיירות המין לפטיה – פטיה נתונה, אולם תיירי המין הם אלו שיוצרים את המרחב ומבנים אותו כמרחב ישראלי. חלקם הגדול של תיירי המין נסעו מהמקום – ישראל, אל מקום אחר, אך נשאו עימם גם את המרחב המקומי, ולמעשה הרחיבו את מרחב הישראליות שלהם. החוויה שלהם היא במובנים רבים לוקאלית, מהווה הרחבה של מרחב הישראליות שלהם. אבל, בניגוד לתפישה השגרתית של לוקאליות סטטית, המשתלבת בגלובליות דינאמית, זו לוקאליות שהיא דינאמית בפני עצמה. דינאמיות אשר מתאפשרת תוך התפשטות גלובלית של רעיונות לוקאליים (היכל, 2000). ראיה זו המתחברת למושג "גלוקאליות" (Robertson 1993,1995), כלומר, תהליכים שבהם הקשרים גלובליים ולוקאליים שזורים אלה באלה באופן שאינו ניתן להתרה. רם (2005) מפרש זאת כך שהמגמות הגלובליות חותרות תחת המגמות הלוקאליות הישנות, אך בכך לא רק שאינן מבטלות אותן לחלוטין, אלא הן אף מלבנות את חידושן ביתר שאת, בצורות שונות ובמקומות שונים. הדגש בעבודתי, בהתאם לדבריו של רם, הוא על כך שהגלובליזציה מאפשרת מבעים לוקאליים ישראליים במקומות שונים.

מבעים גלוקאליים מובאים בעבודותיהם של מעוז (1999) "לבי במזרח", של היכל (2000) "לוקליות ישראלית נודדת במזרח" ובעבודתו של נוי (2003) "סיפורים של גבריות הגמונית". עבודות אלה דנות בתיירים ישראלים המטיילים במזרח אסיה. היכל (2000) ונוי (2003) מציינים כי אין מדובר רק בנוכחותם של ישראלים רבים שמבקרים באתרים אלה ושוהים בהם כיחידים או כקבוצות, כי אם בדבר מה איכותי בדמות נוכחותה של תכונה ישראלית. אלמוג (1998) מציין שבמובלעות אלה נוצר קולקטיב ישראלי משותף, המתאפיין בדפוסים חברתיים מוכרים. תכונה ישראלית זו מאפשרת לישראלים "להרגיש בבית". כפי שאמר לי אופיר: "אבל בטווח הרחוק, מה שקרה שיותר זה גרם לי לקחת את הדברים בפרופורציות וגרם לי להבין שיש את המקום הזה, הנפלא, שקוראים לו פטיה ובכלל תאילנד ובטח יש עוד מקומות כאלה בעולם כמו ברזיל, לא הייתי אבל אני גם לא מרגיש צורך, בגלל שפה בפטיה אני מרגיש בבית וכיף לי פה עם כל הישראלים ובא לי להיות פה מאתיים אלף שנה רצוף."

הישראליות גם מופגנת אל מול זרות ואחרות, דבר המשקף כמה מן המאפיינים הסדרתיים של הזהות הישראלית, וביניהם את "מנטאליות המצור", על השלכותיה (Kimmerling, 2001). ב"מנטאליות המצור" ניתן להבחין ברצון להיות בקרבת ישראלים ואולי אף פחד להיות ללא ישראלים, בודד במובן מסוים, כמו שאמר לי אלי: "ברגע שאתה נפגש עם ישראלים נוצרת אחווה.

גם שאתה נפגש עם ישראלים ברחוב, שאתה לא מכיר, אתה רואה את האחוה, ההתחברות. ישראלים זה גוש אחד ביחד, אתה מרגיש שאתה מהאזור, שאתה לא לבד".

כך לגבי המלון בו שהיתי בפטיה והמסעדה שבו. המלון הישראלי היה מובלעת ישראלית שאוירת החבר'ה הישראלית ותחושות ה Communitas היתה בה חזקה ביותר. קונל כתב שצריכת זנות עשויה לעיתים להיעשות בקבוצה. שימוש קבוצתי כזה נחוה כמהנה בשל תרומתו לכינונה של זהות גברית משותפת ולתחושה מוגברת של השתייכות לקבוצה (Connell, 1995). דבר זה בא לידי ביטוי בפטיה בצורה חזקה כאשר רוב היציאות למועדונים, לשם מפגש עם הזונות, מתרחשות בקבוצות של ישראלים. הדבר תורם לחיזוק הזהות הגברית וכן מחזק את השייכות לקבוצה הישראלית. אוירת החבר'ה והקומוניטס מתבטאת גם בפניה אחד לשני בכינוי "גבר" או "אחי", כינויים המסמלים קירבה ואחוה גברית.

כמות הגברים הישראלים המגיעים לפטיה עולה משנה לשנה, וכך גם האתרים המציעים מובלעות לישראלים מתרבים. כך תיאר לי רוני, בעל אחת מהמסעדות הישראליות, את התרחבות נוכחותם של הישראלים הבאים לפטיה.

רוני: "אני פתחתי את המסעדה לפני שלוש שנים.

אני: ואז היו הרבה ישראלים פה?

רוני: ישראלים כמעט ולא היו. אחרי זה התחילו לבוא עוד ועוד. אבל שפתחתי כמעט ולא היו ישראלים פה. מספר הישראלים גדל לפחות ב 50% בשלוש שנים האחרונות.

אני: ואיך אתה מסביר את זה?

רוני: אנשים מספרים לאנשים מה שיש פה ומגיעים ישראלים, זה כמו שריפה בשדה קוצים.

אני: אתה יכול לאפיין את הגברים הישראלים שמגיעים לפה?

רוני: כן, בעיקר מגיעים לתענוגות של המין. זה החופשיות של המין, התענוגות של המין. רק בקטע של מין. בחורות וכל זה".

כמובן שהתפריט במסעדה של רוני הוא בעברית ומוצעות בו מנות כמו חומס, פלאפל וסלט ישראלי. המוזיקה המושמעת היא בעברית ועל מסך פלזמה ענק מוקרנות התוכניות של "ארץ נהדרת". המובלעת שנוצרה במסעדה מאפשרת לגברים הישראלים להרגיש כחלק מקבוצה, ולכן מצטרפות תחושות של בעלות על המקום וכיבוש המרחב (ראי תמונות מס': 16-19).

השפה השלטת במובלעות אלה היא עברית, עובדה זו מחזקת את ההרגשה של סביבה מוכרת ותחושה של "בעלי הבית". אוירת הביחד הישראלית יוצרת תחושת ביתיות ישראלית ומתבטאת בכמה תחומים נוספים. למשל, כאשר מגיע ישראלי חדש, שאר הגברים הישראלים מעדכנים אותו לגבי כל הפרטים הנוגעים למיקום הזונות, מחירים ומקומות מומלצים, כמו שתיאר זאת גיל: "אתמול הגעתי. אחרי שעשיתי סיבוב על האופנוע נכנסתי להלם. ישבתי פה, אמרתי אני לא יוצא בלי ישראלים בלי מישהו שמכיר את המקום קצת יותר טוב ממני. מצאתי מהר מאוד את החברים פה. מהר מאוד התחברנו, כמו כל הישראלים בכל העולם. יהודים תמיד מתחברים ומוצאים אחד את השני צייק צק".

כיבוש המרחב

תחושת ביתיות זו מתחברת להתנהגות של הגברים הישראלים כ "בעלי הבית" ומהווה את הבסיס לקישור בין תירות - גבריות ישראלית - כיבוש המרחב - וכיבוש מיני. על פי מעוז (1999), האתרים המרוחקים "במזרח הרחוק" נתפסו ועודם נתפסים כממוקמים בספר, והביקור בהם

מהווה ביטוי סמלי ומשחק תיירי של גילוי ספר זה. מכאן גם הכינויים "מתנחלים" ו"כובשים" המשמשים את התרמילאים בהתייחסותם אל עצמם. נוי (2003), במחקרו על תרמילאים ישראלים מציין שיחד עם הצמיחה המרשימה בהשתתפות בטיול, בהתמסדותה של התיירות ובהיקבעות מסלוליה ואתריה, נעשה הספר המרוחק לחזית (Frontier), המהווה כר חדש לגילויים טריטוריאליים ול"כיבושים" סמליים. על פיו ניתן להמשיג גם את התיירות הישראלית כפרקטיקה מרחבית המבטאת יחס ניאו-קולוניאליסטי למרחב ה"אחר". כיבוש תיירי זה בא לידי ביטוי בפטיה. מימד הכיבוש מתבטא בכמה צורות בפטיה. ביטוי אחד לכך, כפי שציינתי, הוא המובלעות (Enclaves) שבהן התיירים הישראלים מתגודדים, לנים, סועדים ומבלים.

הכיבוש התיירי של המרחב מושתת על מסורת ישראלית של כיבוש צבאי, אשר תחושת הביתיות המתאפשרת בעקבותיו מעודדת ומחצינה את האספקטים הקולוניאליסטיים של הגברים הישראלים בפטיה. מבחינה היסטורית, התרבות הישראלית התעצבה ומתעצבת על רקע עימות צבאי מתמשך (אל חאג' ובן אליעזר, 2003). מצב לוחמה זה מתקשר בצורה הדוקה לגבריות ישראלית. במקורות רבים ניתן למצוא את המלחמה כמהות הגבריות, כדרך להגשמתה, בישראל גבריות זו נשארה משמעותית לאורך השנים (שיאון, 1997). ניתן לטעון כי עדיין נתפסת דמות גבר האידיאלי הישראלי כדמותו של הלוחם (לומסקי-פדר ורפורט, 2000). דמות זו יוצרת ומחזקת מה שמתואר ככור ההיתוך המרכזי לגבריות בחברה הישראלית – הצבא.

על פי גלוזמן (1997), את תיאור דמות הגבר הישראלי כלוחם ניתן לנסות להבין היסטורית, כנובע מההתנגדות לגבריות היהודית האינטלקטואלית והנשית שאפינה את הגבר הגלותי. גלוזמן במאמרו מתווה את הקישור בין לאומיות למיניות. רעיון זה מקבל תימוכין בכתיבתו של קפלן (2003), בה ניתן למצוא את החיבור החזק בין לוחמה למיניות, תוך שימוש במושג "לאומיניות", המתייחס בו זמנית לפרטי ולציבורי, לאישי ולפוליטי, למיני וללאומי. בגבריות הישראלית נוצר קישור בין יכולת העמידה של הפאלוס הגברי לבין יכולת העמידה במישור האישי, הקבוצתי או הלאומי (שיאון, 1997; קפלן, 2003). קפלן ושיאון מתמקדים במחקרם במיניות כעוגן מרכזי של התרבות הצבאית.

במחקרי מצאתי כי המרכזיות של התרבות הצבאית מהווה עוגן למיניות הגברית של הישראלים בפטיה. למשוואה הבסיסית של לאומיות, גבריות, צבאיות ואזרחות יש להוסיף את המרכיב המיני. לשם כך אני מגייס את כתיבתה של דבורקין (2005) אודות החיבור הברור בין משגל לכיבוש. לתפיסתה, באקט המיני הגבר מבטא את הגיאוגרפיה של שלטונו על מיניותה ופנימיותה של האישה, כחלק מתחום ריבונותו כזכר. הוא יכול להיות בעליה כאדם, להיות אדונה, ולבטא בכך זכות אישית לבעלות, והוא יכול להיות בעליה בכך שיבעל אותה בצורה לא אישית ויבטא בכך זכות קולקטיבית של בעלות, בלא מסווה ובלא גינונים.

רוב הנשים בפטיה אינן נשים מובחנות, פרטיות, בעיני הגברים, כך שהמשגל איתן נוטה להיות אישוי השליטה של המעמד הגברי, תוך כיבוש ישראלי של המרחב. מבחינה פיזית, האישה בעת המשגל היא חלל מיושב, טריטוריה הנכבשת. כיבוש המרחב בפטיה מתבצע ישירות ע"י כיבוש מיני. כפי שניתן לראות למשל אצל דני, שבסיפורו מתממשים כיבוש המרחב הבתולי, עם כיבוש האישה הבתולה על ידי תייר המין הישראלי.

אני: "ספר לי על איזה חוויה מינית מפה.

דני : משהו יוצא דופן או...

אני : לא, לא יוצאת דופן.

דני : אה, בכלל חוויה מינית. מנסה לחשוב מאוסף הסיפורים שיש לי בראש. אה, או.קיי. יש לי משהו יפה בשבילך. זה היה לי הלם איזה שבוע אחרי זה. היינו בפאי בצפון. זה כפר מדהים. מקום מדהים ושכרנו שם שתי אופנועים, אני וחבר, עלינו שם לאיזה כפר של שבט ליזו שמה, ליזו וילגי וטיילנו שם, אתה יודע וזרמנו שם עם הכפריים, ישבו איתם קצת, שתינו, פה שם. יש להם שם בגדים מסורתיים, אז יצאנו שם בפאי לאיזה מועדון והגיעו לשם שתי בנות משבט ליזו לבושות בגדים מסורתיים. עכשיו, אני הייתי כבר כמה ימים בלי בחורה וקצת ההורמונים מתחילים להשתולל והזמנו אותם לשתייה, אני והחבר והם זרמו איתנו יפה, ושתו איתנו, רקדו איתנו. סוף הערב אני אומר לה 'את באה איתי', ואז אני מבין שהיא בכלל לא הבינה אותי כל הערב, כי היא למעשה לא מדברת תאילנדית ולא אנגלית, היא מדברת לאו, זה שפה הרבה יותר קשה. קיצור, החברה שלה תירגמה 'היא לא יכולה לבוא איתך, זה לא מקובל, היא משבט' ופה ושם. בחורה יפהפיה היתה, בת 22-23. ואני סגור אני לוקח את הבחורה הזאת, לא יעזור כלום. ואני מזמין שתיה – ויסקי ובירות ומה שאתה לא רוצה. מסתיים, נסגר הפאב בשתיים, יצאנו החוצה, היא אומרת לי 'לא, אני לא באה איתך'. התבאסתי כזה, הראיתי לה שאני מבואס, הנעתי את האופנוע, התחלתי לנסוע אז חברה שלה, המתרגמנית, אומרת לי שמה 'היא תבוא איתך', 'She likes you, she want to come with you'. אמרתי או.קיי. היא עולה על האופנוע, אנחנו עולים לחדר ואז אני פתאום שומע צפצוף של עוד אופנוע, אז חברה שלה באה אומרת לי 'תשמע, זה לא מקובל שליזו הולכת עם פלנג, עם זרים, אם אתה בוס בוס, אם אתה שוכב איתה אתה צריך לשלם לה כסף'. אמרתי לה או.קיי. עכשיו, לא אמרה לי מה כמה ולמה, 'ובבוקר תחזיר אותה לתחנת אוטובוס', אמרתי לה בסדר. אני לוקח אותה לחדר, תשמע, היא נתנה לי לילה חבל על הזמן. משהו משהו. היא היתה מאוד מאוד ביישנית, כיסתה את עצמה ויאל תראה לי את החזה' ועד ששכבתי איתה לקח לי איזה חצי שעה. היא קצת היתה ביישנית. הבנתי אותה כי סך הכל היא היתה ממקום מסורתי כזה בתאילנד, לא מקובל. כבר לקראת שש בבוקר היא מעירה אותי, היא מסמנת לי ככה עם הידיים תנועה של אופנוע, תיקח אותי. ואני עוד מסטול מהבירות, מהשתייה, אני אומר לה 'חכי עוד איזה שעה, נישן'. 'לא, תיקח אותי עכשיו'. טוב. הנעתי את האופנוע, טוב, אני יודע אני צריך לקחת אותה לתחנת אוטובוס. אני מגיע לתחנת אוטובוס היא מסמנת לי למעלה, עושה לי ככה, למעלה. ואני יודע למעלה זה המפלים, הכפריים, איזה 16 ק"מ. אני מתחיל לנסוע וערפל, התחיל גשם ואני נוסע ונוסע, ואני לא יודע לאן אני נוסע, וערפל ואני נוסע 10 קמ"ש, ואני נוסע, עולה את העליות. בקיצור, איזה 40 דקות עד שהגעתי לכפר שלה, ואז היא מזהה את הכפר שלה מרחוק, עושה לי 'תעצור פה שלא יראו שאני מגיעה'. עשיתי פרסה, הגעתי לחדר ולא שילמתי לה כלום".

עדות לכיבוש המרחב מצאתי במשחק כדורגל של נבחרת ישראל, ששודר על מסך המחשב במלון וקיבץ יחדיו חבורת גברים שעודדו את הנבחרת בצעקות "אל, אל, ישראל". לקריאות אלה הצטרפו הנערות התאילנדיות שהיו תחת כיבושם של אותם גברים. כיבושן של הנערות העוסקות בזנות ע"י משגל, נסוב באופן ברור מהמימד האישי למימד הלאומי, למשל בדבריו של אסי: "אני פה כבר פעם חמישית, כל פעם חמישה-ארבעה חודשים, שלוש-ארבע

בחורות בשבוע, תחשב כמה בחורות עברו לי בין הידיים, או בעצם בין הרגלים. יש כבוד. אני מביא כבוד לישראלים, אה".

כאשר מחברים את ממצאיו של נוי עם הגותה של דבורקין, מקבלים את המסד לכיבוש המטפורי והפיזי של הגברים הישראלים בפטיה. כפי שמתואר גם אצל נוי (2003), הדימויים הקשורים למלחמה ולמין, בהקשר של המרחב, הינם דיפוזיים ונזילים משדה משמעות אחד לאחר. תחושת הבעלות על המרחב מאפשרת ל"כובש", המושאל מן המערכה לטובת השדה המיני, לכבוש שטחים, שערים ונשים. כיבושים אלו לקוחים ממסורת קולוניאליסטית וצבאית שבה הנווד, התייר ומגלה הארצות הינם, בדרגות שונות, "כובשי" שטחים, המסמנים את המרחבים בנוכחות גופם ו"כובשים" את בעלותם על ה"אחרת" הנקראת בדרכם. ניידות זו של דימויים מתאפשרת בזכות הימצאותם של מכנים משותפים לפעילויות המכוננות גבריות הגמונית, ביניהם - יישום יכולותיו וכישוריו של הגוף הגברי במרחבים המתאימים, ובפרט תנועתו של הגוף במרחבים סמליים אלה.

חדירה למרחב הכבוש

לגבריות הישראלית בפטיה ולתחושות הבעלות המשוייכות לה, ישנו אספקט נוסף שעלה ויש מקום לאזכרו מכיוון שהוא מתקשר באופן ישיר לחיבור בין מין, לאומיות וכיבוש, או בין החוויה הקולוניאליסטית בישראל והנאו-קולוניאליסטית בפטיה. רבים מן המבקרים בפטיה הם ערבים ממדינות המפרץ הפרסי, נוכחותם בולטת ויש מועדונים אקסלוסיביים המיועדים לערביי המפרץ. במועדונים אלה מושמעת מוזיקה ערבית, מעשנים נרגילות וכמובן מקומן של הנערות התאילנדיות אינו נפקד מהם. מהר מאוד קיבלתי אזהרות מהגברים הישראלים בסגנון "יש פה מועדונים של ערבים, תתרחק מהם. אני מה זה לא אוהב את הערבים האלה".

הנוכחות של ערבים בפטיה מעניינת בהקשר של הגברים הישראלים ותגובתם. כאשר ברקע ישנו קונפליקט לאומי בין ישראל למדינות ערב, ובישראל מוצג לרוב הערבי כאויב, שמאיים לכבוש את המרחב. את הדברים החד משמעיים ביותר לגבי הסכנה שמהווים הערבים בפטיה שמעתי מאיתי, שברגעים האינטימיים ביותר הוא מתפנה לצורך שמירת המרחב, בדמות הזונה, מפני כיבושו על ידי ערבים.

אני: "אתה מביא משהו מישראל ליחסים שלך איתן?"

איתי: כן, אני מכניס להם הרבה ציונות, הרבה הרבה.

אני: מה?

איתי: אני כל הזמן מדבר על ישראל, על הצבא, כמה שאני לא אוהב ערבים והם לא צריכות ללכת עם ערבים.

אני: מה אתה אומר להן?

איתי: אני אומר להם שהייתי בצבא צנחן, לוחם, ונלחמתי בערבים והרגו את המפקד שלי. ושבישראל יש פיגועים שעושים אותם מוסלמים קיצוניים, איכשהו לא קל להסביר להם אבל אני משתדל.

אני: איך אתה אומר להן לא ללכת עם ערבים?

איתי: פשוט אני אומר לה

Arabs not good for you, arabs not good for you because they will lie to you and when you turn your back he will stab you at your back.

אספקט נוסף הוא, שגברים ישראלים בפטיה רואים באפשרות שהזונה התאילנדית שהיתה איתם תלך עם ערבי - איום. האיום נובע מכך שהם רואים בזה מגע עם סוכן זר, ואף יצירת מגע עקיף שלהם עם הערבי. היבט דומה של תפיסה הרואה את המיניות הנשית כמייצגת את גבולות הקולקטיב מעלה ברנשטיין (2004), במאמרה על זנות בת"א בשנות השלושים, תוך תיאור המפגשים בין נשים יהודיות העוסקות בזנות לבין גברים ערבים. ואכן ניתן גם לראות את הרתיעה הגדולה מקיום משגל עם זונה שהייתה עם ערבי כפי שמסביר רו: "אתה תראה ישראלים מרימים כוסית בקטע של חיזור, והם יגיעו לקטע של הכסף בכל מקרה, אבל אוהבים את הקטע של התחלתי איתה. שלי לא זונה. שלי ילדה טובה, סטודנטית. בבנגקוק אולי אפשר למצוא, אבל בפטיה קשה למצוא ילדה טובה. אחד כמוני שעוד לא התחתן ואולי מחפש אישה לעתיד, אני יודע שבפטיה אני לא אמצא את האישה שלי. מה זה בחורה טובה?! הם בעצם כולם בחורות טובות אבל אתה רוצה בחורה בעצם **שלא עברו עליה אחמד ומוחמד וכאלה**".

וגם אצל שי: "אני עושה סלקציה, אני לא אקח כל תאילנדית. אני לא אוהב שחורות, אני לא אוהב גבוהות, אני אוהב כמה שיותר ילדות. לא ילדות בגיל 15, 16 אתה יודע 19, 20. אני לא יוצא עם בחורה בת 30, אתה מבין?! גוף רזה. בוא אני יסביר לך, אתה תצחק, אני יכול עד מידה 28 בגיינס מבחינת אגן, אגן בשבילי זה הכל, אני חולה על אגן ותחת ו- 90% מהתאילנדיות יש להם את זה. אני ממיין - פשוט כמה שיותר בהירות, כמה שיותר ילדות. **אני לא אקח בת זונה שתלך להזדיין עם ערבי**, אני אחד שקצת ממיין, אני עושה סלקציה". הסלקציה של שי מתבטאת בכמה מאפיינים, אבל המאפיין שעליו אין לעבור הוא נערה שהיתה עם ערבי. הדימויים הדיפוזיים בין כיבוש מיני לכיבוש מרחב מקבלים משמעות בעלת שורשים היסטוריים, כאשר הגבר הישראלי הלוחם נתקל באויב הערבי המערער על שליטתו בקולוניה התאילנדית. הבעלות על המרחב מתממשת, בין השאר, על ידי בעילת התאילנדית ומכיוון שכך, כיבושה המיני של התאילנדית על ידי הערבי, מערערת את הבעלות על המרחב של הגברים הישראלים.

קולות אחרים

החיבור הלאומי למובלעות הישראלים בפטיה הוא רב, אך באותן מובלעות נשמעים גם קולות נוספים המבקשים להתנתק מהישראליות. אך בהיותם חלק מהמובלעות הישראליות הניתוק הוא רק חלקי. לאורך כל העבודה אני משתמש בהבחנה בין הגברים הישראלים על בסיס משך השהייה שלהם בפטיה, ואף לא בין אנשים שהפכו את פטיה למשכנם הקבוע. זאת מתוך ראייה שעצם החוויה וההבניות הקשורות לצריכת מין, אינן מושתתות על משך החוויה, אלא על פירושה ומשמעותה.

טביעת קטגוריות טיפולוגיות של סוגי תיירים היוותה את מרכז עבודתו של כהן (Cohen, 1974:527). המרכיב המהווה את הבסיס לטיפולוגיה, נובע ממידת השתייכותו והתייחסותו למרכז הרוחני-חברתי של חברת המקור של התייר ולמיקומו בה.

הסוג הראשון מנוכר מן ה'מרכז החברתי', קרי מן הערכים החברתיים המרכזיים של החברה ושל התרבות בה הוא חי, ובתירו הוא מבקש שינוי. ואילו סוג התייר השני, אינו מנוכר ממרכזים אלה וכל רצונו הנאה ומרגוע, וכמעין טעינה-מחדש לקראת השיבה. שנים אחרי מאמר זה כהן כותב על תיירי מין (Cohen, 1986) ומכנה כמה מצרכני המין בתאילנד, השוהים באופן קבוע, כ"לא מתאימים" בחברת המקור שלהם. הוא מתאר אותם כגברים הפועלים מתוך ניכור כלפי המרכז הערכי והחברתי ממנו יצאו. בקרב הגברים שפגשתי בפטיה לא היה נפוץ לפגוש גברים המבקשים

מרכז רוחני-תרבותי אותנטי חלופי. אבל כאשר היו גילויים כאלו הם הופיעו אצל "הקבועים". דוגמה טובה לכך היתה במהלך צפיה במשחק כדורגל, אחד הגברים הגר בפטיה באופן קבוע, ישב בשולחן מרוחק מהמסך וכאשר קראו לו לבוא לעודד את נבחרת ישראל, הוא אמר שהוא לא אוהד אותה אלא את נבחרת תאילנד. המקרה ממחיש את ההתנגדות שלו לישראל וחיפוש אחר הזדהות אחרת.

הדבר בא לידי ביטוי גם בדבריו של קובי :

קובי: "אני משום מה כבר הפסקתי להרגיש את הגאווה הישראלית כאשר אני נמצא בחו"ל, בלי שום קשר לתאילנד, אני מרגיש את הגאווה העצמית שלי. אמנם אני מודע לזה שאני מישראל וששואלים אותי אני אומר במין ראש מורם 'אני ישראלי', אין לי שום בעיה עם זה, למרות שהחזות שלי מזרחית (תימני) והרבה מתעקשים איתי שאני ערבי. אני עומד על זה שאני ישראלי וזה לא מתוך הגאווה אלא מתוך הידיעה שאני כזה. הגאווה הישראלית משום מה אצלי דעכה. כנראה שהיה לי יותר מדי רע בארץ וזה התוצאה".

כאשר קולות אלה נשמעים בתוך מלון ישראלי, ע"י גברים הבוחרים לשהות בחברת ישראלים, יש בכך מעין התרסה כלפי המרכז וכלפי מה שהוא מייצג. קולות אלה היו נדירים ביותר בשדה המחקר שלי, מכיוון שהמקומות בהם שהיתי היו המלונות והמסעדות הישראליות. ניתן לשער שמי שרוצה להתרחק מ"הישראליות", ידיר את רגליו ממלונות אלו ויבחר באחד מאלפי המלונות האחרים הפזורים ברחבי פטיה.

לסיכום

במחשבה ראשונה ניתן להסיק ששני הצירים: "מקום אחר" – ו"להרגיש בית", אינם יכולים להתקיים במקביל אלא רק אחד כנגד השני. אך מבט מעמיק יותר על התנהגות הגברים הישראלים צרכני המין בפטיה, מאפשר להבחין שהמשחק בין הצירים במקביל מאפשר את תחושת הריחוק והניתוק, מאפשר חופשיות מהנורמות הנהוגות בבית ובו זמנית נותן ביטוי לתחושות של ביתיות. בפתחו של המלון בו התאכסנתי ישנו שלט ענק, הפונה אל הרחוב, עם שם המלון בעברית "מאי טראוול" (ראי תמונה מס':20). ניתן לראות בשלט זה את השילוב אותו אני מנסה להדגיש - שילוב של הרגשת ביתיות אך באותו זמן הרגשת ריחוק מהבית, האותיות הן בעברית אך המילים לועזיות. זאת אומרת, המקום הוא אחר אבל מי שיכול לקרוא את השלט הוא רק מי שיודע עברית.

בהתאם לתאוריה של טרנר (2004), גברים רבים מתארים את הסוויצ' שהם מבצעים בראש כאשר הם מגיעים לפטיה ומבנים אותה כמקום "אחר". MacCannell (1999) מציע שהזדמנות זאת מאפשרת גם להפוך למישהו "אחר". דימוי מקובל בשיח זה, הוא של האדם כאינדיבידואל שבוחר לעצמו, כל פעם מחדש, את זהותו, מתוך "סופרמרקט תרבותי" גלובלי (Mathews 2000). דבר המאפשר לתיירי המין הישראלים, אשר חוצים גבול פיזי, לפרוץ את הגבולות הנורמטיביים הקיימים עבורם בישראל. תחושה זו מאפשרת להבנות את המציאות בישראל ובתאילנד כשני קטבים מנוגדים. הבניית הניגודים הבינריים, יוצרת תפיסה של מקום "אחר", בו הנורמות שונות לחלוטין, ומאפשרת לגברים להתנהג באופן הפוך ואף מנוגד להתנהגותם בבית. בו בזמן, הטיול של רובם לא היווה התנתקות מהחוויה הלוקאלית הישראלית, אלא הרחבה שלה, ע"י שימוש בסמנים לאומיים ישראלים וכיבוש המרחב עד לניכוסו.

תחושות של הגברים כ"בעלי הבית" יוצרת את התנאים לפרקטיקות קולוניאליסטיות של כיבוש המרחב באמצעות כיבושים מיניים. "בעל הבית" הבועל את התאילנדית מפרש זאת כבעלות על המרחב.

מסקנתי היא ששני צירים אלה מקבילים, ומאפשרים לגברים הישראלים לממש את כל הפריבילגיות מכל אחד מהם במקביל - להיות בחו"ל ולהרגיש בבית. ליציאה מישראל וחציית הגבולות, בתחושה של מקום אחר, מרוחק מהבית, מצטרפת תחושה של ביתיות, אשר מאפשרת לגברים להנות הן, מפריצת הגבולות הנורמטיביים והן מתחושת המוכרות הביתית. בו בזמן היא מאפשרת לכבוש את האישה האחרת ואת המרחב האחר. התחושה של להרגיש בבית במקום אחר, מאפשרת לעשות כל העולה על הדעת, מתוך תחושה של בעלות חזקה על המרחב ועל הנשים כפי שיומחש בהמשך העבודה.

פרק 2- היפרגבריות

מתוך ההנחה שזהויות מגדריות אינן זהויות מולדות, אלא הן תוצר של הבניות חברתיות, המתעצבות ומשתנות באינטראקציה שבין המדינה, השיח והמוסדות החברתיים בתוכם פועל היחיד (Hall, 1996). אני בוחן את הגברים הישראלים בזיקה לתרבות המקור ממנה הם יוצאים. אני בוחן את הגבריות כתוצר של הבניות חברתיות, שיש לפענחן בהקשרים היסטוריים ומוסדיים ספציפיים. גבריות מובנית בכל אתר חברתי, אך היא מקבלת ביטוי מיוחד במוסדות הנתפסים כאתרים גבריים אקסקלוסיביים. העיר פטיה משמשת אתר כזה ומוקד עליה לרגל לגברים רבים, צרכני תיירות המין.

בהתבסס על מושג מרכזי במחקר העכשווי על גבריות "גבריות הגמונית", המוגדרת כ"צירוף של פרקטיקות מגדריות המגלמות את ההצדקה הנוכחית לפטריארכיה" (Carrigan, & Connell, 1985; Connell, 1995). קונל הרחיב את שאלת היחסים בין גבריות ואידיאולוגיה תוך התייחסות למעמדות חברתיים נוספים. הוא הציע להבחין בין גבריות הגמונית – קרי, זו המקושרת לקבוצה השלטת בחברה ואשר מתווה את הנורמות והאידיאלים שלה, לבין סוגים אחרים של גבריות (Connell, 1995). הצורה ההגמונית לא חייבת להיות הצורה הנפוצה ביותר של גבריות וגם לא הנוחה ביותר. יצירת המדרג המכונן גבריות הגמונית, ביחס לדפוסים שונים של פעולות ופעילויות גבריות, מוצגת ומתממשת לא רק דרך האידיאל הגברי אלא גם דרך השלילה. הקטגוריות הנשללות: האישה (Bourdieu, 2001), ההומוסקסואל (Kimmel, 1994) והגבר הנכשל, החלש והנבגד (Connell, 1995). מנגנון זה פועל כלפי קטגוריות אלה על דרך השלילה, אולם משלילה תרבותית זו ניתן גם ללמוד כיצד הגבריות ההגמונית מוגדרת באופן פוזיטיבי (מונטרסקו, 2003). הגבריות "האידיאלית" כפי שהיא נתפסת אצל כל גבר, מציבה בפני גברים רבים מודל שאותו הם רוצים לממש. אך למעשה, שאיפה זו בלתי מושגת ומייצרת בגברים חרדות ורגשי נחיתות לגבי גבריותם. פטיה נתפסת כמקום בו כל גבר יכול לממש את האידיאל הגברי כפי שהוא רואה אותו. ריבוי של זהויות גבריות המיוצרות בהצלבה עם מעמד, אתניות ולאומיות (ששון-לוי, 2003). מדגיש שבפועל לא קיים מודל הגמוני אחד, אלא פלורליזם של מודלים המתחרים זה בזה על ההגמוניה. כלומר, קיימים יחסים של היררכיה בין סוגי גבריות שונים. הדומיננטיות של גבריות הגמונית אחת מעל צורות אחרות עשויה להיות שקטה ומרומזת, אבל גם תקיפה ואלימה (Connell, 2000). מכאן, לא רק שאידיאל של מודל הגמוני אחד מעורר חרדות ותחושות נחיתות בקרב הגברים הישראלים, אלא גם קיימת תחרות בישראל בין מודלים גבריים שונים (נרדי ונרדי, 1992), היוצרת מצב בעייתי עבור גברים רבים. הדבר מוביל לכך שהביטחון של גברים רבים לגבי גבריותם מתערער, דבר היוצר מתח לגבי הגבריות הרצויה, בעוד החוויה בפטיה מבטאת ערגה למודל הפשוט והמונוליטי ביותר.

בנוסף לכך, במהלך העשורים האחרונים מתחוללים שינויים ברוח התנועה הפמיניסטית במעמדם של הגברים והנשים בישראל. מעמדן של הנשים בישראל משתנה, דבר שמתבטא בתחומים רבים של החיים כמו: יציאת נשים לעבודה המאפשרת להן שליטה פיננסית בחייהן, אפשרות בחירה של בן הזוג, אפשרות לגירושין, חוקים נגד הטרדה מינית ונושאים רבים נוספים. שינויים אלה מהווים איום מנקודת מבטם של גברים רבים על ההגמוניה הגברית, ונתפסים אצלם כמאיימים על מעמדם ומחלישים את דימויים הגברי. מתוך כך, הגבר הישראלי חש שגזלו ממנו את מקומו בשם

הפמיניזם, דבר הגורר בעקבותיו חרדות רבות ורגשי נחיתות. לעומת זאת, פטיה נתפסת כמקום המאפשר לשמר את ההגמוניה הגברית המסורתית ומאפשר לגברים לממש את גבריותם, כפי שהם תופסים אותה בניסיון לפצות על החלשות מעמדם בישראל. כפי שמציינות Sa'ar & Yahya, Younis (לקראת פרסום) במציאות ההיבט הפרפורמטיבי של המודלים השונים של גבריות מתורגם לתסריטים וניואנסים שונים של פעולה. פעולות אלו לעיתים קרובות, כוללות צורות שונות של תוקפנות וקורבנות. זוהי גישה שבאה בתגובה למשבר הדומיננטיות הגברית, תוך ניסיון לבצרה ולייצבה (Butler 1997), התנהלות מעין זו תואמת את המושג היפרגבריות.

מימושה של הגבריות מתבצע בפטיה בתצורה של התנהגות היפרגברית. היפרגבריות (Hypermasculinity) זהו מושג שנטבע ע"י Nandy (1988), בהקשר של האימפריאליזם הבריטי בהודו. הוא ציין שהכיבוש פגע בשתי הקבוצות, בכובש ובנכבש, ובשתיהן נוצר רצון להאדיר את ה"גברי", שמוגדר על פי התכונות: אגרסיה, הישגיות, שליטה, תחרות וכח. התוצאה היתה צורה מוגזמת, או התנהגות-יתר (Overmanning) של גבריות שמכונה - היפרגבריות. במאמר אחר מקשרים Mosher & Tomkins (1988) בין המושג "מאצ'ו" (Macho) לבין היפרגבריות, כאשר הם מגדירים היפרגבריות כסגנון התנהגות, המתמודד עם העולם ובמיוחד עם נשים ע"י כח, שליטה, תחרות ותוקפנות. על פיהם כאשר גברים מתנהגים בהיפרגבריות הם נראים כמזדהים יתר על המידה עם מאפייני תפקידים גברים מסורתיים. לדבריהם להיות היפרגברי זה להיות שולט ובשליטה במיוחד על נשים. כמו כן החוקרים מציינים את המתאם בין אגרסיה מינית והתנהגויות היפרגבריות. במאמר הנושא את הכותרת (Ling) Global Hypermasculinity Sex Machine (1999), מקושר רעיון ההיפרגבריות להתפתחות כלכלית וגלובלית, ונטען שהתפשטות העולם הגלובלי משמרת את הגבריות המסורתית של המדינה בגרסה מוגזמת של "גבריות". הדבר בא לידי ביטוי בהתנהגות מינית של אותם גברים בצורה היפרגברית. כפי שאראה במהלך פרק זה סגנון התנהגות היפרגברי בולט ביותר בקרב הגברים הישראלים צרכני המין בפטיה. להמחשה ניתן להציג את מאווייו של אודי, המתאר את הרצון לממש את גבריותו באמצעות החלפת הפרטנרית המינית מדי יום. התנהגות זו הינה היפרגברית טיפוסית, והיא מיועדת לפצות על רגשי נחיתות וחרדות לגבי גבריותו.

אני: "אבל אם היא חמודה אז למה לא השארת אותה?"

אודי: אני יצאתי עם מטרה מהארץ - להחליף כל יום מישהי. זאת המטרה ולכן גם אם נתפס לי אני יתגבר ויעבור הלאה, זה יעבור לי אחרי יום.

אני: המטרה להחליף כל יום, מאיפה היא באה?

אודי: מיד תקבל תשובה - לפצות על שנה אבודה שהיתה לי, שנה שלא היה כלום. מה זה לא היה כלום, לא היה מה שאני רציתי. זה שנה שלא יצאתי הרבה מהבית, לא הייתי פעיל יותר מדי מינית לצערי. לא יצאתי מהבית וגם עברתי תאונה ושכבתי בבית וגם עליתי במשקל, נפצעתי. ואז התחלתי לצאת ושוב התחילו הפוזות של הבחורות ואתה יוצא למקום ועושות לך עיניים ואחרי זה אתה בא ומדבר איתה ופשוט נשבר לי, נשבר לי ופה אני הולך אני מלך, גם מבחינה כלכלית. וכאילו לכל אחד הן זורקות Sexy Man לא משנה, יבוא בן אדם על קביים, בן 90, שילך על הליכון, הם יקראו לו Sexy Man אבל אתה מרגיש פה מלך. גם מבחינת הכסף, גם מבחינת

הבחורות. זה הרגשה כיפית שאתה יכול להחליף כל יום מישהי אחרת, כאילו אתה מרגיש כמו מלך".

"האישה יודעת את מקומה כאישה"

עמוס: "ישראליות זבל, רוצות שוויון ודרכו לך על הראש מרוב שוויון. והנשים התאילנדיות זה נשים. האישה יודעת את מקומה כאישה וגבר יודע את מקומו כגבר, לא שאני שוביניסט, יש דברים שהטבע יצר - כל אחד והמקום שלו. בגלל השוויון, בגלל כל הקטע הזה הם החליטו היום שהם צריכות להיות בשווה ערך של גבר, לעלות מעליו ולדרוך לו על הראש על הדרך. האישה התאילנדית יודעת את מקומה, זאת אומרת אם אתה מביא את הפרנסה הביתה אתה הגבר שנותן את הטון.

אני: אתה רוצה להגיד שאתה רוצה לשלוט במה שקורה?

עמוס: בעקרונית אישה צריכה לדאוג לבית, לדאוג לילדים, דברים כאלה, והבעל הראש של הגבר צריך יותר פרנסה, דברים טכניים. ככה עובד העולם, אבל בעולם היום, אצלנו בארץ הנשים שכחו לגמרי את מקומן בגלל השוויון. היום נהפך שהגבר עושה את הכל, אתה מבין, גם מבחינה מינית בחורות ישראליות הם שק תפוחי אדמה. אני לא אומר שהם לא מסוגלות לסחוב זיון, אתה יכול להשכיב אותן על המיטה לפתוח להם שתי רגלים ולזיין חמש שעות. אין בעיה והיא רק שוכבת, עכשיו אתה רוצה להתחיל קצת תנועות, קצת תזוזות, הם שק תפוחי אדמה - היא לא זזה לשום מקום.

אני: לעומת זה הנשים התאילנדיות...

עמוס: זה אקרובאטיקה, זה קרקס יש לך על המיטה, מפנקות אותך, דואגות שלך יהיה טוב לפני שלה יהיה טוב, לפני האני שלה.

אני: אז היא שמה אותך במקום הראשון?

עמוס: יפה, הבנת עכשיו מה הכוונה שלי שההבדל בין גבר ובין אישה. גם בתורה רשום 'מצלע', מהצלע שלך הוא הוציא את הבחורה, זאת אומרת היא חלק ממך, היא לא שלם בפני עצמו. ולמה יש לנו רמת גירויים כזאת גבוהה בארץ? בגלל ששכחו את מעמדו אחד של השני. אני בכלל לא שוביניסט לגבי בחורות אבל יש דברים שהטבע הקים אותנו כך כי ככה אנו צריכים להיווצר".

החתירה לשוויון בין המינים בעשורים האחרונים ערערה את תחושת העליונות של חלק מהגברים. ניתן לראות בצריכת הזנות בפטיה כמסמלת את השאיפה לחזור לסדר החברתי הקודם בו שולטת העליונות הגברית, בו נתפסות הנשים כמייצגות נשיות "אמיתית". הנשים התאילנדיות, בניגוד לנשים בישראל, נדמות כמקבלות את התפקיד "הטבעי" המיועד להן- סיפוק הגבר (ראי גם O'Connell, 2001). המסורת הפטריארכלית העולמית והישראלית במשך שנים ראתה את מקומו של הגבר מעל האישה. התנועה הפמיניסטית הצליחה לערער על תפיסות אלה בשנים האחרונות, גם אם לא במלואן. שינוי זה נתפס ע"י גברים רבים כדבר המאיים על מעמדם, שאין להסכים עמו. הפמיניזם נתפס כאיום מכיוון שהוא תובע שוויון על רקע שליטה היסטורית שהובנתה כ"טבעית", ועל כן אינו נתפס ע"י הגברים כניסיון לשוויון, אלא כניסיון להיפוך השליטה. ואכן, מדיווחם של הגברים הישראלים הבאים לפטיה עולה דמות האישה הישראלית כאישה שאינה יודעת את מעמדה ביחס לגבר ואינה מתפקדת כפי שמצופה ממנה. לעומתה, האישה התאילנדית מודעת למקומה הנמוך ביחס לגבר. הלקוח בפטיה משיג תחושת שליטה וכוח

על ניהול המיניות שלו כשהוא מסכל את מאמצי הנשים בישראל להגביל אותו. השליטה שאבדה בחיי היום יום בישראל, שבה לגברים באמצעות השליטה במין הקנוי בפטיה. נושא זה בלט בהשוואה שעורכים הגברים הישראלים בין הנשים הישראליות לנשים התאילנדיות. השוואה זו עלתה כבר בתחילת שהותי בפטיה, בשיחות בלתי פורמליות שהשתתפתי בהן, ומתוך כך העליתי את הנושא גם במהלך הראיונות. ההשוואה נראתה לי תמוהה, כי היא נעשית בין נשים ישראליות שלא עוסקות בזנות, לבין נשים תאילנדיות שעוסקות בזנות, אך צרכני המין הישראלים בפטיה נטו להתעלם מנתון בסיסי זה. מתוך שישים המרואיינים רק מרואיין אחד ציין שעצם ההשוואה אינו רלבנטי מכיוון שבפטיה מדובר בנשים שעוסקות בזנות. מהר מאוד למדתי מהתגובות הנלהבות לנושא, כי ההשוואה שעורכים הגברים הישראלים מתבצעת בצורה עקבית בקשר לאספקטים רבים של היחסים בין המינים. יש לציין שבמקרים רבים ההשוואה הועלתה ע"י הגברים עצמם. כך לגבי שי שנראה שרק חיכה שאני אעלה את הנושא:

שי: "אני יגיד לך מה ההבדל, רציתי שתשאל את השאלה הזאת. ישראלית חושבת שמגיע לה הכל, הכל, ולמה כל מי שמגיע לתאילנד מתלהב מתאילנדיות? כי פה שאתה לוקח בחורה זה קודם כל זה הגבר ואחרי זה הבחורה. אם זה מבחינת פרגון, אם מבחינת כבוד, מבחינת יחס מבחינת אהבה. זה מראה לך כמה, עד כמה הגבר בשבילם חשוב. הגבר זה הכל בשבילם. יש את הכבוד, אתה מרגיש שאתה משהו, שאתה שווה משהו. בישראל זה לא ככה, אין מה לעשות הישראליות חושבות שמגיע להם הכל, קודם כל זה הם אחרי זה אתה. אתה הקטן. פה זה אתה הגדול והם הקטנים".

בדבריו של אבי ניתן לראות את מה שהוא מכנה "סירוס" הגבר בישראל.

אני: "מה ההבדל בין הנשים הישראליות לנשים התאילנדיות?"

אבי: אוווו, זה נקודה מאוד כואבת, מאוד כואבת הנקודה הזאת. כאילו, איך להגיד את זה על רגל אחת, הנשים הישראליות מסרסות את הגבר, מסרסות אותו על ידי זה שהן הופכות את התהליך לארוך מאוד ומייגע מאוד ומתיש מאוד. למרות זאת שאני אוהב את החיזור, אבל הנשים הישראליות הם כאלה שקודם כל לא נותנות את עצמן ואם נותנות אז נותנות רק חלק קטן והם לא פתוחות מינית כמו שצריך, כמו שאנחנו אוהבים. אתה לא יכול לקבל מאישה ישראלית מציצה טובה או זיון טוב או פוזות או להתפרע בפגישה הראשונה, קשה מאוד ועם התאילנדיות זה זז, זה הולך, הכול זורם אין חשבון של אני ירד לו, אני יעשה לו, הוא רוצה בפוזה הזאת, הוא רוצה ככה הוא רוצה ככה זה ה play ground, זה המגרש שעשועים של הגבר. לעומת ישראל, שאתה מתחיל עם מישהי אז היא חושבת אלף פעמים, כי היא מקטלגת אותך לפי מעמד וצורה ומקצוע ומעמד חברתי וכל מיני שאלות: כמה אחים אתם? כמה אחיות? מה התחביבים? איפה למדת? למרות שיש לי את כל הנתונים, סיימתי אוניברסיטה ואני עוסק במקצוע עם פרסטיז'ה ואני לא מכוער כדי להתחיל עם כל אחת ובמקרים רבים אני מקבל שלילי, כי זה ישראל. אבל התהליך עצמו, עצם הרעיון שאתה נמצא תחת ביקורת כזאת וכזאת ומתיש, מייגע, הופך אותם למושכות פחות. הם קובעות - רוצות לבוא, לא רוצות, כל התהליך מייגע. פה תראה רק גברים עם חיוך על הפנים, זה מה שקורה שהאגו הגברי מסופק במלואו, לא כמו בישראל.

אני: יש לך עוד משהו להגיד על הגברים הישראלים פה בפטיה?

אבי: כן, נקודה מאוד חשובה זה שטוב שיש להם את המפלט הזה, טוב שיש מקום שבו הם מרגישים גברים."

נושא זה בולט גם בדבריהם של מאיר ואסף.

אני: "מה אתה אוהב בנשים התאילנדיות?"

מאיר: זה שאלה קשה, למה אין מה לא לאהוב. הם פשוט נשים לעומת הגברים המוזרים שבארץ תקרא להם נשים, הטומבוי שבארץ לבין הנשים פה. בארץ זה לא נשים זה גברים. זה גועל נפש של דבר, האישה שולטת בארץ. המנטאליות פה שהגבר הוא המלך נקודה. פה גבר הוא גבר ואישה היא אישה, בארץ התפקידים התחלפו מזמן. בקיצור זה בריחה ממצואות שהיא קשה בארץ, אי אפשר לנשום בארץ, אי אפשר להתקדם בארץ".

אסף: "האישה התאילנדית זה אישה, זה לא פה שוויון זכויות. בישראל אתה מתחתן עם אישה זה כמו התחתנת עם גבר, שוויון זכויות, אתה חצי-חצי הכל. פה אין חצי-חצי, אתה המלך. אתה מבין, פה זה עולם אחר לגמרי, מנטליות אחרת לגמרי. זה לא, לא האישה המערבית שעומדת לך על הראש, עשית סידורים, הורדת את הזבל, עשית את הקניות וכל השטויות האלה. אולי זה ככה צריך להיות אבל לא מתאים. אתה מלך - יש לך בחורות בשפע, היא נותנת לך הרגשה של מלך, אתה המלך, אתה המחליט, אתה תעשה מה שאתה רוצה, אתה תוביל. בישראל אין דבר כזה, בישראל שואלים איפה הסמרטוט? אז אומרים הוא הלך לעבודה. אתה יודע, העוזרת שואלת את האישה איפה הסמרטוט לנקות את הבית? אז האישה אומרת הלך לעבודה, ככה זה בישראל".

"מבינות את המעמד שלהם, לא כבנות אלא כתאילנדיות"

אני: "אתה אומר שיש שוני בין הישראליות לתאילנדיות, אתה יכול לפרט קצת יותר?"
אורי: במשפט מזרח ומערב, אם נכנס קצת יותר לפרטים, איזו שאלה, אם תחשוב, אני היום כולה שבוע מחוץ לארץ וגם את הלך הרוח של בנות ישראל אני מכיר יותר מרעננה, רמת השרון, הרצליה אבל ממה שאני הכרתי עד עכשיו אני די מתבאס על בנות ארצנו, כי הם, אם מישהו רוצה להתחיל איתם אז זה ישר לא. לא משנה אפילו איך הוא נראה, וזה קטע די מעצבן, אתם רוצים לדבר ממש אך ורק לדבר אז אי אפשר, ופה אתה מחייך ומקבל חזרה לא רק מהפה אלא חיוכים מהעיניים. הבנות כאן יותר מודעות למה שהם ויותר מבינות את המעמד שלהם, לא כבנות אלא כתאילנדיות, שהוא די נמוך לעומת הפלנגים הלבנים". אורי מצרף את הטיעון הגזעי של "יודעות את מקומן הנחות" בהיותן לא רק נשים אלא גם לא "לבנות". תאוריות הצטלבות פמיניסטיות (Lorde, 1984) מדגישות שנשים נתקלות בדיכוי בדרכים שונות ובדרגות עוצמה שונות, למרות שכל הנשים הן קורבן פוטנציאלי לדיכוי על בסיס מגדרי. דיכוי זה משתנה על פי ההצטלבויות השונות עם הסדרי אי השוויון החברתי האחרים, המבוססים לא רק על מגדר, אלא גם על המעמד, הגזע, המיקום הגלובלי והגיל. ההבדלים בין הצטלבויות אלה משנים איכותית את החוויה הנשית, ויש אפוא להביאם בחשבון. במישור החברתי המעשי משתמשים בעלי עוצמה בהבדלים הללו להצדקת מעשי דיכוי ותרגומם לדגמים של נחיתות/עליונות. כפי ש-Skrobanek, et al (1997) כתב על תיירות המין בתאילנד: "תאילנד היא כמו במה שבה גברים מסביב לעולם באים להציג את התפקיד שלהם כעליונים מעל נשים ואת העליונות של עורם הלבן מעל אנשי תאילנד".

"להיות כמו מלך"

אני: "ומה ייחודי לגברים הישראלים שבאים לפטיה?"

יהודה: אני חושב שאנשים שמגיעים לפה, ממה שאני ראיתי, ממה שאני רואה, אנשים לא מסתכלים פה רק על הקטע של סקס, כי סקס זה דבר שנהיה טריוויאלי. אני חושב שהאווירה מאוד תורמת לעניין, הכל בא פה באופן רגוע, אם זה לשבת על אי ומישהי תבוא ותעשה לך מניקור פדיקור, אם זה לא יודע מה, מכל הבא ליד והאווירה שאתה יכול להשיג הכל ולהיות כמו מלך, זה למעשה מה שהגברים הישראלים מחפשים, לשבת בכיף, שאישה תשרת אותו קצת, הוא ייהנה מהאישה. מצד שני, בארץ הבחורה הישראלית לא מוכנה להיות שפחה ואיך אומרים, אם אתה מבקש פה מבחורה סתם לדוגמה, לכי תביאי בבקשה כוס שתיה, היא תביא לך בלי שום בעיה, בארץ אתה תבקש מבחורה ישראלית שתיה היא תגיד לך קום תלך, מה אתה נכה".

השליטה באה לידי ביטוי ביחסי הכוח הבלתי שוויוניים ובתפיסת הזונה כשפחה המצייתת להוראות הגבר. השליטה בנשים בתעשיית המין מקנה ללקוח תחושה כי הוא גבר כל יכול, מתוך כך גברים ישראלים משתמשים בתעשיית המין כדי לאשר ולתת תוקף מחודש לגבריותם. הם חונכו לפרש גבריות כשליטה בנשים, וכפי שמציינים Mosher & Tomkins (1988) שליטה זו מאופיינת בהיפרגבריות. תחושת השליטה באישה הכנועה נותנת לגברים חיזוק לגבריותם ולעליונותם, אותן הם מממשים באמצעות הפגנת תכונות סטריאוטיפיות קיצוניות של גבריות. אלכס מתאר את השליטה באישה בכל תחומי החיים, כמשרתת מיומנת המתאימה את עצמה לדרישות בצורה מהירה וצייתנית. הוא מפרש את מהות היחסים מלך/משרתת:

אני: "אתה מצטלם איתה ומראה לאשתך?"

אלכס: לא. אתה מגדיר מראש את הדברים, אתה אומר מראש שאתה נשוי והיא שומרת על דיסקרטיות, היא לעולם לא תידחף לך לצילום, אם הטלפון שלך מטלפן היא תמיד תסתום את הפה, אתה לא צריך להגיד לה את זה בכלל זה בא לה באופן טבעי, היא יודעת את מיקומה בדיוק, היא משרתת אותך, היא לומדת אותך בחצי יום, היא לומדת בדיוק מה אתה אוהב לאכול איזה מוסיקה אתה אוהב, איך אתה אוהב את הסקס, כמה סוכר בקפה, הכל. אתה קם בבוקר אתה שולח אותה לSeven Eleven, היא מביאה לך קפה, מביאה לך איזה קרואסון, ארוחת בוקר.

אני: אז אתה מרגיש כמו מלך?

הוא: כן, אתה מלך, אתה מלך פה".

דני: "אתה מרגיש שאתה בוס על הכל – שבי פה, תלכי לשם, וזה לא רק בקטע המיני, זה בקטע סתם שהיא יושבת לידך. אתה מרגיש גבר. אתה הולך עם חזה נפוח. אתה מרגיש שאתה יכול לעשות הכל פה".

כמובן שהשליטה ממומשת גם ביחסי המין, כפי שמתאר אלעד: "היא מבחינתה תמצוץ לך כל זיון, היא מבחינתה תזוז איך שאתה רוצה שהיא תזוז. זה מדהים, לא איכפת לה, יענו תסובב אותה, תגלגל אותה, היא תזוז, לא כמו בארץ אתה שוכב עם בחורה היא תגיד לך - לא בא לי עכשיו. ככה אפילו אם זה סטוץ, אתה יודע, היא לא רוצה תמיד הכל. פה כל מה שאתה רוצה - אתה מסובב אותה איך שאתה רוצה, אתה הופך אותה איך שאתה רוצה, היא שם ואתה דוחף את הבולבול פנימה, לא טוב לך בתנוחה תסובב אותה עוד פעם, תיקח אותה למקום אחר, אתה יודע, הקלות הזאת, זה מדהים. וזה היה עם בחורה לא זונה. כולם פה אוהבות בולבולים, פתוחות בקשר לזה, לא יודע איך לקרוא לזה".

אלעד מפליג בתיאוריו על השליטה בתאילנדיות ואף טורח לציין שזאת שאיתו אינה זונה. אך מתוך שהותי הארוכה במקום, אין כל ספק שהבחורה שעליה הוא דיבר עוסקת בזנות. ראיתי אותה לא פעם במלון עם גברים ישראלים שונים. הבניה זו של האישה העוסקת בזנות, כאישה שאינה עוסקת בזנות (תוצג בהמשך בהרחבה), תורמת לתחושת "המלך", אשר לא מולך על זונה אלא על אישה שאינה עוסקת בזנות.

"פטיה זה כמו בית מסחר לחלומות"

אמנון: " פטיה זה כמו בית מסחר לחלומות כל אחד יכול להגשים את החלומות שלו. כל גבר יש לו פנטזיה לשכב עם שמונה נשים ולזיין אחת בתחת. מה, חבר שלי, הפנטזיה שלו שהוא רוצה שנעשה ביחד ואני יזיין אותה בתחת והוא מהכוס. פה הכל אפשרי, אין דבר שלא אפשרי פה, אתה יכול ללכת עם ילדות בנות 17, כמעט הכל אפשרי פה, אני יכול לקחת בחורה הכי כוסית בעולם."

תרבויות שבהן קיימת יכולת לנסוע, לחקור ולכבוש תרבויות אחרות, מספקות באופן מסורתי את הייצוג של "האחרים האקזוטיים" שאותם הם פוגשים. "אקזוטי" זאת אומרת - לא מערבי. ערכים ופרקטיקות מיניים מילאו בדרך כלל תפקיד חשוב בייצוגים אלה, וייצוגים אלה עזרו ליצור אמונות- על העצמי, על אחרים ועל מין, תחושת זכות ויצירת מיתוסים.

נתח הגון של הספרות הסוציולוגית והאנתרופולוגית על אודות תיירות, עוסק בסוגיית מאפייניהם של אתרי היעד התיירותיים ושל המרחבים שבהם הם מצויים, ובצורות שבהן הממסד התיירותי מייצר ומשווק דימויים אקזוטיים ואטרקטיביים (Dann, 1996). Enloe (1989), חוקרת את תיירות המין כתופעה חברתית וכלכלית חשובה. היא מתמקדת בעיקר בדימויים המיניים בפרסומים ובתצוגות מדיה. פרסומות המיועדות למשוך תיירים לתאילנד מציגות את המקומיים כנינוחים, טבעיים, ילדותיים ומסורים להנאה. חוברת אחת מזכירה את הפרקים המוקדמים של הסדרה "מסע בין כוכבים", בהם הצוות נוחת על כוכב לכת מרוחק המאוכלס על ידי "גזע אנושי שמקדיש את כל חייו להנאה". המסקנה - "עולם מרוחק" - זאת אומרת תאילנד, הוא "מרכז ההנאה של העולם" (Selwyn, 1993, 122 בתוך Enloe, 1989). תכנים דומים המכילים רמזים מיניים בולטים, ניתן למצוא בפרסומת בישראל - "תאילנד-לחבק את החופש. להיסחף אל הרגש. קח פסק זמן מהשגרה ובוא להרפתקה קסומה! תן לה ללחץ, לפנק ולעטוף אותך" (מתוך פרסומת ב"מסע אחר"). וייטמן (2004) כותב שפנטזיות, שאיפות וחלומות הם כוחות ממשיים, המניעים אנשים לנסות להגשימם בכל מאודם.

ואכן, אחד הנושאים שמעלים הגברים בבואם לצייר בפניי את פטיה כמקום המושלם לכל גבר, הוא היכולת למימוש כל פנטזיה. מימוש הפנטזיות מתאפשר מתוך הראיה שהכל אפשרי, ללא כל הגבלות חברתיות וכי רצונו של הגבר יכול להתממש בלי שום התחשבות בכך שנמצאת מישהי מן הצד האחר. כהן (Cohen, 1986; 124) כותב "עבור הרבה פרנג'ים שמגיעים לתאילנד הנערות התאילנדיות הצעירות הכנועות והצייתניות מספקות הזדמנות לממש את חלומותיהם והפנטזיות המיניות שלהם ולהוכיח את גבריותם". כאמור, המניע של הגברים הוא התשוקה לממש את הפנטזיות שלהם ולשקם את גבריותם. כאשר תחושת השליטה באישה היא אבסולוטית, האפשרות לממש פנטזיות באמצעות התנהגות היפרגברית, נעשית ללא כל התייחסות לאישה שאיתה נמצאים.

טל: "תראה, אני בא מישראל, אני רואה את היופי הישראלי כל יום. אתה רגיל כבר אליו, אתה רואה את התאילנדיות בתמונות, נגיד בטלוויזיה, באינטרנט, בכל מיני מקומות. אתה רואה את היופי הזה אתה רוצה להגיע אליו, אז שאתה בא לפה אתה מתפרק. זה כמו שאתה אוכל משהו ואתה מכיר את האוכל הזה ואתה רואה משהו אחר שמגרה אותך עם הריח שלו, אתה רוצה להגיע אליו לטעום אותו. אותו הדבר כך עם בחורות".

אורי: "מה שהיה לי הלילה זה נטול רגשות לחלוטין, היה יותר ריגוש, לא של רגשות אלא אתה יודע, בכל זאת צעקות (במיטה) של שפה אחרת, הם נשמעים יותר טוב מבעברית, אז זה בהחלט ריגוש. הייתי עם משהי אחרת, לא ישראלית, זה כיף - זה שיער שונה, זה גוף שונה, יש את הריגוש הזה".

שי: "בפטיה יש הכל מבחינת בילויים, מבחינת סקס, יש הכל. זה סוף העולם לבן אדם להגיע אליו. כי מה שחלמת, מה שפינטזת, מה שרצית, הכל יש לך פה. בסופו של דבר מה גבר מחפש? בחורות. תראה את שלי - כמו תלמידת תיכון, זה חלום. בקיצור אני בא לפטיה בשביל לזיין. ת'כלס בישראל אתה נכנס למועדון, בסוף הערב הולך להביא ביד. 90% תלך לדיסקוטק לא תצא עם בחורה בסוף הערב. פה בתאילנד אתה נכנס למועדון, אתה אומר בואני, את מי ניקח היום? את מי אני לוקח? וזה מה שכל גבר חולם כל החיים".

"היתה לי חברה שמנה, אני לא רוצה יותר, לא עושה לי את זה, כי זה לא גורם לי להרגיש כמו גבר"

אני: "אמרת שאסיאתיות עושות לך את זה? מה עושה לך את זה?
רן: הם קטנות, בחורות קטנות. שמה היתה לי חברה שמנה. אני לא רוצה יותר, לא עושה לי את זה, כי זה לא גורם לי להרגיש כמו גבר. כאשר אני רוצה להרים אותה, אני רוצה שאני יוכל להרים אותה, אם היא שוקלת פקינג 70 קילו אני לא יכול להרים אותה.

אני: אז מה גורם לך להרגיש בגוף הקטן?

רן: שאתה יותר גדול. אם היא שמנה וגדולה, אם באמצע הזיון בא לך להרים אותה אתה לא יכול כי היא כבדה מדי. אם אתה עושה איתה מה שאתה רוצה ואם אתה רוצה להרים אותה אז אתה מרגיש גבר במיטה, כי היא הקטנה ואתה הגדול והחזק ואין לה כוח עליך, גם אם היא רוצה להזיז אותך היא לא יכולה. וגם לא כיף לתפוס משהו שהוא גדול. כי קטן זה נשי, מבחינתי, כל אחד והטעם שלו.

אני: אז השליטה הזאת מה היא עושה לך?

רן: אני לא... זה לא דווקא השליטה, קטן זה סקסי יותר. זה לא שאני אוהב לשלוט, עצם העובדה שאתה מזיין אותה ופתאום היא רוצה להחזיק במשהו, אז היא רוצה יד עם שריר אז היא תופסת לך את השריר, אתה מרגיש שהיא חלשה, לא משנה כמה חזק היא תחזיק אתה לא מרגיש אותה. להרגיש שהם בלי כוח. ועוד דבר שאני עושה את זה כל הזמן, אם פתאום בא לי להחליק לי את הידיים על הרגלים שלה, להרים לה אותם ולהרים אותה עליי אני תופס אותה בתחת ביחד עם הגב ומרים אותה עלי (מדגים). אני לא יכול לעשות את זה עם אישה שמנה, אפילו שמנמנה זה קשה. אם היא קטנה, שזה קל, זה יותר נוח. עוזב אותך ממושך, תחת יותר קטן".

"זה כמה עשורים הולך ומתמסד חקר ה"גוף" כשיח וכחוויה המצויים בלב לבם של זהויות ושל יחסים חברתיים. בשני העשורים האחרונים נתפס הגוף ונחקר כאתר מרכזי שבו התרבות והחברה באות לידי ביטוי עמוק ומגוון" (גולדין וחזן, 2004:5). הרחבה של העניין המחקרי בגוף באה

בעקבות עבודותיו של פוקו (Foucault, 1980). פוקו קישר בין הגוף בהקשר החברתי לבין הגוף בהקשר הפוליטי, והתייחס בניתוחו לשתי רמות אלו כשלובות זו בזו. הוא נתן את הדעת על יחסי כוחות ואינטרסים פוליטיים כמשפיעים על הסדרים חברתיים בהקשר לגוף. פוקו טוען כי יש לראות בגוף את "המשטח שעליו נחרטים אירועים" (מילס, 2005). הסוציולוגיה החדשה של הגוף (Connell, 2000), המושפעת מפוקו ומהפמיניזם, פיתחה הסבר מתוחכם המסביר איך הגישות לגוף מתקבלות בתהליכים חברתיים והיסטוריים. דרך מוסדות חברתיים וניהול שיח, הגופים מקבלים משמעות חברתית (Csordas, 1993). תאורטיקניות פמיניסטיות טוענות, שמאחר שהגוף הנשי מהווה אמצעי חיוני של ייצור ושעתוק חברתי, הוא נהפך מטרה לניצול ולשליטה. הדיכוי המגדרי הוא תולדה של מערכת אידיאולוגית של תפיסות ממוסדות המשקפות את האינטרסים והחוויות של הגברים. בין שאר הדברים, אידיאולוגיה מגדרית זו מקצה לגברים את הסמכות החברתית-תרבותית ואת הזכות לשלוט, ומטילה על הנשים את תפקיד המשרתות בכל ממדי הייצור החברתי. האידיאולוגיה המגדרית רואה בנשים אובייקטים של תשוקות גבריות, וקובעת את שוויין החברתי על פי צורת גזרתן (ריצר, 2006).

נעמי וולף (2004) בספרה הדין בשימוש בייצוגים של יופי נגד נשים כותבת שמיתוס היופי מייצג את מערכת הערכים שמשמרת את הדומיננטיות הגברית בשלמותה. מיתוס היופי, בהקנותו ערך היררכי לנשים לפי אמת מידה פיזית, הנאכפת בידי התרבות, מהווה ביטוי ליחסי כוח שנוכסו בידי הגברים. ואכן, מוסד תיירות המין, שנשלט בידי גברים, מקנה ערך היררכי לגוף האישה, כפי שלדעתם הוא צריך להיות. היות ופטיה היא המקום בו מתממשת הגבריות בהיפרגבריות, המשטור והשליטה בולטים בעוצמתם.

בדבריהם של אלעד ועומר ניתן לראות את האידיאל של גוף האישה. אידיאל המתעלם לחלוטין מאישיות האישה ורואה בה אובייקט המתמצה בגוף:

אלעד: "תראה, יש משהו מאוד מושך בתאילנדיות, הם מאוד חלקות, כאילו רובן מאוד חלקות, אני לא פגשתי בחורה שעירה. אם באה לך איזה ישראלית עם שערות על הגב, קשרים על הגב, אני זורק אותה איך שהיא, מהחלון ופה אין לך את זה, פה כולן חלקות כאלה וקטנות כאלה, שזה משהו שהוא מוסיף למין שבחורה היא קטנה, אתה מסובב אותה, אתה מקפיץ אותה, אתה יכול לזרוק אותה על הגב והיא תנחת לך על הבולבול ישר וזה מאוד מוסיף. המין מאוד ארוטי כזה כי גם הצבע שלהם הוא אקזוטי, הרבה כהות, זה מאוד מחרמן, אין מה לעשות, יש להם חזה יותר קטן. מצד שני יש להם פטמות שמונה סנטימטר, מה זה הפטמות האלה, אולי מנתחים להם את זה מגיל אפס, לא יודע ממה זה, מהאוכל שהם אוכלות פה, זה מדהים, מדהים".

עומר: "אתה צריך לראות שאני רואה מישהי שאני מעוניין, איך אני מתחקר אותה ואיזה בדיקות היא עוברת עד שאני מחליט לקחת אותה. את המילים של זה אני שולט בתאית, אז אני מתחקר אותה כזה, מה שהשאלה שהכי מעניינת אותי זה אם יש לה ילדים או לא.

אני: למה?

עומר: למה? כי בחורה פה עם ילדים זה גוף שונה לגמרי ממערבית, גוף קטן. הם מניקות, אז ברגע שהם מניקות החזה נשפך כמו שקית של שוקו מפונצ'ר כזה, שחור מדלדל כזה לא מתאים לי, גם אם היא תשלם לי. הינה למשל אתמול, אני רואה בחורה ישר "איוטה לי" (בתאית) זה בת כמה את? אמנתי נאי? (תאית) זה מאיפה את? אחרי שאלה שישית שביעית, לא ישר שאלה ראשונה, אני מגיע קוליני מיי? יש לך ילדים? מי מי, טוב מי מי. עכשיו אני יודע שהם שקרניות, ישר, תק מרים

את החולצה לראות מה עם הטבור. למה מה עם הטבור? בחורות עם גוף כזה שהבטן בלידה מתנפחת, אחרי הלידה היא חוזרת בחזרה ב- 95% מהמקרים הטבור לא חוזר להיות סימטרי, לא חוזר להיות עגול לגמרי, הוא חוזר להיות מקובצץ קצת. אני מסתכל, זאתי לא מקובצץ, לא כלום, אמרתי בסדר, אני מסתכל על החזה - נראה לי חשוד קצת, עוד פעם אני שואל אותה יו שור? (באנגלית, את בטוחה?) מי מי, טוב תעלי, 500 באט. עולה לחדר. אפנס, יעני נתרחץ, אפנים קונדיו קונדיו, זאת אומרת, לא אוהב לבד, היא באה מורידה תרח! ראיתי נפלתי, רק ראיתי את החזה קצת מקובצץ, אני שואל אותה בתאית למה שיקרת? לא, מה פתאום. אמרתי לה - תקשיבי, אני כל שנה פה ואין חזה כמו שלך בלי לידות. נתתי לה 40 באט, לא תודה, אני לא רוצה, תודה. אחרי 5 דקות לקחתי מישהי אחרת. היא אומרת לי - לא, תיתן לי 100 באט, ראית לי את החזה, אמרתי לה נו, אז מה אם ראיתי את החזה, את שיקרת, תגידי תודה שאני נותן לך 40, תלכי. בקיצור היה לה ילד. הלכתי עשיתי סיבוב, אחרי 10 דקות הבאתי מישהי אחרת וזהו. יש פה 20,000 בחורות עובדות, תק לקחתי מישהי אחרת מתפקדת יפה".

"פה אין בעיה מחזור לא מחזור"

אמיר: "בארץ אתה מוציא אותה למסעדה, לוקח אותה לסרטים ועד שאתה בא לזיין היא אומרת טוב אני במחזור. פה אין בעיה מחזור לא מחזור היא מזדיינת". דבריו של אמיר לגבי ההתעלמות מהמחזור החודשי מסמלים שליטה גברית, ומראים כיצד השיח והפרקטיקות הממשטרות את הגוף מהווים בסיס לשליטה גברית סימבולית ופיזית גם יחד.

ינאי ורפפורט (2001) כותבות על חוקי הנידה והמשמעות הפוליטית שהמחזור החודשי מקבל. גם דגלס (2004) עוסקת בכך וטוענת שהגוף הפרטי והקולקטיב החברתי משתקפים זה בזה בתחום הסימבולי. בהקשר לחוקי הנידה היא טוענת שהרחקתן ובידודן של נשים בעת המחזור החודשי מביאה לנטרול כוחו של דם הווסת, אשר מאיים על כוחו של הגבר ועל הסדר החברתי המגדרי. בפטיה ביטול כוחו של דם הווסת, אשר מאיים על כוחו של הגבר, מתבצע בצורה הפוכה ע"י התעלמות מהמחזור החודשי. בכך מסמלים הגברים שאין לאישה שום אפשרות למנוע או דרך לקבוע את זמינותה לגבר. אחד הגברים אשר מתגורר בפטיה, סיפר לי על ספוג קטן שהבנות מכניסות לפני המשגל שיספוג את דם הוסת. הוא אמר שהוא יודע להרגיש את זה אצל הזונות. אם יש לו מישהי קבועה הוא אומר לה להשתמש בזה. זאת אומרת, הבחורה אינה יכולה למנוע מהגבר את שליטתו. גבר נוסף אמר לי: "אני שהיא במחזור הולך לאחרות". זו מעין צורה להעניש אותה על דם הווסת ולהראות לה שאינה יכולה למנוע ממנו את רצונותיו. האישה וגופה הינם אובייקט אשר צריך להיראות ולהתנהג על פי רצונם של הגברים.

החשיבה הפמיניסטית הצביעה על שלל הצורות, המצבים וההופעות שבהם גוף האישה נתון בפיקוח ובשליטה חברתית מתמדת באמצעות שיחים (discourses) גבריים ומוסדות פטריארכליים שונים. השיחים הגבריים בפטיה, בכל הנוגע לגוף האישה, משמשים מקור למימוש ההיפרגבריות והשליטה מוחלטת על גוף האישה.

"אתה מרגיש כמו דודי בלסר"

רן: "פגשנו חברים באוסטרליה שסיפרו לי - אל תשאל, אתה רק נוחת עם המוניית צועקות לך, אתה מרגיש כמו דודי בלסר, כל כך מרגיש דוגמן, בחיים שלך לא הרגשת דבר כזה. אתה נוחת, באותו יום אתה יכול להביא בחורה, לזרוק אותה, להביא עוד לזרוק אותה, להביא עוד אחת ולזרוק אותה. אתה יכול להביא 4 בחורות בלילה אם אתה רוצה ואני אמרתי לעצמי כבר 4 שנים אני רודף אחרי בחורות, פתאום אני שומע על מקום כזה שבחננס מלא כוסיות רוצות לזיינ אותך, ואני בכלל חולה על יופי אסיאתי, חולה, תן לי תאילנדית יפה על גרמניה, קודם כל התאילנדית. אז באתי לנסות איך זה, אם כבר אני עוצר בתאילנד ניסע למקום הזה שכולם אומרים לך שאתה מלך שמה ואתה באמת מרגיש ככה - אתה הולך ברחוב כמה שורקות לך.

אני: אז שהגעת מה הרגשת? כאשר הלכת בערב הראשון?

רן: הרגשתי חתיך, כל הדברים האלה שגורמים לך להרגיש מכוער בגיל צעיר, הביטחון העצמי שלי כבר מזמן עלה. כבר הפסקתי לחשוב על כל השטויות האלה גבות עבות וכל החרטה הזו, מזמן כבר אני חושב שיש לי גבות יפות, אחרי שכבר 20 אלף תאילנדיות אמרו לי שזה יפה וכל הקטע הזה שאולי השיער גיפה, כל המחשבות המפגרות האלה שאתה חושב על עצמך: אולי זה לא יפה לי, אולי בגלל זה בחורות לא שורקות לי, אולי בגלל זה אני צריך לעבוד קשה יותר להביא בחורות, להיות יותר חמוד מבפנים. אבל אתה מגיע לפה פתאום השיער שלך הכי יפה בעולם. יש פה תאילנדיות שרגילות לגברים בני 50, 60 פתאום אתה בא אליהם כזה צעיר. מרגיש כמו מלך.

אני: וההרגשה הזו כמו מלך מה היא עושה לך?

רן: אחי, עולה הביטחון העצמי, אני חוזר לארץ אני תופס את הכי כוסית. להגיד לך את האמת, אלעד חבר שלי לימד אותי הרבה דברים - שזה לא משנה איך הם נראות, כמה כוסיות הם, בסופו של דבר כולם מפגרות והוא הוכיח לי את זה.

אני: אתה חושב שהיחסים שלך פה עם תאילנדיות ישפיעו בעתיד על היחסים שלך עם בנות בישראל?

רן: בטח. קודם כל אני פתוח בנושא של סקס, שאם בחורה מרגישה לא להיות פתוחה כמוני אני לא מתכוון לרדוף אחריה. שמה זה נורא קשה, אחרי שאתה בא למקום כזה אתה חוזר לארץ ואתה בא למועדון, אתה רוקד עם 100 בחורות שמסובבות לך את הגב, אתה מבין מה אני אומר? פעם זה היה מבאס אותי. אתה נכנס למועדון ולרדוף ולרדוף ואתה מרגיש מכוער. אתה מבין, עכשיו אני לא אתן לזה לגרום לי להרגיש מכוער, כי אני אבין שזה בסך הכל האופי שלהם, זה לא כי אני מכוער זה כי הם מאפנות. אני אישית לא רואה את עצמי רודף אחרי ישראלית יותר.

זה גרם לי להבין שישראל זה המדינה היחידה בפקינג עולם הזה, שאני צריך לחנוק את עצמי בשביל להביא את הבחורה. שתזדיין. אני מחר טס לתאילנד. כל האסיאתיות חושבות שאני הרבה יותר יפה. בכל העולם בחורות חושבות שאני בחור יפה. אבל הישראליות לא נותנות לך להרגיש את זה, אז למה? מי צריך לרדוף אחריהם? לא רוצה ישראלית".

המצב הלימינלי שבו נערך המחקר, חשף לכל אורכו חרדות ותחושות נחיתות עמוקים, אשר בפוזיציה הגברית הנורמטיבית (על הוריאציות שלה) מודחקות בדרך כלל. שמעתי נרטיבים של חרדות בנושאים כמו מראה הגוף הגברי, פרנסה וגבריות, סירוב מצד האישה, רצון לפרידה, הזדקנות, אוננות מינית והומופוביה. נושאים אלה נדונים בספרו החדש של זילברגלד (2006) "המיניות החדשה של הגבר", תוך שימת דגש על כך שחרדות אלה מועלות בהקשר של ניסיון

לממש מודל של גבריות שהינו בלתי אפשרי. התערערות המודל הקלסי והפיכתו למודלים גבריים לא קבועים, מביאים גברים רבים לבלבול, חוסר ביטחון וחרדות. תחושות קשות אלה מנסות למצוא מרגוע באמצעות התנהגות היפרגברית.

בדפים הקודמים הובא משטור גוף האישה, כאן עולה שגם הגברים הם קורבנות של משטור הגוף על פי האידיאל הגברי ההגמוני (Kiml, 1994). זאת ניתן לראות בחרדות של הגברים ביחס למראה והתעסקות בו. המראה החיצוני משמש מחסום בינם ובין הנשים. פטיה היא מקום שמאפשר לגברים להרגיש יפים ונחשקים. התחושה שכל החולשות נעלמות בפטיה מאפשרת לגברים לשקם את ביטחונם העצמי ואת דימוי הגוף שלהם, שהם כה חרדים לגביו. כפי שניתן ללמוד מדבריהם של משה, ניר ושי:

משה: "לפה אתה בא רק לזיין, לא שיצא לך, רק, אתה יכול להעמיד לך שישים בחורות ליד הדלת, 10 דקות עם כל אחת ואתה מעיף אותה, לוקח אחרת, ככה. בארץ זה קצת הפוך, אז פה זה הולך ככה. אתה יוצא, בנות תופסות לך את היד, אתה נכנס ל Tony, לדיסקוטק צובטות לך את התחת. בוא נגיד, בן אדם הכי מכוער על פני כדור הארץ מגיע לפה - הוא מרגיש הכי יפה בעולם. אתה יכול להיכנס למועדון להביא שבע בנות, אתה יכול להיות הכי מעוות בעולם, העיקר יהיה לך בכיס 5 אלף באט היא תעשה מה שאתה רוצה וכמה שאתה רוצה."

ניר: "בתור גבר אני חושב שכל גבר, אפילו הבן אדם הכי אנטי מראה חיצוני או אנטי כל דבר או אנטי בנות, היה מרגיש פה כמו מלך. דון ג'ואן. זה משפר לך את הביטחון העצמי, אתה מקבל פידבקים, אתה מקבל כל הזמן, מתחילים איתך, איזה גבר לא היה רוצה את זה?"

שי: "הם מתלהבות מהזרים. התאילנדיות, יש להם סטיה - הם רואות שערות הם מתלהבות חבל על הזמן. אם זה אני ישן בלילה, אני קם ב 4:00 בבוקר, פותח את העיניים רואה אותה משחקת לי בשערות בחזה. אני אומר יאללה, אבל בישראל אני מת לעשות שעווה כי הישראליות נגעלות מזה איך זה יכול להיות? מה אני יגיד לך? זה תאילנד. **פה אין רגשי נחיתות, בישראל יש לך רגשי נחיתות**, בישראל יורד לך הביטחון ב 80% כי אתה לא מרגיש שאתה שווה משהו. פה אתה מרגיש שיש לך ביטחון, אתה יודע שאתה יפה, אתה יודע שמגיע לך, אתה יודע שאתה יכול להביא איזה בחורה שאתה רוצה."

"היא לא גומרת מזיון - היא גומרת מלגהץ בקניון את הכרטיס"

אופיר: "אין ספק שבארץ שאתה נכנס לקטע עם מישהי, אז זה ממש קואליציה וממש צריכים להתחשב אחד בשני בצורה טוטאלית, אבל בסופו של דבר אני מאמין שמה שנהיה במצב כזה שאתה מתחשב בעיקר בבחורה, שרוצה ללכת ללגהץ בקניון, כי היא גומרת מזה, היא לא גומרת מזיון היא גומרת מלגהץ בקניון את הכרטיס, ברגע שהיא מעבירה אותו במכונה נהיה לה רטוב. אני יש לי מקום עבודה בארץ, משכורת יותר נמוכה מהממוצע ואני לא יכול להחליט עכשיו שאני ממריא לתוך חלום ורוד של זוגיות ואפילו נישואים עם בחורה, כל עוד אני לא בטוח שאני יכול לדאוג לה מבחינה כלכלית."

אני: "מה ההבדל בין הבחורות התאילנדיות לישראליות?"

אייל: הן הן שמים וארץ, אני לא יודע מאיפה להתחיל. ישראליות מאוד קשות, תובעניות, רוצות רק כסף, רוצות לחיות ברמה, בית חדש, אוטו זה זה. רוצות שיהיה להם הכל מהכל, ותאילנדיות מסתפקות במעט ונותנות הרבה. ישראליות ההפך, נותנות מעט ודורשות הרבה".

יהודה: "במצב של היום הישראליות מחפשות לתפוס גבר עשיר, שיהיה לו מעמד, שיהיה משכיל, איך אומרים שיהיה מסודר, בוא נקרא לזה ככה מכל הבחינות, ברגע שתופסות אחד כזה אפשר לקרוא לזה במילים אחרות הוא מממן אותם. מעט מאוד היום בחורות ישראליות ילכו איתך בגלל מי שאתה או מה שאתה. היום כל בחורה ישראלית קודם כל תסתכל מאיפה אתה בא, עם איזה אוטו אתה בא, מי המשפחה שלך, מה אבא שלך עושה, מה אמא שלך עושה, למרות שעדין יש את הבחורות הטובות שמחפשות את הבחור הפשוט, שרוצות לחיות איתו בכיף, הכסף זה לא מעניין אותם, אבל הרוב הגדול היום... פעם היו יותר הולכות בגלל האהבה, אבל היום קודם כל מסתכלות מה אני יכולה לקחת מהגבר, קודם כל הכסף והמעמד".

בדברים הללו עולות בצורה חזקה כל החרדות הקשורות בכסף ופרנסה. הכסף מסמל תחליף ברור למיניות, הן כלכלי מומר לאון מיני. גבר ללא כסף אינו יכול לממש את גבריותו. הכסף מובא כמרכיב בסיסי בגבריות כאשר חסרונו מוריד מערכו של הגבר. תאורה של האישה בישראל כרוּדפת בצע, המעוניינת רק בכסף של הגבר. מתוך כך עולה בצורה חזקה החרדה שחשים הגברים הישראלים לגבי גבריותם בהקשר הכלכלי, נושא שמהווה את אחד האתגרים המרכזיים של גבריות בישראל.

מקומו של הכסף והיכולת הכלכלית בחברה הקפיטליסטית הוא בעצם סמל מפתח מכונן של הצלחה, שליטה וגבריות. על פי אחד המודלים ההגמוניים, צורה נפוצה להוכחת שליטה גברית היא שליטה במשאבים. בישראל כסף יכול להוות הוכחה להצלחה ושליטה גברית, אך במציאות ישנם גברים אשר ידם אינה משגת מספיק כסף. בנוסף, קיים גידול במספר הנשים אשר יוצאות לעבוד ומקבלות משאבים כלכליים (אם כי עדין קיימים פערי שכר משמעותיים), דבר אשר מערער על בלעדיות השליטה הגברית במשאבים. דברים אלה מעוררים אצל גברים רבים חרדות בקשר לגבריותם. הגברים מוצאים בפטיה מקום אלטרנטיבי למימוש גבריותם על פי אמות המידה של המודל ההגמוני הזה. תקופת השהות המוגבלת בפטיה מהווה מעין פיצוי על כל מה שחסר להם בארץ. התנהגותם מוקצנת, היפרגברית, באופן שמאפשר להם להרגיש עליונות פיננסית. כך רחמים, אודי ואלי מציינים את היכולת להעניק, אשר יוצרת בהם תחושה של עליונות גברית שיכולה להתממש רק בפטיה:

רחמים: "ואז בעצם הגבר אומר לעצמו כוס אמוק, כל הישראליות בתחת שלי, איזה בחורות יש פה וכל יום אני יכול להחליף, וכל יום אני יכול לצאת עם בחורה והיא נותנת לי את ההרגשה הכי טובה בעולם, ועל פרח של 10 באט שאני קונה לה ברחוב היא תזכור לי את זה חודש. ובחורה שקנית לה איזה חולצה בארץ, יקרה, תבוא אליה הביתה היא או תעקם לך פרצוף, או תזרוק לך את זה בפנים, למה היא רגילה ליותר".

אודי: "ישבנו, דיברנו, הלכתי לSeven Eleven לקנות שם לבנות אוכל. קניתי להם ב 120 באט – לחם, נקניק. היו מבסוטות. לפעמים אני שואל את עצמי מי אני? האם אני הבן אדם העשיר הזה היום? או שאני עוד חודש אני אחזור לארץ ואני חוזר להיות הבן אדם הממוצע?"

אלי: "בקטע של גבריות אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, אתה בוס לעצמך. אתה יכול לשלוט, כל זה בגלל שהכיס שלך מלא כסף".

"מרשם רופא למקום כזה אם יש לך בעיות בחיי האהבה שלך"

קובי: "שהגעתי לפה לא חשבתי על שום דבר רק על החברה שעזבה אותי. שאלתי את עצמי למה זה הגיע לי, למה עשתה לי את זה. חשבתי כמה רע לי, בכיתי במטוס, בכיתי באוטובוס, בכיתי ביום הראשון במלון. שאני חושב על מה שהיה אני צוחק, אני צוחק על עצמי - ראבק, נפלת לגן עדן ואתה בוכה? בחייך, לא מתאים, תראה מה קורה פה, תתעודד וזה עובד - הרגשה נפלאה. אני באתי לפה על כדורים שפסיכיאטר נתן לי, כדורי הרגעה, אני רוצה להגיד לך שאחרי שלושה ימים אני לא זוכר את השם של הכדורים, לא מעניינים אותי. אם יש למישהו בעיות נפשיות, שזה קשור באהבה, מומלץ לבוא לתאילנד, נרגעים פה מהר מאוד. זה התרפיה הכי טובה שיכולתי לפגוש בחיים. אני ממליץ מרשם רופא למקום כזה אם יש לך בעיות בחיי האהבה שלך".

כאשר נשים הן הגורם היוזם בתהליך הגרושין הדבר מעיד על יותר שליטה של האישה בחייה. במצב זה הגברים חווים משבר אישי, המערער את ביטחונם העצמי ואת דימויים הגברי. השהות בפטיה מהווה דרך להתמודד עם המשבר, מאחר ומדובר במקום שלא יעמת אותם עם אסרטיביות ושליטה נשית. בפטיה דחייה של אישה, הדבר המאיים ביותר על הגבר - הוא אופציה שאינה קיימת. המעבר החד בין תחושה של אין אונים לשיקום ושליטה בא לידי ביטוי בסיפורו של גיל, אשר נפרד מחברתו במהלך הטיול בתאילנד ומיד אחרי הפרידה נסע לפטיה:

גיל: "טוב שיש את העיר הזאת, זה טוב לכל ישראלי לא נשוי או גרוש שיודע ומכיר את המקום הזה, ויש לך שיברון לב או יש לך משבר כל שהוא, לבוא לפה זה מעביר לך את הכאב מהר, אתה שוכח את מה שאתה רוצה לשכוח מהר מאוד ואתה נהנה. מהר מתאקלם, צייק-צייק. אני: תמליץ לחברים שלך להגיע?"

גיל: אין ספק. אין ספק. אני אחזור לכאן עם דוד שלי שאני מאוד רוצה שהוא יבוא לכאן, למה כרגע הוא בן 40 ומשהו והוא קצין במכבי אש הרבה שנים, והוא בן אדם מאוד אמיץ ואני מאוד מעריך אותו, והוא כרגע נפרד מאשתו, סתם שאשתו נכנסה למשבר גיל 40 כזה. ואין ספק, בטוח באלף ושמונה אחוז שאני יביא אותו לכאן".

דני: "בוא נגיד שלפני תאילנד ואחרי תאילנד אני בנאדם אחר ביחס לגישה שלי לבחורות.

אני: מה זאת אומרת?"

דני: תראה, מה זה היחס משתנה, מהבחינה הזאת שאני יודע שאם היא דחתה אותי לדוגמה, זה דבר שמפחיד כל גבר.

אני: כן.

דני: אם היא דחתה אותי אז אני אלך אליה עוד פעם, מי את בכלל? יש עוד מיליון כמוך. אתה מבין? אתה כאילו אומר וואלה, סבבה, כבר קיבלת פרופורציה פחות או יותר, בראש אתה יודע שיש דברים כאלה בעולם, שזה נהוג להתחיל עם בחורה ולא בעיה בכלל. אז מה את עושה פוזות? על מה? אתה מבין? אז זה עוזר לך. לי זה פתח המון. אתה לא חושש יותר מבחורות, זה הנקודה. זה Catch. אין ספק שזה משפיע שאתה יודע שאיפשהו שם ביקום, אתה מקבל סקס מופרע וסבבה ובנקודה מסוימת, מתי שתרצה ביום, בלי כאבי ראש וזה".

ערן: "פטיה זה עיר זנות, זאת אומרת אתה רוצה בחורה, אתה רק מחייך והיא כבר באה אליך, זאת אומרת בלי מילים, בלי שום דבר מסביב, בלי כל המשחק המקדים, בלי איזשהו פחד מסוים. כי כשאין לך חברה מסוימת ואתה בתקופה יבשה המון המון זמן אז אתה מפחד לגשת לבחורה וכאן זה פשוט".

"לא צריך ויאגרה מפני שיש לי פרגייה"

רפי: "עכשיו, הגבר יכול להיות גיל 60 הבחורה בת 20, גבר בגיל 60 נהנה, לפעמים לא צריך ויאגרה מפני שיש לו פרגייה, הכל צעיר, עומד, חזה עומד, רגליים יפות. תראה לקחתי יום אחד ויאגרה איתה (היא לידו) אני כבר שבוע לא נוגע".

יואב: "אני כל יום מזיין שלוש, אני בן 52 בלי ויאגרה, בלי כלום. אני רואה בחורה צעירה עומד לי כמו צעיר".

עופר: "נדלקתי על הילדה התאילנדית. בן אדם בן 40-50 לוקח ילדה בת 17, זה לא צחוק. בארץ זה דמיוני, כאן הוא יכול. מה, הוא בן 40, יביא חיילת? בארץ זה דמיוני, זה משהו שהוא לא יכול להגיע אליו בארץ".

חיים: תשמע, אני כבר בן 46, כבר לא ילד. זה כזה כיף לך, אתה לוקח פה בחורה בת 20, היא חלקה, היא נחמדה, היא צעירה, היא לא בת 40. בארץ שם בחורה בת 20 לא תסתכל עליי".

הגבר הצעיר כאידיאל גברי מעורר חרדה מפני הזדקנות, אשר מתחברת לחרדה גברית בסיסית נוספת של אין-אונות. פטיה נתפסת כתרופה לחוליים שונים, כולל הזדקנות ואין-אונות. הרצון לשמור על נעורים מתממש בפטיה באמצעות יחסים עם נערות צעירות. המשגל עם הנערה הצעירה כמו מחזיר את הגברים המבוגרים לצעירותם ומוחק את סממן הזקנה המרכזי - אין-אונות. נושא זה עלה בספרו האחרון של גבריאל גרסייה מארקס (2005) "זיכרונות מהזונות העצובות שלי", שמגולל את סיפורו של בן תשעים שחדור באמונה שיחסי מין עם זונה צעירה ישיב לו את נעוריו. הדברים ברוח זו שמעתי מירון(ראי תמונות מס':22,23).

ירון: "אין פה הזדקנות. נפגשתי פה עם בין 20 ל-30 איש מכל העולם - אנגליה, גרמניה, ארה"ב כולם אמרו הייתי בן 45, 50, הייתי כזה כלומניק, באתי לפה - פה אני King, מלך. גם יש לי קצת כסף ובחורות, פה אני נהייתי בן אדם. הבחורה הצעירה... אתה יודע, בן אדם נמצא בנקודה מסוימת, נגיד 4 או 3 של החיים שלו, קצת קשה לו והוא כבר לא צעיר. קשה לו עם נשים, קשה לו עם החיים והבחורה הצעירה מעלה אותו לדרגה 7 או 8, פתאום יש לו יותר בטחון עצמי, הוא מרגיש יותר צעיר, מרגיש יותר טוב. מה זה הצלחה בחיים? הצלחה בחיים קשורה המון המון לביטחון עצמי, ברגע שיש לך בטחון עצמי אתה מסוגל לעשות כמעט הכל, ופה הביטחון העצמי שלי חוזר אליי. עם נשים צעירות אני מרגיש הרבה יותר טוב".

אופיר: "יש לי סיפור חיים מאוד מורכב, בגלל שאנחנו פה בפטיה אז אני חושב שיהיה נכון להגיד שאני עברתי בנעורים שלי כפיה דתית במשך שלוש-ארבע שנים. ההגעה לתאילנד החופשית והמדהימה היא באיזשהו מקום, בתת מודע או במודע או בשניהם ביחד, זה בין היתר בגלל זה. את מה שגזלו ממני בנעורים, את הדבר הכי אלמנטרי, את הדבר היפה הזה שנבנה בין בנים ובנות בגיל הנעורים, את הדבר הזה שהוא התחיל לצמוח, דרכו עליו עם איזה מגף צבאית. ההורים שלי חזרו בתשובה. הדבר הזה אני מקבל אותו פה באופן חלקי חזרה. לא לגמרי, כאילו יש לנו חוקים

בעולם הזה ו-18 זה 18 קבעה החברה המערבית, אז אני לא יכול לעשות משהו שהוא לא חוקי, אבל אני יכול לפצות את עצמי באופן חלקי, על ידי זה שבתור בן אדם שהוא כמעט בן 40 והבנות בנות עשרים פלוס מינוס בארץ לא שמות עליו, בגלל שהוא גם תפרן וגם מבוגר, אז עם עבודה קשה אני יכול לפצות את עצמי, עם עבודה קשה וקמצנות וחיים צנועים בארץ אני יכול לפצות את עצמי בהגעה לפטיה ולהנות מהבנות הצעירות והמופלאות בנות ה-18, 19, 20, רצוי לא יותר מ-20”.

”זה לא אישה זה בן אדם עם שרירים”

עומר: ”יש לי חבר הוא הפסיק לאהוב בחורות, הוא אוהב קטוי (בתאית). מזה קטוי? ליידי בוי, למה הוא אוהב קטוי? הוא דופק אותו בתחת עם K.Y. ואז יש חיכוך חיכוך, וחוף מזה מה מייחד את הקטוי, הם יודעים טוב מאוד למצוץ, מוצצים בחסד. אז פעם אחת אני ישן איתו במלון בפטיה, בחדר ליד. והוא אמר לי בוא בוא מהר, אני אומר לו מה קרה? הוא אומר לי הקטוי הזה דפק לי את הכסף. אני אומר מה? הוא שם 300 באט בכוס על הטלוויזיה והלך להתרחץ, הוא גנב את הכסף. הוא אומר לי, לפני 10 דקות שמתי פה את הכסף, הוא דפק את הכסף. הקטוי אומר חפש אין לי, בקיצור אני בא לחדר אומר לו לקחת את הכסף, הוא היה פה על הטלוויזיה. אומר לי לא מה פתאום, חפש אין לי, אני עושה עליו חיפוש - חיפוש בנעליים בתיק, אין. בא תופס לו את השדיים, אתה יודע שדיים מהורמונים הם לוקחים פה כדורים של הורמונים וזה מגדיל להם את השדיים ואני מוצא 300 באט בתוך החזייה. אני אומר לו אדוני, הנה הכסף, הוא אמר לא זה כסף שלי, מה פתאום. אני לוקח לו את הכסף מתחיל להרביץ לו. ואז אתה קולט, פעם ראשונה בחיים קרה לי כזה דבר, אתה קולט שזה עם שדיים, שערות כמו של אישה, אבל אתה נלחם עם גבר, זה גבר. אתה מבין זה לא אישה, אתה רואה שדיים וזה עוד הוא היה לו כוס, הוא חתך, עושים להם ניתוחים. אבל אתה מרגיש בחוזק. זה לא אישה, זה בן אדם עם שרירים. וואלה, אני נאבק איתו וזה, הוא שבר בקבוק של בירה רצה לחתוך אותי. אני נאבק עם גבר, ואז תפסתי לו את היד בכוח. הוא קרא לביטחון, באו, הזמינו משטרה, תפסו את ההוא, שמו לו אזיקים על הקטוי הזה, הם יודעים המשטרה יודעים שהקטוי האלה הכל גנבים, רמאים, יודעים. זה פעם ראשונה בחיים שאתה נלחם עם גבר לא עם אישה, זה סיפור שאני זוכר טוב טוב”.

הערעור על הסדר מין-מגדר-מיניות משמעו קריאת תגר על הסדר החברתי הקיים, ומקומו הברור של הגבר, אותם באים לחזק בפטיה. בטלר (2001) רואה זיקה הדוקה בין ההטרסקסואליות לבינריות המגדרית – לא רק במובן שהראשונה תלויה תלות לוגית בשנייה, אלא גם בכך שההטרסקסואליות הממוסדת היא המניע למשטור של הפרפורמנס המגדרי בהתאם לנורמה הבינארית, המחדדת את העליונות הגברית (ע”מ 15-16). לטענתה, אם המגדר איננו מבטא או איננו מייצג באמת את המין הביולוגי, אין סיבה שהביטוי המגדרי יוגבל לקטגוריות ”גבר” ו”אישה” בלבד. לכך בטלר מוסיפה הבנה של המגדר כפרפורמנס (performance), כלומר כפרקטיקה של סימון שיחני וגופני כאחד. המצבים החברתיים ”מפעילים” את מושגיהם הנורמטיביים של בני אדם לגבי ההתנהגות הראויה לגבר או לאישה.

האקטים והמחוות שמכוננים את המגדר הם, כמובן, לא ספונטניים או שרירותיים, אלא נתונים למשטור חמור ביותר, שמגביל ומארגן אותם סביב שתי זהויות מגדריות מקוטבות ויציבות. בפטיה, שבה הגברים מבליטים את הקטגוריות הבינריות גבר/אישה, נמצאים/ות טרנסקסואלים

רבים, הנקראים/ות Lady-Boys (על שכיחות הטרנסקסואלים בתאילנד נכתבה אתנוגרפיה (Sinnott 2004). טרנסקסואלים רבים אלה מערערים/ות את הבינריות המגדרית הברורה. כאשר צרכני המין באים לפטיה במטרה לאשרר ולחזק את גבריותם, המפגש עם טרנסקסואלים מאיים עליהם (להוציא את אלה שנמשכים לכך).

המהלך הקווירי, בערעורו על הרעיון שיש משהו "נורמלי" או "לא נורמלי", "טבעי" או "לא טבעי" בספרות המיניות, חותר באופן עמוק תחת יסודות הטרנסקסזים. הלפרין (2003) טוען כי עצם החלוקה הבינרית בין המינים היא הומופובית. תוך כדי כך בין במודע ובין אם לאו, הסירוב להטרנסקסואליות חותר תחת הבסיס המוסדי והאידיאולוגי לדיכוי הנשים. קימל (1994) שניתח את המבנה של גבריות הגמונית בארצות הברית, התמקד בחרדה מנשיות ובהומופוביה כגורמים המעצבים את הגבריות ההטרנסקסואלית (Kimmel, 1994). מחקרים אתנוגרפיים רבים המשיכו וניתחו את הבניית הגבריות תוך הנגדתה לנשיות ולהומוסקסואליות. למשל, מחקרו של פורסט על הבניית גבריות בבריטניה (Forrest, 1994). גם גלוסמן (1997) כתב על הגבריות בחברה הישראלית, שהובנתה כהנגדה לנשיות ולהומוסקסואליות.

ערעור זה על הגבריות, במקום בו פועלים לפי עקרונות של היפרגבריות, יוצר איום והגברים הישראלים עושים הכל בכדי להמנע ממפגש מאיים זה. את החרדה הזו ניתן לראות בחולצה הנמכרת ברחובות פטיה ומתארת סיטואציה של גבר מערבי המתגפף עם אישה שעובדת בזנות, ולהפתעתו מתברר שהיא טרנסקסואל (ראי תמונה מס':24). החרדה ממפגש כזה באה לביטוי בבחינה מדוקדקת של הגברים, כל בחורה כדי לוודא שאינה ליידי-בוי.

המקרה שהבהיר לי יותר מכל את הפחד והרתיעה מהמפגש עם הליידי-בוי, היה בבוקר אחד כשהתעוררתי מוקדם וירדתי לשתות קפה במסעדת המלון. בדרך כלל בשעות כאלה המסעדה ריקה, אך בבוקר זה אני פוגש שני גברים עם מזוודות, שלפי זכרוני הגיעו לפטיה יום קודם. ביקשתי לראיין אותם ובמהלך הראיון עלתה סיבת עזיבתם המהירה. התברר לי שהמפגש עם טרנסקסואל היה כה מאיים ומשמעותי עבורם, שהם החליטו לברוח מפטיה אחרי פחות מיממה.

אני: "ספר לי על החוויות המיניות שהיו לך בפטיה?"

ניר: חוויה אחת והיום אני עוזב את המקום הזה, למה זה אחד השערוריות הכי גדולות שיש עלי אדמות, אם לא הכי גדולה. הייתה לנו גם חוויה אחת עם מישהי, והייתה לנו גם חוויה לא נעימה שלקחנו שתי בנות יפיפיות ובסוף גילינו שהם גברים לשעבר, דנה אינטרנשיונל שלנו.

אני: מה זה עשה לך?

ניר: זה לא נעים, כאילו עובדים עליך. מזל שישראלים הזהירו אותנו. כמו ששמעתי רוב האנשים שפה נפלו אי פעם על דבר כזה.

אני: מה אתה חושב על ליידי-בוי בכלל?

ניר: גועל נפש. מה שיש פה זה בחיים לא ראיתי. ראיתי בת"א בארץ ליידי-בוי, מה זה ליידי-בוי, קוקסינלים זה נקרא אצלנו, שזה גבר שהפך לאישה. א-הכל פה זה ברמה כזאת שאתה לא יכול להבחין, בארץ אתה מבחין. מה שנראה לי אבסורד כי רמת הרפואה בארץ היא פי אלף יותר טובה מתאילנד, אבל כולם נראים פה אותו הדבר, גם בנים גם בנות, אז יותר קל להם להידמות, וכולם רזים אין להם כמו אצלנו. כולם רזים, כולם נראים אותו הדבר, אתה מביין?"

במקרה אחר מתאר אמיר התרחשות דומה. אמיר: "איך שהגענו מהמועדון כנסנו להתרחץ, היא לא רצתה להתרחץ ביחד. שכנעתי אותה אבל רצתה בחושך. חשבתי שאכלתי אותה עם ליידי-בוי."

אחרי זה הדלקתי את האור במקלחת והיא סובבה אלי את הגב. הייתי בטוח שאכלתי אותה. ישר שלחתי את היד לבדוק ורק אז נרגעתי. אתה יודע מה זה אם הייתה לידי-בוי הייתי מת".
(הקבלה מעניינת הייתה לגבר ששמע את הסיפור והגיב בסיפור משל עצמו על כך שבארץ שכב עם מישהי ורק ובסוף היא אמרה לו שהיא ערבית "רצייתי לרצוח אותה").
נדב: "אנחנו מגיעים לחדר לא רוצה להתפשט, לא רוצה להזדיין אבל מוצצת לי. מה זה נבהלתי, ישר תפסתי לה בכוס, חס ושלום אני נופל על לידי-בוי".

"הגברים שבאים פעם אחת לפטיה חוזרים כל החיים שלהם. זה למה? כי אתה מרגיש כמו גבר"
מאיר: "לפני שבע שנים חברים שלי היו פה, אמרו לי תבוא, מקום נחמד, אחלה בחורות. באתי. מאז אני נעול פה. חצי מהחיים אני פה, כמה שיש אפשרות אני פה. מזמן התייאשתי מהארץ. כל הגברים שבאים פעם אחת לפטיה חוזרים כל החיים שלהם. זה למה? כי אתה מרגיש כמו גבר. בארץ אתה לא מרגיש כך, זה לא הסקס, זה כי אתה מרגיש כמו גבר פה, להרגיש כמו בן אדם."
מימוש הפרפורמנס של היפרגבריות גורם לגברים רבים להתמכר לתחושת העליונות המוחלטת, עליונות שמטשטשת את החרדות שעולות מהרצון להידמות למודל הגמוני של גבריות. על פי אתגר (1997) הסימפטומים המצביעים על כך שאנשים מכורים לסקס הם: חיפוש מתמיד אחר פרטנרים חדשים, השקעת כספים רבים בנושא, שימוש בכוח או במניפולציות להשגת מין, תוך חתירה לסיפוק עצמי ללא התחשבות או התייחסות לצורכי הזולת. תפקידו של האחר לשמש כספק של הצרכים ותו לא.

פרמטרים אלו עולים מדבריהם של רבים מהלקוחות הישראלים. גברים רבים שפגשתי חוזרים באופן קבוע לפטיה, יש ששבים לפטיה כל שנה במשך עשר-חמש עשרה שנים ברציפות, יש שמרגע שהגיע לראשונה תוך שנתיים כבר ביקר שש פעמים, יש המספרים איך הם חיים בארץ בצמצום כל השנה כדי לאפשר לעצמם לבוא לפטיה. יותר מכך, יש גברים המעידים על עצמם כמכורים ומדמים זאת להתמכרות לסם. ניתן לראות שהחוויה בפטיה מושרשת בתפיסתם של הגברים למשך זמן ארוך ומשפיעה על יכולתם ליצור מערכת יחסים עם נשים בישראל. מכאן, באופן פרדוקסלי ניתן לראות בהם נפגעים עקיפים של תיירות המין.
גלעד: "אני כבר 20 פעם פה, אני פנסיונר, כל שלושה ארבע חודשים אני בא לפה לחודש כל פעם, כבר 10 שנים".

רפי: "כיום בגיל 65 אני 15 פעם, זה 15 שנה בכל שנה מגיל 50, הגעתי לפה לפני שהיתי צריך ויאגרה".

עומר: "אתה בא בהתחלה זה מוצא חן בעיניך, אתה מגיע אחרי חצי שנה עוד פעם, מוצא חן בעיניך אתה מתחיל להגיע כל חודש. יצא לי כמה קטעים שהייתי מגיע כל שבועיים, גיחות של 4, 5 ימים. הייתי מחפש תירוצים להגיע, הייתי מביא כל מיני חומרי גלם לארץ".

אני: "מה הביא אותך לפטיה? איך שמעת על זה?"

איל: חבר שלי מהעבודה סיפר לי על פטיה.

אני: מה הוא סיפר לך שיש פה?

איל: שיש דיסקוטקים, בחורות, מסגיים, ואז באתי לפה לבד פעם ראשונה.

אני: לפני כמה זמן?

איל: ב-2003, לפני 3 שנים וזהו הייתי פה 4 חודשים רצוף, ומאז כל שנה אני בא.

אני : התמכרת?

איל : משהו כזה, זה סוג של סם. כולם פה מכירים, הרבה אנשים באים כל שנה."

שלומי : "שאני חושב על זה לא הדבר הכי בריא לבוא לכאן.

אני : למה?

שלומי : זה מרגיל אותך להרבה סקס ואחרי זה אתה צריך לרדת במינון מהר מאוד, זה נראה לי כמו איזה סם או משהו. בגלל זה אני חוזר כל פעם שוב".

ירון : "זה חוויה בפני עצמה בלי קשר לכל טיול שתעשה בעולם, זה מקום של חוויה בפני עצמה. ממש. אני שהגעתי למקום הזה פעם ראשונה, ישבתי בישראל חמישה חודשים המקום לא יצא לי מהראש, אין, יושב כאילו משהו דופק לי עם פטיש בראש –פטיה- פטיה- מקום מטורף.

אני : זה השפיע על היחסים שלך עם בנות בארץ?

ירון : אפשר להגיד, כי מאז לא יצרתי קשר עם בחורות. השתנה לי בכלל כל המחשבה על ישראליות, לא בא לי על ישראליות. אני רואה בחורה אני מתגעגע לבחורות בפטיה".

"אני בן אדם בן 40 בלי ילדים, בלי משפחה, בלי כלום"

עומר : "מאותו זמן שהגעתי לראשונה עד עצם היום הזה, בגיחות של פעם פעמיים בשנה אני חוזר לפה כל הזמן, אני גר בחיפה בישראל, בתדירות של פעם פעמיים בשנה במשך כבר 17 שנה אני בא לפה.

אני : אתה חושב שזה משנה את היחס שלך לנשים בישראל?

עומר : זה שינה לי את כל החיים, למה זה שינה לי את כל החיים? אני בן אדם בן 40, בלי ילדים, בלי משפחה, בלי כלום. למה? אני כל הזמן, כל החיים שלי רצתי אחרי זונות. אני מאמין באמונה שלמה שאם לא הייתי מכיר את תאילנד, פטיה, היום הייתי עם שני ילדים ומשפחה. אני היום מסתכל על חברים מהבית ספר, מהחבר'ה, חברים בני 40 שהנשים שלהם בנות 40, במפגשים קבוצתיים אני רואה את הנשים שלהם אני אומר כל הכבוד, לא נעים לי להגיד להם כל הכבוד שאתה יכול במיטה עם אותה מישהי, לי היא נראית כמו סבתא, כמו הולך לבית אבות. אני לא מסוגל, אתה מבין. פתאום הוא חי עם בחורה בת 40 אחרי שתי לידות, זה כבר לא זה, אני רגיל פה לבנות 16, 17, באה לי בחורה בת 24, 25 אני מעקם את הפרצוף, אני לא מתלהב, ישר מתחיל לתחקר. יש המון פה שהיו בחיי משפחה נורמליים ואחרי שבאו לפה התגרשו, לא חיים עם האישה, לי יש חמישה חברים כאלה שהיו נשואים ואחרי שבאו לפה פתאום התגרשו ולא חיים ביחד עם הנשים שלהם, לא אחד ולא שניים, פתאום הם רואים, הם חיים עם אישה בת 50 זה סבתא, בלוי, פה הם התרגלו להיות עם ילדות בנות 18".

היותן של הנשים העוסקות בזנות הנפגעות המרכזיות של תיירות המין אינה מוטלת בספק (ותומחש ביתר שאת בפרק הבא). אך דבריו של עומר ממחישים עד כמה ניתן לראות גם בגברים צרכני תעשיית המין - נפגעים. פגיעותם מומחשת ברצון ובשאיפה למימוש אידיאל של גבריות הגמונית מסוימת שהינו בלתי מושג, דבר הגורם לניסיונות נואשים חוזרים ונשנים להשיגו ו"להיות גברים". היכולת לממש את הפרפורמנס של היפרגבריות בפטיה גורם לגברים רבים להתמכר לתחושת העליונות. התמכרות זו אינה רק למין, אלא לכל אותם מבעים היפרגבריים המתאפשרים בפטיה. בכך תיירות המין משרישה ומחזקת באותם גברים הנחות פטריארכליות

קיצוניות, אשר משפיעות על היכולת שלהם ליצור קשרים עם נשים בישראל, ועל תפיסתם את הנשים בכלל. מתוך כל זה אין להתעלם מהיות הגברים קורבנות של אותה תרבות פטריארכלית אותה הם מנסים לשמר.

"אשתי לא מספקת אותי במלוא הצריכה שלי"

דוד: "יש לי משפחה טובה. אשתי מבינה אותי מאוד. אנחנו לא מדברים על זה אבל בשתיקה אני נוסע עם חבריה שלי לפה. יש לי כבוד למשפחה שלי, לילדים שלי, לאשתי. אני בא ממשפחה מלוכדת וסגורה שזה הדבר שמעניין אותך, מה קורה במשפחות. אשתי לא מספקת אותי במלוא הצריכה שלי אז זהו בשקט, בהסכמה. אני מתאר לעצמי שהיא לא טיפשה, היא יודעת את זה. אני מאוד מכבד אותה, אני מאוד אוהב אותה, היא אמא של הילדים שלי.

אני: ההסכמה בשתיקה של אשתך, נראה לך שזה מפריע לה?

דוד: אני רוצה להגיד לך שהיא תומכת בנסיעות שלי, אם אתה חותר לכיוון הזה.

אני: אני לא חותר לשום מקום אני רק רוצה להבין.

דוד: אל תיפגע, הדחיפה היא ממנה ואני לא מאמין שהיא בחיים שלי בגדה בי או תבגוד בי.

אני: וזה יפריע לך אם היא תבגוד בך?

דוד: מאוד.

אני: אז בעצם אתה אומר לגברים מותר לנשים אסור?

דוד: כן. אני כורדי אמיתי".

אפשר לראות במשתתפים הישירים בתעשיית המין קרי, הנשים העוסקות בזנות והגברים צרכני המין - את הנפגעים הישירים והיחידים של תיירות המין. אך זו תהיה ראייה שטחית של מציאות מורכבת יותר. חלק מהגברים הבאים לפטיה הם נשואים או נמצאים במערכת יחסים בישראל. מכאן ניתן לבחון את יחסם לבת הזוג אשר הותירו מאחור ואף את יחסה של האישה לנסיעה זו (נושא מעניין למחקר המשך הוא נקודת מבטן של בנות הזוג לנסיעה זו).

בורדיה (Bourdieu, 2001) רואה את המדינה כזירת המאבק על המונופולין במה שהוא מכנה אלימות סמלית, זוהי צורה "רכה" של אלימות, אלימות המופעלת על שחקן חברתי בהסכמתו. אלימות סמלית מופעלת באופן עקיף, בעיקר באמצעות מנגנונים תרבותיים, ומנוגדת לצורות הישירות יותר של פיקוח חברתי שהסוציולוגים מרבים להתמקד בהן (Krais, 1993).

ניתן להגדיר "הגמוניה" כמצב חברתי שבו אלה הכפופות (או הכפופים) לאחרים מאמצות את הערכים ואת האידיאולוגיות של בעלי הכוח ומקבלות אותן כשלהן, מצב זה מוביל לקבלת מקומן בהיררכיה כדבר טבעי או כמשהו שפועל לטובתן. לדברי הגברים, הנשים שבעליהם צרכני מין מקבלות את מקומן כדבר טבעי. הנשים גם מאמצות לעצמן את הסטנדרטים שקובעים את מקומן הראוי במשטר של העליונות הגברית. ניתן לקשר זאת לדברים שכותבת פרידמן (1999), שלמרות המודעות בשיח הציבורי בישראל לפמיניזם, עדיין קיימת התנגדות גדולה לפמיניזם בקרב נשים והפמיניזם נתפס על ידן כאנטי-נשיות.

המקום הטבעי של הנשים, כפי שהגברים מציגים זאת, הוא התחום הביתי - בו האישה מייצגת את "המשפחה הטובה". משמעות זו לקוחה מתוך תרבות פטריארכלית אשר משמרת את האישה בתחום הביתי. בסיס לתפיסה זו ניתן לראות עוד במקורות היהודים, לדוגמה בפסוק "כל כבודה בת מלך פנימה" (תהילים מה, יד) שמסמל את תפקיד האישה לצורך פריון והמשכיות. באמצעות

כך הגברים משמרים את התפיסה המפוצלת של מיניות נשית ומיניות לפריון, דבר המחזק את ההכחשה הגורפת של מרכיב הפריון במיניות של הנשים התאילנדיות (כפי שהוצג קודם לכן למשל ביחס למחזור החודשי).

יש לשים לב שמערכות היחסים שמוצגות מאפשרות לגבר לעשות כרצונו, מתוך הנחה שלו הכל מותר. הנחה זו נובעת מהמבנה אשר בתוכו מתממשות מערכות היחסים הללו. היחסים בין המינים בישראל אינם מושתתים על יחסים שוויוניים ברב תחומי החיים. דוגמה לכך ניתן לראות בדברים שאמר לי דוד ביחס לתגובה של בת זוגו לשהותו בפטיה: "המשכורת של אשתי בקושי מכסה את חשבון החשמל אז לאן היא תלך". דוגמה זו ממחישה את התלות הכלכלית של הנשים בבעליהן, מפני שהחברה מציעה להן אפשרויות מעטות בלבד לעצמאות כלכלית (אהרון 2006). מצד שני, או בעצם מאותו צד, אותה חברה מאפשרת לגברים לצרוך זנות בתאילנד ללא כל ביקורת חברתית. ניתן לראות שלתיירות המין תפקיד בתהליך ייצורו וביסוסו של אי-השוויון בין המינים ביחידה המשפחתית. וכן כמוסד חברתי המשקף את מבני הכוח בחברה הישראלית, קרי הקפיטליזם והפטריארכיה. מבנים אלו והאידיאולוגיה הנלווית אליהם מעניקים לגבר לגיטימציה וכוח להחליט. כפי שעולה מדבריהם של הגברים:

אני: "התנסית בארץ בסקס בתשלום?"

אלי: בארץ משתדל שלא, בארץ יש לי את האישה שאני אוהב אותה וחיים בזוגיות טובים מאוד. אני מדגיש, לא מנסה בארץ ולא מחפש בארץ.

אני: הרצון שלך לבוא הנה, מה אשתך אמרה עליו?

אלי: אשתי היתה בעד. היא אומרת שזה טוב לזוגיות מדי פעם. פעם בשנה, פעם בשנתיים.

אני: היא יודעת מה קורה פה?

אלי: תראה, בגדול היא יודעת מה זה תאילנד. היא לא טיפשה.

אני: ודיברתם על זה? דיברתם על זה דוגרי?

אלי: לא, לא דיברנו על זה. לא עלה על הפרק.

אני: זה קיים מתחת לפני השטח.

אלי: לא, בכלל לא. היא לא תגיד לי – תשמע, אל תלך לזיין. היא לא אומרת דברים כאלה. היא סומכת עליי. היא יודעת שאני ילד גדול. והיא יודעת שגבר הולך לתאילנד, מה, דודים שלה היו, אחים שלה היו, כולם היו. יודעים מה זה, מדברים. אתה מבין? היא לא טיפשה, יש לי אישה עם ראש על הכתפיים, בגלל זה התחתנתי איתה. היא יודעת מה זה, אבל נוהרים ונוהרים ושוב פעם נוהרים. ומשתדלים שלא כל רגע ולא כל פעם, פעם ביום ברכה, איך אומרים, בשביל להרגיש את הגבריות".

אני: "אשתך יודעת.

יוסי: היא יודעת.

אני: אתה דברת איתה על זה?

יוסי: אני אמרתי לה שהיא היחידה בעולם - היא ואלוהים. היא מתארת לעצמה היא מדמיינת לעצמה שיש לי חברות. אני נוסע לפטיה ל-21 יום, אז מה באקווריום אני אשים אותו?

אני: איך אתה חושב שהיא מרגישה עם זה?

יוסי: היא מרגישה עם זה לא טוב אבל לא מוכנה לוותר עלי. סוס מנצח לא זורקים לפח. אתה מבין. חיים טובים יש לה. אשתי לגילה נראית טוב אבל היא כבר סוס מת".

"בחורות אתה רואה אותם רק בתור אובייקט מיני"

אני: "אתה חושב שהיחסים שלך פה עם הנשים התאילנדיות ישפיעו על יחסים עם נשים בעתיד?
אייל: ללא ספק, בגלל שהיו לי הרבה נשים תאילנדיות, אני מסתכל על נשים בצורה אחרת,
בפרספקטיבה אחרת, אני לא נלחץ מהם אני לא מתרגש מהם, פחות מעניינות אותי, אני לא לוקח
דברים קשה, גם אם מישהי תגיד לי לא, אין בעיה יש עוד אלף כמוך, בגלל שהיית עם כל כך הרבה
בחורות אתה רואה אותם רק בתור אובייקט מיני".

הכמות הגדולה של עדויות שמובעות לאורך העבודה בדבר השפעת תעשיית המין לטווח רחוק על
הגברים, מחדדת את ההבנה שתיירות המין היא מנגנון משמעותי המשריש את התפיסה
הפטריוארכלית. תפיסה זו משפיעה לא רק על הנוגעים והנוגעות בדבר באופן ישיר, אלא על עוד
נשים רבות שלא מודעות להיותן קורבן של תעשיית המין. המשמעות של הביקור בפטיה, כפי
שאייל תיאר זאת "אינה משתמעת לשתי פנים", אך למשמעות הזו יש עוד הרבה פנים, למשל,
הפנים של יורם ויהודה:

אני: "היחסים שלך פה עם בחורות אתה חושב שישפיעו על יחסים עם נשים בעתיד?
יורם: תראה, הייתי עכשיו בארץ ולא יכולתי להסתכל על הישראליות, לא יכולתי בגלל שאני מבין
את המנטליות שפה והמנטליות שבארץ, כרגע המנטליות גם אם בא לי בחורה יפה בארץ אני כבר
לא יכול לסבול אותה, בגלל המנטליות, בגלל המעצורים, המחסומים. גם מבחינת בטחון זה שיפר
לי מאוד את הביטחון, אני יבוא לארץ, סליחה, את רוצה - רוצה, לא רוצה - יללה, לכי, מי את.
להוריד לבנות את הפרופיל, יש גבול. לפני כן הייתי כל כך עדין עם בחורות בארץ, כמה שאתה
יותר נחמד לבחורת הם גם דורכות עליך יותר".

אני: "היחסים שלך פה עם הבחורות התאילנדיות ישפיעו על היחסים עם נשים ישראליות?
יהודה: אני בטוח, מי שיגיד לך שלא אז הוא משקר, בוא נגיד ככה. קודם כל אם אתה רגיל ללכת
פה עם בחורות כוסיות, עם בחורות שהם ברמה של ליגת על, אתה בא פתאום לארץ רואה אחת
בטחא אז כן אתה תגיד, מה היה לי שם ומה יש לי פה. נכון שאני לא יכול להשיג את מה שיש לי
פה שמה, מצד שני אני לא רוצה גם אחת בטחא כמו טנק שרמן שתבוא, אני יתפשר אני ייקח
בחורה שהיא בסדר, בוא נגיד כך, בחורה נאה שהיא לא הכי יפה, בחורה טובה, כמובן חשוב גם
האופי, אבל מבחינת מראה כמובן שזה עושה הבדל. ומי שהיה פה וראה את מה שיש פה מבחינת
יופי של בחורות הוא בא לארץ הוא... קשה מאוד אני מאמין לרדת ברמה, הוא ירד, ברור שאני
ירד קצת, אני לא ימצא את מה שיש פה, אבל מצד שני אני גם לא ילך עם מה שהייתי מוכן ללכת
קודם. לגבי אופי זה כבר סיפור אחר, כי פה אתה... האופי לא משחק תפקיד, זה לא מעניין אף
אחד, אתה בא במטרה לשכב עם בחורה, להסתכל על חיצוניות שלה, היא כמו עציץ בשבילך,
במיוחד שאתה יודע שעוד מאות עברו עליה".

נשים רבות החוות הטרדה מינית מגברים אולי אינן יודעות את המקורות שלה, אך אחד מהן נעוץ
בפטיה.

אודי: "אני פעם ראשונה שבאתי לפני 15 שנה, וכל שנה אני בא חודשים שלוש מבלה פה.

אני: זה משהו ממכר בעיניך?

אודי: כן.

אני: זה ישפיע על הדרך התייחסות שלך לנשים בהמשך?

אודי: בכל הדרכים. בגלל דרך החיים שלי המשונה הזאת, אני אתייחס תמיד לאישה דבר ראשון כאל זונה".

=נמרוד: "קשה לחזור לארץ, כי בא לי על מלא בנות לקחת אותם. בהתחלה עד שאני מתרגל שאי אפשר לקחת כל אחת אני משתגע, וגם אחרי זה אני מציק לבנות צעירות. תראה, אחרי שהיית בפטיה זה לא יוצא לך מהראש".

לסיכום

גברים רבים בישראל אינם מבטאים את הגבריות ההגמונית ההטרסקסואלית, כפי שהם תופסים אותה. הגברים בישראל מאותגרים ע"י השאיפה לגלם מודל של "גבר אידיאלי". גבריות הגמונית זו, והקושי לממשה מעוררים חרדות רבות ותחושת נחיתות בקרב הגברים. נוסף לכך, כל גבריות הגמונית, כפי שהיא נתפסת אצל כל גבר, מאותגרת על ידי גבריות הגמונית מתחרות. אך יותר מכל, הגברים תופסים את רוח השינוי הפמיניסטי לא כשאיפה לשיוויון אלא כניסיון של הנשים להפיכה על חשבונם. מציאות בעייתית זו עבורם בישראל מקבלת מרגוע בפטיה. כאשר הם נוסעים לתאילנד כתיירי מין, המעבר למקום אחר מאפשר תחושה של שליטה בנשים והרגשת עליונות עליהן. הגברים יכולים לממש את גבריותם במלוא עוזה, ע"י פרפורמנס של היפרגבריות. החלוקה הבינרית – גברואישה, מדוברת ומבוצעת במלוא אונה, במטרה לשמר את תפיסת הגבריות "המסורתית" ולשקם את תפיסתם לגבי "מקומו" של הגבר מול האישה. השליטה ותחושת העליונות הגברית, גורמת לאותם גברים לחזור שוב ושוב לפטיה כדי לממש את היפרגבריותם. התמכרות זו פוגעת בראש וראשונה בנשים העוסקות בזנות בפטיה, אך גם מעלה את היות הגברים נפגעים של תעשייה המין ברדיפה אחר הגבריות הבלתי מושגת, והשרשת וחיזוק הנחות פטריארכליות קיצוניות. הנחות אלה משפיעות על היכולת שלהם ליצור קשרים עם נשים בישראל, ועל תפיסתם את הנשים בכלל. נפגעות נוספות הן הנשים ובנות הזוג של אותם גברים, שנשארות בישראל ונמצאות בנחיתות כלכלית, שביות בתוך מנגנונים פטריארכליים ללא יכולת התנגדות. המעורבים הישירים בתעשיית המין אינם הנפגעים היחידים, יחסם של הגברים לנשים אחרי שחוו את החוויות בפטיה, משתנה כך שכל הנשים שבאות במגע עם גברים אלה סובלות מההבניות שנרכשו בזמן שהותם בפטיה. על כן, כל החברה הישראלית המהווה מקור של הגברים צרכני המין בפטיה נמצאת תחת ההשפעה של תעשיית תיירות המין, אשר יוצרת ומשמרת אי שוויון בין המינים.

פרק 3- חליפין

אף על פי שזנות באופן ברור כוללת חליפין, האופן שבו לקוחות תופסים את הזנות זוכה למגוון צורות הבנייה. מתוך הראיונות שערכתי עלו שתי צורות הבניה מרכזיות כפי שהן מובנות על ידי הלקוחות: 1. הזונה כסחורה. 2. אשליית ההדדיות. לכל אחת מההבניות ניתן לראות אפיונים המרכזיים לה, וכן לעתים אותו גבר מבנה את היחסים על פי שתי צורות הבנייה, בהתאם לסיטואציה הרגעית. כך ששתי צורות ההבניה אינן יחידות אנליטיות מוצקות, אלא מתפרסות על טווח. חשוב להדגיש שההבניה מתבצעת מתוך רצונו או תפיסתו של הגבר, בעוד הזונה מזהה את מבוקשו של הלקוח ומהר מאוד מגיבה בהתאם לציפיותיו. במאמר של Zatz (1997) מצוין שהציפיות מהנערות העובדות בזנות הוא להתאים את השירות שהן מספקות לציפיות של הצרכן. השירותים המיניים שנמכרים על ידי הזונות מעוצבים כפי שלקוחות מביעים את התשוקות שלהם (O'Connell 1998), ובכך, הצורה המסוימת של היחסים בתיירות המין משקפת ומחזקת את תשוקותיו וציפיותיו של הלקוח. במובן הזה, אפשר להצביע על כך שתיירות מין דומה לצורות אחרות של תיירות (Craig, 1997). כך לדוגמה מצביע כהן (Cohen, 1989), במחקר על סיורים בצפון תאילנד, שחוויות המוצעות למטיילים כאותנטיות מסתברות כאירועים שבוימו עבור המטיילים המחפשים אחר אותנטיות זו.

1. הזונה כסחורה

תפיסת הזונה כסחורה מתאפשרת תוך תהליך בו הגברים מבנים את הזונה כחפץ או כאובייקט לא אנושי. תפיסתם של הלקוחות את הנשים כמוצרי צריכה, מושגת באמצעות דה-הומניזציה ודה-אינדיבידואליזציה, (כלומר כאשר האחרת אינה נתפסת כיחידה בעלת קיום נפרד) (Worchel & Andreoli, 1978). תהליכים אלה סוללים את הנתב לעיונות ולתוקפנות (Berkowitz & Lapage, 1967). אי-נראות חברתית מהדהדת במידה רבה גם אצל גופמן (Goffman, 1963) בתוך גוצלב ובנימין, (2006) במושג ה- nonperson שמתייחס למי שקרובים מאוד פיזית אך רחוקים חברתית.

תהליכי הדה-אינדיבידואליזציה ודה-הומניזציה מקבלים ביטוי בארבע דרכים מרכזיות: 1. הסחרה של המין – קומודיפיקציה. 2. תפיסת הזונה כחפץ – אובייקטיפיקציה. 3. התרכזות באיברי גוף מסויימים בלבד – פטישיזם. 4. דימוי הנשים התאילנדיות שעוסקות בזנות לבעלי חיים.

הסחרה (Commodification) של המין

תפיסות המחילות את כללי השוק על פעילויות אנושיות כמו יחסי מין, השתרשו והביאו להסחרה (Commodification) של המין. Prasad (1999) מצביע על כך שלקוחות בדרך כלל מעוררים רציונל המבוסס על שוק כדי להצדיק את ההתנהגות שלהם עם זונות. במחקר אחר על לקוחות Monto and Julka (2003) מצאו קורלציה חזקה בין התדירות בשימוש בזונות והמידה של תפיסת סקס כמוצר. את התפיסה של מיניות כמוצר כלכלי, ניתן לכנות כ- "McSex", בפרפרזה על תיאורית המקדונליזציה של רם (2003) ושל ריצר (2006) (ראי תמונות מס':25).

אחת הדוגמאות הטובות להמחשה של תפיסת הזונות בפטיה כסחורה, היתה הישיבה של מספר גברים במסעדה שפונה לרחוב ומעין משחק שבו על כל נערה שעברה ברחוב כל אחד מהגברים הציע סכום כספי שהוא מוכן לתת כדי "לזיין" אותה. לעתים התפתחה דינמיקה של מכירה פומבית על המחיר של הנערה. על בסיס אותו משחק התפתחה פעם אחת מכירה פומבית, שבה כל אחד הציע סכום אותו הוא מוכן לשלם תמורת בתולה צעירה, תוך ניתוח איך ניתן לדעת שהיא באמת בתולה. "המשחק" הזה ממחיש עד כמה הזונות עוברות רדוקציה והחפצה והופכות למוצרים הנושאים תג של מחיר. הנושא בא לידי ביטוי באנלוגיה של הגברים ביחס ליחסי החליפין בינם לבין הנערות העובדות בזנות, כפי שמתאר זאת יואב בצורה ברורה וישירה: יואב: "אתה משלם על המספר (כינוי למשגל הלקוח מעולם מושגים קפיטליסטי), שלום, להתראות. זה כמו אתה משכיר אוטו, אתה צריך להגיע ממקום X ל-Y, אתה משכיר אוטו אתה מגיע. מה זה משנה איזה אוטו שכרת - העיקר הגעת, החזרת אותו - שלום.

אני: מה, העניין זה לגמור וזהו?

הוא: כן, בשביל הכיף הרגעי הזה".

דימוי זה ממחיש את ההשכרה לזמן קצוב תמורת כסף, והאנלוגיה בין מכונית לזונה מבליטה את ההתייחסות לזונה כחפץ הניתן לשימוש עד אשר מספק את הסחורה. הדוגמה הזו והדימויים הבאים ממחישים כיצד הגברים מבנים את הזונה כסחורה, תוך התעלמות מוחלטת מהיותה אישה עם עולם פנימי וחיים פרטיים. בעיניהם של הגברים, כל יעודה הוא למלא את צרכיו של הגבר, החליפין המסחריים הגוררים זנות הם "טבעיים" כמו הדיבורים על קניית מזכרות אקזוטיות. זוהי הבניה שנעשית על פי מודל של קפיטליזם טהור, כביכול.

דימויים נוספים ניתן למצוא בדבריהם של ליאור, מאיר ויהודה:

=ליאור: "שילמתי כסף והרגשתי שמגיעה לי תמורה טובה. כמו שאתה הולך למסעדה טובה, קונה ארוחה, אז זה אותו הדבר".

=מאיר: "תאילנדית זה מכונית מין, מכונית שירות, אם אתה מכניס מטבע אתה מקבל את השירות הכי טוב, בלי מטבע זה לא יעבוד".

=יהודה: "פה זה כמו שתלך ותקנה בחנות מכולת או בשוק ותתמקח על המחיר והשגת במחיר טוב אז הרווחת. אותו הדבר פה, זה בחורה, זה כמו חפץ. כאילו המטרה העיקרית שלך זה סקס, זה הכל רק לדפוק אותה.

אני: אתה מתמקח על המחיר?

יהודה: שמע, ישראלים אוהבים להתמקח. ישראלים לא אוהבים להיות פראירים בכל מקום, כל ישראלי שלא תביא כמובן שהוא אוהב להתמקח, אוהב להשיג מחיר טוב. כמו שהוא קונה דברים בשוק ובחנויות הוא מנסה להוריד מחיר, אותו הדבר בקטע של בחורות. זה דבר שהוא טבעי פה. פה במקום שיש דוכנים של חנויות, של סתם חנויות, זה דוכנים של בחורות, איפה שאתה עובר פה".

הזונה כחפץ - החפצה (אובייקטיפיקציה)

התייחסות לזולת כאל חפץ, אובייקט, בניגוד להתייחסות אליו כאל סובייקט, בעל רצון וכוונה משלו מכונה החפצה או חיפצון (Objectify). החפצה של בני אדם היא דרך מוכרת המאפשרת לבני אדם לשלוט ולהשליט מרות על בני אדם אחרים.

לא זאת בלבד, דבורקין (2005) מוסיפה שעוצמת החיפצון כאסטרטגיית שליטה טמונה בכך שהיא גורמת לנשים ליטול את היוזמה לשם השפלתן שלהן. הזונה ממשטרת את גופה, מפנימה את דרישותיו של המעמד השליט. זו שיטת הקולוניזציה הטובה ביותר, הזונה משתתפת בחיפצון שלה עצמה.

את היחס הבוטה אל הזונות כחפץ, אפשר להבין מהמקרה הבא. כאשר ישבתי עם קבוצת גברים אחר-צהריים אחד, הגיע חבר שלהם מלווה בנערה תאילנדית תחת זרועו. הם אמרו לו "בוא תראה לנו מה הגרלת", והחלו לבחון את הנערה כמו שבוחנים חפץ בחנות לפני שקונים, תוך הרמת החולצה, מישוש הישבן. כאשר הנערה היתה קצת מופתעת מהברוטליות ורצתה להבין את פשר הידיים שנשלחות לחלקי גופה, הסביר לה הגבר שהיתה תחת חסותו שהם רצו רק לראות את הפירסינג שלה בטבור.

מימד נוסף להתייחסות אל הזונות כחסרות אישיות ויחודיות, בא לידי ביטוי בכך שרובם המוחלט של הגברים מדבר על הזונות בלשון רבים זכר, "הם", כאילו היו חפצים. בניסוח זה בולט הביטול של שימוש בלשון נקבה בשיח הגברי. על המשמעויות הרבות של התופעה בעברית כותבת Sa'ar (2006) במאמר בשם "Masculine Talk", אשר דן בהיבטים לשוניים של שליטה מגדרית ובאימוץ שיח גברי על ידי נשים. משפט לדוגמה מתוך רבים אחרים, אשר מתייחס לנשים בלבד: "רצייתי אחת מהם. אמרתי לך, הזמנתי את כולם לבירה. המשוגעת מבניהם...".

עדות ברורה ליחס אל הזונה כאל חפץ, נטול מימד אנושי, ניתן למצוא בבתי בושת ומועדוני גו-גו רבים. בתאילנד מציגים את הנשים כשהן ערומות ורק מספרים מוצמדים לגופן. הלקוח בוחר ב"מספר" ועל האישה הנבחרת להתלוות אליו, כך שכל מימד של אישיות נעלם ממועדונים אלו והאישה הופכת לחפץ להשכרה (תמונות מס': 26,27).

סיטואציה נוספת הממחישה את היחס אל הזונה כחפץ תיאר לי רן. במקרה זה מתאר חברי של רן נכנסים לחדרו כדי לבחון את "היצור" שאיתו, או בעצם מה טיב הסחורה שהצליח להשיג. רן: "החברה באו, ישר כולם רוצים לראות איזה בחורה הבחור הביא, לילה לפני כולם מסתכלים על בחורות של אחרים. אני אמרתי להם עזבו אותי מהבחורה שלי, עזבו אותה, היא ביישנית לא רוצה שתיכנסו. ישר הם נכנסים, מסתכלים עליה כמו יצור, איך היא אמורה להרגיש? היא עושה לי What's happen? אני עושה לה Don't pay attention".

רובין (Rubin, 1976) במאמרה הקלסי על תופעת הסחר בנשים, מציגה דוגמאות רבות לפרקטיקות של סחר ושל חליפין בנשים בחברות שונות במהלך ההיסטוריה: נשים שנמסרו ככלות לחתונה, נלקחו כשביות מלחמה, הוענקו כמתנות, נמכרו נסחרו ונקנו. פרקטיקות אלו מתאפיינות בכך שהגברים הם ה"מעניקים" (Givers) והנשים הן ה"מתנות" (Gifts). כך בפטיה, כמקום שלפי תפיסתם של הגברים אפשר לעשות הכל בנערות התאילנדיות, עד שהן הופכות לאובייקט למימוש פנטזיות ונתפסות כמתנה שמוענקת ביום הולדת.

רחמים: "פסח האחרון אני יושב פה, עוברות שתיים יפיפיות פה ברחוב, בנות 18, קראתי להם. עמדו בצד עשו לי בוא, חייכו לי. אמרתי להם אתם תבואו, הם הגיעו. אמרתי להם שאני רוצה את שתייהם ביחד. סגרו אתי מחיר. עליתי איתם לחדר. מרוב שהייתי כזה חמוד לא לקחו ממני כסף. זה היה גם ערב פסח וגם היום הולדת שלי. קיבלתי את הפנטזיה של כל גבר. בוא נגיד, הרבה גברים חולמים על זה. לא הרבה, מאה אחוז מהגברים".

עוד פנטזיה המתממשת ביום ההולדת בפטיה, רק שבניגוד לרחמים אשר העניק לעצמו "מתנה" במקרה של שי, אחיו הוא שהזמין לו חדר והעניק את "המתנות" ליום הולדתו.

שי: "כל החיים שלי חלמתי על שתי בחורות, הגשמתי אותה. זה היה שלוש שעות. היה לי יום הולדת לפני שבועיים, היה לי יום הולדת, היו איתי שתי בנות שלוש שעות, שברו לי את כל העצמות, עשיתי את זה חמש פעמים בשלוש שעות, לא האמנתי שאני מסוגל להגיע לרמות כאלה אם זה במקלחת, אם זה בגיקוזי, במרפסת, אם זה מציצות, הכל. שמע זה כיף, זה כיף. אתה מרשה לעצמך להגשים את כל הפנטזיות. זה מה שאני רוצה, זה היה".

למקרים הללו, שהיו חלק מהשגרה בשדה המחקר שלי, מצטרפים דימויים רבים של הנשים לחפצים שעולים מתוך דברי הגברים. כפי שיואב מדמה שלוש פעמים שונות:

יואב: "אני עושה את זה משעמום. אני דופק משעמום. כל יום ללכת עם בחורה, משלם כמה גרושים. זה כמו שאתה קונה קפה. למה כל הזמן יש לך פה 80 אלף בחורות".

"פה זה ביזנס, כמו שאתה הולך לערב הסעודית אתה רואה את המשחטות של ה-Oil, פה יש משחטות של נשים. אתה לוקח אותה למשחטה תוקע, משלם, שלום".

"הזדיינו, נהנינו, אחלה, יופי. ארבע שעות יופי. מה עשרים שעות הלאה, אתה יושב עם קיר. אז תקנה קיר, קיר עם חור".

פטישיזם

ניתן לשלול אוטונומיה בצורות אחדות, אך הפטישיזציה (פטישיזם משמעו התייחסות לחלק בתור שלם) של איברי הגוף, הינה שכיחה ביותר אצל הלקוחות בפטיה. הנשים העוסקות בזנות הופכות לאובייקט מיני המשולל מאנושיותו, והמוקד היינו על השדיים, האחוריים, הרגליים ואיברי המין שלהן ולא על האישה כמכלול אנושי. תהליך הדה-הומניזציה מאפשר לגברים לא לראות במי שעומדת מולם בן אדם עם רגשות ותחושות, אלא אובייקט הנצרך על ידם לצורך סיפוקם. כך הם רואים את הזונה כחיבור של נתונים פיזיים ללא אישיות. כפי שמציין מיכה: "מה שאהבתי שהיא קטנה - מטר 65, שוקלת איזה 40 קילו, חזה קטן, משהו טוב במיטה. מעבר לזה לא בדקתי ולא מעניין אותי מה היא מעבר לזה. רק אם יודעות את העבודה".

מקרה שהייתי עד לו מדגים את הפיכת איברי הגוף למרכז ההתייחסות, תוך שלילת האנושיות. האירוע התרחש באמצע חדר אינטרנט, בפומביות, כאשר אני ועוד כמה גברים יושבים מול המחשבים ומשוחחים בינינו. לפתע נכנסת נערה, שהייתה באותו זמן בת זוגו של אחד הגברים שישבו שם והוא לעיני כולנו, אוחז באיבר המין שלה ואומר לנו "אני מת על הדבר הזה". איבר המין הפך לחפץ שהוא כמה אליו והוא משפיל אותה בפומבי כאילו אין לה רגשות בכלל והיא נתפסת רק כאיבר מין לסיפוקו האישי.

בדומה לכך, בשנים האחרונות השתרשה בשיח המילה "כוסית". מילה המבטאת את צמצום תכונות האישה לאיבר אחד. ואכן, ניתן למצוא את המילה "כוסית" בשכיחות גדולה בשיחות

בפטיה. נוסף לכך נפוצות אמירות כמו: "בוא נצא נראה על איזה כוס ניפול היום", או "אתה יודע כמה אנשים כל כוס פה מאכיל?" אמירות מעין אלו ממקדות את ההתייחסות אל האישה כאל איבר מין ותו לא. דימוי מכלול האישה לאיבר המין בלבד מבטא בעוצמה רבה את שלילת האישיות מן הזונה. כאשר הגברים בפטיה מתגרים מאיברי גוף בלבד, יותר מאשר ממנייתן של נשים כמכלול אנושי, הם הופכים לפטישיסטים.

בעלי חיים

לתהליך הבניית הדה-הומניזציה שמתבטא בהסחרה, החפצה ופטישיזם, מצטרף מרכיב נוסף ומרכזי, דימוי הנשים לבעלי חיים. דימוי זה משמר את האובייקט החי אך נוטל ממנו כל אנושיות. לפי וייס, (1991) נסיבות בהן האדם מגדיר את הזולת כאילו לא היה "אדם" אלא "חיה", אלה נסיבות בהן האדם מבקש ליצור הבדלה וריחוק בינו לבין הזולת. דימוי הזונה לחיה מאפשר לגברים להתייחס לנערות כמשהו פחות ערך, ומאפשר ריחוק רגשי אשר יוצר קרקע פורייה לאלימות וליחס משפיל. כמו שאמר לי בני: "בשבילי הם כמו חיות מחמד. מה, אני יש לי משפחה, אישה, ילדים, אני לא רוצה להרוס את זה, אז אני מתייחס אליהם כמו לחיות מחמד".

בכל סוגי הסטיגמה מדובר בתכונה המפחיתה מערך בעליה. האדם שזוכה לסטיגמה אינו אנושי לגמרי (גופמן 1983:9). בהתאם לכך, בדבריהם של הגברים הדגש הוא על התכונה השלילית שמיוחסת לאותה חיה: בנוסף לדימויים של עז כטיפשה, של תרנגולת כמרעושה, של קרציה כ'נדבכת' ומזהמת ושל חתולה כבוגדנית, שולט הדימוי של הזונות לקופות.

במקרה אחד אכלתי ביחד עם שני זוגות, לתאילנדית נשאר בשר בצלחת והישראלי אמר לה באנגלית לתת לכלב שהיה בקרבת מקום את השאריות, אבל היא לא הבינה את דבריו, אז חברו אמר לו "מה אתה מבקש מעז לתת בשר לכלב". במקרה נוסף אחד הגברים תיאר כמה הוא מרוצה מהזונה שאיתו, אז גבר אחר שאל אתו אם הוא לוקח אותה לארץ. הוא ענה לו "מה, חסר עיזים בישראל?"

גלי: "אמרתי לחבר שלי אתמול: הם כמו עופות בלול, אתה עובר ליד העופות בלול 'בבבה בקבקק' אתה שומע רעש כמו בלול".

או רון: "ממש קרציות, חבל על הזמן".

יואב: "זונה זה כמו חתולה, כמה שתיתן לה אוכל תלך לשכן או לפח זבל. כמה שתיתן לה אוכל הכי טוב בעולם לחתולה, היא תקפוץ מהחלון תלך לשכן לראות אולי יש שאריות או לפח הזבל. ככה זונה - כמה שתיתן לה לא מספיק לה".

אלי: "אתה בא, עובר פה ברחוב, הם מושכות לך בשערות, בחולצה, קוראות לך, ממש כמו קופים. חבר שלי אתמול למשל, אנחנו הולכים בשדרה, הם צועקות לו - 'אה, אה, אה' כמו קופים. הוא בא אליהם עם אננס, נותן להם עם הקיסם לתוך הפה, הייתי צריך לצלם את זה והיית רואה קופים בגן חיות". לאחר מכן תיאר והדגים לי אותן בזמן יחסי מין: "אתה מזיין אותם זה כאילו אתה מזיין קוף. ממש דומות אחת לשניה. הם גם עושות לך קולות של קוף גם במיטה (מדגים).

אני: למה, בגלל הצבע שלהם?

אלי: לא, אני לא גזעני בכלל, אבל אתה בא מסתכל, אתה אומר - וואלה, זה קוף. היא נישקה אותי כמו קופה (מדגים). תראה זה כמו קופות בג'ונגל, הם אוכלות פה ג'וקים ותולעים. זה כמו ג'ונגל פה, הכול מלא קופות. הבעיה זה לא המראה של הקופה, אלא זה שיש להם שכל של קופות".

בדימויים חיייתיים אלה מוכשרת הקרקע לאלימות פיזית ונפשית, נגד הנשים העוסקות בזנות. הגדרתו ותיוגו של משהו כ"לא אדם" משמעותית במיוחד, כיוון שהיא מכשירה את הקרקע לאלימות כלפיו. אלימות נתפסת כ"לגיטימית" כלפי מי שמוגדר "לא אדם" (וייס, 1991). שני ההסברים הבאים כאילו לקוחים מתורת הגזע, ומתבססים על טיעונים אבולוציוניים של עמים עליונים ונחותים. הסברים אבולוציוניים אלו ניתנים במלוא הרצינות (שלעתים קשה להאמין), דבר הממחיש את מידת אמונתם של הגברים בדעות כה גזעניות.

אני: "שהלכת ברחוב ביום הראשון איך הרגשת? שמעון: נדהמתי, כמה שמספרים לא מבינים, צריך לבוא ולראות את זה, כמו גן חיות. קופים. הגעתי לגן חיות (צוחק). כמו קופים עומדים בכלובים קוראים לך זרוק לי בננה, רוצים בננה? (צוחק) ושכל אין, רואים שאין להם שכל. הם שלוש דורות אחורה, הם כמו קופים, הם לא התפתחו עדין, גם היא שהיתה איתי אתמול כמו קוף (מחקה קולות של קוף) מנשקת אותך כמו קוף. הם כנועות, כל מה שאתה אומר להם הכל טוב, הם צריכים הרבה מאוד שנים לעבור למה שאנחנו היום. העם התאילנדי זה העם שהכי קרוב למוצא הקוף".

=אלכס: "למרות שהם הדבר הכי קרוב לקוף, שכולם נראות כמו קופות, יפות בלילה. הלכת לישון עם יפיפייה קמת בבוקר עם קוף. אני: למה הם הכי קרובים לקוף?

אלכס: מבחינת אבולוציה, מבחינת ההתנהגות, מבחינת כל הדברים. תראה איך הם מתנהגים, איך הם יושבים, איך הם יושבים שהם אוכלים, כמו קוף. אם תיקח פעם בחורה אליך לחדר, לא לשורט טיים, אז תראה שהיא גם עושה צרכים על האסלה, היא עושה את זה בעמידה, עומדת על האסלה, לא יושבת, עומדת וקולעת כמו בול קליעה, היא רגילה שיש לה בול קליעה, לא אסלה. בכלל כל ההתנהגות שלהם, כל הגירודים שלהם, אם תתבונן, תשב תתבונן בהם, גם על הפרצוף וגם על ההתנהגות הם קופים".

1. אלימות

תהליך הדה –הומניזציה שעוברות הנשים העוסקות בזנות, תוך הבניית הזונה כסחורה, חפץ, איבר, או חיה, מאפשר לגברים לעשות בהן כרצונם. הבניות אלה קשורות ואולי אפילו חופפות את המידה שבה הזונות חוות אלימות. הרגשות השליטה והאומניפוטנטיות מלוות בהפעלת אלימות על הזונה כדי לחזק את הפריבילגיה של הגברים, או כנסיון לחזק תחושת גבריות נחותה או מאותגרת (ראי פרק 2 בעבודה זו). שליטה זו מאפשרת לגברים לעשות ככל העולה בראשם, כמעט ללא התנגדות, על חשבון הזונה. מחקרים מדגישים את היותן של הזונות קורבן של אלימות, ומצביעים על כך שהסתכלות על זנות כמוצר קשורה עם מין אלים עם זונות, Monto, (1999, 2001). מחקרים נוספים מצביעים על כך שרוב הזונות דיווחו על אונס ואלימות פיזית במהלך הפעילות שלהן (Miller 1995; Barnard, 1993). ממצאים מרחבי העולם מצביעים על כך שזונות גם מיוצגות באופן לא-פרופורציונלי בין קורבנות רצח שהן נשים (Miller &

(Jayasundara, 2001). האלימות שחוות זונות מתרחשת בתדירות גבוהה והיא בדרך כלל מאוד חמורה (Raphael, 2004). נתונים אלה מרמזים על כך שהבניית הזונה כסחורה, ולא הפעולה של הביקור אצל זונות, עשויה להיות קשורה עם חלק מהאלימות שזונות חוות (Monto, 1999). Maxwell & Maxwell (2000) מצביעים על כך שהבעיה מוחרפת על ידי כמות יחסית קטנה של גברים יותר אלימים, שבכוונה מחפשים זונות כדי להפוך אותן לקורבנות. נתון זה מחמיר בגלל הסבירות שבקשר עם זונות, יש גברים שעשויים לא לזהות התנהגות אלימה בעצמם כאלימות (Miller 1995).

העיר פטיה ידועה בנתוני פשיעה, אלימות ורצח גבוהים ביותר. עדות לכך ניתן לראות בכל יום ברחובות פטיה וכן במהדורת החדשות המקומית, המספרת מדי יום ביומו על מקרי רצח של נערות שעסקו בזנות ועל פשיעה גואה. מקומם של הלקוחות הישראלים אינו נפקד מגילויי האלימות, כפי שניתן להבין מדבריהם.

אצל דוד ניתן לראות את הקשר הישיר בין תפיסת הזונה כסחורה לבין אלימות כלפיה. דוד: "אנחנו הראש שלנו יש לנו פנטזיות, אנחנו את הפנטזיות רוצים לממש. ואנחנו לא יכולים לממש אותם בבית. עם התאילנדיות אתה יכול לעשות הכל. אתה יכול לדפוק אותה בתחת, היא מוצצת לך, אתה יכול גם להכניס לה את הזין לאוזן, אתה יכול להכניס לה לפה ואתה יכול גם להכניס לחור של האף. הכל אתה יכול לעשות איתה והכל אצלה זה בסדר, וזה למה? כי גם העובדים שלי שאני אומר להם תעשו זה זה וזה ואוי ואבוי לעובד שיגיד לא, אז גם היא עובדת טובה, היא קמה בבוקר, קמה לעבודה, היא צריכה לממש את הרצונות בגלל שאני משלם לה כסף". ההשוואה לפועלים שלו במפעל מחזקת את התפיסה שכסף קונה את הבעלות על בני אדם ומאפשר לבעל ההון לעשות בהם כרצונו.

את העובדה המחקרית שגברים אלימים ניתן למצוא בכל שכבות האוכלוסייה (יסעור-בורוכוביץ 2003), בלי אפשרות לזהות זאת בהתנהגותם היומיומית חוויתי בראיון עם אורן. בזמן הראיון ראיתי מולי בחור צעיר שגר במצפה בצפון, קרוב למקום מגוריי, ולא שמתי לב לדימויים האלימים הרבים שנשזרו בדבריו. כאשר שקלטתי את הקלטת נדהמתי מהמספר הרב של גילויי אלימות שעלו בזמן הראיון. כנראה הייתי שבוי במראהו התמים ובחיוך המקסים שלו. אני יכול לומר שאורן ככל הנראה נכנס לאחוזים המעטים אמנם שבהם אלימות כלפי זונות ננקטת, אבל בחומרה מאוד גבוהה, זאת על פי מבחר ציטוטים אלו:

= אורן: "אתה יושב, יש מולך ויטרינה כזאת, אתה בוחר לך מספר. אתה אומר לזה שאחראי עליהם 'אני רוצה את מספר 58. וואלה, מביא לך. עולה איתה לחדר, איזה מסגיים, פינוק. אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, אתה יכול גם לתת לה סטירות ומכות. מה שאתה רוצה אתה יכול לעשות. זה חוויה. זה אחד הדברים ש Must לעשות אותם בתאילנד".

= אורן: "תשמע, בוא נגיד את זה ככה - העולם שלנו עולם משוגע, תסכים איתי. בעולם המשוגע הזה חיים כאלה שיש להם וכאלה שאין להם. אלה שאין להם הם משתגעים - יש לך סוטים, רוצחים, משוגעים.

אני: רק אלה שאין להם?

אורן: אתה יודע, יש אנשים שחסר להם משהו בחיים אז הם גונבים, רוצחים, סוטים. אז קח את הנושא של אנשים למשל, חסר להם מין. במקום שאיזה בן אדם ילך לאנוס איזה ילדה ברחוב וואלה, שיוציא את כל מה שהוא רוצה להוציא על זונה, במקום שישתובב איזה סוטה ברחוב ויחפש על מי הוא יכול להוציא את הזרע שלו.

אני: שיפתור את זה בעצמו, למה על חשבון מישהו אחר?

אורן: רוצים להוציא את זה על איזה מישהי, לתת לה מכות, סטירות, סדו-מזוכיזם, כאלה דברים. אז וואלה, בשביל זה הם יכולים לשלם כסף, בשביל זה יש את הזנות, בשביל זה הם מוצאים את התשובה במקום כזה. במקום שישתובבו לך משוגעים ברחוב ויחפשו לך את מי לאנוס. זנות ממתנת לך את הרועי".

=אני: "יש לך עוד משהו להגיד על הבנות בתאילנד?

אורן: בואינה כסחו להם את הצורה".

וגם האסוציאציות שלו מסגירות מוטיבים אלימים ברורים:

גבר - חזק

אישה – כוסית

בנות תאילנדיות – קופות

זונה – קטנה

סקס - חזק .

אורן אינו היחיד שגילויי אלימות שזורים בדבריו, כאשר התפיסה היא שתמורת הכסף אתה רוכש חפץ ולא אדם אנושי. חוסר אכפתיות כלפי הזונה, מאפשר להתעלם מכאב או מרגשות אנושיים שעשויים להיות לה. כפי שניתן למצוא גם אצל משה, כאשר הוא מתאר לי איך הנערה שאיתו ראתה תוכנית בטלוויזיה ולא נתנה לו להעביר ערוץ. ניתן לראות בזה מקרה מייצג לתפיסת היחסים בינו ובין הנערה העוסקת בזנות.

משה: "היא מעצבנת אותי, לפעמים היא מביאה לי קטעים, בא לי לבעוט לה בראש. למשל היא רוצה משהו אני אומר לה לא, אז היא מתחילה לעשות לי פרצופים. כאילו בחיית רבאק, מי את, תעופי. עושה לי פרצופים, מי את בכלל, שבי בשקט תגידי תודה ושבי בשקט. כי זה לא בעיה, היא הלכה אני יכול להביא עוד שבע. היא הלכה, תוך חצי שעה אני יכול להביא עם בחורה אחרת ואם אני עוזב אותה עוד חצי שעה אני יכול להביא עוד מישהי. אני מאמין שאני לא היחיד, גם בן אדם אחר היה מתעצבן, כאילו מי את. אולי זה מחשבה קצת מעוותת, אולי זה קצת לא טוב כי היא גם בן אדם, אבל עדיין תדעי את המקום שלך. כאילו, מה המקום שלך. זה לא הפוך, זה לא שאת באה ואת משלמת לי, אני משלם לך אז את צריכה לדעת את המקום שלך, כי אם לא אני יבעט בך. ואני גם לא ישלם לך, ואז היא בלעה את הלשון. ברגע שמישהו לוקח אותך את צריכה לדעת שהוא משלם בשבילך, את צריכה לדעת איך לדבר, איך להתייחס, מה לעשות, מה להגיד, מה לא להגיד. אתה מבין?". האיום שלו בחוסר תשלום מדגיש בעייתיות נוספת, היותה של האישה העוסקת בזנות במצב נחות בחליפין מאפשרת ללקוח לעשות שימוש ישיר בגוף הזונה, כאשר אין קריטריונים אובייקטיביים שלפיהם ניתן לשפוט האם השרות ניתן בצורה מספקת. כתוצאה מכך העוסקות בזנות עלולות לא לקבל תשלום מגברים הטוענים שדרישותיהם לא נענו, או לחוות אלימות קשה בתגובה לכך.

הציטוט הבא של עדי, סטודנט הלומד באוניברסיטת חיפה, הוא עוד טעימה מרה על קצה הלשון של פוטנציאל האלימות ביחסי החליפין הנדונים.

עדי: "מקום כזה זה מקום קלאסי למסיבת רווקים, באים כמה חברים, אחד מתחתן, טסים ישר לפה לשבוע, לא יודע, לוקחים כמה בחורות Long Run, לוקחים אותם לאיזה שבוע, גם יוצא לך יותר זול, מפרקים אותם שלוש על אחת, שתיים על חמש לא יודע כמה, מפרקים להם את התחת מכל הכיוונים, שימצצו אחת לשנייה, ידחפו את הראש, תענוג".

=אלי: "אתה מרגיש שאתה יכול לעשות כל דבר. זה כאילו אתה בא ועושה הכל, מה שאתה לא עושה עם אשתך בגלל שאתה מכבד והכל עדין, אתה מרשה לעצמך פה. למה פה הם כמו סמרטוט בשבילך. את לא רוצה - לכי הביתה, לכי הביתה. הם מתחלפות בשניות. אז אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה".

2. אהבה הזדנית

כנגד הבניית הזונה כסחורה עלתה הבנייה מנוגדת, הנמצאת בקצה השני על רצף הבניית היחסים בין הלקוח לזונה. טשטוש החליפין הכלכלי הברור מאפשר יצירת חליפין המסווה את מתן הכסף תמורת שירותי המין והפיכתו למחוות של אהבה הזדנית ומתנות. התפאורה בפטיה מאפשרת לתיירי המין לפרש את היחסים ביניהם במושגים לא-כלכליים ואישיים, כ"ידידות" או "אהבה" (Walker & Ehrlich, 1992). כפי שכינה זאת כהן, סוג מסוים של "זנות פתוחה" ("Open-Ended Prostitution") (Cohen, 1982, 1993). אתרי תיירות המין מספקים לתיירים תפאורה המאפשרת להם לשחק, למשך מספר ימים, ב"להיות מאוהבים", על כל המשתמע מכך: חיזור, שילוב ידיים, הנאה הזדנית, רוך, ליטוף וכמובן – מין (Cohen, 1985). מחקרים אחרים מחזקים זאת, כאשר הם מציינים שישנם לקוחות שמחפשים זנות מסיבות לא מיניות, כגון רעות, סימפטיה, חברות או אהבה (Jordan, 1997; Plumridge et al, 1997; Xantidis & McCabe, 2000). על פי מחקר נוסף (O'Connell, 2002) הלקוחות רוצים יותר מאשר גוף לקיים איתו סקס. מעיון בדבריהם של לקוחות, מגלה אוקונל שלקוחות רוצים לחוות חום, תשוקה מינית, או קשר מיוחד עם זונות, גם אם באופן זמני.

מתוך כך יש לציין, שגם לנשים העוסקות בזונות יש עניין כלכלי בטשטוש היחסים המסחריים והפיכתם לרומן אהבה אישי, אשר בו תומך הגבר באופן מתמשך בצרכים הכלכליים של האישה. לעיתים קרובות, נשים מוצאות דרכים להתנגד לעליונות הגברית ולהרחיב את מעגלי הפעולה שלהן. ואכן גם הנשים העוסקות בזונות מוצאות כר נרחב לפעולה. בכרך הראשון של "תולדות המיניות", פוקו מצהיר ש"היכן שישנו כוח ישנה התנגדות" (פוקו, 1996: 66). כך שאין להתעלם מהסוכנות (Agency) של הנשים העוסקות בזונות, במערכת היחסים בה הן משתדלות לנצל כמיטב יכולתן את הגברים, למקסם רווחים ולזכות ליחס פחות רע. בו בזמן הסוכנות של הזונות חיונית גם עבור הגברים, כי היא מאפשרת להם להבנות את היחסים כהזדניים.

מאמרים וספרים רבים בוחנים את הסוכנות של הנשים העוסקות בזונות (רוברטס, 2006). במאמר של כהן (Cohen, 1986), שנוגע בסוגיית סוכנות הזונות ומתבסס על ניתוחם של מכתבים אישיים הנכתבים בין זונות תאילנדיות לתיירי מין, מצויין שתיירות מין עשויה ליצור ניצול מיני של נשים מקומיות ברמה המקרו-חברתית, אבל ברמה המיקרו-אישית, של היחסים הבינאישיים,

מצב העניינים עשוי להיות הפוך. התבנית הפרדוקסלית הזו – אינטרס כלכלי בהתפתחות של יחסים לא-כלכליים – מסבירה חלק גדול מהדינמיקה שמאפיינת את היחסים ארוכי הטווח בהקשר של תיירות המין, כפי שניתן למצוא במחקר של Cohen (1982). במסגרת המחקר האקדמי נהוג להחשיב את התשלום בכסף עבור שירותי מין, כתנאי הכרחי בהגדרתו של אדם כתייר מין (Pruitt & LaFont, 1995). Cohen (1982) הסב את תשומת הלב לעובדה שתיירות מין מופיעה בכמה אופנים שההגדרה 'זנות' חלה עליהם באופן מעומעם. צורות אלה של הזנות נבדלות ביסודן מהנהוג ברוב ארצות העולם וכן בישראל. שם ההגדרה ה"אידיאלית" של הזנות היא סחר חליפין של מין תמורת כסף. בתיירות המין, הסטייה מהאידיאל הזה של הזנות, מגדילה את העמימות שביחסים האינטימיים בין התיירים והזנות ומאפשרת פרשנות בלתי-מסחרית ואלטרנטיבית ליחסים אלה, למשל במושגים של הדדיות. בעוד שגבר בישראל יתקשה להימנע מפרשנות מסחרית למגע רגיל עם זונה, הוא יצליח לייחס משמעות בלתי-מסחרית למגע עם אישה מקומית, העוסקת בזנות בפטיה. כדי לטפח את ה"מסגרת" הבלתי כלכלית הזו של יחסי זונה-תייר, עליה להיות מחוזקת בקפדנות (Gunther, 1992). לפיכך, הכחשה של התפקידים זונה/לקוח בתעשיית תיירות המין מושגת בתהליך של עמימות, במהלכו, היכולת של האדם לא להגדיר את עצמו כתייר מין, אפשרית באמצעות שימוש בהבניות מסוימות של הסיטואציה, שאותם אציג לאורך הפרק.

נוכחים נפקדים

תופעה זו של תיירות מין ללא תיירי מין כלומר, שבה האדם אינו מגדיר את עצמו כתייר מין (Gunther 1998). ומקבלת ביטוי במחקר כמותי שערכו Kleiber & Wilke (1995). החוקרים בדקו 661 גברים דוברי גרמנית בתאילנד, בפיליפינים, בקניה, בברזיל וברפובליקה הדומיניקנית. החוקרים כללו בסקר כל תייר שדיווח על קיום יחסי מין עם אישה מקומית אחת או יותר, וכינו אותם בשם "תיירי מין". עם זאת, ההגדרה שלהם לא עמדה בקנה אחד עם ההגדרה העצמית של הגברים בסקר. כשנשאלו האם הם מכנים את עצמם 'תיירי מין', הרוב המוחלט (78%) ענו בשלילה.

נתון זה מתחבר לממצאים מהשדה שלי, שהבולט בהם הוא הניסיון של הגברים להכחיש את היותם חלק מתעשיית הזנות. הכחשה זו מאפשרת לגברים להיות נוכחים פיזית, אך נפקדים ולא שייכים מבחינות אחרות. סממן שזיהיתי, המהווה עדות לך שגברים ישראלים רבים אינם מקשרים את היותם חלק פעיל בתעשיית המין וממחיש את הניתוק שחווים הגברים ממנה, מתבטא בדיבורם בגוף שלישי רבים, בכל הנוגע לתעשיית תיירות המין. זאת למרות ששאלותיי הופנו לכל מרואיין באופן אישי. הגברים מתנתקים מהשאלה שנשאלה בגוף ראשון יחיד, משיבים עליה ברבים ועל ידי כך מנתקים את עצמם באופן אישי מתעשיית המין. הדבר בלט לי כבר בראיונות עצמם, אך ביתר שאת כאשר שיקלטתי את הקלטות. בראיונות בהם דפוס התשובה הזה בלט במיוחד, לקראת הסוף ניסיתי לאתגר את המרואיין ולהדגיש שהשאלה נוגעת אליו באופן אישי. לדוגמא:

אני: "איך הרגשות אצלך בלהחליף לילה לילה? יש רגשות?
רחמים: אני יגיד לך משהו, הגברים שמגיעים לפה..."

אני: אצלך, הרגשות אצלך, בלהחליף לילה לילה יש רגשות?

רחמים: כן. אם אני רואה שהבחורה טובה, שהיא נותנת לי מהנשמה שלה, מתחיל להתפתח לך משהו, אתה טוב אליה והיא מקרינה לך אור, אור! אתה מרגיש שרע לה פה והיא פה כי אין לה ברירה והיא צריכה כסף, אתה לאט לאט נפתח אליה. ומדברים כאלה אנשים מתאהבים".

ניתן לראות את הבריחה המיידית שלו מלדבר על עצמו לדבר על "הגברים שמגיעים לפה". שימוש בהכללה של רבים נסתרים. כאשר אני עוצר אותו ומבקש שידבר בגוף ראשון, הוא מתחיל בגוף ראשון אך זה לא נשמר לאורך זמן והוא חוזר לגוף שני. גם לאחר שאני מעיר לו שוב הוא חוזר לאותו דפוס. יש להדגיש שההערה שלי הגיעה לאחר זמן רב בראיון, שבו אני שואל בגוף ראשון יחיד והתשובות ניתנות בגוף שלישי רבים.

דוגמה משמעותית בולטת לתופעת ניתוק זו פגשתי לאורך כל הראיון עם חיים: "תראה אנשים באים לפה הם באים בשביל סקס בעיקר, אז הם לוקחים את זה בגישה אחרת, הם אומרים אני בא לדפוק, אני בא להתפרק. מצד שני, הם אומרים עזבתי פה - גמרת, נגמר הסיפור. הבחורות שרואים בפטיה זה לא הבחורות שהוא רואה אותם כמישהי שתהיה אשתו, או מישהי שיצא איתה באופן רציני". בהמשך הראיון עם חיים אני שואל אותו על עצמו והוא כל הזמן משיב ברבים, כאילו הוא לא נוכח במקום אלא הוא מעין מומחה לגברים בפטיה. הוא מכליל את כל האמירות שלו לתופעות כלליות של כל הגברים, וכאשר אני שואל אותו על חוויה אישית שלו הוא לא מצליח לדבר בגוף ראשון.

=אני: "ספר לי על חוויה מינית שלך פה בפטיה.

חיים: שלי אישית? הממ... אנשים שבאים לפה באים להגשים פנטזיות, הפנטזיות שלהם שהם רוצים להגשים עושים את זה פה. כל אחד שמשוה עולה לו בראש בא ויכול לממש את הפנטזיה שלו, בלי שום בעיה והרבה אנשים עושים את זה. הם די מבסוטים מהעניין".

ניתן לראות שהוא מבין שהשאלה אישית ונוגעת לו, אך הוא מיד מתחמק מלדבר על עצמו. ניתן לשער שהוא מספר על תחושות ורצונות אישיים, אך הנגיעה בהם באופן אישי וחבוורם אל עצמו קשה לו ביותר והוא שומר על הפרדה ברורה שלא ניתנת לערעור.

על כך שהסיפור המסופר ברבים הוא בעצם הרבה פעמים הסיפור האישי, למדתי מהמראיין אלכס, אשר התיאור שלו ברבים תואם אחד לאחד את מאווייו הוא ואת התנהלותו בפטיה:

אלכס: "המבוגרים יותר באים בשביל הפינוקים לא בשביל הזיונים. וההבדל הוא גדול, אצל הצעירים זיון הוא זיון בדרך כלל בתנוחת הקוסם - אני גומר ואת נעלמת'. פינוקים זה המסגרים על החוף, לשבת עם שייקים ובחורה שאיתך עושה לך מסג' בבוקר שאתה קם, מעירה אותך, מפנקת אותך, משרתת אותך. בדרך כלל מבוגרים לוקחים בחורות לא לשורט טיים מה שנקרא, אלא לתקופה. אם בא לשבוע אז הוא לוקח בחורה לשבוע. אם הוא בא לשבועיים לוקח לשבועיים.

מחפשים את הפינוק. נגיד גבר שבא לפטיה אני ייקח חדר לשבוע-שבועיים אני ייקח בחורה, אקום בבוקר היא תסדר לי את הבגדים תעשה לי קצת מסאז', תיקח אותי לראות דברים. ואז בעצם הזיון שהוא מקבל, הסקס זה בערך 10% מכל מה שהוא מקבל. בדרך כלל העלות הרבה יותר נמוכה. העלות של בחורה לשבועיים זה משהו כמו 300 דולר, 250 דולר, הרבה יותר זול ממה שאתה מחלק את זה פר יום. אם אתה לוקח כזו בחורה ויש לך בחורה ל-24 שעות, לא לשורט טיים מה שיש לך בעיקר זה את הפינוקים. זה מה שבדרך כלל מבוגרים יותר באים, לא בשביל הזיון בשביל הפינוקים.

אני: זה בעצם מה שאין לך בבית?

אלכס: זה לא מה שאין להם בבית. תראה, מה שהם מקבלים... יש מושג שנקרא האישה התאילנדית, האישה השנייה, ומה שאתה מקבל מהאישה השנייה זה דברים שלא תעז לבקש מהאישה הראשונה, מהאישה בבית. לא מדבר על סקס. אני מדבר על הנשואים שבאים לפה. נגיד הנשואים שבאים, אני לא בטוח שהסקס שלהם בבית פחות טוב מהסקס שלהם פה. אני יגיד לך את האמת הסקס שלי בבית הרבה יותר טוב, הרבה יותר טוב".

ניתן לראות מעברים בין צורות הדיבור מרבים ליחיד, ובין גוף ראשון לגוף שני, כאשר כל מה שהמרוויין אומר הוא אומר על עצמו. זאת אני יודע ממהלך הראיון איתו, כל הפרטים תואמים למה שהוא עשה בפטיה, כמו לקיחת האישה לשבועיים רצופים, היותו מבוגר והיותו נשוי. המשחק בין הגופים נעשה באופן לא מודע, הוא מוטמע עמוק ומשתנה על פי הנושא. כאשר הוא מדבר על פינוקים זה "המבוגרים", כאשר הוא מדבר על פינוקים ספציפיים זה "תעשה לי מסג". אך כשמדובר בסקס בתשלום הוא חוזר לגוף שלישי: "הזיון שהוא מקבל". לבסוף הוא חושף את עצמו ומדבר בגוף ראשון, כאשר זה קשור לסקס טוב ו"אמיתי" שלו עם אשתו, שאליו הוא מסוגל להתקשר ללא בעיה.

"שהבנות למעשה מוצאות חן בעיניך אבל גם מצאת חן בעיניהם"

אבי: "נקודה שמאוד חשובה שזונה פה זה לא זונה כמו בכל העולם או בארץ. אתה הולך לזונה או שאתה הולך למכון. אני אף פעם לא אלך לקחת זונה. לעולם לא. אפילו אם היא תשלם לי. אני: למה בעצם?"

אבי: לא יודע, זה פסיכולוגי, זה מכשול פסיכולוגי. ההבדל הוא שאם אתה נכנס למכון בארץ או בצרפת, בגרמניה, איפה שלא תלך, לא משנה מי יכנס, כמה מכוער, כמה מגעיל הוא יהיה - היא הולכת איתו כי אין לה ברירה, ופה לא, פה לא. אתה יכול לשבת בבר או להיכנס למועדון, לרצות מישהי, היא תגיד לא רוצה אותו. היא לא רוצה אותך. היא עצמאית. אז יש פה את האלמנט במזרח, באסיה, שהבנות למעשה מוצאות חן בעיניך אבל גם מצאת חן בעיניהם. על פי החיבור היא תחליט אם היא רוצה אותך או לא רוצה אותך. היא לא חייבת ללכת איתך בשום מקרה".

הסירוב המדומיין שהבנות יכולות לנקוט מוביל למסקנה של משיכה הדדית, ומאפשר לפרש את הסיטואציה כלא קשורה לזנות, כי הרי הוא "אף פעם לא הלך לקחת זונה".

לאשליית המשיכה ההדדית יש מרכיב חשוב ביותר בהבניה של היחסים ככאלה שאינם קשורים לתעשיית המין. ההדדיות מקבלת חיזוקים מהבניה של משיכה הדדית, המתבססת על האמונה שהבנות בוחרות את לקוחותיהן באופן חופשי, ויכולת הסירוב ליחסים אפשרית ופתוחה עבורן. הגברים לא נותנים לעובדות הסותרות אמונות אלה לבלבל אותם.

כל ערב בלובי של המלון בפטיה, לפני היציאה למועדונים, ניתן לראות את ה"התגנדרות" של הגברים, הכוללת מקלחת, התבשמות, והחלפת בגדי היומיום לבגדי "יציאה", אשר זוכים לתשבוחות אחד של השני. ההכנות וההתגנדרות נובעים מהרצון להראות טוב ולמשוך את תשומת לב הזונות, כאילו מדובר בחיזור רגיל ולא יציאה למועדון השייך לתעשיית המין. ממצא זה מקבל תמיכה ממחקר שנערך על ידי Holzman & Pines (1982), שמצאו ששלב ההכנות עבור הגברים הצורכים זנות היה כרוך במשימות שקשורות בחיזור, כמו למשל ניסיון להראות טוב מבחינה פיזית, או יצירת אווירה רומנטית. כל זאת מתוך הנחה שהתהליך כרוך במשיכה הדדית אמיתית.

טל, אשר מקפיד מאוד על הופעתו לפני היציאה, הסביר לי את המשיכה של הבנות התאילנדיות אליו על פי תפיסתו. אני: "ספר לי קצת איך התחלת פה עם בנות. איפה לקחת אותם? טל: הלכתי לכל מיני בארים והשיער משך את הבחורות יותר אז התחלתי לשחק ביניהם, הורדתי להם מחירים. הם רצו את החוויה הזאת בגלל שהם התלהבו מהשיער. ממני הבנות פה התלהבו יותר מכל השאר בגלל שבאתי להם עם תסרוקות מיוחדות בשיער, הם לא רק התלהבו מהכסף גם התלהבו ממני. לא שאני משתחצן, אני חושב שהם רצו את זה בגלל מי שאני ולא בגלל הכסף".

את התחושה של הספונטניות ביחסים, כתהליך שמאפשר לא לראות את הנשים כזונות, ניתן לראות בדברים של עדי: "ואז באו שתי בחורות סקסיות והיה בן זונה, כל התהליך של החירמונים במועדון - מוצצות אחת לשנייה את החזה שם ותוך כדי אני על הספה וזאת יורדת לשנייה ואני מאחורה והפוך. והיא מוציאה לה, מורידה לה את הזה והיא מוצצת לה, ואני מאחורה תוקע לה. אתה יודע עם המכנסיים, נותן לה מציצה בתוך המועדון, זה השיא בשבילי שזה מחרמן אותך תוך כדי, טיפה משקיט ממך את הקטע שאתה באמת הולך להביא אותה. כאילו, זה ברור לך שאתה הולך להביא אותה לחדר, זה ברור לך שאתה הולך לדפוק אותה יעני, זה מוריד מהזנות שבוזה, זה כאילו קטע במועדון כזה, כאילו אתה בתל אביב באיזה מסיבה פרועה, זה משהו כזה יש יותר תהליך, כמו בטרק - ככל שהדרך יותר ארוכה הנוף יותר יפה".

גם עופר מבנה את כל הסיטואציה כמשיכה הדדית. עופר: "מה שאני אוהב בתאילנדיות שהן חברותיות, ואם בא לה עליך אז זה מתבטא, הקרבה היא מיידית אין הרבה חיזור. אצלי הסיפוק הוא שאני יודע שהבחורה אני מוצא חן בעיניה ורוצה אותי, לא רק שאני בא ונותן לה כסף, אני אישית, אם הבחורה לא רוצה אותי אני לא אקח אותה בשום מחיר".

בדבריו של אבי ניתן לראות כיצד באמצעות הבניה של חופש בחירה הדדי, תיירות המין מתקיימת ללא תיירי מין. אבי: "הנקודה שרציתי לדבר עליה זה זה, שהבנות פה הם למעשה בנות מאוד רגשיות. הם מונעות על ידי רגש יותר גדול מאשר רגש שיש בארץ. כי הם רגשיות יותר, הם נפגעות יותר מהר, או בנות מאירופה אם אנחנו משוויים, הבנות בארץ או באירופה הם הרבה יותר סחטניות, והבנות פה מונעות יותר מהרגש. בגלל זה הרעיון בגדול, שהם לא ילכו עם מישהו שלא מוצא חן בעיניהם".

"לא סתם זיון, זה כמו חבר"

גלי: "אני אומר לך, אתמול הבחורה, אני מביא אותה, אחרי שקשקשנו, הגענו למיטה וזה, אנחנו מזדיינים, הבחורה גומרת לפניי. היא אומרת 'אני מצטערת, אני מצטערת', היא מחבקת אותי, מנשקת אותי בצוואר. אני עושה לה 'מה קרה?' 'I come, I come', אני עושה לה 'לבריאות לך, סבבה'. וואלה, אחרי שהסברתי לה פחות או יותר שלי לא אכפת אם הבחורה גומרת ראשונה או אני ראשון, אתה פתאום רואה חיוך על הפנים כזה, שהיא יודעת שזה לא סתם זיון, זה כמו חבר כזה, נותן לה הרגשה יותר טובה. וואלה, בעקרון שסיכמתי איתה על חצי לילה היא נשארה לישון עוד ולא הוספתי לה אגורה". מרכיב ההנאה ההדדית ממלא תפקיד מרכזי ביותר בהבניה של היחסים כהדדיים, כאשר הגברים מפרשים את התנהגות הנערה העוסקת בזנות כגילויים של הנאה אמיתית. כל מימד של כפיה או חוסר רצון ביחסים נעלמים לגמרי, והגברים מאריכים ומבליטים בתיאוריהם את מה שהם מפרשים כהנאה הדדית. ישנם לקוחות שמתארים את המאמצים שלהם לגלות מה הזונות אוהבות ולא אוהבות בזמן סקס, כדי שהם יוכלו לספק אותן. לקוחות אחרים

משוויצים על שהם מאמינים שהצליחו להביא את הזונה לאורגזמה. דברים ברוח זו ניתן למצוא גם במחקרם של Plumridge et al (1997), אשר מציינים כי הרצון לספק את הזונה, שלקוחות רבים מבטאים, נעוץ בשאיפה לחרוג מעבר לפנים המקצועיים של הזונה. האפשרות לעורר תגובה מינית בזונה, מהווה עבור הלוקוחות הוכחה שהם חדרו מעבר לחזית המקצועית נטולת הריגוש. ואכן, תיאורים רבים מפרטים את ההנאה ההדדית מהמין, שכרוכה גם בקשר רומנטי, כמו שגיל מתאר. לאורך כל הראיון שזורה ההנאה ההדדית, מעין ניסיון שכנוע עצמי וגם שכנוע שלי. גיל: "אתמול בלילה נראה לי הסתפקה מהיחסים. כמה שאני מכיר מהניסיון שלי, אני בן 27, כמה מהניסיון אומר לי ואני מכיר את ההתנהגות של אישה בגמירה מסוימת או באורגזמה, אז נראה לי שגם היא הסתפקה וזה היה ממש כאילו אם היית מסתכל מהצד על המספר הזה, או על האקט הזה, לא היית רואה שום הבדל בין זוג ישראלי אוהב שעושה את זה לבין מה שהיה אתמול. ככה אני מאמין שכולם. מה שאני מדבר כרוך בנשיקות גם בפה וכרוך בנשיקות בגרון, דברים שאוהבים עושים, זה מאוד דומה לאהבה ולא לסקס, זה היה ממש כמו עם חברה בארץ. ממש חברה שלך. בלי בעיות, בלי מעצורים. הם אוהבות את מה שהם עושות. שאתה רואה את זה, אתה רואה עוד דת בעולם האנושי, כאילו פותח לעצמך עוד משהו שלא ידעת עד היום. אתה מבין שנערת ליווי כן יכולה להיות אוהבת וכן יכולה להיות נחמדה וכן יכולה פתאום לקום בבוקר ולהביא לך דברים ולשרת אותך, ממש ממש כמו חברה שאוהבת אותך ולקחת את החולצה שלך וללבוש אותה אחרי זה, ומבקשת ממני חולצה ארוכה ללבוש אותה בלילה בתור כותונת, וזה ממש היא אוהבת את מה שהיא עושה. צריך להגיע לכאן, צריך להגיע ולראות את זה כי זה ממש שונה זה עולם אחר". הניסיון המרכזי בהסבר הוא ההשוואה של היחסים שלו עם הזונה, ליחסים של זוג ישראלי אוהב. בתחילת דבריו מובלטת האורגזמה והסיפוק המיני שהוא זיהה אצלה, והוא ממשיך בתיאורים אשר מסמלים אהבה הדדית שמתבטאת בנשיקות בפה. הוא מדגיש את היות האקט המיני ביטוי לאהבה ולא רק סקס, לאמור: אין פה זנות המבוססת על כסף, יש פה יחסי אהבה. החברות האידיאלית שלהם מתממשת בשימוש משותף ברכוש אישי, השימוש בחולצה שלו על ידה מסמל את השותפות החזקה שנוצרה, את הקרבה שאומרת שלי-שלך בדברים אינטימיים ואישיים. עופר: "אני יגיד לך, החוויות המיניות שלי שאתה לוקח בחורה שאתה לא מכיר ואתה מגיע איתה למצב שאתה איתה במיטה והיא מעניקה לך יותר מאשר מעניקה לך בחורה שאתה מכיר חודשים בארץ בלי מחשבה, ואחרי שאתה מגיע איתה למצב שהיא כבר נהנית והיא אומרת לך בחיים בחיים אני לא עשיתי את זה בתחת, אתה משכנע אותה ואחרי שאתה משכנע אותה אתה מביא את זה לביטוי מעשי ואתה רואה שהיא נהנית והיא אומרת לך טוב, לעשות את מה שהיא לא רוצה. אם היא לא רוצה למצוץ אז היא מוצצת וגם בולעת, זה חוויה, קיבלת ממנה הישג שהיא לא נותנת לכל אחד, דברים שהיא לא נותנת ואתה תוציא מהם את זה, זה חלק מהחוויה, הישג מסוים".

הקרבה, האינטימיות והאורגזמה הם המרכיבים המרכזיים בתפיסה שהיחסים הם הדדיים. דוד: "והיא גם נהנית, זאת שלי אם לא גומרת לא מפסיקה, היא נהנית מזה, נהנית חבל על הזמן. ואחר כך היא גומרת ואני גומר, אנחנו עוד שעתיים מתחבקים ומתמזמזים. היא נהנית, היא מה זה נהנית, סוף הדרך. אתה יודע לפני יומיים אנחנו מתנשקים ומתנשקים ומרוב עייפות נרדמנו שנינו מנושקים פה לפה. אתה מבין, יש כיף איתה".

ההנאה המבטלת את מימד הכספי של החליפין, בולטת בברור בדבריו של טל: "יש בחורה אחת שהייתי איתה ואני ראיתי שהיא באמת נהנית ולא קשור לכסף, ראיתי באמת הבחורה ואני היינו בעננים בזמן הסקס, וזה כיף שאתה רואה שלא רק כסף פה שולט, גם הנאה שלה פה שולטת וגם ההנאה שלי כמובן".

כאשר הקשר נתפס כהדדי, דפוס שכיח הוא קיום יחסים ללא קונדום. מקור הדפוס הוא בלקוחות והוא בא לחזק את הדימוי של היחסים כיחסי אהבה וקירבה, הדומים ליחסים בין בני זוג קבועים. דימוי של יחסי אמון מיוחדים כביכול, יחסים ללא חציצה בין בני הזוג. למרות המודעות הרבה לאיידס, הזונות מממשות את רצון הגברים, כדי לא להרוס את הצגת ההדדיות ולרצות את הלקוח. הגברים מתארים זאת כהיסחפות רגשית בלתי ניתנת לעצירה, או כמדד לקרבה וביטחון אחד בשני. כפי כבר ציינו חוקרים בעבר (למשל, (Mulhall et al., 1993; Rowbottom, 1991), פעילות מינית כזו בקרב תיירים, בדרך כלל גם ללא אמצעי הגנה (קונדומים), מקלה על הפצתן של מחלות מין, בהן גם איידס, בין מדינות המקור והיעד.

תומר: "יום אחד הכרתי מישהי, היא היתה מחלקת עלונים כאלה, אמרתי לה תבואי אלי לחדר. נתתי לה כרטיס ביקור, רשמתי לה מספר חדר. אותו ערב סיימה לעבוד ב 10 בלילה, היא באה, היא מה זה עיננה אותי. היתה בחורה מה זה מתוקה, חבל על הזמן. התאהבתי בה באמת, התאהבה בי ויצא מזה מצב ששכבנו בלי קונדום והגענו למצב שהייתי אמור לעזוב את תאילנד ולחזור לארץ, אז היא ממש בכתה וקיבלה את זה ממש קשה". קיום היחסים ללא קונדום הוא חלק מההסבר של ההדדיות שתומר כה טורח להדגיש לאורך כל הראיון איתו.

היחסים ללא קונדום גם באים לחזק אמונה של היסחפות ברגשות ללא רציונל. אני: "אתה מקיים יחסים בלי קונדום?"

אופיר: אני יצא לי פה להשתולל בלי גומי בקבלנות.

אני: אתה לא חושש?

אופיר: האמת שהצימאון שאתה אוגר במדינת הקמציניות (ישראל) הוא מגיע פה לרמות כאלה, שכאשר אתה נתקל פה באיזה מישהי באמת מדהימה ואתה כבר נמצא איתה במיטה ואתה כבר באקסטזה".

=אייל: "הייתה לי פה חברה איזה חודש, הכנסתי אותה להריון והיא עשתה הפלה אחרי חודש.

אני: מה, אתה שוכב בלי אמצעי מניעה?

איל: לא, רק איתה, זרמתי איתה כי היה בינינו משהו מיוחד".

"היא יכולה להיות חברה שלך לכל התקופה"

אסף: "פה אתה מקבל שרות, יכולה להישאר איתך כל הלילה ואם אתה מוצא חן בעיניה אז הכסף הופך להיות ערך משני, לא הדבר הכי חשוב. אם אתה מוצא חן בעיניה היא יכולה להיות חברה שלך לכל התקופה ולתת לך פינוק, כל מה שמסביב, לא רק הזיון עצמו".

למשך הזמן של היחסים בין התייר למקומית יש חשיבות מכרעת בפרשנות של היחסים האלה כיחסים מחוץ למסגרת הזנות. ואכן, לקוחות רבים מהגברים בפטיה, נשאים עם אותה נערה למשך זמן ממושך של כמה ימים או שבועות ואף לכל אורך שהותם, דבר המאפשר עמימות רבה בדבר אופי היחסים.

בפטיה נהוג לשכור את שירותי הזונה לא רק לפי שעה, אלא גם למספר שבועות ברציפות. כך גם במגוון ארצות עניות שנמצאות בפריפריה של המערכת העולמית (Gunther, 1998). כפי שתיאר כהן ביחס לתאילנד (Cohen, 1982) - נערות תאילנדיות שעובדות בברים שמיועדים לתיירים, בד"כ עוסקות בזנות עם "קצה פתוח" ("Open-Ended"), הן מוכנות להאריך את המפגשים המיניים הבודדים ליחסים ממושכים.

סקר שנערך בקרב 600 לקוחות של זונות בגרמניה, על ידי Kleiber & Velten (1994), בשנים 1990-1991, הראה, כי בכ- 80% מהמקרים המגע עם הזונה לא נמשך יותר משעה אחת. כתוצאה מכך, המגע הזה התמקד בעיקר בפעילות מינית. בכך פחתה העמימות לגבי האופי המסחרי של שירותי המין האלה. לעומת זאת, קרוב ל- 50% מתיירי המין שרואינו במגוון של מדינות שנמצאות בפריפריה של המערכת העולמית, דיווחו כי שהו במחיצתה של אותה זונה במשך כמה ימים (Kleiber & Velten, 1994). הזמן הממושך הזה, במהלכו בילו בחברתה של זונה, אחראי, בין השאר, לתפיסה העצמית של התיירים ולדרך בה הם מבנים את הזנות. פיתוח יחסים מתמשכים מהווה מרכיב נוסף בהבניית היחסים עם הזונה כיחסים של קרבה הדדית. כפי שמתארים קובי ושי:

קובי: "הלכתי בלילה למועדון, שזה הלילה שראית אותי במועדון ואז הכרתי את הבחורה שנמצאת פה יחד איתי, ואני איתה כבר שלושה ימים, היא בחורה מדהימה. היא הבחורה הראשונה שלא ביקשה ממני כסף. היא באה בשביל Fun בלבד. בחורה צעירה, בת 23, כיף לה איתי. כרגע כיף לי איתה, אני הבעתי לפנייה גם את הרצונות שלי, שאני רוצה להישאר איתה. אני לא מעוניין יותר להחליף בנות. כי באיזשהו מקום זה נראה לי יותר מידי זול ולמעשה תכליס, אין צורך, כי אתה לא יודע איפה אתה תיפול ועם מי אתה תיפול וברגע שטוב לך עם מישהי מסוימת קצת, והיא דואגת לך, והיא לוקחת אותך למקומות הנכונים, היא מטפלת בך אם אתה פצוע. במקרה זה יש לי איזשהי בעיה והיא טיפלה בי, לקחה אותי למרפאה, היא חובשת אותי כל הזמן, היא עושה לי כביסות ואני מרגיש שיש לי כמו אחות רחמנייה, שפשוט עושה מה שאני רוצה, וכרגע מאוד טוב לי איתה. חיפשתי פה מישהי שתישאר איתי ואני לא אצטרך להחליף אף אחת, זאת אומרת אני אדאג לה, אני אטפל בה היא תדאג לי היא תטפל בי, זה מין קשר חברי כזה".

= שי: "אני לקחתי בחורה ל Short time והיא אומרת לי כיף לי איתך, אני רוצה להישאר לישון איתך. בסוף נשארה איתי כמה ימים. היה לנו סבבה ביחד".

לשהות המשותפת הממושכת יש חלק גדול בטשטוש החלק המסחרי ביחסים, מאחר והיא מאפשרת לגברים להרגיש שהם במערכת יחסים משמעותית ורציפה (תמונות מס': 28-31). נוספת לכך העובדה שמערכת יחסים כזו לא מצריכה תשלום אחרי כל אקט מיני, אלא פעם אחת בסוף ההתקשרות. כאן נכנס הגורם המשמעותי ביותר בטשטוש והוא - הכסף.

היחסים יכולים להימשך זמן רב ואף ניתן לשמור על קשר דרך האינטרנט, או באמצעות טלפונים ומכתבים, כמו שכהן (1986) ניתח במאמרו. שמירת קשר זו מתבססת על ביקורים חוזרים של הגברים את אותה אישה שעוסקת בזנות, משלוח מכתבים וכספים בדואר, או ישירות לחשבון הבנק לכל אורך אותה תקופה. כך שהגברים מרגישים שיש להם אהובה מעבר לים ולנשים העוסקות בזנות יש תזרים מזומנים קבוע. דפוס שמתאר חיים.

אני: "היית איתה בקשר אחרי זה, כשהיית בארץ?"

חיים: כן, הייתי בקשר מכתבים, טלפון. מכתבים, בעיקר מכתבים דווקא. אז עוד לא היה אינטרנט וכל הבלגן הזה. אחרי תקופה מסוימת תפסתי קריזה בבית, אמרתי לאשתי אני נוסע, אני עצבני, אני נוסע, אני נוסע להירגע. מהיום להיום. עליתי על המטוס באתי לפה. שבאתי לפה היא חיכתה לי בשדה התעופה".

=ירון: "פה אתה זורם עם הבחורה, אתה יוצא איתה לרחוב, מזמין אותה לאכול, ישן איתה, זה כמו חברה.

אני: אבל אתה משלם לה. זה לא כמו חברה.

ירון: זהו, שיש כאלה שמשלמים, אני לא משלם. יום שלם איתי, ישנה איתי, אוכלת איתי, מתקלחת איתי, שוכבת איתי, הכל ולא משלם. הנה אותה (מצביע על היושבת לצידו) אני מכיר כבר לפני חצי שנה, יש טלפון, אינטרנט, שומרים על קשר קבוע".

"פה זה כמו חברה זה לא כמו זונה, היא לא מדברת איתך על כסף"

אני: "בארץ עשית מין בתשלום?"

דרור: לא.

אני: למה?

דרור: וואלה, פה זה כמו חברה זה לא כמו זונה. היא לא מדברת איתך על כסף, זה לא 'תביא את הכסף ובוא נזדיין'. היא לא מזכירה את הכסף. ישנה איתך, אוכלת, יוצאת איתך. זה משהו אחר". אחד המאפיינים החשובים ביותר המגדירים את מערכת היחסים שבין זונה ולקוח הוא התשלום הכספי. אך תחום תיירות המין חורג מהנורמה המסורתית של הזנות, כפי שתואר בבירור על ידי חוקרים כמו Cohen (1986), ו-Dann & Phillip (1998) (Plumridge et al, 1997). לפיכך, יש להרחיב את המושג "תשלום כספי" מעבר למשמעות המיידית של כסף שמחליף ידיים. במקרה זה, הלקוח מספק את סידורי הלינה, הוצאות ההלבשה, הנסיעות והאוכל; או למשל, תומך בהוצאות החינוך של ילדי הזונה (Odzer, 1994). כך, התיירים נהנים מהאשליה שהם מבלים עם "חברה" ולא עם זונה, דבר שיתקשו מאוד להרגיש במדינה כישראל, שבה המפגשים של זונה-לקוח נקשרים ישירות לתשלום של כסף עבור מין (Gunther, 1998).

מערכת יחסים ממושכת יותר או אפילו קבועה עם תיירים, היא שאיפה גם עבור נשים רבות במדינות שבהן קיימת תיירות מין. לפיכך, ויתור על תשלום (מידי) ואפילו ספיגה של הפסדים מסוימים, נכנסים למסגרת הכלכלית, כמחיר הדרוש להשקעה, שבסופו של דבר אולי תשתלם ותחזיר את עצמה, עם הרווחים העתידיים (Oppermann, 1998). לכן, גם לזונות יש אינטרס לשמר את טשטוש ההיבט המסחרי ביחסים עם הלקוח, אשר משאיר מרווח נדיב מאוד לפרשנות של מערכת היחסים עבור שני הצדדים. ואכן, הרצון של גברים רבים להימנע מתשלום כספי ישיר הוא כה משמעותי, שגברים רבים מבקשים מהנערות לא לשלם כדי שיוכלו לראות ביחסים כהדדיים. בקשות אלה חוזרות על עצמן פעמים רבות, התשובה שניתנת לבקשה זו מפי הנערה הפכה למנטרה שגורה "No Money No Honey". (משפט שגור זה גם מצא את עצמו מודפס על

חולצה (ראי תמונה מס':32). תיאור אי תשלום הכסף כמוטיב מרכזי בחיזוק ההבניה של הדדיות חוזר על עצמו פעמים רבות.

אני: "אז מה הן רוצות אלה בלי הכסף?"

ערן: אלה בלי הכסף הם פשוט פתוחות יותר, הם רוצות להנות. זאת אומרת, הסקס הוא לא משחק פה, משחק של זנות או כסף, הוא משחק שזה חלק מהחיים. זאת אומרת סקס זה לא משהו שאתה צריך לשלם עליו בנפרד, שאתה צריך לקנות אותו, אלא זה חלק מהחיים. סקס זה דבר חשוב גם למין הגברי וגם למין הנשי, פה אתה מבין שלא רק הגבר רוצה תמיד סקס, אלא גם האישה עצמה צריכה את זה באותה מידה וזה מה שמדהים במקום הזה. בישראל קשה מאוד לראות את זה, קשה מאוד למצוא בחורה שבאמת גם היא רוצה".

= "אני: כשאתה עושה איתה סקס אתה רואה גם שהיא נהנית?"

קובי: היא מאוד נהנית. אני גם מאוד אוהב להגיד לה מילים טובות, אני אוהב ללחוש לה אותם, אני אוהב לחבק אותה אחרי הסקס, אני אוהב לפנק אותה לפני הסקס. אני עושה לה דברים שלא עשו לה אף פעם לפני סקס ודברים שלא עשו לה אף פעם אחרי סקס. היא יודעת להעריך את זה. זו הסיבה לדעתי שבפעם הראשונה היא לא ביקשה כסף. הסקס היה לה כל כך טוב, היא כל כך נהנתה שהיא באיזשהו מקום ויתרה על הכסף, היא הבינה שאני ידאג לה. היא לא ביקשה ממני לדאוג לה, הרבה פעמים היא הוציאה כסף מהכיס, אני מנעתי ממנה אפילו שאמרה לי שזה בסדר, נוח לי עדיין שהיא לא תוציא כסף ונוח לי לתת לה, בידיעה כמובן שהיא נשארת איתי והיא יודעת שהיא לא יוצאת עם אף גבר אחר". קובי פותח בתיאור הקשר ההדדי החם והמיוחד, המושתת על הנאה הדדית וקושר אותו באופן ברור להעדר התשלום. לא זו בלבד שהוא לא שילם תמורת מין לחברתו התאילנדית, אלא שהיא אף הציעה לשלם בהזדמנות מסוימת, עבורו.

מיכה מוציא את עצמו מכל העסק של תיירות מין, כאשר המדד המרכזי הוא התשלום.

מיכה: "אמרתי לעצמי שאני אהיה בן 70-80 ואהיה במצב קשה, אז אני אשלם. היום אני לא חושב שאני צריך לשלם, אני משיג גם בלי זה.

אני: אבל פה שילמת?"

מיכה: מה זה פה שילמת, בעקרון לא דיברנו על כסף, וגם היום לפני שהיא הלכה אז אמרתי לה אני חייב לך משהו? אז היא אמרה שמע, אם אתה רוצה תביא לי מה שבא לך, כי זה היה יותר קטע חברי כזה. גם הבהרתי לה את זה אתמול, שבחיים שלי לא שילמתי ואף פעם לא הייתי עם תאילנדית, והיא גם אמרה לי שהיא בכלל לא עובדת במועדון הזה, היא עובדת באיזה בר ועכשיו היא בחופש, באה לבלות. שמע, אם יוצא לה לקוח, כאילו אם יוצא לה להכיר מישהו אז סבבה, ואם לא אז לא. אז פה היא כאילו אמרה שמע, אתה לא חייב לשלם שום דבר, אם אתה לא רוצה אז לא צריך כאילו, מה שבא לך, אבל אתה יודע לא נעים לך, גמרתי איתה יפה הלכתי איתה לישון, לא הרגשתי כאילו אני... היה טוב, באמת היה טוב, אכלנו ארוחת צהריים שילמתי למסעדה 500, המלצר החזיר 400 באט ואמרתי לה לקחת את העודף, מה זה 40 שקל".

כאשר ההבניה היא של הדדיות גברים רבים מדמים את היחסים ליחסי בעל ואישה.

תומר: "מפנקות אותך כמו הבעלים שלהם, לא כמו בארץ. בארץ הבחורות כולם רוסיות, למעשה, והם מזדיינות יותר בשביל כסף ולא בשביל הנאה, סתם רק בשביל כסף. הבחורות פה חמימות חבל על הזמן, יודעות להעניק".

את הטשטוש והבניה של סיפור שלם סביב הזמנת זונה, כך שלא יתפרש כתשלום עבור השרות, ניתן לראות גם בסיפור שגולל בפניי רן.

אני: "מין בתשלום, אמרת שעשית בארץ. עכשיו כשאתה חוזר אתה תעשה?
רן: מה פתאום, בחיים יותר. עשיתי את זה כי הייתי מתוסכל מנשים ישראליות. עד גיל מסוים
היה לי קשה להביא בחורה.
אני: אבל פה אתה עושה מין בתשלום.
רן: זה לא אותו דבר, פה זה לא מין בתשלום.
אני: מה ההבדל?

רן: ההבדל הוא שפה אני לא מרגיש שהיא זונה, אני מרגיש שאני מזיין בחורה. כמו שבחורה
נופלת על גבר עשיר, אני מרגיש שנפלתי על בחורה עניה. נגיד אני אתן לה 500 באט, לא יעשה לי
רע, אני לא ארגיש ששילמתי לה על הסקס. הייתי פה עם בחורה בבר, היא עושה לי - אתה חייב
לתת לי 200 באט כדי לשחרר אותי מהבר, אני רוצה ללכת איתך. כדי להדליק את עצמי, כדי לא
להרגיש שאני לוקח זונה, כי רוסיה בת"א לא תזדיין איתך אם לא תביא לה כסף, אתה יודע מה
עשיתי? נתתי לה 200 באט, אמרתי לה תני לבר, עכשיו את לא חייבת לבוא, את לא חייבת לבוא,
אני הולך לחדר שלי. את רואה את השלט שם? זה המלון שלי, אני בחדר 103, את רוצה תבואי, את
לא רוצה לא צריך. עכשיו, אם היא לא באה היא יכולה לדחוף את ה 200 לכיס, לא צריכה לשלם
לבר, הרוויחה 200 באט. אם היא באה היא חייבת לשלם. נתתי לה את האופציה. נתתי לה מספיק
כסף או לשמור לעצמה ולא לבוא, או לשחרר את עצמה ולבוא בחינם. עכשיו, אני עושה דבר כזה
והיא כן באה. זה עושה לי את זה. למה היא באה? כי היא רוצה אותי, לא כי שילמתי לה כסף. וזה
מה שהיה. הלכתי לישון כבר, היא באה אליי אחרי שהלכתי לישון. תחשוב שהיא הפסידה את ה-
200 באט בזה שהיא באה אליי. אני, גם אם אני מביא בחורה ואני צריך לשלם לה, אני אפנק
אותה. כי אני מכיר את עצמי. אני יגיד לה אני לא רוצה לשלם לך, היא תבוא ללכת ואני אסובב
אותה ואני אתן לה. להראות לה שאני נותן לה כי אני רוצה לתת לה, ולא כי אני נותן לה כי זיינתי
אותה. ככה אני. בישראל אני יודע שעד שלא שמת לי 250 שקל ביד אני לא נוגע בה. זאתי, אני
יכול לדפוק לה עשרים מספרים ועוד בסוף לא לשלם לה. אני בוחר לשלם לה ואז אני לא מרגיש
כאילו אני משלם לזונה, כי אני לא חייב לשלם לה. אני משלם לה, כי בלי לשלם לה אין לה כסף
ואני יודע ש 500 באט, אם אני מביא לה, אני עושה את זה בשעה. מה רע לי להביא לה? אני יודע
איזה מבסוטה אני עושה אותה."

רן היה חייב לשלם לכל הפחות, את "דמי השכירות" לבר, עבור האישה שאיתה בילה. למרות זאת,
לתשלום הזה יש פרשנות מאוד מיוחדת אצל רן, והוא נמנע מלראות זאת כתשלום, הוא משאיר
כביכול את הבחירה בידי הזונה. הניסיון להתחמק מתשלום ישיר לבר, הוא ניסיון לטשטש
במניפולציות את התשלום הכספי עבור היחסים. בידוד התשלום כאמצעי לשחרור ה"בנות",
מאפשר לרן להאמין שהוא לא צרכן זנות. כך, הוא מסוגל לפרש את המגע המיני עם הנשים
ה"משוחררות" ככזה שנעשה מרצון. בנקודה זו, מתברר שקנה המידה של תשלום עבור שירותי מין
תלוי במידה רבה, בתבנית של מערכת היחסים שהגבר מבנה לעצמו. לפי הבנתו של רן, העובדה
שזמן קצר בלבד לאחר שפגש בתאילנדית ושילם את דמי השחרור עבורה, כבר שכב עימה - אינה
קשורה כלל להעברה הכספית עבור שירותים חברתיים, רגשיים ומיניים, אלה כנתינה מתוך
נדיבות ורצון טוב. רן ממשיך: "זה בחורה שנכנסה לי לפרטיות של החיים ונהייתי מזה, כי יכולתי,
אחי, איך שנכנסה לחדר להוריד לה את הבגדים להכניס את הזין, ללכת לישון ולשלוח אותה
בבוקר. ובבוקר היא באה ללכת, היא באה ללכת, לא ביקשה ממני שקל, סובבתי אותה נתתי לה
300 באט. מחייכת. אתה יודע מה זה בשבילה לקבל 300 באט? עושה לי - תודה. הוצאתי עוד 100

באט. תחשוב שהתאילנדית החזיקה את הכסף, שמה לי את הכסף חזרה ביד, אמרתי לה אם אני נותן לך סימן שאני רוצה לתת לך ודחפתי לה את הכסף".

"לא רוצה לשלם כסף, אני מוכן לפנק אותך בדברים אחרים"

דני: "מי שנמצא פה בפעם הראשונה או בפעם השניה הוא בבעיה לדעתי. אם היית פה הרבה אתה צובר ניסיון מבחינת אופן ההתקשרות, ואתה יודע מלכתחילה לזהות בנות שיעשו לך בעיות של כסף, שירצו כסף או שכסף זה הכל בשבילהם, או שמעדיפות יותר את ה-Fun, מעדיפות יותר את ה-Pleasure פחות Money זה בסדר. O.K, הן רוצות את זה, אבל אם יבוא בחור סבבה שיטייל איתם, יפנק אותם, יקנה להם דברים אז Money זה לא נורא. אתה מבין? גישה כזאת אני נותן, אני אומר - רוצה כסף? סבבה, אני לא רוצה לשלם כסף, אני מוכן לפנק אותך בדברים אחרים".

פעמים רבות יחסי החליפין בין הזונה ללקוח בפטיה אינם מושתתים על שרות תמורת כסף, אלא מטושטשים על ידי כך שהחליפין מתבצע בצורה של מתנה. הרצון לטשטש את היחסים המסחריים זוכה לביטוי בדרכים רבות נוספות, אך המרכזית שבהן היא המתנה. כדי להבין איך מתן המתנה תורם לטשטוש היחסים, גייסתי את הכתיבה המעניינת של מוס, בחיבורו המפורסם "המתנה" (מוס, 2005). הוא מתאר את הענקת המתנות, שנראית כ"עובדה" פשוטה, כתופעה עתירת סמליות, הנושאת בחובה דחפים תקשורתיים וסולידריים רבים, אך גם – ולא פחות מכך – דחפים כוחניים ותחרותיים. דחפים שבאים לידי ביטוי קיצוני בצורות ראוותניות של הפוטלסט, אבל נוכחים גם באופן סמוי בצורות אחרות של נתינה.

המתנה מובנית כוולונטרית ונטולת אינטרסים מצד אחד, אך גם כמאולצת ואינטרסנטית מצד אחר. מוס רואה אפילו "בדיה" ושקר חברתי בהעברת הסחורות, הלובשת צורה של מחוות נדיבות וספונטניות, כשלמעשה היא מונעת על ידי התחייבות וענין כלכלי. המתנה נראית גם כמוענקת, משום שהיא בזבז של הון כלכלי ואין לה ולא כלום עם השכלתנות של סחר חליפין, וגם כמחייבת להחזיר מתנה שוות ערך או בעלת ערך גבוה יותר.

גישה "ביקורתית" זו כלפי המתנה, תהפוך לאבן הפינה בתפיסתו של בורדייה, במחקרו על בני קאביליה. בורדייה הלך בעקבות התובנות של מוס והרחיב אותן. הוא גורס, כי בשיטת הענקת המתנות, הכוח מודגש ומוסווה בעת ובעונה אחת. בעצם הענקת מתנות נדיבות שלא ניתן להחזירן, יוצר נותן המתנה חוב, שהוא למעשה הכבדה של כוח (Bourdieu, 1977).

במתנת חפץ, הניתנת כביכול מתוך נדיבות, השקעה בחיפוש והתאמה אישית, יש גם היבט של שליטה. מתנה שלא הושבה הופכת את מקבלה לנחות, בייחוד כאשר קיבל אותה שלא מתוך כוונה להחזיר. מעבר לשליטה של החיוב בהחזר של מתנה, מי שנותן במתנה חפץ, מחליט למעשה מה ייעשה בכספו ומכתיב באופן זה למקבל את סדר עדיפויותיו וטעמו. לכן ניתן למצוא במרכזי הקניות הגדולים בפטיה זוגות, כשבידה של הנערה התאילנדיות שקיות רבות של קניות שערכו בחנויות הלבנים הנפוצות כל כך בכל רחבי העיר, ותכולתן חזיות ותחתונים סקסיים שנקנו כמתנה בידי הגברים. כך מתאר זאת דוד: "אני לא גומל בתשלום, לא אם אתה מתראה עם מישהי, אתה עושה לה טוב. אולי היא זקוקה לכסף, אז אני מפצה אותה בצורה אחרת, אם אנחנו מבלים במקומות שזה טוב לה ונעים לה, או אם היא צריכה משהו ובדרך אנחנו רואים משהו היא מקבלת פיצוי. הכיף לא הכסף ביד. הפיצוי הוא לא כספי, אני לא נותן לה כסף ביד, אבל היא חיה איתי ואם אני קונה משהו לבנות שלי או לאישה שלי אני גם קונה לה".

תכונות דו משמעיות אלו של המתנה מתממשות בפטיה, כדרך נוספת לטשטוש היחסים המסחריים, כפי שמתאר יותם: "אני אגיד לך משהו - אני נשאר עם אותה אחת רק בגלל שהיא היחידה שלא בקשה ממני כסף, אבל הלכתי שילמתי לה שכר דירה, קניתי לה פה בגדים שם בגדים, היא לא יכולה להגיד שאני חייב לה. אפילו שלא ביקשה. אני משלם כרטיסי טיסה, אני לא חייב כלום. היא באה בשביל ה-Fun. אני משלם לה אוכל, אני קונה לה מה שהיא רוצה, דברים קטנים כמובן, לא מוגזם, אם היא תבקש מכונית אף אחד לא יקנה לה והיא יודעת את זה. חולצה פה, אוכל. אני לוקח אותה איתי לאיים, שתייה, היא ישנה איתי במלון, שזה יותר נעים ומסודר מהחדר שלה. אצלה אין מזגן אצלי יש מזגן". המתנות משמשות הן כתחליף לכסף והן דרך לחיזוק הקשר, ומאפשרות לעמימות להישאר מבלי שתעלה על השולחן סוגיית התשלום המזומן.

מנקודת מבט הכלכלית, צריכת מוצרי מותרות, למטרות רומנטיות מתקשרת לפזרנות. היא מקריבה הון במופגן ומתעלמת מחוק הצבירה והרווחיות. לפי גישה זו, מוצרי מותרות זוכים להערכה לא רק בשל הצורך להפגין מעמד, אלא מכיוון שהם מציינים כניסה למישור חווייתי השונה מהסדר התועלתני של חיי היומיום המכוון לרווחיות ולצבירת הון (אילוז, 2002).

לפזרנות הראוותנית ניתן לקשר את מושג ה"פוטלץ", שעליו מדווחת רות בנדיקט (Benedict, 1934) בספרה על דפוסי תרבות. הפוטלץ' קם לתחייה בתיירות המין בפטיה - העשיר זורה את ממונו לכל עבר (מבלי לכלות את כל הונו), כאותו צ'יף השובר את קדרותיו וזורק את השטיחים שארגו נתיניו משך שנה שלמה, כדי להפגין כי כוחו בכליו וכי הוא יכול להרשות לעצמו לבזבז ללא תכלית. הוא אינו יכול להרשות לעצמו להצטנע, שהרי אז הוא מאבד גובה, ומצמצם את הפער בין יכולתו לבזבז, לבין נמוכים ממנו במדרג החברתי. בפוטלץ' העברה זו עוטה גוון לוחמני בולט מאוד מצדו של הנותן. ההעברה מיסודה היא עניין של הוצאה ראוותנית הכרוכה בנתינה גדולה. באמצעות מתנות אלה מתכוננת היררכיה. לתת פירושו להפגין עליונות, להיות יותר. לקבל מבלי להחזיר או מבלי להחזיר יותר פירושו להשתעבד, להיפך למשרתת. כפי שניתן לראות בתיאורו של מורן. אני: "אחרי שאתה מגיע לפטיה, מה אתה עושה? איך אתה משיג את הבנות? מורן: לא צריך לעשות שום דבר. אתה הולך, אתה רואה שהיא יפה, אתה עושה לה ככה עם האצבע. אני בן אדם של רחוב, תן לי ללכת ברחוב כל היום. האמת, הבחורה הראשונה שהבאתי פה היתה בבר. ארבעה ברים מפה, הלכתי ראיתי חבורה של 7 בחורות. שתים בלילה, יושבות, אין להם לקוחות, יושבות משועממות, מדברות. ראיתי כיסא ריק בין כולם, התיישבתי, באתי לראשונה, אמרתי לה רוצה בירה? מסתכלת עלי, מחייכת כולה מבסוטה, אומרת לי כן. שואל את זאת שלידה רוצה גם בירה, עושה לי כן, שואל את זאת שלידה. הזמנתי אותם לשש בירות שש בחורות פתחתי להם היינקן והם התחילו לצרוח מאיפה אתה?"

רפי שמגיע כל שנה, ושומר על קשר קבוע עם אותה אישה, קנה לה מתנה שערכה הכספי והסימבולי אינו משתמע לשתי פנים. המתנה היקרה מטשטשת את מערכת היחסים הכלכלית, אך מובלעת בה העליונות של הנותן ואף יותר מזה, מסמלת נישואין.

אני: האהבה שלה אמיתית אליך, או שהיא קשורה בכסף?
רפי: היא לא מקבלת כסף בכלל, אני לבד קניתי לה את זה, מתנה, (מצביע על טבעת זהב על היד שלה) עלתה לי הרבה מאוד כסף."

"אתה הולך איתה למסעדה וקונה לה בגדים, כמו חבר וחברה"

אני: "ואז אתה משלם לה יותר אם מעורב בזה רגשות?

רחמים: לא, להפך, שמעורב רגשות כבר אין כסף כל יום. שמעורב רגשות זה כבר, תשמעי טוב לך איתי? בואי נלך ביחד'. אתה הולך איתה למסעדה וקונה לה בגדים, כמו חבר וחברה. שאתה הולך היא בוכה".

את הרצון לתת מתנה במקום כסף, כאספקט התורם לטשטוש הזנות, ניתן למצוא פעמים רבות בארוחה משותפת. הזמנה למסעדה היא דרך שכיחה ביותר בה נוקטים גברים כלפי בנות זוגם בפטיה. בתרבות הקפיטליסטית נפוצה ההתרחשות של פגישה רומנטית בין גבר לאישה במסעדה, מצד אחד היא מדגישה את האינטימיות "המבודדת" של בני הזוג, ומצד שני הופכת את הארוחה לאירוע ציבורי (אילוז 2000) (ראי תמונות מס' 35-33). יותר מכל, ההזמנה לארוחה מאפשרת לאשרר את ההבניה שהזונה אינה זונה אלא שותפה רומנטית לארוחה.

טל: "היו פעמים שלקחתי בחורה וסיכמתי איתה מחיר ויצא שכאילו היא היתה איתי ועשיתי איתה סקס ולא שילמתי כלום.

אני: היא לא רצתה?

טל: סיכמנו בינינו שכאילו בגלל שהיה חיבור מתאים, זה זרם, אז לא שילמתי אבל הזמנתי אותה לאכול במסעדה".

בפטיה ניתן למצוא מסעדות רומנטיות רבות, בהם הארוחה לאור נרות, אך גם אוכל פשוט מתקבל כמתנה שמכחישה את המימד הכלכלי.

משה: "הייתי איתה יומיים, לא שילמתי לה כלום.

אני: זונה?

משה: לא, לא זונה, לא ביקשה כסף. הייתי איתה יומיים. אתה יודע, קניתי לה קצת אוכל, קניתי לה איזה חולצה".

לעיתים אתגרתי את המרואייין לגבי טשטוש החליפין.

אודי: "אני באתי לפה, לא מוכן לשלם. שאתה מסתובב עם מישהי ואתה קונה לה אוכל, סנדביץ', שתייה, לא יודע מה ואתה לא נותן לה כסף ישירות לכיס. אני לא מוכן לשלם על מין.

אני: עקרונית אתה משלם בעד מין, תקנה לה ארוחה, אתה יכול להסוות את זה.

אודי: אתה אומר, בין אם אתה נותן לה כסף מזומן ובין אם אתה קונה לה סנדביץ', זה אותו הדבר, יש בזה משהו. בוא נגיד יש לי יותר בעיה לתת לה כסף מזומן. ההסתכלות שלי שאתה מסתובב עם מישהי וקונה לה אוכל, סנדביץ', שתייה, אני לא יודע מה, ואתה לא נותן לה כסף ישירות לכיס זה לא אותו הדבר, זה שונה.

אני: אבל אמרת שאתה לא משלם לה?

אודי: אני מאכיל אותה, הולך איתה, קונה לה אוכל, יש לה איפה לישון יותר מסודר".

בולט הרצון החזק של הגברים לא לשלם בכסף, אך כאשר כל המניפולציות לא עובדות, ההבניה שהגבר בנה לעצמו בעמל רב מתנפצת ברגע קטן. בקשת כסף מזומן על ידי הנערה, הוא רגע שמסמל עבורו את היותו תייר מין המקבל שירותי מין מזונה, והוא מגיב לכך באופן קשה.

יאיר: "אמרתי לה זיון בלי כסף, רק אני מזמין אותך לאכול ושתייה. בסוף היא רוצה כסף, הבת זונה. נתתי לה 200 רוצה 1000, נתתי לה 500 וצעקתי עליה שתעוץ לי מהעניינים אם היא לא רוצה סטירה. הייתי מה זה עצבני".

"אני משלם רק לאמא שלה, אמא שלה זקנה. זה מציל אותם מתת תזונה"

אני: "כשנכנסת אמרת "התאהבתי בזונה", זה נכון?

איתן: מה התאהבתי, היא מתוקה אליי ברגע זה. אני לא יודע מה יהיה עוד שבועיים, אז השארתי אותה. היא איתי כבר שבועיים.

אני: ואתה משלם לה על שבועיים?

איתן: לא, אני משלם רק לאמא שלה, אמא שלה זקנה. זה מציל אותם מתת תזונה, את המשפחות שלהם".

זונות, שמפעילות מידה גדולה של עבודה רגשית כדי לטשטש את היחס המסחרי, חייבות לבסוף לנהל משא ומתן לגבי האספקטים הכלכליים של החוויה, כאשר הן עדיין מנסות לשמור על האשליה של תשוקה מינית וחום. דיווחי לקוחות מעידים על תסכול כאשר הזונה לא מצליחה לעשות את זה, או כאשר האספקטים המסחריים הברורים של ההחלפה שולטים בחוויה (Bernstein, 2001). במצב זה, בו הלקוח צריך לשלם בכסף בעד השרות, ישנם גברים שלא נותנים לעובדות לבלבל אותם. בכדי לא להרוס את ראיית היחסים כהדדיים, מבנים את הנתונה כעזרה לעניה במצוקה, מתוך חברות. כמו שאודזר הסבירה זאת: "כדי להפוך את יחסי הזונה/לקוח ליחסים של נערה-במצוקה/מציל, לגברים ששיחקו באופן מושלם את תפקיד הגיבור, היה קשה לעזוב את המדינה" (Odzer, 1994 p.15).

הגברים מנסים להבנות זאת בצורה שלא תערער את התפיסה של היחסים כהדדיים והכסף שניתן לנערה העובדת בזנות, הוא כביכול לא בעד הסקס אלא כעזרה לה או למשפחתה העניה. כך שלקוחות מין מעודדים לראות את עצמם כנדיבים. התשלום מוסבר כעזרה לעניות, הכסף הוא תרומה והגבר הוא נדבן אשר מציל את הבנות מעוני, כפי שמתארים זאת שלמה ומיכה:
אני: "מה אתה חושב על הבנות התאילנדיות?"

שלמה: תראה, בגדול הם אנשים מאוד נחמדים - התאילנדים. עכשיו, לגבי הבנות הייתי מחלק אותם לשני סוגים: יש את אלה שיודעות שהם נולדו פה ואלו החיים שלהם והם צריכות כסף מזנות, אין מה לעשות. ויש את אלה ש Never Mind, לקחת אותה, בסדר, העיקר שיש לה מישהו צמוד אליה. אז אם יש כסף - סבבה ואם לא אז לא נורא. היא ישנה לפחות לא ברחוב, או באיזה בית עם 12 בנות, היא ישנה בבית מלון.

אני: אז בעצם, ברגע שעושים את זה עוזרים לבנות האלה?

שלמה: אני יגיד לך, יש לפעמים פשוט רחמים, אתה קולט? אתן לך דוגמא שהיתה לי שנה שעברה, שהכרתי מישהי ולא חשבתי בכלל לשלם לה כסף וגם היא לא ביקשה. לקחה אותי לדירה שלה וראיתי שם תמונות של הילד שלה ופתאום אתה מגלה שהיא חיה ב space כזה שבחיים לא היית רוצה להיות בו, ואתה רואה באיזה מצב היא נמצאת ובאמת קשה לה, אז וואלה, הוצאתי כסף מהכיס ונתתי לה".

=מיכה: "שמע, ספציפית לא דיברנו על כסף. כאילו יכולתי לגמור את זה היום בצהריים בלי כסף בכלל. די, מספיק הזמנתי אותה לארוחת בוקר, ארוחת צהריים, הזמנתי אותה אתמול בערב לשתיה, מבחינתי זה היה יכול לסגור את העניין. ואז מסתבר לי שהיא כולה בת 21 ויש לה כבר ילד והיא היתה בהריון והיא שולחת לו כסף כל הזמן, ואתה יודע, אז אתה אומר כוס אמק, אני מרוויח 70 שקל לשעה בארץ, אני ייתן לה 40 שקל שתרגיש טוב. אתה תרגיש טוב שלא תרגיש שניצלת אותה, גם ככה היא מסכנה שהיא צריכה לעבוד בדברים האלה.

אני: אם היא מסכנה, אז עזרת לה להיות מסכנה.

מיכה: אני שילמתי לה לפחות, היא מסכנה כי במקום שתלך תלמד ותעבוד בעבודות נורמליות היא עובדת בזה.

אני: אתה עשית את זה.

מיכה: נכון, מה אני יכול לעשות, אם זה לא אני זה היה מישהו אחר. אתה מראיין את האנשים במקום ואז אתה אומר להם למה עשית את זה, תראיין את האנשים בבנגקוק יגידו לך לא עושים את זה. מה אני אגיד לך, אני חושב שהיא צריכה להיות מבסוטיט שמי שזיין אותה הוא לא בן 70 ולא בן 90, ככה נראה לי, וגם לפי דעתי היא מאוד נהנתה, היא גם אמרה לי, ואיפשהו יש סקס שאתה קולט שכך אתה נהנה ויש סקס שאתה קולט שגם היא נהנית. כאילו אין לי ספק שהיא נהנתה".

"זאת היתה בחירה שלה"

נדב: "תראה, אני לא גררתי אותה ממקום מגוריה לפטיה ואמרתי לה לעבוד, זאת היתה בחירה שלה להגיע לפה.... מפריע לי לשלם בשביל זה, זה מה שאני לא אוהב פה. אז אתמול היתה מישהי ודיברתי איתה. היא היתה מאוד חמודה, באמת היתה חמודה. האמת שגם מאוד ריחמתי עליה, היא היתה מסכנה, באה לפה, היתה עם גבר אחד, היתה בחורה ממש טובה. לא מהזונות המוחצנות ששורקות לך ונוגעות לך בתחת. אתה יודע, ממש בחורה כזאת, לא קשורה לפה בכלל, ממש מסכנה. אז הבאתי אותה לחדר, נתתי לה 500 באט אמרתי לה תרגישי בנוח ללכת, את לא חייבת לעשות שום דבר שאת לא רוצה, אמרתי Its up to you. הבאתי אותה לחדר, נתתי לה 500 באט ואמרתי לה את לא חייבת לעשות שום דבר. היא אומרת לי You are good man, אמרתי לה I a good man. לא רוצה להרגיש כמו איזה... כאילו שילמתי לה כסף, אם זה לא בא מהסכמה. אם הייתי מרגיש שהיא לא רוצה לעשות כלום אז לא. אמרתי לה כמה פעמים את יכולה ללכת, טוב, גם הייתי חצי שיכור. אמרתי לה You can go if you feel uncomfortable, you can go, אמרתי לה up to you בסוף היא נשארה. היה נחמד". ניכר המאמץ לתאר את היחסים כנובעים מבחירה חופשית. גם כאשר משלמים בכסף מזומן עבור שירותי הזונה, מנסים במאמץ רב לטשטש את היות התשלום סיבת הקשר. הלקוחות מפרשים את הסיטואציה בה הם הולכים למועדון ריקודים ולא למכון, כבחירה חופשית של הבנות לעבוד בזנות. ראייה כזו תורמת להבניית הקשר כהדדי, מכיוון שזה מאפשר לצייר תמונה של בחירה בזנות באופן חופשי, גם כשהאספקט הכלכלי מתקיים ללא טשטוש. התפיסה שההנאה היא המניע העיקרי בעבודה של הזונות, מתעלמת מעדויות חותכות לחוסר הנאה, שעלו שוב ושוב בשיחותיי עם הגברים. אך הגברים מתעלמים מכל גילוי שעלול לסתור את ההדדיות שהם בנו לעצמם. ההנאה ואפשרות הבחירה של הבנות, מאפשרת לגברים להבנות את היחסים שלהם עם הזונה כמיוחדים.

לאמונה בבחירה החופשית של הנערות, מצטרפת התפיסה שנשים נהנות מהעיסוק בזנות. גיל: "היא מקבלת את העבודה באווירה טובה לכן זה זורם לה באווירה טובה. יש משפט באידיש שאומר: " טריח גוט אין סין ג'וט" כלומר- אם תחשוב טוב יהיה טוב. הם מקבלות את זה באווירה חיובית, לכן זה משדר להם חיוביות. הם נהנות מזה, הם גם נהנות מזה וגם עושות הרבה כסף. לי זה נראה שהם מאוד נהנות מזה, זה ממש בחירה שלהם והם ממש לא חייבות. כי הם

אוהבות את זה. מעבר לכסף, לזה שהם צריכות את הכסף, הם גם אוהבות את זה, כיף להם עם זה".

את האשרור לכך שנשים בוחרות בזנות, קיבל גיל מהצעה פטרונית שזכתה לסירוב והבהירה לו מעל לכל ספק שהזנות בוחרות את עבודתן ואף נהנות ממנה. גיל: "הצעתי לה, אפילו דוד שלי בארץ מעסיק תאילנדים ותאילנדיות בחקלאות, בזקנים, במשחטה, מושבניק וצריך הרבה כוח אדם, והוא מביא תאילנדים בויות לשנה ומעביד אותם, הצעתי לה אפילו את האלטרנטיבה שאני יכול להעביר אותה לדוד שלי ואם היא רוצה בתור בחורה צעירה יכולה לסיים את העבודה שלה פה בזה וללכת לטפל בזקן בארץ, שאני אישית מכיר כמה אנשים ואני יכול להביא אותך לארץ אם את רוצה, לא בשבילי - בשבילך. היא לא רוצה. יכול להביא לה 30-35 אלף והיא לא רוצה כי העבודה פה מביאה לה 40 אלף באט בחודש. ונוח לה עם זה וטוב לה עם זה, אז היא נשארת פה וכיף להם. אני חושב שהבחורות האלה שעוסקות בזה מאוד **כיף להם, זה בחירה שלהם**, הם לא חייבות, הם יכולות. יש להם הרבה אלטרנטיבות לעבוד בדברים אחרים".

"כל הנשים בעולם במידה מסוימת זונות"

אופיר: "אני לא רואה בזה שום דבר נמוך, ובטח שום דבר שהוא מתקשר ולא אפילו בקצת למילה זנות חלילה. ופשוט בארץ הזנות היא לטווח רחוק, בארץ מדובר על סכומים של מאות אלפי דולרים שאתה אמור לשלם למישהי, שהיא מצפה ממך לגייף חדש ולבית ברמת אביב, אז זה זנות. פה אם מישהו היה עושה טעות וקורא לזה זנות, אז אם בכלל זה זנות- לייט, דיאט. במקרה הגרוע, בקטן, לפי תעריף שעה ולפי תעריף יום. אבל זה לא זנות, זה פשוט לתת באלנס לטוב לב של בחורה וזה שהיא זורמת אז לתת לה באלנס, כי היא צריכה לתת למשפחה, כי אני לא יודע מה, אבל היא לא רוצה בשום אופן גייף מסריח של חברה של קפיטליסטים מטונפים שעולה 100-200 אלף דולר, היא לא רוצה את הגייף המחורבן הזה. ואני מחרבן על הגייף הזה. וגם אין לי שום סיכוי לקנות את הגלגל השמאלי שלו, הקדמי שלו ולא רוצה. ואני לא יקנה לא לעצמי, וגם לא לאף אחת דירה ברמת אביב ג', כי אני לא יכול ואני לא רוצה. אני רוצה לחיות בכיף, רוצה להנות מהחיים ואם יש פה את התאילנדיות המתוקות האלה שגם רוצות להנות מהחיים ויש כימיה אז יאללה, לחיות לפני שמכבים לנו את החשמל, למה יש איזה מישהו על השלטר שרק מחכה להוריד לנו אותו. כל הנשים בעולם במידה מסוימת זונות. אני מאוד נוהר עם זה, אבל באותה נשימה אני חייב לציין שכל הגברים הם פשוט כלבים, שככה באים מאחורה וזה מה שהם מחפשים - להריח איזה מנוש חמוד, לבוא מאחורה, לתפוס עם הידיים באזור הצלעות ולהתחיל לפמפם. זה הגברים כאילו, בגדול, והנשים באמת יש להם ציפיות כלכליות, אבל צריך להצדיק אותם גם כי הם חושבות לא כמונו על גמירה, הם חושבות על הצאצאים והצאצאים צריכים קרקע יציבה אז בצדק הם חושבות קצת בצורה זנותית".

כאשר האספקט של החליפין הכלכלי עולה, וכאשר אי אפשר להכחיש שהתשלום של הכסף נעשה תמורת המין, עולה ההסבר המשווה את יחסי החליפין בין המינים בנישואים, או בין בני זוג לבין יחסי החליפין עם הזנות. הגברים מציינים ששני סוגי יחסי החליפין מושתתים על התפיסה - כסף וטובין בעד מין. כך לקוחות אלה מגנים על האתיות של הפעולות שלהם, כאשר הם רואים במין ללא תשלום בתוך נישואים, את אותו בסיס של קח ותן (Jordan, 1997).

כפי שגיאל בוחר לעשות השוואה, כההליך של רציונלזציה. יגאל: "תראה, אתה יוצא היום עם בחורה בארץ, אצלנו, במדינה שלנו אף אחת לא נראית לך כזונה. אתה הולך למועדון, אם נעשה השוואה זה יוצא אחד על השני בדיוק. למה? כי הבחורות שמה גם רוקדות זנותי, גם מתלבשות זנותי, כמו תאילנד. הישראליות, אני מתכוון, אבל הם לא נותנות לך. הם לא לוקחות כסף כי לא חינכו אותם לקחת כסף, זה לא דבר שמקובל אצלנו בארץ ואצלנו זה עדיין בושה. הקטע בתאילנד שזה הרגל לקחת כסף מבן-אדם. עכשיו, לקחת כסף זה קטע של 'תשמע, אין לי כסף, אם אני לא אקח את הכסף שלך אני לא אוכל'. אז היא יכולה להגיד טוב, אל תביא לי כסף, הבחורות התאילנדיות 'אבל אני רוצה לחיות איתך, אני רוצה לישון איתך, אני רוצה שתאכיל אותי, אני רוצה שתקנה לי בגדים'. עכשיו, שאתה חושב על זה הרי בארץ זה אותו הדבר. יש לי חברה, אני יוצא איתה, אני קונה לה, אני עושה לה, אם לא, היא לא תהיה איתי. אם אני אשב כל היום בחדר, במיטה שלי היא תלך. אז אתה תופס בראש – וואלה, אותו הדבר, אותו סרט, אותה הגברת בשינוי אדרת. פה, בגלל שהם לוקחות כסף וקל להתחיל איתם, אז הישראליות יגידו איזה בחורות זונות התאילנדיות. אנחנו עם שמרן כזה ובסופו של דבר, וסליחה שאני אומר, הישראליות הכי זונות. הכי זונות, הכי צבועות, אופי הכי חרא שיכול להיות, ומי שמגיע לפה לא לחודש-חודשיים, מי שמגיע וחי פה רואה את הסרט ומתחיל לקלוט את התמונה".

"אבל לפחות אני אומר הם נופלות על אחד כמוני שהוא נחמד"

אודי: "יצא לי לחשוב עליה כי עוד כואב לי הלב עליה. איתי היא עוד תפסה מישהו שהוא, שהוא בסדר. אני תופס את עצמי כבסדר, היא יכלה לתפוס חרא א. שלא ישלם לה ב. שיעשה לה אני לא יודע מה. תשמע, הבחורה של אתמול, ניקח אותה כמשל לענייננו, יכולתי גם לא לגעת בה ותאמין לי היא נפלה על בן אדם זהב. יכלתי לא לתת לה את ה 500 באט, הרגשתי... לא הייתי סגור על זה שהיא עושה משהו שהיא לא רוצה לעשות אותו וזה מאוד מפריע לי, חוץ מזה שכבר הייתי חם וכבר שילמתי, את זה נשים בצד. הבנתי שזה לא משנה אם זה יקרה היום או מחר, היא תיפול על איזה מישהו שלא יתחשב יותר מדי, יתקע לה את הצורה, לא יהיה איתה יותר מדי נחמד כמוני, אלא יתן לה שתי בעיטות ויעיף אותה מהחדר. אז פה היא נפלה על בן אדם שהייתי איתה הכי סבבה ואמרתי לה את לא חייבת לעשות שום דבר שאת לא רוצה. בסוף היא עשתה, אני לא יודע כמה היא רצתה. שמע, הם מסכנות, פשוט מסכנות, אבל לפחות אני אומר הם נופלות על אחד כמוני, שהוא נחמד ולא יעשה משהו שהיא לא תרצה, מאשר איזה טיפוס חרא שיתפוס אותם ואני יודע מה, ישים להם את הזין בתחת בניגוד לרצונם. אני אומר, אני עוד מרגיש איכותי". אודי חוזר על דבריו שוב ושוב תוך הדגשה שהוא איכותי ומיוחד ביחס שלו לנערות העוסקות בזנות, לעומת הגברים האחרים (דבר שמוטל בספק, אם בוחנים את הסיפורים שלו בין השורות).

כאשר האספקט הכלכלי אינו ניתן לטשטוש, הגברים עומדים מול יחסי הניצול של הזונות. הם אינם מכלילים את עצמם בתוך, ומציירים את עצמם כאדיבים לעומת שאר הגברים אשר מפעילים אלימות וחוסר אכפתיות לזונה. ההגנה נגד ההגדרה העצמית של גבר כתייר מין, מושגת באמצעות ההפרדה הזו, באמצעות הקמת מתרס, או גבול, בין הגבר הטוב כביכול ובין תיירי המין ה"אמיתיים". אין ספק שיחס אנושי כלפי הזונה טוב יותר מאלימות, אך טוב הלב שבו הם מציירים את עצמם מוביל להתעלמותם ממנגנון הניצול הגדול, שהם חלק ממנו.

= יריב: "כולם מבסוטים, אתה מזיין בגרושים והם מזדיינות בסבבה. לא תמיד הולך להם כמו שהם רוצות.

אני : מה הכוונה?

יריב: לפעמים זה בא להם מבוגרים, לפעמים נופלים להם חתיכים כמונו עם לב טוב. תשאל תאילנדיות, תגיד להם אני מישראל, יגידו לך good heart אבל לא כסף".

= גלי: "נכון שהם זונות, קנית אותם ללילה, אבל עדין אני רואה בה בתור בן אדם, שאיפשהו וואלה יש לה רגשות. אני מכיר הרבה ישראלים וואלה, מתייחסים אליהם כמו לא יודע מה, כמו זבל. גומרים, יאללה עופי מהחדר, וואלה לא גירשתי אותה, היא הציעה את עצמה להישאר. איפשהו ישראלים יותר לקחת, להעיף, להביא, להעיף, אני לא, אני יותר מתחשב".

אך ישנו גם הסבר נוסף דוד: "אז אני רוצה להגיד לך בפעם הראשונה שבאתי הנה הייתי בדיכאון, אני עדין בדיכאון. ומה הכוונה שלי בדיכאון, שאני לוקח בחורה בת 25 ויש לי בת, בת 25, אתה מבין, אבל מאידך אתה אומר - הם באות לעבודה ומחפשות את הכסף שלנו, אז זה מה זה משנה אם זה לא היה אני זה היה מישהו אחר, אז גם אני. זהו זה. בהתחלה זה כזה דיכא אותי לראות את הילדות האלה, שצריכות לשרת אותך ולנגב לך ולרוחץ לך ולהזדיין איתך ולעשות לך הכל, הכל, זה מדכא. תשמע זה עם כזה, אבל זו... אבל מצד שני, אם לא תיקח אותה ייקח אותה מישהו אחר, ואם לא תיקח אותה אז לא יהיה לה מה לתת אוכל לילדים ובעצם אתה עושה לעצמך טוב והיא עושה לך טוב, אבל אתה עושה גם לה טוב, אז זה הדדי".

2. סיכום

פרק זה הציג את רשתות המשמעות שטווים לעצמם הגברים ביחס לקשר שלהם עם הזונות, והראה עד כמה קורים אלו חזקים ובלתי ניתנים להתרה, גם כשהמציאות נתקלת בהם. ההבניה של הגברים, לקוחות תיירות המין, מתפרסת על טווח בין הבנית "הזונה כסחורה" לבין "אהבה הדדית".

בקצה הראשון, "הזונה כסחורה", הלקוחות רואים בצריכת מין קנוי סחר חליפין בין שני בוגרים המסכימים לו. חופש מיני, כפי שהצרכנים בתעשיית המין מתווים זאת, עולה בקנה אחד עם השוק החופשי. מכיוון שהלקוח מדמיין שהוא נכנס לעסקת חליפין, הוא אינו חש שעליו לחקור מה עומד מאחורי ההסכמה המינית של הזונה. הוא יכול לחשוב במונחי חליפין, כמות כסף X תמורת טובת הנאה מינית Y. כאשר הזנות מאורגנת בצורה חוזית כעסקת חליפין, הקונה יכול לומר לעצמו שהכוח שהוא מפעיל על הזונה הינו לגיטימי, הוא מתנהג כמו כל צרכן ריבוני בשוק החופשי. האתוס התועלתני הופך את האחרים לאמצעי להשגת סיפוק עבורו. כדי לחזק את ההבניה הזו מתווסף תהליך של דה-הומניזציה, ה"מחפץ" את הזונה, מתייחס אליה כאיבר או כבעל חיים חסר משמעות אנושית. תהליך זה נותן צידוק לגברים לחוש כזכאים לכל דבר, ומהווה את היסודות לניצול, השפלה ואלים כלפי העוסקות בזנות. מתוך כך, הן לא יותר מאשר מוצרי צריכה שנועדו לענג את הלקוחות ולסור למרותו.

לעומת זאת, מן הקצה השני, הגברים מבנים לעצמם את רשת המשמעות של היחסים כ"אהבה הדדית". הגברים מבנים את ההפקה של שירותי המין לצרכים שלהם, מתוך הרצון שלהם בקרבה. חלק מהלקוחות חושבים שקרבה זו פירושה נהלים תרבותיים של הבנות התאילנדיות, אך אלו בעיקר הציפיות התרבותיות של הצרכנים, אשר פועלים כדי לקבוע באופן משמעותי את התנהלות היחסים. הלקוחות מתאמצים כדי ליצור את החוויה של חשק הדדי ותשוקה מינית, במקום לראות בו החלפה מסחרית קשוחה. מתנות וארוחות רומנטיות מטשטשות את המימד הכלכלי שמובנה

בקשר לקוח-זונה. הלקוחות יכולים לפרש את תהליך הבחירה של הזונה בהם, כאישור למשיכה הדדית ולא כיזימת מפגש מיני מסחרי. צרכני המין נוטים לחשוב שישנה אפשרות בחירה בעסקות האלה, הם אוהבים להעמיד פנים שנערה יפה בת תשע עשרה באמת "מתחברת" אליהם, הם אוהבים לדמות שהיא לא עושה את זה "רק בשביל כסף", אלא היא נהנית להיות איתם. כאשר בכל זאת הזונה מגלה את הצורך שלה בכסף, הלקוח מבנה את הפעולה של מתן כסף לא כתשלום על שירותים שנעשו, אלא כמחווה של חמלה או נדיבות. כל זה מאפשר לתיירי המין לומר לעצמם שהנשים שהם מנצלים הן לא ממש זונות, ולכן הם לא באמת קליינטים שלהן. התבנית הכללית של טיעוניהם היא, להראות שהם לא מרגישים, חושבים או מתנהגים כמו תייר מין "אמיתי". דברי הגברים בפטיה מייצגים את עבודת הפרשנות שנדרשת כדי להפוך את היחסים המסחריים לכביכול - הדדיים.

דיון מסכם

מחקר זה מציג אתנוגרפיה של החוויה של גברים ישראלים, תיירי מין בפטיה תאילנד. העבודה בוחנת את הפרקטיקות והנרטיבים שמעלים הגברים, אשר עוסקים בדרך בה הם מבנים, את המפגש בינם, לבין האישה התאילנדית העוסקת בזנות. כמו כן, בחנתי את ההנחות האידיאולוגיות המתורגמות לפעולה בעיר פטיה. המצב הלימינלי שבו נערך המחקר, איפשר לגברים להיפתח ולדבר באופן גלוי על דברים שבישראל ככל הנראה לא היו עולים. המצב היחודי של תיירי המין הישראלים, המשלב לימינליות עם הרגשת ביתיות, יוצר כר נרחב להבניות של מפגשיהם עם הזנות. במפגשים אלה באים לידי ביטוי פרפורמנס של היפרגבריות, החושפים רצון לשליטה בנשים וחרדות ביחס לגבריותם.

ישראל ופטיה כהפכים

ממצאיי מצביעים על כך שהגברים תיירי המין, יוצאים מהמקום המוכר עבורם – ישראל, טסים לתאילנד ומתרחקים מהחוויה היומיומית אל עבר ה"אחר". לטיסה זו מתלוות תחושות של חציית גבולות פיזיים וסימבוליים היוצרות אצל הגברים מצב לימינלי (טרנר, 2004). מצב זה מאפשר לפרוץ את הגבולות הנורמטיביים הקיימים עבורם בישראל, ולהפוך למישהו "אחר". תהליך זה מאפשר לגברים להבנות את המציאות בישראל ובפטיה כשני קטבים של ניגודים ביניים. הניגודים הללו מוסברים על ידי הגברים על בסיס טיעונים של "יחסיות תרבותית" ושל ליברליות מינית בתאילנד.

את ההפכים שמבנים הגברים אני מנתח בהסתמך על הכתיבה של דגלס (2004). ההבניה של פטיה כמקום הפוך לישראל, מאפשרת לגברים לראות בצריכת המין משהו שנעשה במקומו ולקטלג את צריכת הזנות כדבר שמתאים לפטיה ואינו מתאים לישראל. בנוסף, אני מצביע על כך שייחוס גישות מיניות ליברליות לתאילנדיות על ידי הגברים הישראלים, תומך במפלט מהמוסכמות המיניות המגבילות של התרבות ממנה באים הגברים תיירי המין.

בו בזמן, התנהגות הגברים במקום ה"אחר" מראה כי השהיה בפטיה לא מהווה התנתקות מהחוויה הלוקאלית הישראלית, אלא הרחבה שלה. בכך ממצאיו של מחקר זה מחזקים ממצאים של מחקרים קודמים הנוגעים לתיירים ישראלים, המציינים כי אין מדובר רק בנוכחותם של ישראלים רבים באתרים אלה, כי אם בדבר מה איכותי בדמות נוכחותה של "תכונה ישראלית" (נוי, 2003). תכונה זו היא חוויה מוכרת שיוצרים לעצמם הגברים, באמצעות הסתופפות בחברת גברים ישראלים נוספים, וצריכה של מוצרים שמסמלים עבורם ישראליות. לפיכך, אני מסיק כי המובלעות הישראליות בפטיה מאפשרות לגברים להרגיש כ"בעלי הבית", ויוצרות תחושות של קומוניטס ואחוה ביניהם.

עבודה זו מצביעה על היותם של שני צירים אלה - התנתקות מהמוכר תוך שימורה של תכונה ישראלית, צירים המתקיימים במקביל ומשתלבים זה בזה. ממצא זה מוביל אותי למסקנה כי הגברים הישראלים מממשים את הפריבילגיות של כל אחד מהצירים, כאשר הם חשים ריחוק נורמטיבי ופיזי מין המוכר ובו בזמן מרגישים כ"בעלי הבית". מצב יחודי זה מלווה בפרקטיקות נאו-קולוניאליסטיות שמשלבות יחדיו כיבוש של המרחב וכיבושים מיניים. זאת, על פי התפיסה של הפמיניזם הרדיקלי, אשר סוללת את הדרך לניתוח של החיבור בין משגל לכיבוש. תאוריה זו

מאפשרת להבין כיצד האקטים המיניים בפטיה מבטאים את שלטונם של הגברים הישראלים על מיניותה ופנימיותה של האישה התאילנדית, כחלק מתחום ריבונותם.

חרדות והיפרגבריות

גבריות היא מוטיב מפתח בנרטיבים ובפרקטיקות של תיירי המין. דבר זה בא לידי ביטוי במופעים של היפרגבריות, החושפים ביטויים של חרדה ונחיתות, הקשורים באונות, פרנסה, פרידה, דחייה, טרנסקסואליות, מראה והזדקנות. החרדות השזורות בצורך בכיבושים חוזרים ונשנים (של נשים ושל המרחב אותו הם מתיירים) יוצרות דפוס של מסע מתמשך לעבר אידיאל בלתי מושג של גבריות.

מתוך דבריהם, עולה שהגברים בישראל מאותגרים על ידי השאיפה לגלם מודל של "גבר אידיאלי" כפי שהוא נתפס על ידם, דבר היוצר אצלם מתח בין הרצון לממש אידיאל זה לבין היכולת למימוש. במקביל, כל גבריות הגמונית, כפי שהיא נתפסת אצל כל גבר, מאותגרת על ידי סוגי גבריות הגמוניים מתחרים. המצב כיום בישראל, בו מספר מודלים גבריים מתחרים ביניהם על ההגמוניה, יוצר מתח אצל גברים רבים. יחד עם זאת, מכיוון שגבריות השרירים הפטריארכלית הושרשה בארץ במשך שנים, הגברים מבכים על השינויים במעמד האישה שמתחוללים בשנים האחרונות. התחושות שמעלים הגברים על כך שנשים רבות בארץ אינן מוכנות להענות לתכתיביהם, גורמות לגברים רבים לחוש "מסורסים" או "סמרטוטים".

להבנת, הפמיניזם נתפס על ידי הגברים כאיום, מכיוון שהוא תובע שוויון ובכך מאתגר את הטבעיות לכאורה של השליטה הגברית על רקע שליטה היסטורית שהובנתה כ"טבעית", על כן אינו נתפס כשוויון אלא כהיפוך שליטה. אני למד מדבריהם של הגברים שהסטטוס האזרחי של נשים בישראל, שמעניק להן זכויות, נוגס בזכויות היתר שלהם.

גברים שאינם מסוגלים לחיות עם שינויים אלה ביחסים עם הנשים, מוצאים בזנות בפטיה עולם שבו הסדר הישן מולך. עולם בו נשים יכולות לשמש סמלים קישוטיים של סטטוס ועוצמה גבריים או כבנות לוויה הנתונות לשליטה קפדנית, תוך מימוש של המודל הפשוט והמונוליטי של הגבריות. גברים אלה רואים במפגש עם נערות תאילנדיות צעירות, כנועות וסקסיות המשתוקקות למלא את צרכיהם הלא מסופקים, פיצוי על היחס שלו הם זוכים מצד נשים ישראליות אגרסיביות, תובעניות ולא נשיות, לדבריהם. פטיה נתפסת ככר לשיקום גבריותם, תוך שליטה בנשים התאילנדיות העוסקות בזנות. שליטה המועצמת באמצעות מימושה בהתנהגות היפרגברית.

אלימות ועמימות – הבניה מפצלת

ממצא מרכזי נוסף הראה כי העמימות שקיימת במפגשי לקוח-זונה בפטיה מאפשרת טווח רחב של הבניות לגבי היחסים ביניהם. הבניות אלה מתפרשות על פני רצף שבצידו האחד הזונה נתפסת על ידי הגברים כסחורה, ובקצהו השני היחסים מובנים כאהבה הדדית.

הבניית הזונה כסחורה מתבססת על תפיסה שמחילה את כללי השוק על פעילויות אנושיות ומביאה להסחרה (Commodification) של המין. הלקוחות המבנים את הזונה כסחורה בדרך כלל מאמינים ברציונל המבוסס על שוק כדי להצדיק את התנהגותם עם זונות. בתהליך זה הגברים יוצרים דה-הומניזציה לנשים העוסקות בזנות באמצעות תהליך של חפצון (אובייקטיפיקציה), פטישיזציה של הנשים כאיברי גוף בודדים, ודימויין לחיות, תוך שימוש בסטיגמות שליליות

וגזעניות. באמצעות מנגנונים אלה, האישה העוסקת בזנות אינה מתקיימת עבורם לפני או בזמן האקט כאדם שלם, ממשי, קיים וחי אלא כחפץ שהגבר עושה בו כבשלו. הנשים הופכות לבעלות מחיר שוק ונמנעת מהן אנושיותן וערכן הפנימי. אני מוצא כי הבניות אלה מספקות לגברים צידוק לניצול, השפלה ואלמויות כלפי הנשים העוסקות בזנות.

לעומת זאת, מצאתי שכאשר הגברים מבנים את היחסים עם הזונה כאהבה הדדית, העסקה צריכה להיראות פתוחה, חסרת רשמיות, וכזו הכוללת פעולות שנקטות כדי לסמל חיבה הדדית. הבניות אלה מתאפשרות בתוך "תפאורה" של מועדוני ריקודים או ברים, שמאפשרת לפרש את המפגש כמשיכה הדדית. זאת, מתוך הרצון של הגברים להאמין שהנשים בוחרות את לקוחותיהן בבחירה חופשית, וכי קיימת בפניהן אפשרות לסירוב. גורם נוסף התורם לטשטוש הזנות, הוא שהקשר אינו נמדד בזמן ויכול להימשך מכמה שעות לשבועות. אך הגורם המשמעותי ביותר בתפיסת ההדדיות נובע מכך שהמימד הכלכלי הישיר נעדר מן היחסים ומשמעות העברת הכספים תלויה בפרשנות שלהם. גם כאשר הכסף ניתן במזומן, מנסים הלקוחות במאמץ רב לטשטש את היותו סיבת הקשר, ומתייחסים לכך כסיוע ידידותי לאישה במצוקה. להבנת, הבניה זו שאובה מרצון הגברים להרגיש שהם נחשקים ומיוחדים ולהימנע מתפיסתם את עצמם כלקוחות של זונות.

סוכנות

הבניית מערכת יחסים צריכה להיות מוגנת ומוגדרת כל פעם מחדש על ידי הצדדים המעורבים בקשר. לפיכך, הגבול שבין תיירות מין ופרשנות אחרת, צריך להיקבע שוב ושוב על ידי התיירים והמקומיות עצמן. פעמים רבות ההבניה נעשית על פי רצונו או תפיסתו של הגבר, בעוד הזונה מזהה את מבוקשו של הלקוח ומגיבה בהתאם לציפיותיו. בכך, הצורה המסוימת של היחסים בתיירות המין משקפת ומחזקת לרוב את תשוקותיו וציפיותיו של הלקוח. כלומר, הגברים הינם סוכנים שמתווים את היחסים על פי הסיטואציה המתאימה להם.

כאשר הלקוחות מבנים את היחסים כהדדיים ואת הנשים כ"לא זונות", וכבעלות רצון ביחסים, זאת אומרת שהסוכנות של הזונות חיונית גם עבור הגברים. מתוך כך יש לציין, שגם לנשים העוסקות בזונות יש עניין כלכלי בטשטוש היחסים המסחריים והפיכתם לרומן אהבה אישי, אשר בו תומך הגבר באופן מתמשך בצרכים הכלכליים של האישה. הנשים העוסקות בזונות מוצאות כר נרחב לפעולה. כך שאין להתעלם מהסוכנות (agency) של הנשים העוסקות בזונות, במערכת היחסים בה הן משתדלות לנצל כמיטב יכולתן את הגברים ולמקסם רווחים. מתוך כך אני מוצא כי בתוך המבנה המגביל והלא שוויוני יש לזונות מרחב תמרון שלא צריך להתעלם ממנו. עובדות המין בפטיה הן גם עצמאיות וגם תלויות, גם בעלות תושייה וגם חסרות אוניס.

זנות מבנית

מכיוון שרמת העמימות בתעשיית המין התיירותית היא גבוהה, נראה שאין דבר שצרכן ממוצע של שירותי מין תיירותיים יכול לעשות, שיחייב אותו להודות בהגדרה שלו כתייר מין. כנגד נקודת המבט הסובייקטיבית של הלקוחות אני מתייחס לזנות כאל תופעה מבנית ואל תיירות המין כאל מוסד חברתי. בעקבות כך ברצוני להגדיר את תיירות המין כזנות מבנית, שיוצאת מנקודת הנחה שתיירות המין היא מוסד חברתי ותיירי המין משתמשים בו ובכך גורמים לו להתרבות ולהתפתח. השימוש שנעשה במוסד הזה לא תלוי בפרשנות של האינדיבידואל המשתמש בו. כל הגדרה לא-

מסחרית של מערכת יחסים (אהבה, ידידות, פלרטוט או משיכה מינית הדדית) מתערערת כתוצאה מהאינטרס הכלכלי המובהק של המקומיות.

ראיה מבנית זו היא חלק מן התפיסה הפמיניסטית המתייחסת למיניות כהבניה חברתית של הכוח הגברי: מוגדרת על ידי גברים, נכפית על נשים ומכוננת את המשמעויות של מגדר. אחד היסודות המרכזיים בניתוח זה הוא תפיסת הפטריארכיה כאלימות של גברים ושל ארגונים הנשלטים על ידי גברים כנגד נשים. גישה כזאת שמה במרכז את הפמיניזם, ומזהה במיניות של שליטה וכניעות גורם חיוני בתהליך השעבוד של נשים לגברים. על מנת להבין את תיירות המין, חשוב לשים לב למשמעות שהלקוחות מעניקים ליחסים האינטימיים שלהם, כפי שבא לידי ביטוי בעבודה זו, אך כדי להתמודד עם תיירות מין מבחינה פוליטית יש לבחון אותה ברמת המבנה מתוך פרספקטיבה גלובלית. הניתוח שלי מתייחס לתעשיית המין בתאילנד כאל מוסד חברתי, ובכך מאפשר לראות את הלקוחות כסוכנים אקטיביים של תופעה גלובלית של ניצול ושליטה פטריארכלית.

גלובליזציה

מאחר שגלובליזציה פועלת בתוך זמן ומרחב, שיטות אתנוגרפיות מסורתיות שנוטות להיות קשורות למקום, כמו עבודה זו, צריכות להיות משולבות בהקשר הרחב יותר של הכוחות הגלובליים המעצבים את הגידול והאופי של תיירות המין.

תובנה מרכזית שעבודה זו מחדדת היא שלא רק שהמערכת הנאו-ליברלית מקצינה את חוסר השוויון הכלכלי בין המדינות השונות, היא גם גורמת להעמקתו בין גברים ונשים ובין המעמדות החברתיים השונים. כלומר, הגלובליזציה העכשווית נשענת על שיזור מרובה (multiple articulation) של דיכוי נאו-ליברלי, פטריארכי ואתני, המבוססים לא רק על מגדר, אלא גם על המעמד, הגזע, המיקום הגלובלי והגיל.

יחד עם זאת, יש לזכור כי העידן הנוכחי של גלובליזציה מאופיין על ידי תנועה, שלא הייתה כמוה בעבר, של כספים ואנשים מעבר לגבולות. תאוריות על תיירות בין לאומית מצביעות על כך שתיירות בין גבולות מתקיימת כאשר אנשים בעלי ממון, ממדינות עשירות, עוברים למדינות פחות עשירות בחיפוש אחר תענוגות אקזוטיים. ריכוז מוגבר של עושר בתוך מדינות עשירות, פירושו של דבר שיותר אנשים - בעיקר גברים, יכולים להרשות לעצמם לטייל כתיירים במקומות זרים, בהם הם יכולים להנות מאתרים אחרים ובמקרה שלנו, על חשבון נשים "אחרות".

בו בזמן, נוצר מצב בו עבור הנשים במדינות עניות, או במחוזות עניים בתוך אותה מדינה, עבודה עם משכורת סבירה נעשית בהדרגה בלתי אפשרית. נקודת מבט זו סוללת את הדרך להבנה שאין להבדיל בין נשים שהזנות נכפית עליהן לבין אלה המסכימות לניצולן. זאת, כאשר מכירים בקשת הרחבה של כפייה הניזונה מכוחו של העוני, לא פחות מאשר מכוחה של האלימות. מסקנה זו מתחדדת על ידי תיאורית התלות (Leheny, 1995), אשר ניתן לקשר אותה באופן ישיר לתעשיית תיירות המין המשגשגת בפטיה. תעשייה שמתקיימת ונשמרת תוך ניצול שיטתי של מדינות עניות על ידי מדינות עשירות יותר. התאוריה גורסת שככל שמדינות קפיטליסטיות עשירות מתרחבות כלפי חוץ, הן גורמות למדינות העניות להיות תלויות בכספים זרים המוזרמים מהן, במקרה שלנו באמצעות הלקוחות של תעשיית תיירות המין.

הגלובליזציה הקפיטליסטית כוללת היום "מסחור" בני אדם בהיקף חסר תקדים בהיסטוריה, שאחת ההשלכות הדרמטיות שלו היא הגדלת שוק המין והפיכתו לתעשייה המשגשגת ברחבי

העולם וגורפת מיליארדי דולרים. תיירות המין בפטיה משחזרת את הדרך שבו העולם מתנהל, הקשורה לגזענות של הארצות העשירות כלפי המדינות העניות, אשר מתממשת על ידי האימפריאליזם הגלובלי. העבודה הנוכחית מדגישה שהכלכלה הפוליטית הבינלאומית של המין כוללת לא רק את הצד המספק שרותי מין – הנשים מהמדינות העניות, אלא גם ואף יותר מכך את הצד הדורש – הגברים מהמדינות העשירות, המהווים את הבסיס לתעשיית תיירות המין. מתוך כך אין לראות את המערכת הפטריארכלית במנותק מהמערכת הקפיטליסטית הגלובלית, מאחר ואי-השוויון הג'נדריאלי הוא למעשה תוצאה של שילוב המערכות הללו. תיירות המין מדגישה את החיבור בין מנגנונים פטריארכליים למנגנונים קפיטליסטיים, מאחר והיא מושתתת על החלוקה הפוליטית-כלכלית בין ארצות עשירות לארצות עניות, יחד עם מבנים היסטוריים שתומכים בהנחתה והכנעה של נשים.

גלוקליות

מכיוון שזנות מתרחשת בהקשר מקומי, בדרך כלל מתייחסים אליה כהתאמה אינדיבידואלית לכלכלה ולתרבות מקומיים. אני סבור שבפטיה כוחות גלובליים, בשילוב עם תרבות לוקאלית קובעים יותר את ההווה של תיירות המין. כלומר, תהליכים שבהם הקשרים גלובליים ולוקאליים שזורים אלה באלה באופן שאינו ניתן להתרה. בעבודתי, אני מצביע על כך שהגלובליזציה מאפשרת מבעים לוקאליים ישראליים בפטיה. תוך ציון של ההשפעות של ישראל כמדינת המקור של צרכני מין אלה על ההווה בפטיה. נוסף לכך ניתן לראות בצורה ברורה את השפעתה של החוויה בפטיה על ישראל.

מן הראיונות עולות עדויות רבות בדבר השפעת תעשיית המין לטווח ארוך על הגברים. עדויות אלה מחדדות את ההבנה שתיירות המין היא מנגנון משמעותי, המשריש את התפיסה הפטריארכלית ומשפיע לא רק על הנוגעים והנוגעות בדבר באופן ישיר. הבנה זו לא ניתנת למדידה כמותית אך תפיסות אלה מושרשות באופן סמוי וחזק.

באמצעות איתור וניסוח של חלק מן המניעים התרבותיים המאפשרים לגברים הללו להפוך לתיירי מין, העבודה פותחת פתח להבנת הקשר בין רמות שונות של פטריארכיה (קרי: במשפחה, במדינה ובמערכת העולמית) ותורמת מימד חדש לדיון ארוך שנים בשיזור של מיניות, מגדר, אתניות, וכוח.

לסיום

בעבודה זו תובנות רבות, אך יותר מכולן היא חושפת ומבליטה את קיומם של לקוחות אנונימיים רבים מספור, אשר מתדלקים את כוחות השוק, והופכים את תיירות המין לתעשייה רווחית, המנציחה ניצול שיטתי ונהנית מחסינות מלאה. הגיע הזמן להעביר את הדגש מהפרוצות אל הסוחרים, הסרסורים וכמובן הלקוחות המרכיבים את שרשרת הניצול בתעשייה. מין מוצע למכירה משום שיש לו קונים היוצרים לו שוק, זאת בעוד שהגברים הקונים שירותי מין חומקים ברובם מידי החוק, ולמעשה אינם נוכחים במאבקים בסוגיית הזנות.

הוקס (2002: 75) כותבת שתרבויות המבוססות על שליטה מכרסמות בהערכה העצמית, ומחליפות אותה ברעיון לפיו תחושת הקיום שלנו נרכשת דרך השליטה על אחרים. גבריות פטריארכלית מלמדת גברים כי תחושות העצמי והזהות שלהם, טעם קיומם, נטועות ביכולתם לשלוט באחרים. היא מדגישה שבכדי לשנות גישה זו, חייבים גברים לבקר ולקעקע את אותה תפיסה גברית.

בעבודה זו השמעתי את קולותיהם של תיירי המין הישראליים בפטיה, קולות אשר נשמעים לראשונה בישראל. העובדה שקולות אלה לא נשמעו עד כה, אינה אומרת שאינם קיימים. מחקר זה הביא נושא זה למרכז הבמה, בתקווה שיהווה פתח למחקרים נוספים בנושא לקוחות מין ישראלים. כחוקר המצביע על צורות של דיכוי חברתי, אני מבקש להביא להכרה חדשה במציאות ולאפשרויות של ביקורת ושינוי חברתי, זאת מתוך האמונה שתיירות המין לא רק משקפת את ההיררכיה החברתית בין המינים, אלא גם מבנה ומשמרת אותה.

רשימה ביבליוגרפית

- אבן-שושן, א. (1998). המילון העברי המרוכז. ירושלים: קרית-ספר.
- אילוז, א. (2002). האוטופיה הרומנטית: בין אהבה לצרכנות. אוניברסיטת חיפה/ זמורה ביתן.
- אהרון, ג. (2006). אי-שוויון במשק הבית: תלות כלכלית של נשים נשואות בישראל לאורך זמן. סוציולוגיה ישראלית. ח, (1), 87-112.
- אלחאג', מ. ובן-אליעזר, א. (עורכים). (2003). בשם הביטחון: סוציולוגיה של שלום ומלחמה בישראל בעידן משתנה. חיפה: אוניברסיטת חיפה/פרדס.
- אלמוג, ע. (1998). הצבר-דיוקן. ת"א, עם עובד.
- אתגר, ט. (1997). בחינת היבט ההתמכרות בעבריינות מין בקרב מתבגרים. שיחות. 11, (2), 107-115.
- באומן, ז. (2002). גלובליזציה: ההיבט האנושי. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
- בטלר, ג'. (2001). קוויר באופן ביקורתי. תל אביב: רסלינג.
- בטלר, ג'. (2006). גופים נחשבים. בתוך: בום ד. ושות' (עורכות). ללמוד פמיניזם: מקראה (ע' -443-477). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.
- בראון, ל. (2002). שפחות מין: סחר נשים באסיה. תל אביב: סער.
- ברנשטיין, ד. (2004). "תל-אביב לבשה מחשוף": פנינה המשוגעת וגבולות הכרך. תיאוריה וביקורת. 25, 143-162.
- גולדין, ס. וחזן, ח. (2004). פתח דבר: בין הגוף הארוטי לגוף הפורה. תיאוריה וביקורת. 25, 5-12.
- גופמן, א. (1983). סטיגמה. תל אביב: רשפים.
- גירץ, ק. (1990). פרשנות של תרבויות. ירושלים: כתר.
- גירץ, ק. (2005). עבודות וחיים: האנתרופולוג כמחבר. תל אביב: רסלינג.
- גלזמן, מ. (1997). הכמיהה להטרסקסואליות: ציונות ומיניות באלטנוילנד. תיאוריה וביקורת, 11, 145-162.
- גרמשי, א. (2004). על ההגמוניה: מבחר מתוך "מחברות הכלא". תל אביב: רסלינג.
- דבורקין, א. (2005). משגל. תל אביב: בבל.
- דגלס, מ. (2004). טוהר וסכנה: ניתוח של מושגים זיהום וטאבו. תל אביב: רסלינג.
- דהאן, י. ולבנקרון, נ. (2004). סחר בנשים בישראל בחסות שלטון החוק. תיאוריה וביקורת. 24, 9-44.
- הוקס, ב. (2002). פמיניזם זה לכולם: פוליטיקה מכל הלב. חיפה: פרדס.
- היכל, ע. (2000). לוקאליות ישראלית נודדת במזרח: חווית "הטיול במזרח", השפעותיה על תפישת החיים של המטיילים. עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- הלפרין, ד. (2003). "הומוסקסואליות": קונסטרוקט תרבותי, דיאלוג עם ריצ'ארד שניידר. בתוך: קדר, י. ושות' (עורכים). מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית. (135-150). תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

- וולף, נ. (2004). **מיתוס היופי: על השימוש ביצוגים של יופי נגד נשים**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
- וייט, ו. (1998). התפתחותו של מחקר "חבורת קרן הרחוב". בתוך: שוקד, מ. ודשן, ש. (עורכים). **החוויה הבין-תרבותית**. תל אביב: שוקן. (357-373).
- וייטמן ס. (2004). התעלסות כטקס אהבה. **תיאוריה וביקורת**. 25, 235-258.
- וייס מ. (1991). **אהבה התלויה בדבר**. תל אביב: ספרית הפועלים.
- זיו, ע. (2004). בין סחורות לסובייקטים מיניים: המחלוקת הפמיניסטית על פורנוגרפיה. **תיאוריה וביקורת**. 25, 163-194.
- זילברגלד, ב. (2006). **המיניות החדשה של הגבר**. תל אביב: כתר.
- חשין, מ. (2000). בש"פ 7542/00 חנוכוב נ' מדינת ישראל, תק-על 2000 (3), 1992, עמ' 1993.
- טרנר, ו. (2004). **ההליך הטקסי: מבנה ואנטי-מבנה**. תל אביב: רסלינג.
- ינאי נ. ורפפורט ת. (2001). נידה ולאומיות: גוף האישה כטקסט. בתוך: י' עצמון (עורכת), **התשמע קולי? ייצוג של נשים בתרבות הישראלית** (ע' 225-213). ירושלים: מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד.
- יסעור-בורוכוביץ, ד. (2003). **אלימות אינטימית: עולמם הרגשי של גברים מכים**. תל אביב: רסלינג.
- לבנקרון נ. ובן ישראל, ח. (2005). **משוואה עם נעלם: לקוחות של נשים הנסחרות בישראל**. "מוקד סיוע לעובדים זרים" והקליניקה למאבק בסחר בנשים של האוניברסיטה העברית.
- לומסקי-פרד, ע. ורפפורט, ת. (2000). משחקים במודלים של גבריות-מהגרים יהודים רוסיים בצבא הישראלי. **סוציולוגיה ישראלית**, ג, (1), 51-31.
- מארקס, ג. (2005). **זיכרונות מהזונות העצובות שלי**. תל אביב: עם עובד.
- מבורך, ע. (1997). **הטיול הממושך לאחר השחרור מצה"ל: מאפייני המטיילים, השפעת הטיול ומשמעותו**. עבודה לשם קבלת תואר דוקטור, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- מוטרסקו ד. (2003). זהות מתוך זרות: ההבניה התרבותית של גבריות ערבית ביפו. **סוציולוגיה ישראלית**. ה (1) 121-160.
- מוס, מ. (2005). **מסה על המתנה: צורתו וסיבתו של החליפין בחברות הארכאיות**. תל אביב: רסלינג.
- מילס, ש. (2005). **מישל פוקו**. תל אביב: רסלינג.
- מנספלד, י. (1989). מגמות ותהליכים בתיירות הבינלאומית ובתיירות הישראלית. **סקירה חודשית**, 36 (2): 20-30.
- מעוז, ד. (1999). **לבי במזרח: המסע של צעירים-מבוגרים ישראלים להודו**. עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- מקינזון, ק. (2005). **פמיניזם משפטי בתיאוריה ובפרקטיקה**. תל אביב: רסלינג.
- מקינזון, ק. (2006). מיניות, פורנוגרפיה ושיטה: "הנאה תחת הפטריארכיה". בתוך: בום ד. ושות' (עורכות). **ללמוד פמיניזם: מקראה** (ע' 414-376). תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.
- נוי, ח. (2002). **המסע הגדול: ניתוח נרטיבי של סיפורי-טרקים ישראלים**. חיבור לשם קבלת תואר דוקטור. האוניברסיטה העברית.

- נוי, ח. (2003). סיפורים של גבריות הגמונית: גוף ומרחב בסיפורי תרמילאים ישראלים. **סוציולוגיה ישראלית**, ה' (1), 75-121.
- נרדי, ח. ונרדי, ר. (1992). **גברים בשינוי: בדרך לגבריות אחרת**. תל אביב: מודן.
- פוקו, מ. (1996). **תולדות המיניות**. תל אביב: הקבוץ המאוחד.
- פוקימה, פ. (1993). **קץ ההיסטוריה**. תרגום: פלוטקין נ. אור-עם. ת"א.
- פרידמן, א. (1999). על פמיניזם, נשיות וכח של נשים בישראל. בתוך: יזרעאלי, ד. ושות' (עורכות). **מין מגדר ופוליטיקה**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
- צבר-בן יהושע, נ. (2001). **מסורת וזרמים במחקר האיכותי**. אור יהודה: דביר הוצאה לאור.
- קדר, י. זיו, ע. וקנר, א. (2003). **מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
- קפלן, ד. (2003). הבניית רגשות של לחימה כאתר מרכזי של "לאומינות". **סוציולוגיה ישראלית**, ה' (1), 74-49.
- קריסטבה, ז. (2005). **כוחות האימה: מסה על הבזות**. רסלינג.
- רוברטס, נ. (2006). **זונות עושות היסטוריה – הסחר במין בחברה המערבית**. תל אביב: סיטרא אחרא הוצאה לאור.
- ריצר, ג'. (2006). **תאוריות סוציולוגיות מודרניות**. עריכה עברית: אנוך, י. סוקר, ז. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- רם, א. (2003). ה-M הגדולה: מקדונלד'ס והאמריקניזציה של המולדת. **תיאוריה וביקורת**, 23, 179-212.
- רם, א. (2005). **הגלובליזציה של ישראל**. רסלינג.
- שיאון, ל. (1997). **דימויי גבריות אצל לוחמים: השרות בחטיבות הרגלים כטקס מעבר מנערות לבגרות**. ירושלים: המרכז ע"ש שיין, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- שמחאי, ד. (1998). **לא סלול, לא תמיד מסומן, השביל הזה מתחיל כאן: תרמילאות של ישראלים במזרח הרחוק**. עבודת גמר לתואר מוסמך. אוניברסיטת חיפה.
- ששון-לוי, א. (2003). גבריות מתוך מחאה: על כינון הזהויות של חיילים בתפקידי צווארון כחול. **סוציולוגיה ישראלית**, ה' (1), 48-15.
- תובל-משיח ר. (2000). **זהות, מגדר וסטטוס בסיפורי – חיים של נשים וגברים בישראל**. חיבור לשם קבלת תואר דוקטור. האוניברסיטה העברית.

Barnard, M. (1993). Violence and Vulnerability: Conditions of Work for Street Working Prostitutes. *Sociology of Health and Illness*, 15, 683-705.

Bauman, Z. (1995). From Pilgrim to Tourist - a Short History of Identity. In: S. Hall & P.D. Gay, (eds.), Questions of Cultural Identity. London, Sage. Pp.18-35.

Benedict, R. (1934). Patterns of Culture. New York, Penguin Books.

Bernstein, E. (2001). The Meaning of the Purchase: Desire, Demand and the Commerce of Sex. Ethnography, 2, 389-420.

Bourdieu, P. (1977). Outline of a Theory of Practice. Cambridge: Cambridge University Press.

Bourdieu, P. (2001). Masculine Domination. Stanford: Stanford University Press.

Butler, J. (1990). Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity. New York: Routledge.

Carrigan, T. & Connell, R.W. (1985). Towards a New Sociology of Masculinity. Theory and Society, 14, 551-604.

Cohen, E. (1973). Nomads from Affluence: Notes on the Phenomenon of Drifter-Tourism. International Journal of Comparative Sociology, 14, 89-103.

Cohen, E. (1982). Thai Girls and Farang Men: The Edge of Ambiguity. Annals of Tourism Research, 9:403-428.

Cohen, E. (1984). The Sociology of Tourism: Approaches, Issues, and Findings. Annual Review of Sociology, 10, 373-392.

Cohen, E. (1985). Tourism as Play. Religion, 15, 291-304.

Cohen, E. (1986). Lovern Farangs: The Correspondence between Foreign Men and Thai Girls. Anthropological Quarterly. 59:3: 115-127.

Cohen, E. (1993). Open-Ended Prostitution as a Skilful Game of Luck. In: Tourism in South-East Asia, V. King and M. Parnwell, (eds.). 155-178. London: Routledge.

Connell, R.W. (1990). A Whole New World: Remaking Masculinity in the Context of the Environmental Movement. Gender & Society, 4:452-478.

Connell, R.W. (1995). Masculinities. Polity, Cambridge.

Connell, R.W. (2000). The Men and the Boys. Polity, Cambridge.

- Craik, J. (1997). The Culture of Tourism. In: Touring Cultures: Transformations of Travel and Theory. London: Routledge.
- Dann, G. & Phillip, J. (1998). Bar Girls in Central Bangkok: Prostitution as Entrepreneurship. In: Sex Tourism and Prostitution. Oppermann, M. (ed.), 71-80.
- Davis, N. (1993). Prostitution: An International Handbook on Trends, Problems and Policies. London: Greenwood.
- Dworkin, A. (1997). Prostitution and Male Supremacy in Life and Death. New York: Free Press.
- Edley, N. & Wetherell, M. (1995). Men in Perspective: Practice, Power and Identity. London: Prentice Hall.
- Enloe, C. (1989). Bananas, Beaches and Bases: Making Feminist Sense of International Relations. Berkeley: University of California.
- Enloe, C. (2000). Maneuvers: the International Politics of Militarizing Women's lives. University of California press.
- Faludi, S. (1991). Backlash: The Undeclared War against American Women. New York: Crown.
- Faugier, J. & Cranfield, S. (1995). Reaching Male Clients of Female Prostitutes: The Challenge for HIV Prevention. AIDS Care, 7, 21-37.
- Freund, M. N., & Leonard, T. (1991). Sexual Behavior of Clients with Street Prostitutes in Camden, NJ. Journal of Sex Research, 28, 579-591.
- Hall, C. M. (1992). Sex Tourism in South-East Asia. In: Tourism and the Less Developed Countries, D. Harrison, (ed.) P.64-74. London: Belhaven.

- Hall, S. (1996). Introduction: Who Needs Identity? In: S. Hall and P. Du Gay (eds.), Questions of Cultural Identity. London: Sage.
- Herman, E. (1995). Triumph of the Market: Essays on Economics, Politics and the Media. Boston: South End Press.
- Holzman, H., & Pines, S. (1982). Buying Sex: The Phenomenology of Being a John. Deviant Behavior, 4, 89-116.
- Jeffrey, A.L. (2002). Sex and Borders: Gender, National Identity, and Prostitution Policy in Thailand. University of Hawaii Press. Honolulu.
- Jordan, J. (1997). User Pays: Why Men Buy Sex. Australian and New Zealand Journal of Criminology, 30, 55-71.
- Kempadoo, K. & Doezema, J. (1998). Global Sex Workers: Rights, Resistance and Redefinition. London: Routledge.
- Kimmel, M. (1996). Manhood in America: A Cultural History. New York: Free Press.
- Kimmerling, B. (2001). The Invention and Decline of Israeliness: State, Society and the Military. Berkeley: University of California Press.
- Kleider, D., & Wilke, M. (1995). Aids, Sex und Tourismus.. In: Oppermann, M. (ed.). Sex Tourism and Prostitution. Cognizant.
- Krais, B. (1993). Gender and Symbolic Violence: Female Oppression in the Light of Pierre Bourdieu's Theory of Social Practice. In: Calhoun, C. (eds.), Bourdieu: Critical Perspectives. Chicago: University of Chicago Press: 156-177.
- Kvale, S. (1996). An Introduction to Qualitative Research Interviewing. London: Sage Publications.

Laumann, E. O., Gagnon, J., Michael, R. T., & Michaels, S. (1994). The Social Organization of Sexuality. Chicago: University of Chicago Press.

Leheny, D. (1995). A Political Economy of Asian Sex Tourism. Annals of Tourism Research, Vol. 22, No. 2, pp. 367-384.

Lerner, G. (1986). The Creation of Patriarchy. New York: Oxford.

Ling, L.H.M. (1999). Sex Machine: Global Hypermasculinity and Images of the Asian Woman in Modernity. Positions: East Asia Cultures Critique. Vol. 7, No.2. pp. 277-306.

Lorde, A. (1984). Sister Outsider: Essays and Speeches. Trumansburg, N.Y.: Crossings Press.

MacCannell, D. (1976). The Tourist: A New Theory of the Leisure Class. N.Y.: Schocken Books.

Mackinnon .C. (1989). Toward a Feminist Theory of the State. P.195-214.

Marx, K. (1958/1887)). Capital. Vol. 1, Moore and Aveling, (trans.). Progress Publishers.

Mathieus, G. (2000). Global Culture: Individual Identity: Searching for Home in the Cultural Supermarket. London: Routledge.

Maxwell, S. R. & Maxwell, C. D. (2000). Examining the Criminal Careers of Prostitutes Within the Nexus of Drug Use, Drug Selling and Other Illicit Activities. Criminology, 38, 787-809.

Maykut, P. & Morehouse, R. (1994). Beginning Qualitaive Research: A Philosophic and Practical Guide. London: The Falmer Press.

McKeganey, N., & Barnard, M. (1996). Sex Work on the Streets: Prostitutes and their Clients. Philadelphia: Open University Press.

Miller, J. & Schwartz, M. D. (1995). Rape Myths and Violence against Street Prostitutes. Deviant Behavior, 16, 1-23.

Miller, J. & Jayasundara, D. (2001). Prostitution, the Sex Industry, and Sex Tourism. In: C.M. Renzetti, J. L. Edleson, & R. K. Bergen (eds.), Sourcebook on Violence against Women. pp. 459-480. Thousand Oaks, CA: Sage.

Monto, M.A. (1999). Focusing on the Clients of Street Prostitutes: A Creative Approach to Reducing Violence against Women. Washington, DC: National Institute of Justice.

Monto, M.A. (2001). Prostitution and the Desire for Fellatio. Journal of Sex Research, 38, 140-145.

Mosher, D. & Tomkins, S. (1988). Scripting the Macho Man: Hypermasculine Socialization and Enculturation. The Journal of Sex Research, Vol.25, No.1. P. 60-84.

Mulhall, B. P., Hu, M., Thompson, M., Lin, F., Lupton, D., Mills, D., Maund, M., Cass, R., & Millar, D. (1993). Planned Sexual Behavior of Young Australian Visitors to Thailand. The Medical Journal of Australia, 158, 530-535.

Nandy A. (1988). The Intimate Enemy: Loss and Recovery of Self under Colonialism. Delhi. Oxford University Press.

Nash, D. (1981). Tourism as an Anthropological Subject. Current Anthropology, 22(5), 461- 482 .

O'Connell Davidson, J. (1998). Prostitution, Power and Freedom. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.

O'Connell Davidson, J. (2000). Minding the Gap: General and Substantive Theorizing on Power and Exploitation. Signs, 25, 1045-1050.

O'Connell Davidson, J. (2002). The Rights and Wrongs of Prostitution. Hypatia, 17, 84-98.

O'Connell Davidson, J. (2001). The Sex Tourist, the Expatriate, His Ex-Wife and Her 'Other'; The Politics of Loss, Difference and Desire. Sexualities, vol. 4, pp. 5-24.

O'Connell Davidson, J. Anderson, B. (2003). Is Trafficking in Human Beings Demand Driven? A Multi-Country Pilot Study. International Organization of Migration, Migration Research Series, no. 15.

Odzer, C. (1994). Patpong Sisters: An American Woman's View of Bangkok Sex World. New York: Arcade Publishing & Blue Moon Books.

Opperman, M. (1998). Sex Tourism and Prostitution: Aspects of Leisure, Recreation, and Work. NY: Cognizant Communication Corporation.

Ortner, S. (1982). Theory in Anthropology since the Sixties. Comparative Studies in Society and History, 26,1 ,Jan, 126-166.

Pietila, H. & Vickers, J. (1994). Making Women Matter: The Role of the United Nations. London: Zed Books.

Plumridge, E., W., Chetwynd, S.J. Reed, A. & Gifford, S. (1997). Discourses of Emotionality in Commercial Sex: The Missing Client Voice. Feminism & Psychology, 7, 165-181.

Pruitt, S., & LaFont, S. (1995). For Love and Money: Romance Tourism in Jamaica. Annals of Tourism Research, 22, 422-440.

Raphael, J. (2004). Listening to Olivia: Violence, Poverty, and Prostitution. Boston: Northeastern University Press.

Raymond J. (2004). Prostitution on Demand: Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, Violence against Women, vol. 10.

Riley, P, J. (1988). Road Culture of International Long-Term Budget Travelers. Annals of Tourism Research, 15, 313-328.

Sa'ar, A. (2006). Masculine Talk: on the Subconscious Use of Masculine Linguistic Forms among Hebrew- and Arabic- Speaking Women in Israel. Signs, v. 32 (2).

Sa'ar, A. & Yahya-Younis, T.(in press). Masculinity in Crisis: The Case of Palestinians in Israel. Forthcoming in: British Journal of Middle East Studies.

Sahlins, M. (1976). LaPens'ee Bourgeoie: Western Society as Culture. Culture and Practical Reason, 166-204.

Sinnott, M. J. (2004). Toms and Dees: Transgender Identity and Female Same-Sex Relationships in Thailand. University of Hawaii Press.

Skrobanek, S. & Nataya, B. & Chutima, J. (1997). The Traffic in Women: Human Realities of the International Sex Trade. London: Zed Books.

Soja, E. (1993). History Geography: Modernity. In: S. During (ed.). The Cultural Studies Reader. Routledge. Pp. 135-150.

Taylor, C. (1987). Interpretation and the Sciences of Man. In: Rabinow & Sallivan (eds.). Interpretation of Social Sciences, 33-81. Berkeley: University of California Press.

Thornhill, R. & Thornhill, N.W. (1992). The Evolutionary Psychology of Man's Coercive Sexuality. Behavioral and Brain Sciences, 15 (2), 363-375.

Truong, T. D. (1990). Sex, Money and Morality: Prostitution and Tourism in Southeast Asia. London: Zed Books.

Turner, V. (1973). The Center Out There: Pilgrims Goal. History of Religions, 12, pp. 191-230.

Van Gennep, A. (1960). The Rites of Passage. M. Vizedon & G. Caffee, (trns). Chicago: University of Chicago Press. (Orig. Pub. 1908).

Walby, S. (1990). Theorizing Patriarchy. Oxford: Blakwell

Walker, D., & Ehrlich, R. S. (1992). Hello my Big-Big Honey. Love Letters to Bangkok Bar Girls and their Revealing Interviews. Bangkok: Dragon Dance Publications.

Watanabe, M. (1991). Thai Prostitutes in Thailand and Japan. M.A. Thesis in Asian Studies, Cornell University, USA.

Weitzer, R. (2000). Deficiencies in the Sociology of Sex Work. Sociology of Crime, Low and Deviance, 2, 259-279.

Wolf, E. (1982). Europe and the People Without History. pp. 3-23.

Wonders, N. & Michalowski, R. (2001). Bodies, Borders, and Sex Tourism in a Globalized World: A Tale of Two Cities - Amsterdam and Havana. Social Problems, Vol. 48, No. 4, P. 545-571.

Xantidis, L., & McCabe, M. P. (2000). Personality Characteristics of Male Clients of Female Commercial Sex Workers in Australia. Archives of Sexual Behavior, 29, 165-176.

Zatz, N. D. (1997). Sex Work / Sex Act: Law, Labor, and Desire in Constructions of Prostitution. Signs, (winter) 22, 21:227-308.

אתרי אינטרנט:

www.macom.org.il/todaa-home.asp מכון תודעה:

www.world-tourism.org אירגון התירות העולמי:

Israeli Male Sex Tourists in Thailand

Guy Bruker

Abstract

This thesis presents a first-of-its-kind ethnographic documentation of sex tourism among Israeli men. Despite the fact that many Israeli men participate as customers in the sex industry, this fact is not problematized in public debate. The study is based on anthropological fieldwork done in Thailand in 2005, for approximately three months, which included participant observation of conclaves of Israeli sex tourists in the city of Pataia and in-depth interviews with 60-odd of them. Analysis draws on political-economic anthropology and feminist theory, looking for the global embedment of local phenomena and treats sexuality as a prime arena of patriarchal domination. For the Israeli sex tourists, Pataia operates as a liminal space, which allows them to violate and even subvert the norms of gender morality. One aspect of this liminality is that they invest their experience with contradictory images. They regard Thailand as quintessentially "other" and as diametrically opposed to their place of origin. At the same time, they use Hebrew signposts, consume Israeli foods, and use related nationalistic symbols to create an air of solidarity, brotherhood and communitas. This unique situation is accompanied by neo-colonialist practices. Notably, tales of sexual conquest are readily accompanied by gestures of spatial conquests. Masculinity is a key motif in the narratives and practices of sex tourists. This can be seen in exhibits of hyper-masculinity which include seemingly contradictory expressions of anxiety from- and attraction to women. The anxieties, interlaced in repetitive exclamations of conquest, bring out a construct of a never-ending journey towards an unobtainable ideal of masculinity. In contrast to their idealized blissful experience with women in Patia, the men view Israeli women as domineering, devouring, ungrateful and unfeminine. These traits are attributed to feminism, which the men understand as attempted takeover by the women, not as a quest for equality. Thus the men's narratives are replete with expressions of anxiety, inferiority, feelings of inadequacy regarding their economical status and their prowess, and feelings of rejection, alongside feelings of natural superiority. Sex tourism permits a fantasy of control and a feeling of superiority, and indeed many of the men describe their sojourn

to Pataia as a refuge from an onerous and problematic reality in Israel; their only opportunity to realize the full potential of male superiority potential.

With respect to their actual contact with the Thai sex workers, the men's narratives are again rife with sharp contradictions. Their perception of the prostitutes tends to follow a split pattern. They either de-humanize them to the point of regarding them as merchandise or animals, or fall in love with them and believe the feeling to be mutual. Clients who tend to treat the prostitutes as merchandise think of the intercourse as any barter in the free market. They relate licentious attributes to the women they have sex with, using vulgar expressions of cultural supremacy to bolster such rationale, and concentrate on their body parts rather than on their full person. This in turn facilitates the men's sense of entitlement to demand fulfillment of all their fancies, including humiliating the prostitutes and using violence towards them.

On the opposite extreme, some men imagine their relationships with the prostitute as "mutual love." These men often deny the commercial aspect of their rendezvous. They refuse to pay for the sexual services in cash and prefer to construct their payment as a gift. They buy the women luxury items, take them out for romantic dinners, and show them a good time in shopping malls and night clubs. When the prostitute expresses her need for money such clients construct their payment as charity and generosity. They therefore displace the objective relations of extreme power disparities, in which they are the exploitative party, with an imaginary setting in which they allegedly act as benevolent supporters of poor women who are victims of their own national economy. Denying the fact that the women they have sex with are prostitutes allows them to deny their own role and responsibility as clients. The men's perspective shows the mental gymnastics required to accommodate the extreme moral discrepancies that participation in the sex industry entails.

The prime victims of the sex-tourism industry are the Thai women who practice prostitution (even though their performance is not devoid of agency). Yet there are secondary victims as well. One group of secondary or indirect victims, in the particular case of *Israeli* sex tourists, are Israeli women. The ability of Israeli men to pay periodical visits to Thailand in order to realize their crudest fantasies of male domination comprises one (of many) channels that link national and global patriarchies. It facilitates replenishment of the patriarchal dividend, against its possible erosion through civil rights and economic resources gained by women at home. The long term effects of the sex industry on its clients sharpen the understanding that sex tourism is a

significant mechanism that reinforces patriarchal perceptions and bears implications beyond the players that are involved in it directly.

To date, the rich social research dealing with the global sex industry has disproportionately focused on the working women, which contributed to the fact that the male clients remained largely unmarked. The primary contribution of this work is that it breaks the silence in the academic world regarding these central agents of sex tourism. Through exploration of the cultural politics that permits these men to become sex tourists, this study deepens our understandings of the relationships between the various levels of patriarchy (i.e. the family, the state and the global systems) and of the interconnections between sexuality, gender, ethnicity and power.

Israeli Male Sex Tourists in Thailand

By: Guy Bruker

Supervised by: Amalia Sa'ar, PhD.

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE

University of Haifa
Faculty of Social Sciences
Department of Sociology and Anthropology

January, 2007

Israeli Male Sex Tourists in Thailand

Guy Bruker

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE

University of Haifa
Faculty of Social Sciences
Department of Sociology and Anthropology

January, 2007